

കേരള നിയമസഭാ നടപടികൾ

പതിനാലാം കേരള നിയമസഭ

പതിനെട്ടാം സമ്മേളനം

2020 ഫെബ്രുവരി 7, വെള്ളി

സ്പീക്കർ

ശ്രീ. പി. ശ്രീരാമകൃഷ്ണൻ

ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കർ

ശ്രീ. വി. ശശി

സെക്രട്ടറി

ശ്രീ. എസ്. വി. ഉണ്ണികൃഷ്ണൻ നായർ

ചീഫ് എഡിറ്റർ

ശ്രീമതി വി. ചെറുപുഷ്പം

എഡിറ്റിംഗ് ബ്രാഞ്ച്

കേരള നിയമസഭാ സെക്രട്ടേറിയറ്റ്

തിരുവനന്തപുരം

മന്ത്രിസഭാംഗങ്ങൾ

- മുഖ്യമന്ത്രി : ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ
- പട്ടികജാതി പട്ടികവർഗ്ഗ പിന്നോക്ക സമുദായക്ഷേമവും നിയമവും സാംസ്കാരികവും പാർലമെന്ററികാര്യവും വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. എ. കെ. ബാലൻ
- റവന്യൂവും ഭവനനിർമ്മാണവും വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. ഇ. ചന്ദ്രശേഖരൻ
- ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസവും ന്യൂനപക്ഷക്ഷേമവും വഖഹും ഹജ്ജ് തീർത്ഥാടനവും വകുപ്പുമന്ത്രി : ഡോ. കെ. ടി. ജലീൽ
- വ്യവസായവും സ്റ്റാർട്സും യുവജനകാര്യവും വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. ഇ. പി. ജയരാജൻ
- വൈദ്യുതി വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. എം. എം. മണി
- ജലവിഭവ വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. കെ. കൃഷ്ണൻകുട്ടി
- മത്സ്യബന്ധനവും ഹാർബർ എഞ്ചിനീയറിംഗും കശുവണ്ടി വ്യവസായവും വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീമതി ജെ. മേഴിക്കുട്ടി അമ്മ
- തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. എ. സി. മൊയ്തീൻ
- വനവും മൃഗസംരക്ഷണവും മൃഗശാലകളും വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. കെ. രാജു
- ഇറമുഖവും മ്യൂസിയവും പുരാവസ്തു സംരക്ഷണവും വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. രാമചന്ദ്രൻ കടന്നപ്പള്ളി
- തൊഴിലും എക്സൈസും വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. റ്റി. പി. രാമകൃഷ്ണൻ
- പൊതു വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പുമന്ത്രി : പ്രൊഫ. സി. രവീന്ദ്രനാഥ്
- ഗതാഗത വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. എ. കെ. ശശീന്ദ്രൻ
- ആരോഗ്യവും സാമൂഹ്യനീതിയും വനിത-ശിശു വികസനവും വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീമതി കെ. കെ. ശൈലജടീച്ചർ
- പൊതുമരാമത്തും രജിസ്ട്രേഷനും വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. ജി. സുധാകരൻ
- കൃഷി വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. വി. എസ്. സുനിൽകുമാർ
- സഹകരണവുംവിനോദസഞ്ചാരവും ദേവസ്വവും വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. കടകംപള്ളി സുരേന്ദ്രൻ
- ഭക്ഷ്യവും സിവിൽ സപ്ലൈസും വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. പി. തിലോത്തമൻ
- ധനകാര്യവും കയറ്റം വകുപ്പുമന്ത്രി : ഡോ.ടി.എം. തോമസ് ഐസക്

ഉള്ളടക്കം

പേജ്

I ധനകാര്യം

2020-2021 സാമ്പത്തിക വർഷത്തേയ്ക്കുള്ള ബജറ്റിന്റെയും വോട്ട് ഓൺ അക്കൗണ്ടിന്റെയും അവതരണം ..1

II റിപ്പോർട്ടുകളുടെ സമർപ്പണം ..89

അനുബന്ധം

ബജറ്റ് പ്രസംഗത്തിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് പരിഭാഷ ..91

കേരള നിയമസഭാ നടപടികൾ

പതിനാലാം കേരള നിയമസഭ

പതിനെട്ടാം സമ്മേളനം

2020 ഫെബ്രുവരി 7, വെള്ളി

വാല്യം 179]	ഔദ്യോഗിക റിപ്പോർട്ട്	[നമ്പർ 7
-------------	----------------------	----------

നിയമസഭ 2020 ഫെബ്രുവരി മാസം 7-ാം തീയതി വെള്ളിയാഴ്ച രാവിലെ 9.00 മണിക്ക് ബഹുമാനപ്പെട്ട സ്പീക്കർ ശ്രീ. പി. ശ്രീരാമകൃഷ്ണന്റെ അധ്യക്ഷതയിൽ നിയമസഭാ ഹാളിൽ യോഗം ചേർന്നു.

I ധനകാര്യം

2020-21 സാമ്പത്തിക വർഷത്തേയ്ക്കുള്ള ബജറ്റ് അവതരണം

മി. സ്പീക്കർ: ഓർഡർ.... ഓർഡർ.... ബഹുമാനപ്പെട്ട ധനകാര്യവും കയറും വകുപ്പുമന്ത്രി ഡോ. ടി. എം. തോമസ് ഐസക്, അങ്ങേയ്ക്ക് 2019-20 സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ ബജറ്റിലേയ്ക്കുള്ള ഉപധനാഭ്യർത്ഥനകളുടെ അന്തിമ സ്റ്റേറ്റ്‌മെന്റിന്റെ സമർപ്പണവും 2020-21 സാമ്പത്തിക വർഷത്തേയ്ക്കുള്ള ബജറ്റും അവതരിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.

ധനകാര്യവും കയറും വകുപ്പുമന്ത്രി (ഡോ. ടി. എം. തോമസ് ഐസക്) : സർ, 2020-21 സാമ്പത്തിക വർഷത്തേയ്ക്കുള്ള ബജറ്റ് ഞാൻ അവതരിപ്പിക്കുന്നു.

സർ,

1. രാജ്യം അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന, അസാധാരണമായ വെല്ലുവിളികളുടെ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ് 2020-21 ധനകാര്യ വർഷത്തേയ്ക്കുള്ള ബജറ്റ് ഞാൻ സഭ മുമ്പാകെ സമർപ്പിക്കുന്നത്. ബജറ്റ് നിർദ്ദേശങ്ങളിലേയ്ക്ക് കടക്കുന്നതിനുമുമ്പ് ഈ സാഹചര്യത്തിന്റെ ഗൗരവം നാം മനസ്സിലാക്കേണ്ടതുണ്ട്.

ആമുഖം

വർഗ്ഗീയവിപത്ത്

2. ജനാധിപത്യവും സ്വേച്ഛാധിപത്യവും ഇന്ത്യയിൽ മുഖാമുഖം നിൽക്കുകയാണ്. വെറുപ്പിന്റെയും വിദ്വേഷത്തിന്റെയും ഭാഷ മാത്രം സംസാരിക്കുന്ന കേന്ദ്രഭരണാധികാരികൾ. അക്രമവും ഹിംസയുമാണ്

കർമ്മം എന്ന് വിശ്വസിക്കുന്ന അണികൾ. വർഗ്ഗീയവൽക്കരണത്തിന് പൂർണ്ണമായി കീഴ്പ്പെട്ട ഭരണസംവിധാനം. ഇതാണ് സാമാന്യമായി പറഞ്ഞാൽ ഇന്നത്തെ ഇന്ത്യ.

3. സർ, “ ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ മുന്നിലെ പഥങ്ങൾ” എന്ന ലേഖനത്തിൽ ആനന്ദ് ഉന്നയിച്ച സംശയം ഞാൻ ഉദ്ധരിക്കട്ടെ.“ അഭ്യസ്തവിദ്യരും ബൗദ്ധിക രംഗത്ത് മുന്നിൽ നിൽക്കുന്നതുമായ ഒരു സമൂഹം എങ്ങനെയാണ് പെട്ടെന്ന് ഒരു ജനതയുടെയാകെ നേരെയുള്ള വെറുപ്പിനാൽ ആവേശിക്കപ്പെടുകയും അവിശ്വസനീയമായ കുറ്റകൃത്യങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നത്?”

4. അൻവർ അലി എഴുതിയതുപോലെ

“ മനസ്സാലെ നമ്മൾ

നിനയ്ക്കാത്തതെല്ലാം

കൊടുങ്കാറ്റുപോലെ

വരുന്ന കാല” അതാണ് ഇന്ന് നമ്മൾ ജീവിക്കുന്നത്.

“ പകയാണ് പതാക

ഭീകരതയാണ് നയതന്ത്രം

ആക്രമണമാണ് അഭിവാദനം.

ഓരോ പൗരനും ഓരോ പൊട്ടിത്തെറി” എന്ന് ഒ. പി. സുരേഷ് ഈ സാഹചര്യത്തെ അക്ഷരാർത്ഥത്തിൽ ആറ്റിക്കുഴങ്ങുന്നു. പൗരത്വ നിയമ ഭേദഗതിയും ദേശീയ പൗരത്വ രജിസ്റ്ററും രാജ്യത്തു പടർത്തുന്ന ആശങ്ക വാക്കുകൾക്കെതിരാണ്.

സർ, " ഭയം ഒരു രാജ്യമാണ്.

അവിടെ നിശ്ശബ്ദത ഒരു (ആ)ഭരണമാണ് " എന്ന വരികൾ കുറിച്ചത് വയനാട് മീനങ്ങാടിഹയർ സെക്കൻഡറി സ്കൂളിലെ ദ്രുപത് ഗൗതം എന്ന പതിനഞ്ചുകാരനായ വിദ്യാർത്ഥിയാണെന്ന് ഓർക്കുക. നമ്മുടെ കുഞ്ഞുങ്ങളുടെ ഭാവനയെപ്പോലും ഭയം ഗ്രസിച്ചു കഴിഞ്ഞു. ഇന്നലെ വരെ ഇന്ത്യക്കായി ജീവിച്ചു പത്തൊമ്പതു ലക്ഷത്തോളം അസംകാര്യരുടെ തലയ്ക്കു മുകളിൽ തടങ്കൽപ്പാളയത്തിന്റെ ഭീഷണി ഉയർന്നിരിക്കുകയാണ്.,

“ തെറ്റിവരച്ച വീട്

ഒരു കുട്ടി റബ്ബർ കൊണ്ട്

മാച്ചു കളഞ്ഞതുപോലെ”

വീടുനഷ്ടമായതിനെക്കുറിച്ച് പി.എൻ. ഗോപീകൃഷ്ണൻ എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. അതേ ലഘുലവത്തോടെയാണ് പ്രജകളുടെ പൗരത്വം ഭരണാധികാരികൾ മായിച്ചു കളയാനൊരുങ്ങുന്നത്. പക്ഷെ, ഈ ഭീഷണിയവകവെച്ചുകൊടുക്കാവുന്നില്ല ഇന്ത്യയെ വിട്ടുകൊടുക്കില്ല എന്ന് ശപഥം ചെയ്ത് തെരുവിലിറങ്ങിയ യുവാക്കളിലാണ് ഈ രാജ്യത്തിന്റെ ഭാവം. ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അന്തസ്സത്തയെ തുരങ്കം വയ്ക്കുന്ന പൗരത്വനിയമ ഭേദഗതിക്കെതിരെ രാജ്യമെങ്ങും പ്രക്ഷോഭങ്ങൾ ഉയരുകയാണ്.

- 5. സ്വതന്ത്ര ഇന്ത്യയുടെ ചരിത്രത്തിൽ ഏറ്റവും വലിയ പ്രക്ഷോഭ കാലത്തിലൂടെയാണ് നാം കടന്നുപോകുന്നത്. വിദ്യാർത്ഥികളും സ്ത്രീകളും യുവാക്കളുമാണ് ഈ പ്രക്ഷോഭത്തിന്റെ മുൻപന്തിയിൽ. പ്രഭാവർമ്മ ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയ

'അട്ടഹാസത്തിന്റെ മുഴക്കവും,

ചിലമ്പുന്ന പൊട്ടിക്കരച്ചിലിന്റെ കലക്കവും,

നിതാന്തമായ വൈരക്കരിന്തേളികളുക്കവും'

സൃഷ്ടിക്കുന്ന ഭീതിയ്ക്ക് ഒരിഞ്ചു കീഴടങ്ങില്ല എന്ന മുഷ്ടി ചുരുട്ടലിൽ ഇരമ്പുകയാണ് കാമ്പുകൾ.

“ മഞ്ഞിന്റെ മീതേ

പന്തമായ് പെൺകുട്ടികൾ,

സംഘവാദ് സേ ആസാദി മുഴക്കുന്നു”

എന്ന വിനോദ് വൈശാഖിയുടെ വരികൾ ആ ഇരമ്പലിന്റെ നേർക്കാഴ്ചയാണ്.

“ ഞങ്ങളാണ്, ഞങ്ങളാണ് ഞങ്ങളാണ് യൗവനം

നിങ്ങൾ വീണിടാതെ വയ്ക്കൂ

ഹാ ചവറ്റൂ കൂനയിൽ..” എന്ന റഫീഖ് അഹമ്മദിന്റെ പ്രതിക്ഷയാഥാർത്ഥ്യമാവുക തന്നെ ചെയ്യും.

6. ഈ സമരങ്ങൾക്കൊക്കെ കേരളം ആവേശം പകർന്നു എന്ന യാഥാർത്ഥ്യം, ഏതു മലയാളിയെയാണ് ആവേശഭരിതനാക്കാത്തത്? എത്രയോ മേഖലകളിൽ ഇന്ത്യയ്ക്ക് മാതൃകയാണ് കേരളം. രാജ്യം നിലനിൽപ്പു ഭീഷണി നേരിടുമ്പോൾ ഒരുമയുടെ പുതിയ മാതൃക സൃഷ്ടിക്കണം കേരളം. രാഷ്ട്രീയമായ അഭിപ്രായ വ്യത്യാസങ്ങൾ മാറ്റിവെച്ച്, എൽഡിഎഫും യുഡിഎഫും ഒരുമിച്ച് പൗരത്വ നിയമ ഭേദഗതിയ്ക്കെതിരെ സംയുക്ത സമരം സംഘടിപ്പിച്ചത് മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കൊരു വിസ്മയമായിരുന്നു. മുഖ്യമന്ത്രിയും പ്രതിപക്ഷ നേതാവും ഒരേ സമരപ്പന്തലിൽ സത്യാഗ്രഹമിരുന്നത് രാജ്യത്തിനാകെ ആവേശം പകർന്ന സന്ദേശമായിരുന്നു. തുടർന്ന് ഈ വർഗീയ ഭേദഗതിക്കെതിരെ ഏകകണ്ഠമായി കേരള നിയമസഭ നിയമം പാസാക്കി. കേന്ദ്ര സർക്കാരിനെതിരെ സുപ്രീംകോടതിയിൽ ആർട്ടിക്കിൾ 131^a പ്രകാരം കേസ് കൊടുത്തപ്പോഴും നാം ഒറ്റക്കെട്ടായിരുന്നു. കേരളത്തിൽ രൂപപ്പെട്ട ഈ ഒരുമയെ വിസ്മയത്തോടെയാണ് ഇന്ത്യയിലെ ഇതരസംസ്ഥാനങ്ങൾ വീക്ഷിച്ചത് എന്നു പറയാൻ എനിക്ക് അഭിമാനമുണ്ട്.

7. ബെന്യാമിന്റെ “ മഞ്ഞപ്പൂനിറമുള്ള പകലുകൾ” എന്ന നോവലിൽ ഹ്രീഡം എന്നൊരു അധ്യായമുണ്ട്. അതിങ്ങനെ ആരംഭിക്കുന്നു... “ ഉച്ച കഴിഞ്ഞ് മൂന്നു മണിയായപ്പോഴേയ്ക്കും ജനങ്ങൾ തെരുവിലൂടെ പതിയെപ്പതിയെ ഒഴുകാൻ തുടങ്ങി.... ചിലർ രാജ്യത്തിന്റെ ദേശീയ പതക്കുടും ചിലർ സമാധാനത്തിന്റെ വെള്ളക്കൊടിയും പിടിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ചിലരാകട്ടെ, ദേശീയപതാക പുതച്ചു കൊണ്ടാണ് നടന്നത്. ഈ രാജ്യം മറ്റാരുടേതല്ല, ഞങ്ങളുടെ സ്വന്തമാണ് എന്ന സന്ദേശമാണ് അവർ അതിലൂടെ നൽകിയത്” . 2020 ജനുവരി 26-ന് ദേശീയപാതയിൽ കൈകോർത്ത കേരളത്തെ തന്നെയല്ലേ ബെന്യാമിൻ പ്രവചിച്ചത്? നിലവിളി കെട്ടത്താൻ ഓടിക്കൂടുന്ന നന്മയെക്കാൾ സുന്ദരമായി ഒന്നമില്ലെന്ന കെ.ജി.എസിന്റെ വരികൾ ഞാനോർമ്മി ക്കുകയാണ്. അത്തരമൊരു നന്മയുടെ സൗന്ദര്യമാണ് മനുഷ്യ മഹാശൃംഖല.

* XIV- XVIII - ബുള്ളറ്റിൻ ഭാഗം II 2020 ഫെബ്രുവരി II - നമ്പർ 841 - 2020-21 സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ ബജറ്റ് പ്രസംഗം ഖണ്ഡിക 6-ലെ തിരുത്തൽ സംബന്ധിച്ച ശുചിപത്രം

രാജ്യം സാമ്പത്തിക മാന്യത്തിൽ

- 8. നാടിനെ ഗ്രസിക്കുന്ന സാമ്പത്തികത്തകർച്ചയും ജനങ്ങളുന്ദവിക്കുന്ന ദുരിതവുമല്ല ഭരണാധികാരികളുടെ പ്രശ്നം. അവരുടെ ഏറ്റവും വലിയ പ്രശ്നം പൗരത്വ നിയമമാണ്. 2009 നു സമാനമായ സാമ്പത്തിക തകർച്ചയിലേയ്ക്ക് ഇന്ത്യൻ സമ്പദ്ഘടന നിങ്ങളിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. 2019-20-ൽ വാർഷിക വളർച്ചാനിരക്ക് 5 ശതമാനത്തിൽ താഴെയായിരിക്കുമെന്നു കേന്ദ്രസർക്കാറും അംഗീകരിച്ചു കഴിഞ്ഞു. ഇതിനു കാരണം സമ്പദ്ഘടനയിലെ മൊത്തം ഡിമാന്റിൽ, അതായത് ഉപഭോഗത്തിലും നിക്ഷേപത്തിലും കയറ്റുമതിയിലും ഉണ്ടായ ഇടിവാണ്. തൊഴിലില്ലായ്മ സർവ്വകാല റെക്കോർഡിലാണ്. പ്രതിശീർഷക ഉപഭോഗം 2011-12-നേക്കാൾ താഴെയാണ്. ഭക്ഷ്യവിലക്കയറ്റം 14 ശതമാനത്തിലെത്തി. ജനജീവിതം തീർത്തും ദുരിതപൂർണ്ണമാണ്.
- 9. ഇത്തരമൊരു സാഹചര്യത്തെ എങ്ങനെയാണ് 2009-ൽ ഇന്ത്യയുൾപ്പെടെ ലോകരാഷ്ട്രങ്ങൾ മറികടന്നത്? സർക്കാർ ചെലവുകൾ ഉയർത്തി ഡിമാന്റ് വർദ്ധിപ്പിച്ചു. ഇതിനുവേണ്ടി കമ്മി ഉയരാൻ അനുവദിച്ചു. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ സ്വീകരിക്കുന്ന നിലപാട് നേർവിപരീതമാണ്. മാന്യംമൂലം സർക്കാരിന്റെ നികുതി വരുമാനം കുറഞ്ഞിരിക്കുകയാണ്. അതുകൊണ്ട് ചെലവ് ചുരുക്കണം എന്നതാണ് കേന്ദ്രസർക്കാർ ഇന്ന് സ്വീകരിക്കുന്ന സമീപനം. വ്യക്തികളെപ്പോലെ സർക്കാരും പ്രവർത്തിക്കാൻ തുടങ്ങിയാൽ മാന്യം കൂടുതൽ രൂക്ഷമാവുകയേ ഉള്ളൂ.
- 10. ഡിമാന്റിന്റെ അഭാവമല്ല, സപ്ലൈയുടെ ഭാഗത്തെ പ്രശ്നങ്ങളാണ് പ്രതിസന്ധിയ്ക്കുകാരണം എന്നതാണ് കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ കാഴ്ചപ്പാട്. തൊഴിലുറപ്പിന്റെ അടങ്കൽ വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ തയ്യാറല്ല. അതുപോലെ തന്നെ സാധാരണക്കാരുടെ വരുമാനവും ക്ഷേമവും ഉയർത്തുന്ന മറ്റു പദ്ധതികളുടെയും. സാധാരണക്കാർക്ക് സഹായപലിശയ്ക്ക് വീടും ഉൽപന്നങ്ങളും വാങ്ങാൻ വായ്പയ്ക്കു തയ്യാറല്ല. അതിനു പകരം കോർപ്പറേറ്റുകൾക്ക് വലിയ തോതിൽ നികുതി ഇളവുകൾ നൽകുന്നു. തൊഴിലാളി വിരുദ്ധ പരിഷ്കാരങ്ങൾ ഊർജ്ജിതപ്പെടുത്തുന്നു. സ്വകാര്യവൽക്കരണം ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നു.

11. കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ ഈ സപ്ലൈസെഡ് ഇക്കണോമിക്സ് തൊഴിലാളികളുടെയും കൃഷിക്കാരുടെയും മേൽ ദുർവ്വഹമായ ഭാരം അടിച്ചേൽപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ഇതിന് എതിരായുള്ള ജനകീയ ചെറുത്തുനിൽപ്പിന്റെ ഏറ്റവും ഉജ്ജ്വലമായ പ്രകടനമായിരുന്നു ജനുവരി 8 ലെ ദേശീയ പണിമുടക്ക്. ഈ പണിമുടക്കിന്റെ മുൻപന്തിയിൽ കേരളം ഉണ്ടായിരുന്നു.

“ ഇന്നലെ വരെ ഒരു ജാഥയിലും നിന്നിട്ടില്ലെങ്കിലെന്ത്?

ഇന്ന് ജാഥയുടെ മുന്നിൽ കയറിനിന്ന് മുഷ്ടി ചുരുട്ടുന്ന പടുവൃദ്ധർ

ചരിത്രം പഠിക്കാൻപോയ കുട്ടികൾ ചരിത്രം സൃഷ്ടിക്കാൻ

തെരുവുകളെ സ്വന്തം ചോരകൊണ്ട് നനയ്ക്കുന്നു.”

എന്ന് വിഷ്ണുപ്രസാദ് ഈ സന്ദർഭത്തെ അടയാളപ്പെടുത്തി.

കേന്ദ്ര വിവേചനം

12. പുരതന്ത്രിയമത്തിലെമ്പോലെ എല്ലാ മേഖലകളിലും സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ അധികാരങ്ങൾ കവർന്നെടുക്കുകയാണ് കേന്ദ്ര സർക്കാർ. ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ ഫെഡറൽ സ്വഭാവം അനുദിനം കയ്യൊഴിയപ്പെടുന്നു. ഏഴാം ഷെഡ്യൂളിനെ തന്നെ അപ്രസക്തമാക്കുന്ന രീതിയിൽ സംസ്ഥാന വിഷയങ്ങളിലുള്ള കേന്ദ്രത്തിന്റെ കയ്യേറ്റം സാർവ്വത്രികമായിരിക്കുകയാണ്. എക്സിക്യൂട്ടീവ് അധികാരവും ദുർവിനിയോഗം ചെയ്യപ്പെടുന്നു. ജി.എസ്.ടി.-യും നിർദ്ദിഷ്ട ധനഉത്തരവാദിത്വ നിയമവും പതിനഞ്ചാം ധനകാര്യ കമ്മീഷനും സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ ധനപരമായ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ പൂർണ്ണമായും കവർന്ന മട്ടാണ്.

13. സംസ്ഥാനത്തെ സാമ്പത്തികമായി ശ്യാസം മുട്ടിക്കുന്ന ധനസമീപനമാണ് കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റേതെന്ന് വ്യക്തമാണ്. നമ്മുടെ സംസ്ഥാന ആഭ്യന്തര വരുമാനത്തിന്റെ മൂന്ന് ശതമാനമാണ് വായ്പയായി അനുവദിക്കുക. അങ്ങനെ സംസ്ഥാന ബജറ്റിൽ 24915 കോടി രൂപ ലഭിക്കുമെന്നാണ് കണക്കാക്കുന്നത്. എന്നാൽ വർഷം പകുതിയായപ്പോൾ ഈ വായ്പയിൽ നിന്ന് 5325 കോടി രൂപ വെട്ടിക്കറയ്ക്കുമെന്ന് കേന്ദ്രം അറിയിച്ചു. ഈ പുതിയ മാനദണ്ഡ പ്രകാരവും അവസാന പാദത്തിൽ 4900 കോടി രൂപ വായ്പയെടുക്കാൻ നമുക്ക് അനുവാദമുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ ഇതിൽനിന്ന് 3000 കോടി രൂപ ഒറ്റയടിക്ക് വീണ്ടും വെട്ടിക്കറച്ചു. അങ്ങനെ നമുക്ക് ഇനി 1920 കോടി രൂപയേ വായ്പയെടുക്കാൻ അനുവാദമുള്ളൂ. ഇതിൽ 1480 കോടി രൂപ 2009-ൽ വായ്പയെടുത്തതിന്റെ തിരിച്ചടവായി കേന്ദ്രസർക്കാരിന് കൊടുക്കുകയും വേണം. ഫലത്തിൽ അവസാന മൂന്ന് മാസം കേരള സർക്കാരിന് അസൽ വായ്പ ഒന്നുമില്ലെന്നു പറയാം.

14. കേന്ദ്രസർക്കാരിൽ നിന്നുള്ള ഗ്രാന്റുകളും വെട്ടിക്കുറയ്ക്കുകയാണ്. ഡിസംബർ മാസത്തെ ജി.എസ്.ടി. നഷ്ടപരിഹാരം തരാൻ തയ്യാറായിട്ടില്ല. ഫെബ്രുവരിയിൽ കുടിശിക 3000 കോടി കടക്കും. ഇതിനുപുറമെ കേന്ദ്ര നികുതി വിഹിതമായി കഴിഞ്ഞ വർഷം അവസാന മൂന്നുമാസം 6866 കോടി രൂപ കിട്ടിയത് ഈ വർഷം 4524 കോടി രൂപയായി കുറയുമെന്നും സൂചന ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. അങ്ങനെ ജനുവരി, ഫെബ്രുവരി, മാർച്ച് മാസങ്ങളിലായി മാത്രം കേന്ദ്ര സർക്കാരിൽ നിന്നുള്ള വായ്പയടക്കമുള്ള മൊത്തം ധനസഹായത്തിൽ 8330 കോടി രൂപയുടെ കുറവാണ് വരാൻ പോകുന്നത്. ഇത് സംസ്ഥാന ഖജനാവിനുമേൽ ഒരു കാലത്തുമില്ലാത്ത ഞെരുക്കമാണ് സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുള്ളത്.
15. കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത സ്കീമുകളിൽ നിന്നുള്ള ധനസഹായവും വലിയ തോതിൽ കുടിശികയാണ്. കഴിഞ്ഞ ദിവസമാണ് തൊഴിലുറപ്പ് കുടിശിക ആറു മാസം വൈകി കിട്ടിയത്. നെല്ല് സംഭരിച്ചതിന് കേന്ദ്രത്തിൽ നിന്നും 1035 കോടി രൂപയാണ് ലഭിക്കേണ്ടത്. ഇതുമൂലം ബാങ്കുകളിൽനിന്നും നെല്ലിന്റെ വിലയായി കൃഷിക്കാർക്കു നൽകിയിരിക്കുന്ന വായ്പ കുടിശികയായിരിക്കുകയാണ്. 2019-ലെ പ്രളയ ദുരിതാശ്വാസ സഹായത്തിൽ നിന്നും കേരളത്തെ ഒഴിവാക്കി. പ്രളയപുനർനിർമ്മാണത്തിനുള്ള വിദേശ വായ്പകൾ സാധാരണ വാർഷിക വായ്പാ പരിധിയിൽപ്പെടുത്തി. പുനർനിർമ്മാണത്തിനായുള്ള വിദേശവായ്പകൾ സാധാരണഗതിയിലുള്ള വായ്പാ പരിധിക്ക് പുറത്തായി പരിഗണിക്കാമെന്ന് ജി.എസ്.ടി. കൗൺസിലിൽ നൽകിയ വാഗ്ദാനത്തിൽനിന്നും കേന്ദ്രസർക്കാർ ഏകപക്ഷീയമായി പിൻവലിഞ്ഞു.
16. വായ്പ വെട്ടിക്കുറച്ചതിന് കാരണമായി കേന്ദ്ര സർക്കാർ പറയുന്നത് 2016-17-ൽ കേരളത്തിലെ ട്രഷറി ഡെപ്പോസിറ്റുകളിൽ ബജറ്റിൽ സൂചിപ്പിച്ചതിനേക്കാൾ 6000-ത്തിൽപ്പരം കോടി രൂപയുടെ വർദ്ധനവ് ഉണ്ടായി എന്നാണ്. ഇതിൽ ഗണ്യമായ പങ്ക് വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ ചെലവഴിക്കാത്ത പണം ട്രഷറി ഡെപ്പോസിറ്റുകളായി കിടന്നതുമൂല മരണന വാദം കേന്ദ്രസർക്കാർ അംഗീകരിക്കുകയുണ്ടായില്ല. അതുപോലെ ജീവനക്കാരുടെയും പെൻഷൻകാരുടെയും കുടിശിക പലതും ട്രഷറിയിൽ അവർ ഡെപ്പോസിറ്റായി സൂക്ഷിച്ചതും ഒരു ഘടകമാണ്. 2016-17 വരെ ട്രഷറി ഡെപ്പോസിറ്റുകളിൽ ഇത്തരത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്ന വർദ്ധനവ് സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ വായ്പയായി കരുതി അടുത്ത വർഷത്തെ വായ്പയിൽ നിന്ന് വെട്ടിക്കുറയ്ക്കുന്ന നയം ഒരു കേന്ദ്രസർക്കാരും സ്വീകരിച്ചിട്ടില്ല. എന്നാൽ ബിജെപി സർക്കാർ ഈ കാരണം പറഞ്ഞ് മൂന്നു വർഷത്തിനുശേഷം വായ്പകൾ വെട്ടിക്കുറയ്ക്കുകയാണ്. സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ ധനമാനേജ്മെന്റ് പ്രശ്നങ്ങളെ തെല്ലുപോലും പരിഗണിക്കാതെയുള്ള സമീപനമാണ് കേന്ദ്ര സർക്കാർ കൈക്കൊള്ളുന്നത്.

ധനപ്രതിസന്ധി

- 17. 2013-14-നും 2018-19-നും ഇടയിൽ സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ ചെലവുകൾ ശരാശരി 16.13 ശതമാനമാണ് വളർന്നത്. എന്നാൽ അതേ സമയം ഈ കാലയളവിൽ സർക്കാരിന്റെ റവന്യൂ വരുമാനം 13.26 ശതമാനം മാത്രമേ വളർന്നുള്ളൂ. വരുമാനവും ചെലവും തമ്മിലുള്ള ഈ വിടവ് പ്രതിസന്ധിക്ക് ആക്കം കൂട്ടിയിരിക്കുകയാണ്. കഴിഞ്ഞ ഇടതുപക്ഷ സർക്കാരിന്റെ കാലത്തെനപോലെ റവന്യൂ വരുമാന വർദ്ധനവ് 18-20 ശതമാനമായി ഉയർത്തിക്കൊണ്ടു മാത്രമേ കമ്മി കുറയ്ക്കുന്നതിനും സുസ്ഥിര ധനപാതയിലേയ്ക്ക് സംസ്ഥാനത്തെ നയിക്കുന്നതിനും കഴിയൂ. ജി.എസ്.ടി.-യിൽ പ്രതീക്ഷിച്ച നേട്ടം യാഥാർത്ഥ്യമായില്ല.
- 18. ഉപഭോക്തൃ സംസ്ഥാനമെന്ന നിലയിൽ ജി.എസ്.ടി. ഗുണകരമാകേണ്ടതാണ്. നമ്മുടെ ഉപഭോക്തൃ വസ്തുക്കളിൽ സിംഹഭാഗം മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളിൽനിന്നു വരുന്നവയാണ്. ഇവയെല്ലാം ഇ-വേബിൾവഴി ആകും എന്നുറപ്പുവരുത്തിയാൽ നികുതിവെട്ടിപ്പ് തടയാനാകും. എന്നാൽ ഇതുവരെ ഇ-വേബിൽ തൽസമയം തന്നെ ഡൗൺലോഡു ചെയ്യുന്നതിനുള്ള സൗകര്യം ഉണ്ടാക്കിയിട്ടില്ല. അതുപോലെതന്നെ വാർഷിക റിട്ടേണുകൾ ലഭിച്ചാലേ അവ സൂട്ടിനി ചെയ്ത് വെട്ടിപ്പ് കണ്ടെത്താനാകൂ. നീണ്ട കാത്തിരിപ്പിനൊടുവിൽ ഇക്കഴിഞ്ഞ ജനുവരി അവസാനമാണ് ആദ്യവർഷത്തെ വാർഷിക റിട്ടേണുകൾ ലഭിച്ചത്. കഴിഞ്ഞ ലോക്സഭാ തിരഞ്ഞെടുപ്പിനു മുമ്പ് ജി.എസ്.ടി നിരക്കുകൾ കുത്തനെ വെട്ടിക്കുറച്ചതും തിരിച്ചടിയായി. മാന്യവും നികുതി പിരിവിനെ പ്രതികൂലമായി ബാധിച്ചു. ഈ വർഷത്തെ പ്രതീക്ഷിത നികുതി വരുമാനത്തിൽ 10,113 കോടിയുടെ കുറവുണ്ടാകുമെന്നാണ് കരുതുന്നത്.

വികസന നേട്ടങ്ങളിൽ കുതിപ്പ്

- 19. എന്നാൽ, ഈ ധനപ്രതിസന്ധി സംസ്ഥാനത്ത് ഒരു വികസന സ്തംഭനവും ഉണ്ടാക്കാൻ അനുവദിച്ചിട്ടില്ലായെന്ന വസ്തുത അടിവരയിട്ടു പറയട്ടെ. കഴിഞ്ഞ സർക്കാരിന്റെ അഞ്ചു വർഷത്തെ പ്രകടനത്തെ നാലുവർഷം കൊണ്ട് ഈ സർക്കാർ മറികടന്നിരിക്കുകയാണ്.
 - (I) ക്ഷേമപെൻഷനുകൾക്കുവേണ്ടി കഴിഞ്ഞ സർക്കാർ വിതരണം ചെയ്തത് 9311 കോടി രൂപയാണ്. ഇപ്പോൾ എൽഡിഎഫ് സർക്കാർ നാലുവർഷം പിന്നിടുമ്പോൾ അത് 22,000 കോടി രൂപ കടന്നിരിക്കുന്നു. 13 ലക്ഷം വയോജനങ്ങൾക്കുള്ളി പുതിയതായി ക്ഷേമപെൻഷൻ നൽകി.

എല്ലാ ക്ഷേമപെൻഷനുകളും 100 രൂപ വർദ്ധിപ്പിച്ച് 1,300 രൂപയായി ഉയർത്തുന്നു.

(II) തദ്ദേശ ഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾക്കുള്ള മൊത്തം ധനസഹായം 2015-16-ൽ 7679 കോടി രൂപയായിരുന്നത് 2020-21-ൽ 12074 കോടി രൂപയായി ഉയർത്തുന്നു. പദ്ധതി വിഹിതം 24 ശതമാനത്തിൽ നിന്ന് 25.93 ശതമാനമായി ഉയർത്തുന്നു.

തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ വഴിയുള്ള മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ ഗ്രാമീണ റോഡ് റീബിൽഡ് പദ്ധതിയ്ക്ക് 2020-21 ൽ 1000 കോടി രൂപകൂടി അനുവദിക്കുന്നു. ഇതടക്കം 2500 കോടി രൂപയാണ് ഈ സ്കീമിന്റെ അടങ്കൽ.

(III) തീരദേശ വികസനത്തിന് സുനാമി പദ്ധതികളടക്കം 2015-16 ൽ 188 കോടി രൂപയാണ് ചെലവഴിച്ചത്. 2020-21-ൽ തീരദേശത്തിന്റെ പദ്ധതി അടങ്കൽ 380 കോടി രൂപയാണ്.

ഇതടക്കം തീരദേശ പാക്കേജിന് 1,000 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു.

(IV) മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ ദുരിതാശ്വാസ നിധിയിൽ നിന്നും കഴിഞ്ഞ സർക്കാരിന്റെ കാലത്ത് 503 കോടി രൂപയാണ് ചെലവഴിച്ചത്. എൽഡിഎഫ് സർക്കാരിന്റെ നാലുവർഷം കൊണ്ട് ഇത് 1,216 കോടികടന്നു. ഇതിനു പുറമെ പ്രളയ ദുരിതാശ്വാസത്തിന് 2,851 കോടി രൂപയും നൽകി.

(V) കഴിഞ്ഞ സർക്കാരിന്റെ കാലത്ത് ബജറ്റിൽ നിന്ന് മൊത്തം മൂലധനച്ചെലവ് 29,689 കോടി രൂപയായിരുന്നു. എൽഡിഎഫ് സർക്കാരിന്റെ നാലു വർഷം ബജറ്റിൽ നിന്നുള്ള മൂലധന ചെലവ് 40,497 കോടി രൂപയാണ്.

2015-16-ൽ മൂലധനച്ചെലവ് 8,342 കോടി രൂപയായിരുന്നു. 2020-21-ൽ മൂലധനച്ചെലവ് 14,428 കോടി രൂപയായി ഉയർത്തുന്നു.

(VI) 2011-16 കാലത്ത് പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് 7780 കിലോമീറ്റർ റോഡുകളാണ് പുനരുദ്ധരിക്കുകയോ നവീകരിക്കുകയോ ചെയ്തത്. എന്നാൽ 2016-19 കാലയളവിൽ ഇതുവരെ 14,623 കിലോമീറ്റർ റോഡുകൾ പൂർത്തീകരിച്ചു. 68 പാലങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചു.

സർ, പൊതുമരാമത്ത് പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് 1,102 കോടി രൂപയാണ് ബജറ്റിൽ വകകൊള്ളിച്ചിട്ടുള്ളത്. നിയമസഭാ സാമാജികർ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള 1,500 കോടി രൂപയുടെ പ്രവൃത്തികൾകൂടി അധികമായി അനുവദിക്കുന്നു. ഇവയ്ക്ക് 20 ശതമാനം തുക വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

(VII) കഴിഞ്ഞ സർക്കാരിന്റെ കാലത്ത് 4.9 ലക്ഷം കുടിവെള്ള കണക്ഷനുകളാണ് കേരള വാട്ടർ അതോറിറ്റി നൽകിയത്. എൽ.ഡി.എഫ് സർക്കാർ ഇതിനകം 7.5 ലക്ഷം കണക്ഷനുകൾ നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

2020-21-ൽ 2.5 ലക്ഷം വീടുകൾക്കൂടി കുടിവെള്ള കണക്ഷൻ നൽകും.

(VIII) ആരോഗ്യ പദ്ധതികൾക്ക് കഴിഞ്ഞ സർക്കാർ ചെലവഴിച്ചത് 7,191 കോടി രൂപ. എൽഡിഎഫ് സർക്കാർ ഇതുവരെ 9,651 കോടി ചെലവഴിച്ചു കഴിഞ്ഞു.

(IX) പൊതുവിദ്യാലയങ്ങളിൽ രണ്ടുമുതൽ പത്തുവരെ ക്ലാസുകളിൽ അഞ്ചു ലക്ഷത്തോളം കുട്ടികൾ അധികമായി ചേർന്നിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ ഫലമായി പൊതു വിദ്യാലയങ്ങളിലെ കുട്ടികളുടെ ആകെ എണ്ണത്തിൽ ശ്രദ്ധേയമായ വർദ്ധനയുണ്ടായി. 2016 വരെ ഈ എണ്ണം തുടർച്ചയായി കുറയുകയായിരുന്നു. കഴിഞ്ഞ സർക്കാരിന്റെ കാലത്ത് പൊതുവിദ്യാലയങ്ങളിൽ 4,99,450 കുട്ടികൾ കുറയുകയാണുണ്ടായത്.

(X) ഇതുവരെ 6 ലൈഫ് മിഷനും മറ്റ് ഏജൻസികളുംവഴി ആകെ 2,58,658 വീടുകൾ നിർമ്മിച്ചു നൽകിക്കഴിഞ്ഞു.

2020-21-ൽ ഒരുലക്ഷം വീടുകൾ/ ഫ്ലാറ്റുകൾ നിർമ്മിച്ചു നൽകും.

(XI) 14 ലക്ഷം കുടുംബങ്ങൾക്ക് പുതിയതായി വൈദ്യുതികണക്ഷൻ നൽകി സമ്പൂർണ്ണ വൈദ്യുതീകരണം പൂർത്തിയാക്കി. പ്രസരണത്തിൽ 13.4 ശതമാനവും വിതരണത്തിൽ 15 ശതമാനവും നഷ്ടം കുറച്ചു. 205 മെഗാവാട്ട് വൈദ്യുതി അധികമായി ഉൽപ്പാദിപ്പിച്ചു. കഴിഞ്ഞ സർക്കാരിന്റെ കാലത്ത് 87 മെഗാവാട്ട് ആയിരുന്നു പുതിയ ഉൽപ്പാദനശേഷി.

2020-21-ൽ 500 മെഗാവാട്ട് സ്ഥാപിത ശേഷി അധികമായി സൃഷ്ടിക്കും.

(XII) പ്രവാസി ക്ഷേമനിധി അംഗത്വം 1.1 ലക്ഷത്തിൽനിന്നും 4.7 ലക്ഷമായി ഉയർന്നു. കഴിഞ്ഞ സർക്കാരിന്റെ കാലത്ത് പ്രവാസിക്ഷേമത്തിനായി ആകെ ചെലവഴിച്ചത് 68 കോടി രൂപയാണ്. ഈ സർക്കാർ ഇതിനകം 152 കോടി രൂപചെലവഴിച്ചു.

സർ, പ്രവാസി ക്ഷേമത്തിനുള്ള അടങ്കൽ 2020-21-ൽ 90 കോടി രൂപയായി ഉയർത്തുന്നു.

- (XIII) കുടുംബശ്രീ അംഗങ്ങളുടെ എണ്ണം 40 ലക്ഷത്തിൽനിന്നും 45 ലക്ഷമായി ഉയർന്നു. ബാങ്ക് ലിങ്കേജ് വായ്പ 5,717 കോടി രൂപയിൽ നിന്നും 10,499 കോടി രൂപയായി ഉയർന്നു. തൊഴിൽ സംരംഭങ്ങളുടെ എണ്ണം 10,177-ൽ നിന്നും 23,453 ആയി ഉയർന്നു. കൃഷി ശൃംഗങ്ങളുടെ എണ്ണം 54,000-നിന്നും 68,000 ആയി ഉയർന്നു.
- (XIV) തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഭക്ഷ്യസാധനങ്ങൾക്ക് മാവേലിസ്റ്റോറിലെ വില 2015-16-നശേഷം ഇതുവരെ വർദ്ധിപ്പിച്ചിട്ടില്ല.
- (XV) പട്ടികവിഭാഗങ്ങൾക്ക് കഴിഞ്ഞ സർക്കാരിന്റെ കാലത്ത് പൂർത്തിയാക്കിയ വീടുകളുടെ എണ്ണം 27,490 ആണ്. ഇപ്പോൾ നാലു വർഷം കൊണ്ട് 51,926 വീടുകൾ പൂർത്തീകരിച്ചു.
- (XVI) നെൽവയൽ വിസ്തൃതി വീണ്ടും ഉയർന്നു തുടങ്ങി. കഴിഞ്ഞ ഏതാനും പതിറ്റാണ്ടുകളായി തുടർച്ചയായി കുറഞ്ഞ് 2016-17-ൽ 1.7 ലക്ഷം ഹെക്ടറിൽ എത്തിയ നെൽവയൽ വിസ്തൃതി 2018-19-ൽ 2.03 ലക്ഷം ഹെക്ടറായി. നെല്ലുൽപ്പാദനം 4.4 ലക്ഷം ടണ്ണിൽ നിന്നും 5.8 ലക്ഷം ടണ്ണായി ഉയർന്നു.

സർ, നെൽകൃഷിക്ക് നമ്മുടെ പ്രകൃതി സമ്പുലനാവസ്ഥ നിലനിർത്തുന്നതിന് സുപ്രധാന സ്ഥാനമുണ്ട്. ഈ പ്രാധാന്യം അംഗീകരിച്ചുകൊണ്ട് അവർക്ക് റോയൽറ്റി നൽകുന്നതിന് തുടക്കമെന്ന നിലയിൽ 40 കോടി രൂപവകയിരുത്തുന്നു.
- (XVII) കേരളത്തിലെ മത്സ്യോൽപ്പാദനവും തുടർച്ചയായി കുറഞ്ഞു വരികയായിരുന്നു. 2015-16-ൽ 7.28 ലക്ഷം ടണ്ണായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ അത് 8.02 ലക്ഷം ടണ്ണാണ്.
- (XVIII) പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഉൽപ്പാദനം 2015-16-ൽ 2,799 കോടി രൂപയായിരുന്നത് 2018-19-ൽ 3,442 കോടി രൂപയായി ഉയർന്നു. 2015-16-ൽ സഞ്ചിതനഷ്ടം 213 കോടി ആയിരുന്നത് 102 കോടി രൂപ സഞ്ചിതലാഭമായി മാറി.
- (XIX) ചെറുകിട മേഖലയിൽ 52,137 പുതിയ സ്ഥാപനങ്ങളും 4,700 കോടിയുടെ പുതിയ നിക്ഷേപവും 1.83 ലക്ഷം തൊഴിലും ഈ സർക്കാരിന്റെ കാലത്തുണ്ടായി.

(XX) കേരളത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക വളർച്ച 2011-12/2015-16 കാലയളവിൽ 4.9 ശതമാനമായിരുന്നത് 2016-17/2018-19 കാലയളവിൽ 7.2 ശതമാനം വീതമായി ഉയർന്നു. ആദ്യ കാലയളവിൽ കേരളത്തിന്റെ വളർച്ച ദേശീയ ശരാശരിയേക്കാൾ താഴെ നിലയിലായിരുന്നെങ്കിൽ ഇപ്പോൾ അത് ദേശീയ ശരാശരിയേക്കാൾ ഉയർന്ന തോതിലാണ്. പ്രതികൂലമായ സാഹചര്യങ്ങളെ മറികടന്ന് കേരള വികസനം യാഥാർത്ഥ്യമാക്കുന്നതിനു നമുക്ക് കഴിഞ്ഞു. ഈ ആത്മവിശ്വാസത്തോടെയാണ് ഈ വർഷത്തിലെ മറ്റ് ബജറ്റ് നിർദ്ദേശങ്ങളിലേയ്ക്ക് ഞാൻ കടക്കുന്നത്.

II

വൻകിട നിക്ഷേപ പദ്ധതികൾ

കിഫ്ബിയും മാനുവിയുമുപയോഗിച്ച പദ്ധതികൾ

20. മാനുവിയും അതിജീവിക്കാൻ നമുക്ക് കഴിയുമെന്നുള്ള ആത്മവിശ്വാസം കഴിഞ്ഞ നാലു വർഷത്തെ അനുഭവങ്ങൾ തരുന്നുണ്ട്. ഗൾഫ് പ്രതിസന്ധിയും നാണ്യവിള വിലത്തകർച്ചയുംമൂലം മാനുവിയും കേരളത്തിൽ സൃഷ്ടിക്കാവുന്ന ഗൗരവമായസ്ഥിതി മുൻകൂട്ടി കണ്ടുകൊണ്ടാണ് 2016-17 ലെ ബജറ്റിൽ മാനുവിയുമുപയോഗിച്ച പദ്ധതികൾ പ്രഖ്യാപിച്ചത്. ഇന്ത്യൻ ഫെഡറൽ സംവിധാനത്തിൽ കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ അനുവാദമില്ലാതെ ബജറ്റുവഴി കൂടുതൽ വായ്പയെടുത്ത് മാനുവിയുമുപയോഗിച്ച പദ്ധതികൾ രൂപം നൽകുന്നതിന് കഴിയില്ല. മറിച്ച് ഈ മാനുവിയുമുപയോഗിച്ച പദ്ധതികൾ സർക്കാരിനുള്ള ചെലവുകൾ തടയുന്നതിനും കേന്ദ്രസർക്കാർ ചെയ്യുന്നത്. ഇത് നോട്ടു നിരോധനം പോലെ ഒരു ഭ്രാന്തൻ നടപടിയാണ്. കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ ഈ അറ്റ പിന്തിരിപ്പൻ സാമ്പത്തികനയത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ് ബജറ്റിനു പുറത്ത് കിഫ്ബി വഴി 50,000 കോടി രൂപ വരെ വായ്പയെടുത്ത് കേരളത്തിൽ മുതൽമുടക്കാൻ തീരുമാനിച്ചത്. ഇതിനുള്ള നിയമം ഏകകണ്ഠമായിട്ടാണ് ഈ നിയമസഭ പാസ്സാക്കിയത്. എന്നാൽ വലിപ്പംകൊണ്ടും സങ്കീർണതകൊണ്ടും ഇത്തരമൊരു നിക്ഷേപപദ്ധതി വെറും ദിവാസ്വപ്നമായി മാറുമെന്നാണ് പ്രതിപക്ഷം വിമർശിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നത്. എന്നാൽ ഇന്ന് കൂടുതൽ കൂടുതൽ കിഫ്ബി പ്രോജക്റ്റുകൾ ലഭിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി എല്ലാവരും മത്സരിക്കുകയാണ്.

21. 675 പ്രോജക്റ്റുകളിലായി 35,028 കോടി രൂപയുടെ പദ്ധതികൾക്ക് കിഫ്ബി അംഗീകാരം നൽകിക്കഴിഞ്ഞു. പുറമേ വ്യവസായ

പാർക്കുകൾക്ക് സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനായി 14,275 കോടി രൂപയുടെയും ദേശീയപാതയ്ക്ക് സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് 5,374 കോടി രൂപയുടെയും പദ്ധതികൾക്ക് കിഫ്ബി അംഗീകാരം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഇങ്ങനെ കിഫ്ബി അംഗീകാരം നൽകിയ പദ്ധതികളുടെ ആകെ അടങ്കൽ 54,678 കോടി രൂപയാണ്. ഇവയിൽ 13,616 കോടി രൂപയുടെ പദ്ധതികൾ ടെൻഡർ വിളിച്ചു കഴിഞ്ഞു. 4,500 കോടി രൂപയുടെ പ്രവർത്തനം പൂർത്തിയാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

22. പണമുണ്ടാവില്ല എന്നായി അപ്പോൾ വിമർശനം. ഇത്തരം സന്ദേഹവാദികളെ മസാലബോണ്ട് നിശബ്ദരാക്കി. ഈ കടം എങ്ങനെ തിരിച്ചടയ്ക്കും എന്നായി അടുത്ത വേവലാതി. നിയമസഭ പാസാക്കിയ കിഫ്ബി നിയമത്തിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തതുപോലെ മോട്ടോർ വാഹന നികുതിയുടെ പകുതിയും പെട്രോൾ സെന്ധും പതിനഞ്ചു വർഷം നൽകിയാൽ വായ്പയും പലിശയും തിരിച്ചടയ്ക്കാനാകുമെന്ന് ഈ നിയമസഭയിൽത്തന്നെ വിശദമാക്കിയിട്ടുള്ളത് ഓർക്കുമല്ലോ.

23. 2020-21-ൽ കിഫ്ബിയിൽനിന്ന് 20,000 കോടി രൂപ ചെലവഴിക്കുന്നതിനുള്ള തയ്യാറെടുപ്പുകൾ പൂർത്തിയാക്കിയിട്ടുണ്ട്. കിഫ്ബി നിക്ഷേപം നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ മുഖച്ഛായ മാറ്റിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.

- 2985 കിലോമീറ്റർ ഡിസൈൻഡ് റോഡുകൾ, 43 കിലോമീറ്ററിൽ പത്തു ബൈപ്പാസുകൾ, 22 കിലോമീറ്ററിൽ 20 ഹൈവേ ഓവറുകൾ, 53 കിലോമീറ്ററിൽ 74 പാലങ്ങൾ.
- കോവളം മുതൽ ബേക്കൽ വരെ തെക്ക്-വടക്ക് ജലപാത.
- 2040 വരെ വൈദ്യുതി ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനുള്ള ട്രാൻസ്ഗ്രിഡ് 2.0 പദ്ധതി
- ദുർബലവിഭാഗങ്ങൾക്ക് സൗജന്യമായി ഇന്റർനെറ്റ് ലഭ്യമാകുന്ന കെ-ഫോൺ പദ്ധതി.
- 57 ലക്ഷം ചതുരശ്രയടി സ്കൂൾ കെട്ടിടങ്ങളും സമ്പൂർണ്ണ ക്ലാസ്സ് മുറി ഡിജിറ്റലൈസേഷനും.
- 33 ലക്ഷം ചതുരശ്രയടി കോളജ്, യൂണിവേഴ്സിറ്റി കെട്ടിടങ്ങൾ.
- 4.65 ലക്ഷം ചതുരശ്രയടി ഐ.റ്റി. കെട്ടിടങ്ങൾ
- 4 ലക്ഷം ചതുരശ്രയടി സാംസ്കാരിക സ്ഥാപനങ്ങൾ

- 37 ലക്ഷം ചതുരശ്രയടി വരുന്ന 44 സ്റ്റേഡിയങ്ങൾ
- 46 ലക്ഷം ചതുരശ്രയടി ആശുപത്രി കെട്ടിടങ്ങളും അത്യാധുനിക ഡയാലിസിസ് കാർഡിയോളജി, ഓങ്കോളജി സംവിധാനങ്ങളും ഉപകരണങ്ങളും
- 4384 കോടി രൂപയുടെ കുടിവെള്ള പദ്ധതികൾ. 1520 എംഎൽഡി ശേഷി. 2450 കിലോമീറ്റർ വിതരണപൈപ്പ്. 85 ലക്ഷം ഉപഭോക്താക്കൾ.

24. 2021 മാർച്ചിനുമുമ്പ് 85 ലക്ഷം ചതുരശ്രയടിവരുന്ന 237 പ്രോജക്ടുകൾ ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യും. 1000 കിലോമീറ്റർ ദൈർഘ്യം വരുന്ന 77 റോഡുകളും പാലങ്ങളും ഉദ്ഘാടനം നടക്കും. കിഫ്ബി അംഗീകരിച്ച എല്ലാ പ്രോജക്ടുകളുടെയും നിർമ്മാണം ആരംഭിച്ചിരിക്കും. 5000 ഏക്കർ ഇൻഡസ്ട്രിയൽ പാർക്കുകൾ സൃഷ്ടിക്കും.

25. രാജ്യത്ത് ഇന്ന് നടപ്പാക്കുന്ന ഏറ്റവും വലിയ മാന്യവിരുദ്ധ പാക്കേജാണ് കേരളത്തിലേത്. ഇത് നമ്മുടെ സംസ്ഥാന സമ്പദ്ഘടനയെ ഈ പ്രതിസന്ധിയുടെ ഘട്ടത്തിൽ താങ്ങിനിർത്തും. സാധാരണഗതിയിൽ ഇരുപത്തഞ്ചോ മൂപ്പതോ വർഷംകൊണ്ട് ഉണ്ടാകുന്ന പശ്ചാത്തല സൗകര്യങ്ങൾ അടുത്ത മൂന്നു വർഷം കൊണ്ട് കേരളത്തിൽ ഉറപ്പുവരുത്തും. ഇതിന്റെ നേട്ടം നമുക്കെല്ലാവർക്കും ഇന്നു ലഭിക്കും. ഇരുപതോ മൂപ്പതോ വർഷത്തിനപ്പുറമുള്ള നിർമ്മാണച്ചെലവ് കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ വായ്പയ്ക്കു വേണ്ടിവരുന്ന പലിശ താരതമ്യേന താഴ്ന്ന ഭാരമായിരിക്കും. നമ്മുടെ മുൻപിലുള്ള വെല്ലുവിളി ഈ പ്രോജക്ടുകൾ എങ്ങനെ സമയബന്ധിതമായി ഗുണമേന്മയോടെ പൂർത്തീകരിക്കാം എന്നുള്ളതാണ്.

26. കഴിഞ്ഞ ബജറ്റ് പ്രസംഗത്തിൽ കേരളത്തിന്റെ ഭാവിയിലെ ഗാഢമായി സ്വാധീനിക്കാൻ പോകുന്ന രണ്ടു ഡസനിലേറെ പദ്ധതികളെക്കുറിച്ച് പ്രതിപാദിക്കുകയുണ്ടായി. അവയ്ക്ക് എന്ത് സംഭവിച്ചുവെന്ന് പ്രീ-ബജറ്റ് ചർച്ചകളിൽ പലരും ചോദിക്കുകയുണ്ടായി. അതുകൊണ്ട് അത്തരമൊരു പരിശോധന പ്രസക്തമാണ്.

വ്യവസായ പാർക്കുകളും കോർപ്പറേറ്റ് നിക്ഷേപങ്ങളും

27. വ്യവസായ പാർക്കുകൾക്ക് ആവശ്യമായ ഭൂമി വേഗത്തിൽ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് പ്രത്യേകമായി 15 ലാന്റ് അക്വിസിഷൻ യൂണിറ്റുകൾ കിഫ്ബിക്കുവേണ്ടി ആരംഭിക്കുകയാണ്. എഫ്.എ.സി.ടി.-യിൽ നിന്ന് ഏറ്റെടുത്ത 482 ഏക്കറിൽ പകുതി കൊച്ചിൻ റിഫൈനറി,

പെട്രോകെമിക്കൽ പാർക്കുകൾക്കായി വാങ്ങിക്കഴിഞ്ഞു. ബാക്കി പ്രഖ്യാപിത വ്യവസായ പാർക്കിനും ദേശീയ പാർക്കിനുമുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ പുരോഗമിക്കുകയാണ്. ഹിന്ദുസ്ഥാൻ സ്കൂൾ പ്രിന്റിന്റെ ബാധ്യതകളടക്കം ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് സംസ്ഥാന സർക്കാർ തയ്യാറാണ്. 500 ഏക്കർ ഭൂമിയെങ്കിലും പുതിയൊരു വ്യവസായ പാർക്കിനു ലഭ്യമാകും. കിഫ്ബിയാണ് ഇതിന് ആവശ്യമായ പണം നൽകുക. കെഎംഎംഎൽ.-നുസമീപം ടൈറ്റാനിയം മെറ്റൽ കോംപ്ലക്സിനുവേണ്ടി കിൻഫ്ര വഴി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കും.

28. വ്യവസായ പാർക്കുകളിൽ നിക്ഷേപം നടത്താൻ താൽപ്പര്യം പ്രകടിപ്പിച്ചതായി കഴിഞ്ഞ ബജറ്റ് പ്രസംഗത്തിൽ പരാമർശിച്ച എല്ലാ പ്രമുഖ കോർപ്പറേറ്റ് കമ്പനികളും കേരളത്തിൽ പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചു കഴിഞ്ഞു.

- നിസാൻ ടെക്നോപാർക്കിൽ ഡേറ്റാ സയൻസസ്, ആർട്ടിഫിഷൽ റിയാൽറ്റി മേഖലകളിലായി 800 പേർക്ക് ജോലി നൽകി. ഇവരുടെ ഇലക്ട്രിക്കൽ വാഹനങ്ങളുടെ സിരാകേന്ദ്രം ടെക്നോസിറ്റിയിലെ 30 ഏക്കർ ഭൂമിയിൽ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനു ധാരണയായിട്ടുണ്ട്.
- ടോറസ് ടെക്നോപാർക്കിൽ 27 ലക്ഷം ചതുരശ്രയടിയുടെ രണ്ട് കെട്ടിടങ്ങളുടെ പണി ആരംഭിച്ചു. 2024-നു മുമ്പ് 57 ലക്ഷം ചതുരശ്രയടി സമുച്ചയം പൂർത്തിയാകും.
- എച്ച്.ആർ ബ്ലോക്ക് 40000 ചതുരശ്രയടി കെട്ടിടം പ്രവർത്തന സജ്ജമാക്കി. 800 പേർക്ക് തൊഴിൽ നൽകുന്നു.
- സ്പേസ് ആന്റ് എയ്റോ സെന്റർ ഓഫ് എക്സലൻസിൽ വി.എസ്.എസ്.സി.-യുടെ നാനോ സ്പെയ്സ് പാർക്ക് ഉദ്ഘാടനത്തിനു തയ്യാറായിട്ടുണ്ട്. എയ്റോ സ്പെയ്സിന് ആവശ്യമായ ഇലക്ട്രോണിക് കമ്പോണന്റുകളാണ് ഇവിടെ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുക. വി.എസ്.എസ്.സി.-യുടെ എ.പി.ജെ. അബ്ദുൾ കലാം നോളഡ്ജ് സെന്റർ പൂർത്തിയായിട്ടുണ്ട്. 2 ലക്ഷം ചതുരശ്രയടി കെട്ടിടത്തിനായി ബ്രിഗേഡ് എന്റർ പ്രൈസസ് മുന്നോട്ടു വന്നിട്ടുണ്ട്.
- ടെക് മഹിന്ദ്ര 12000 ചതുരശ്രയടിയിൽ പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചു. 150 പേർക്ക് തൊഴിൽ നൽകുന്നു.
- ഏണസ്റ്റ് ആന്റ് യങ് കൊച്ചിയിലും തിരുവനന്തപുരത്തുമായി 5000 പേർക്ക് തൊഴിൽ നൽകി.

- ടെറാ നെറ്റ് 9000 ചതുരശ്രയടിയിൽ 500 പേർക്ക് തൊഴിൽ നൽകുന്നു.
 - ഫ്യൂജിസ്യൂ, ഹിറ്റാച്ചി നിസാൻ സെന്ററുമായി യോജിച്ചാണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. പ്രാരംഭ പ്രവർത്തനത്തിനായി കുറച്ചു ജീവനക്കാരെ നിയമിച്ചു കഴിഞ്ഞു.
 - എയർബസ് കമ്പനിയുമായി കേരള സർക്കാർ കരാർ ഉണ്ടാക്കി. ഇതുപ്രകാരം ഇൻകുബേറ്റർ ആൾട്ടയർ എന്ന കമ്പനി ഓഗ്മെന്റഡ് റിയാൽറ്റിയിൽ പരിശീലനം നൽകിത്തുടങ്ങി. ഇത് സ്റ്റാർട്ട് അപ്പ് മിഷന്റെ കീഴിലാണ്.
 - way.com ആറായിരം ചതുരശ്ര അടി കെട്ടിടമെടുത്ത് 100 പേർക്ക് ഇതിനകം തൊഴിൽ നൽകി.
 - ലാപോപ്പ് നിർമ്മിക്കാനുള്ള കോക്കോണിക്സ് എന്ന സംയുക്ത സംരംഭം പ്രവർത്തനമാരംഭിച്ചു. 100 പേർക്ക് തൊഴിൽ ലഭ്യമാക്കി. രണ്ടര ലക്ഷം ലാപോപ്പുകളാണ് ഉൽപാദനശേഷി ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.
29. ലോകത്തെ ഏറ്റവും പ്രമുഖ ഇലക്ട്രോണിക് കമ്പനികൾ കേരളത്തിൽ പുതിയതായി നിക്ഷേപതാൽപര്യം പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. നോൺ ഡിസ്കോഷർ കരാറുകൾ ഉള്ളതുകൊണ്ട് അവരുടെ പേരുകൾ വെളിപ്പെടുത്താനാകില്ല. 2016-ൽ ഐറ്റി, ഐറ്റി അനുബന്ധ മേഖലകളിൽ പണിയെടുത്തിരുന്നത് 78000 പേരാണ്. ഇപ്പോൾ അത് ഒരു ലക്ഷമായി ഉയർന്നിട്ടുണ്ട്. 2021-ൽ 85000 പേർക്ക് കൂടി അധികമായി ജോലി ലഭിക്കും.
30. 2016-ൽ 145 ലക്ഷം ചതുരശ്ര അടിയായിരുന്നു ടെക്നോപാർക്ക്, ഇൻഫോ പാർക്ക്, സൈബർ പാർക്ക് എന്നിവയുടെ വിസ്തൃതി. 2021-ൽ ഇത് 245 ലക്ഷം ചതുരശ്ര അടിയായി ഉയരും. മാർച്ചിൽ പൂർത്തിയാകുന്ന ടെക്നോസിറ്റിയുടെ രണ്ടുലക്ഷം ചതുരശ്രയടിസ്ഥലം മുഴുവൻ വിവിധ കമ്പനികൾ ബുക്ക് ചെയ്തു കഴിഞ്ഞു. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ സ്വകാര്യ കമ്പനികളെക്കൂടി പാർക്കുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്ന നയമാണ് സ്വീകരിക്കുന്നത്.
31. എറണാകുളത്തു നടന്ന അസന്റ് 2020-ൽ ഒരുലക്ഷം കോടിയിലേറെ രൂപയുടെ നിക്ഷേപ വാഗ്ദാനങ്ങളാണ് ഉണ്ടായത്. ഇതിൽ ഏറ്റവും വലുത് അബുദാബി ഇൻവെസ്റ്റ്മെന്റ് അതോറിറ്റിയുടെ 66,900 കോടി രൂപയുടെ ലോജിസ്റ്റിക്സ് പാർക്കാണ്. കിഫ്ബിയുടെ അനുബന്ധ സ്ഥാപനമായ കേരള ഇൻഫ്രാ സ്ട്രക്ചർ ഫണ്ട് മാനേജ്മെന്റ് ലിമിറ്റഡ്

(കെഐഎഫ്എംഎൽ) ബ്ലീസ് എഡ്യൂടെയിൻമെന്റ് ടൗൺഷിപ്പിലെ ആറു പ്രോജക്റ്റുകളിലായി 8,110 കോടി രൂപ നിക്ഷേപം ലക്ഷ്യമിടുന്നു. 15 പ്രമുഖ കമ്പനികൾ ധാരണാപത്രം ഒപ്പിടുകയും ചെയ്യും.

- 32. കേരളം കൂടുതൽ നിക്ഷേപ സൗഹൃദമാവുകയാണ്. ഈസ് ഓഫ് ഡ്യൂയിംഗ് ബിസിനസിൽ ഇന്ന് 21-ാം സ്ഥാനത്തുള്ള കേരളത്തെ അടുത്ത പത്തു വർഷത്തിനുള്ളിൽ ഏറ്റവും മുകളിലുള്ള അഞ്ച് സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഒന്നായി ഉയർത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികളാണ് മുഖ്യമന്ത്രി പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഈ പാക്കേജിന്റെ ഭാഗമായി പുതുതായി സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുന്ന തൊഴിലവസരങ്ങൾക്ക് സാമ്പത്തികസഹായം നൽകുമെന്ന് മുഖ്യമന്ത്രി പ്രഖ്യാപിച്ചിരുന്നു.
- 33. 2020-21 മുതൽ പുതിയതായി കേരളത്തിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്ന തൊഴിൽസ്ഥാപനങ്ങളിലെ പി.എഫ് അടയ്ക്കുന്ന തൊഴിലാളിയുടെ പി.എഫ് വിഹിതം അഥവാ ഒരു മാസത്തെ ശമ്പളം സർക്കാർ തൊഴിലുടമയ്ക്ക് സബ്സിഡിയായി നൽകുന്നതാണ്. പരമാവധി തുകയ്ക്ക് ഉചിതമായ പരിധി നിശ്ചയിക്കുന്നതാണ്. സ്ത്രീ തൊഴിലാളികളാണെങ്കിൽ, 2000 രൂപ അധികമായും നൽകുന്നതാണ്. ഇതിനായി 100 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾ

- 34. കേന്ദ്ര വാണിജ്യ മന്ത്രാലയം 2018-ൽ നടത്തിയ റാങ്കിംഗിൽ സ്റ്റാർട്ടപ്പ് പ്രോത്സാഹനത്തിൽ കേരളത്തിനാണ് ഒന്നാം റാങ്ക്. ഇന്ന് 2300 സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾ വിവിധ മേഖലകളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. ഇവർ നേരിടുന്ന ഏറ്റവും വലിയ പ്രശ്നം മൂലധനത്തിന്റെ അഭാവമാണ്. ഇതിനു പരിഹാരമായി മൂന്ന് പ്രധാന തീരുമാനങ്ങൾ പ്രഖ്യാപിക്കുകയാണ്.
- 35. സർക്കാർ/അർദ്ധസർക്കാർ/പ്രമുഖ കോർപ്പറേറ്റുകൾ അല്ലെങ്കിൽ സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവയിൽ നിന്ന് വർക്ക് ഓർഡർ ഉള്ളവർക്ക് ആസ്തി സെക്യൂരിറ്റി ഇല്ലാതെ വായ്പ ലഭ്യമാക്കും. വർക്ക് ഓർഡറിന്റെ 90 ശതമാനം പരമാവധി 10 കോടി രൂപ വരെ 10 ശതമാനം പലിശയ്ക്ക് വായ്പ ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് ഒരു സ്കീം പ്രഖ്യാപിക്കുന്നു. പർച്ചേയ്സ് ഓർഡറുകളാണെങ്കിൽ അവ ഡിസ്കൗണ്ട് ചെയ്ത് പണം നൽകും. ഐ.റ്റി. സെക്ടറി ചെയർമാനായുള്ള ഒരു വിദഗ്ധകമ്മിറ്റി നൽകുന്ന ശുപാർശയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കെ.എഫ്.സി.-യും കെഎസ്ഐഡിസി.-യും കൊളാറ്റിൽ സെക്യൂരിറ്റി ഇല്ലാതെ തന്നെ എക്രോസ് റി കൗണ്ടർ പണം ലഭ്യമാക്കും. ഇതുമൂലം എന്തെങ്കിലും നഷ്ടം ഉണ്ടാകുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അത് സർക്കാർ നീകത്തിക്കൊടുക്കുന്നതാണ്.

- 36. സർക്കാരിന്റെ ഏതെങ്കിലും വകുപ്പിന് ആവശ്യമുള്ളതും ഐക്യരാഷ്ട്രസഭയുടെ സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതുമായ നൂതന ഉൽപ്പന്ന പ്രോട്ടോടൈപ്പുകളുടെ വിപുലീകരണ ഘട്ടത്തിൽ ഒരു കോടി രൂപ വരെ ധനസഹായം ലഭ്യമാക്കും. ഇതിനായി 10 കോടി രൂപ കെ.എഫ്.സി.-ക്ക് അനുവദിക്കുന്നു. 2020-21-ൽ 73.50 കോടിരൂപ സ്റ്റാർട്ട് അപ്പ് മിഷനുവേണ്ടി വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.
- 37. കർണ്ണാടകത്തെയും തമിഴ്നാടിനെയും അപേക്ഷിച്ച് കമ്പനികളുടെ സ്ഥാപനത്തിനും സംയോജനത്തിനും കേരളത്തിൽ ഉയർന്ന സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടി വേണ്ടിവരുന്നതുമൂലം പുതിയ കമ്പനികളുടെയെല്ലാം ഹെഡ്സ് ക്വാർട്ടേഴ്സ് ബാംഗ്ലൂരിലും ചെന്നൈയിലും ആയിട്ടുണ്ടെന്ന വിമർശനം ഉയർന്നുവന്നിട്ടുണ്ട്. ഇതു പരിശോധിച്ച് നിരക്കുകൾ പുനർനിർണ്ണയിച്ച് യുക്തിസഹമാക്കുന്നതിന് ഫിനാൻസ് ബില്ലിൽ വകുപ്പുകൾ ഉൾക്കൊള്ളിക്കും.

ഉൾജ്ജമിഷൻ

- 38. വൈദ്യുതി ക്ഷാമം, വൈദ്യുതി തടസ്സം ഇവയാണ് കേരളത്തിലെ വൈദ്യുതി മേഖലയുടെ മുഖ്യപ്രശ്നങ്ങൾ. ഇവ രണ്ടിനും പരിഹാരം കാണുകയാണ് ട്രാൻസ്മിഷൻ ലൈനുകൾ പണിയുന്നതു വഴി ഒന്നാമത്തെ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കാം. പണി തീർന്ന കൊച്ചി - ഇടമൺ ഇടനാഴി വഴി കൊണ്ടുവരാൻ കഴിയുന്ന വൈദ്യുതി 200 മെഗാവാട്ടിന്റെ സ്ഥാപിത ശേഷിക്ക് തുല്യമാണ്. പതിനായിരം കോടി രൂപയുടെ ട്രാൻസ്ഗ്രിഡ് 2-ന്റെ പണി ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. 2000 മെഗാവാട്ടിന്റെ സ്ഥാപിതശേഷിക്ക് തുല്യമായ വൈദ്യുതി പുറത്തുനിന്നു കൊണ്ടുവരാനും 2040 വരെയുള്ള വൈദ്യുതി ആവശ്യത്തെ തൃപ്തിപ്പെടുത്താനും ഇതുവഴി കഴിയും. വോൾട്ടേജ് ക്ഷാമവും പവർക്കട്ടും പഴങ്കഥയാകും. ഇനി പരിഹരിക്കേണ്ടത് തുടർച്ചയായുണ്ടാകുന്ന വിതരണ തടസ്സങ്ങളാണ്. 11 കെ.വി. ലൈനിൽ നിന്ന് ട്രാൻസ്ഫോർമറിലേയ്ക്ക് രണ്ടു ലൈനുകളിലും ഉറപ്പുവരുത്തി തടസ്സം ഒഴിവാക്കുന്നതിനു വേണ്ടിയാണ് 4,000 കോടി രൂപയുടെ ദൃഢി 2020 എന്ന വിതരണ നവീകരണ പദ്ധതി. വൈദ്യുതി അപകടങ്ങൾ കുറയ്ക്കുന്നതിന് ഇ-സേഫ് പദ്ധതി നടപ്പാക്കുന്നതാണ്.
- 39. രണ്ടരക്കോടി എൽഇഡി ബൾബുകൾ കഴിഞ്ഞ രണ്ട് വർഷം കൊണ്ട് സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടു എന്നാണ് കണക്ക്. തെരുവു വിളക്കുകളും സർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ബൾബുകളും സമ്പൂർണമായി എൽഇഡിയിലേയ്ക്കു മാറും.
 - സർ, 2020 നവംബർ മുതൽ കേരളത്തിൽ സി.എഫ്.എൽ, ഫിലമെന്റ് ബൾബുകളുടെ വിൽപന നിരോധിക്കുന്നതാണ്.

- ഉൾജ്ജ മിതവ്യയത്തിനുവേണ്ടി സീറോ ഫിലമെന്റ് ഫിലിക്കോട് പോലുള്ള മുൻകൈകൾക്കു സഹായം നൽകും. വൈദ്യുതി അപകടങ്ങൾ ഇല്ലാതാക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള ആനുകൂല്യം പദ്ധതിയും മാതൃകാപരമാണ്.

40. ഉൾജ്ജ മേഖലയുടെ അടങ്കൽ 1,765 കോടി രൂപയാണ്. 2020-21-ൽ മുഖ്യമായും സൗരോർജ്ജ നിലയങ്ങളിൽ നിന്നായി 500 മെഗാവാട്ട് വൈദ്യുതി സ്ഥാപിത ശേഷി സൃഷ്ടിക്കും. ഇതിനായി പുരപ്പുറം സൗരോർജ്ജ സ്കീം ഉൾജ്ജിതപ്പെടുത്തും.

ഡിസൈൻഡ്റോഡുകൾ

41. കഴിഞ്ഞ ബജറ്റിൽ ലക്ഷ്യമിട്ട ആധുനിക സങ്കേതങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള ഡിസൈൻ റോഡുകളിലേയ്ക്കുള്ള പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പിന്റെ പരിവർത്തനം യാഥാർത്ഥ്യമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. റീബിൽഡ് കേരളയിലെ റോഡുകളും കിഫ്ബി റോഡുകളും ഇന്ത്യൻ റോഡ് കോൺഗ്രസിന്റെ മാനദണ്ഡങ്ങൾ കർശനമായി പാലിച്ചുകൊണ്ടും സുരക്ഷയും ഉപരിതല നിർവ്വാരച്ചയും ഉറപ്പുവരുത്തിക്കൊണ്ട് ദീർഘകാല മെയിന്റനൻസുകൂടി ഉൾക്കൊള്ളുന്ന റോഡുകളാണ്. ഫുൾ ഡെപ്ത് റിക്ലമേഷൻ, കോൾഡ് റീസൈക്ലിംഗ്, തിൻ വൈറ്റ് ടോപ്പിംഗ്, ജിയോടെക്സ്റ്റൈൽസ്, ബിറ്റുമിനിൽ പ്ലാസ്റ്റിക്കും റബ്ബറും ചേർത്തുകൊണ്ടുള്ള മിശ്രിതങ്ങൾ തുടങ്ങിയ സങ്കേതങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്.

42. 2020-21-ൽ പദ്ധതിയിൽ 1,102 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. നോൺ പ്ലാൻ ഇനത്തിൽ മെയിന്റനൻസിനും പുതിയ റോഡുകൾക്കും പഴയ ബില്ലുകൾ കൊടുക്കുന്നതിനും വേണ്ടി 3500 കോടി രൂപയെങ്കിലും പ്രതീക്ഷിക്കാം. ഇതിനുപുറമേ കിഫ്ബിയിൽ നിന്നുള്ള 13,358 കോടി രൂപ, മുൻ പ്ലാനുകളിൽ നിന്ന് നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന പദ്ധതികളുടെ 4,500 കോടി രൂപ, സെൻട്രൽ റോഡ് ഫണ്ടിൽ നിന്നും 1,100 കോടി രൂപ, റീബിൽഡ് കേരളയിൽ നിന്നും 1,400 കോടി രൂപ, കെ.എസ്.ടി.പി 800 കോടി രൂപ എന്നിങ്ങനെ മൊത്തം 25000-ൽപ്പരം കോടി രൂപയുടെ നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തികൾ പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് ഇപ്പോൾ നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. 2020-21-ൽ 5000 കിലോമീറ്റർ റോഡുകളുടെ നിർമ്മാണം പൂർത്തീകരിക്കുന്നതാണ്.

വെസ്റ്റ് കോസ്റ്റ് കനാൽ

- 43. സിയാൽകൂടി പങ്കാളിയായ കേരള വാട്ടർവെയ്സ് ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ചേഴ്സിന്റെ രംഗപ്രവേശനത്തോടെ വെസ്റ്റ്-കോസ്റ്റ് കനാൽ നിർമ്മാണം സമയബന്ധിതമായി മുന്നേറുകയാണ്. 2020-21-ൽ 585 കിലോമീറ്റർ നീളത്തിൽ ബേക്കൽ മുതൽ കോവളം വരെയുള്ള ജലപാത ഗതാഗതത്തിനായി തുറന്നുകൊടുക്കും.
- 44. ഇപ്പോൾ കനാലുകൾക്ക് 18-20 മീറ്ററാണ് വീതി. 2025 ആകുമ്പോഴേയ്ക്കും 40 മീറ്റർ വീതി ഉറപ്പുവരുത്തും. അങ്ങനെ വന്നാൽ സംസ്ഥാനത്തിനുള്ളിലെ ചരക്കു ഗതാഗതത്തിന്റെ 50 ശതമാനം ജലപാതയിലൂടെ സാധ്യമാക്കാൻ കഴിയും. ഇത് വിനോദസഞ്ചാരത്തിനും കുതിപ്പു നൽകും. കേരളത്തിലെ മൂന്നു വിമാനത്താവളങ്ങൾ, ചെറുതുരുമുഖങ്ങൾ, വ്യവസായ-വാണിജ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ എന്നിവയുമായി ജലപാതയെ ബന്ധപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള പദ്ധതിയും തയ്യാറായി വരുന്നു.

സിൽവർ ലൈൻ പ്രോജക്ട്

- 45. കഴിഞ്ഞ ബജറ്റിൽ പറഞ്ഞ ഗ്രീൻ ഫീൽഡ് റെയിൽപ്പാത യാഥാർത്ഥ്യമാക്കാൻ പോവുകയാണ്. കേരളത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ മുടക്കുമുതൽ വരുന്ന നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനമായിരിക്കും അത്. ആകാശ സർവ്വേ പൂർത്തിയായി. അടുത്തതായി അലൈൻമെന്റ് നിശ്ചയിക്കും. 2020-ൽ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ ആരംഭിക്കും. ഭൂമി ഏറ്റെടുത്തു കഴിഞ്ഞാൽ മൂന്നു വർഷംകൊണ്ട് പൂർത്തീകരിക്കാനാകും. ഈ പദ്ധതിയിൽ മുതൽമുടക്ക് നടത്താൻ പല രാജ്യാന്തര ഏജൻസികളും തയ്യാറായിട്ടുണ്ട്.
- 46. ഇതൊരു റെയിൽപാത മാത്രമല്ല, പുതിയൊരു സർവ്വീസ് റോഡും അഞ്ച് ടൗൺഷിപ്പുകളും ഉണ്ടാകും. നാല് മണിക്കൂർകൊണ്ട് 1,457 രൂപയ്ക്ക് തിരുവനന്തപുരത്തു നിന്ന് കാസർഗോഡ് എത്താം. സമയവും ലാഭം. 2024-25-ൽ 67740 ദിവസയാത്രക്കാരും 2051-ൽ 147120 യാത്രക്കാരും ഉണ്ടാകുമെന്നാണ് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്. 10 സ്റ്റേഷനുകളാണ് ഉള്ളതെങ്കിലും 28 ഫീഡർ സ്റ്റേഷനുകളിലേയ്ക്ക് ഹ്രസ്വദൂര ട്രെയിനുകളുമുണ്ടാകും. രാത്രി കാലങ്ങളിൽ ചരക്കു കടത്തിലും വണ്ടികൾ കൊണ്ടുപോകുന്നതിനുള്ള റോ-റോസംവിധാനവും ഈ റെയിലിലുണ്ടാകും. ടിക്കറ്റ് ചാർജിന്റെ മൂന്നിലൊന്ന് ടിക്കറ്റിനു വരുമാനം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. നിർമ്മാണ വേളയിൽ 50000 പേർക്കും സ്ഥിരമായി 10000 പേർക്കും തൊഴിൽ ലഭിക്കും.

47. ജപ്പാൻ വികസന ഏജൻസിയടക്കമുള്ള അന്താരാഷ്ട്ര നിധികളിൽ നിന്ന് വളരെ ചുരുങ്ങിയ പലിശയ്ക്ക് നാൽപ്പതോ അതിലധികമോ വർഷത്തെ തിരിച്ചടവ് കാലയളവോടെ വായ്പ എടുക്കുന്നതിനുള്ള ചർച്ചകൾ നടന്നുവരികയാണ്. ടൗൺഷിപ്പുകളുടെ വികസനത്തിന് മുതൽ മുടക്കാൻ ചില പ്രമുഖ നിക്ഷേപ സ്ഥാപനങ്ങൾ മുന്നോട്ടുവന്നിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിലെ ഗതാഗതം ഇന്ന് 95 ശതമാനത്തിലേറെ റോഡിനെ ആശ്രയിച്ചാണ്. ഇത് ഒട്ടും അഭിലഷണീയമായ കാര്യമല്ല. ജലപാതയും റെയിൽവേ വികസനവുംകൂടി ചേരുമ്പോൾ കേരളത്തിലെ ഗതാഗത ഘടനയിൽ പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദപരമായ അടിസ്ഥാന മാറ്റമുണ്ടാകും.

കൊച്ചി ഗ്രീൻ മൊബിലിറ്റി സോൺ

48. സീംലസ് മൊബിലിറ്റി ഫോർ കൊച്ചി പ്രോജക്ടിന് കേന്ദ്ര നഗരമന്ത്രാലയത്തിന്റെ അവാർഡ് ലഭിക്കുകയുണ്ടായി. കൊച്ചിയിൽ പരിസ്ഥിതിസൗഹൃദവും സംയോജിതവുമായ നഗരഗതാഗത സംവിധാനം രൂപംകൊള്ളും. 2020-21-ൽ നടപ്പിലാക്കുന്ന പദ്ധതികൾ ചുവടെ പറയുന്നു:

- കൊച്ചി മെട്രോ റെയിലിന്റെ പേട്ടയിൽ നിന്നും തൃപ്പൂണിത്തുറയിലേയ്ക്കും ജവഹർലാൽ നെഹ്റു സ്റ്റേഡിയത്തിൽ നിന്നും കാക്കനാട് ഇൻഫോ പാർക്കിലേയ്ക്കുള്ള പുതിയ ലൈനുകൾ. ഇതിന് 3025 കോടി രൂപ ചെലവ് വരും.
- 16 റൂട്ടുകളിലായി 76 കിലോമീറ്റർ ജലപാതയും 38 ജെട്ടികളുമുള്ള ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് വാട്ടർ ട്രാൻസ്പോർട്ട്. ഇതിന് 682 കോടി രൂപ ചെലവ് വരും.
- വാട്ടർ ട്രാൻസ്പോർട്ട് വകുപ്പിന് സോളാർ ബോട്ടുകൾ.
- ഹരിതവാഹനങ്ങൾ, ഇ-ഓട്ടോയ്ക്ക് സബ്സിഡി, ഇലക്ട്രിക്/സിഎൻജി ട്രാൻസ്പോർട്ട് ബസുകൾ, കെഎസ്ഇബിയുടെ ചാർജ്ജിംഗ് സ്റ്റേഷനുകൾ.
- എല്ലാ ബസ് ഓപ്പറേറ്റർമാർക്കും ഒരു ക്ലസ്റ്ററാക്കി ഇ-ടിക്കറ്റിംഗ്, മൊബൈൽ ആപ്സ്, സിസി ടിവികൾ, പാസഞ്ചർ ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റം തുടങ്ങിയ സ്മാർട്ട് സേവനങ്ങൾ നടപ്പാക്കും. മെട്രോ, വാട്ടർ ട്രാൻസ്പോർട്ട്, ബസ് ഇവയ്ക്കെല്ലാം ഏകീകൃത ടിക്കറ്റ് കാർഡ് കൊണ്ടുവരും. ഈ പദ്ധതിക്കാണ് അവാർഡ് ലഭിച്ചത്.
- പരമാവധി വാഹനയിതര യാത്രാസൗകര്യങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനുള്ള ക്രമീകരണങ്ങളുണ്ടാകും. സുരക്ഷിത നടപ്പാതകൾ, സൈക്കിൾ ടാക്ക്, റോഡ് സേഫ്റ്റി, മെട്രോ- റെയിൽ - വാട്ടർ ട്രാൻസ്പോർട്ട് കണക്ടിവിറ്റി തുടങ്ങിയവയ്ക്കായുള്ള കൊച്ചി മെട്രോ സോൺ പ്രോജക്ട്. ഇതിന് 239 കോടി രൂപ ചെലവ് വരും.

- ഇതിനെല്ലാം മേൽനോട്ടം വഹിക്കുന്ന കൊച്ചി മെട്രോപൊളിറ്റൻ ട്രാൻസ്പോർട്ട് അതോറിറ്റിക്ക് 2.5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. മേൽപ്പറഞ്ഞ പ്രവൃത്തികൾ, പ്രധാനപ്പെട്ട മേൽപ്പാലങ്ങളും മറ്റു റോഡുകളും ചേർത്താൽ കൊച്ചി നഗരത്തിൽ ഏതാണ്ട് 6,000 കോടി രൂപയുടെ നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തികൾക്കാണ് അനുവാദം നൽകിയിട്ടുള്ളത്. ഇതിൽ റെയിൽവേ മേൽപ്പാലങ്ങളും ഫൈബ്രോവറുകൾ പോലുള്ളവ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ലായെന്ന് ഓർക്കുക.

ടൂറിസം

49. രണ്ട് വെള്ളപ്പൊക്കക്കെട്ടുകൾ കേരള ടൂറിസം മറികടന്നു. ഫലപ്രദമായ മാർക്കറ്റിംഗ് ഇതിനൊരു പങ്കുവഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. 2019-ൽ ആഭ്യന്തര ടൂറിസ്റ്റുകളുടെ എണ്ണത്തിൽ 18.5 ശതമാനത്തിന്റെയും വിദേശ ടൂറിസ്റ്റുകളുടെ എണ്ണത്തിൽ 8.24 ശതമാനത്തിന്റെയും വളർച്ച കൈവരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞു. ടൂറിസം പ്രോത്സാഹനത്തിന് 320 കോടി രൂപയാണ്. ഇതിൽ 63 കോടി രൂപ മാർക്കറ്റിംഗിനു വേണ്ടിയാണ്.
50. കഴിഞ്ഞ ബജറ്റിലെ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട ടൂറിസം പ്രഖ്യാപനങ്ങളിലൊന്ന് കേരള ബോട്ട് ലീഗായിരുന്നു. വള്ളംകളിയുടെ കായികവിനോദ ടൂറിസം സാധ്യതകൾ പൂർണ്ണമായും അടിവരയിട്ടുകൊണ്ട് കേരള ബോട്ട് ലീഗ് വിജയകരമായി സംഘടിപ്പിച്ചു. ഈ വർഷത്തെ ടൂറിസം മാർക്കറ്റിംഗിൽ പ്രധാനപ്പെട്ട ഇനമായി ബോട്ട് ലീഗ് പ്രതിഷ്ഠിക്കപ്പെടും. ലീഗിൽപ്പെടാത്ത ജലമേളകൾക്കുളടി ധനസഹായം ലഭ്യമാക്കും. ആവശ്യമായ മാറ്റങ്ങൾ നടത്തിപ്പിൽ കൊണ്ടുവരും. കേരള ബോട്ട് ലീഗിനും മറ്റു ജലമേളകൾക്കുമായി 20 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.
51. ഭാവി സാധ്യതകൾ കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ ഏറ്റവും ബൃഹത്തായ ടൂറിസം പ്രോജക്ട് സ്പെസസ് റൂട്ട് പദ്ധതിയാണ്. ചൈനയുടെ സിൽക്ക് റൂട്ട്പോലെ കേരളത്തിലെ സ്പെസസിന്റെ പുരാതനകാലം മുതലുള്ള രാജ്യാന്തര യാത്രയാണ് ഈ സർക്യൂട്ടിന്റെ പ്രമേയം. ചൈനയും, പശ്ചിമേഷ്യൻ, ആഫ്രിക്കൻ, യൂറോപ്യൻ രാജ്യങ്ങളും ഇതിൽ പങ്കാളികളായിരിക്കും. യൂനസ്കോ ഇതിനു താൽപ്പര്യം പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. നാം ഇപ്പോൾ നമ്മുടെ തുറമുഖ പട്ടണങ്ങളെ കേന്ദ്രീകരിച്ച് പൈതൃകസംരക്ഷണ പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ഇതിലേറെ മുന്നോട്ടു പോയിട്ടുള്ളത് മുസിരിസിലെയും ആലപ്പുഴയിലെയും പൈതൃക പ്രോജക്ടുകളാണ്. തലശ്ശേരി കേന്ദ്രമാക്കിക്കൊണ്ടുള്ള ടൂറിസം

സർക്കുലാറുകളുടെയും പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടക്കുന്നു. കോഴിക്കോട്, പൊന്നാനി, തങ്കശ്ശേരി തുറമുഖങ്ങളുടെ രൂപരേഖ തയ്യാറായി കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. 2020-21-ൽ മുസിരിസ് പൈതൃക പദ്ധതി കമ്മീഷൻ ചെയ്യും. ഇത് കേവലം ടൂറിസം പദ്ധതിയല്ല. മുസിരിസ് ചരിത്ര സ്മാരകങ്ങളിലൂടെയുള്ള യാത്ര ഒരു ചരിത്ര പഠനയാത്ര കൂടിയാണ്. ഇതിന് സ്കൂൾ പഠന സംഘങ്ങളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും സഹായിക്കുന്നതിനും മുസിരിസ് കമ്പനിയുടെ ലാഭം പ്രയോജനപ്പെടുത്തും.

52. ആലപ്പുഴയിൽ ഒരു ഡസൻ മ്യൂസിയങ്ങളെങ്കിലും 2020-21-ൽ ജനങ്ങൾക്ക് തുറന്നുകൊടുക്കാൻ കഴിയും. പഴയ ഗുജറാത്തി പ്രദേശങ്ങളെ കേന്ദ്രീകരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഓർമ്മത്തൈൽ പദ്ധതിയും ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യപ്പെടും. പള്ളി, അമ്പലം, വിദ്യാഭ്യാസ - ആരോഗ്യ - വാണിജ്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ തുടങ്ങി 19-ാം നൂറ്റാണ്ടിൽ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ട 15 പൈതൃക മന്ദിരങ്ങളുടെ കൺസർവേഷൻ പ്രവർത്തനം പൂർത്തിയാകും. ഇവയും കിഫ്ബി സഹായത്തോടെ നടത്തുന്ന കനാൽ നവീകരണമടക്കമുള്ള പ്രവൃത്തികളും ചേരുമ്പോൾ ആലപ്പുഴയ്ക്ക് പൈതൃക നഗരമെന്ന നിലയിൽ ഒരു പുനർജന്മം ലഭിക്കും.

53. മലബാർ മേഖലയിലെ ടൂറിസം പദ്ധതികൾക്ക് പ്രത്യേക ഊന്നൽ പദ്ധതിയിലുണ്ട്. ദേശീയ ജലപാതയുടെ ഉദ്ഘാടനത്തോടെ മലബാർ ക്രൂയിസിന്റെ ആകർഷകത്വം വർദ്ധിക്കും. നാശോന്മുഖവും വാസ്തുശില്പ ഭംഗിയുള്ളതുമായ കൂത്താട്ടുകളത്തെ മഹാദേവക്ഷേത്രം പോലുള്ള അമ്പലങ്ങൾ പഴമയിൽ പുനരുദ്ധരിക്കുന്നതിന് ദേവസ്വം ബോർഡുമായി സഹകരിച്ച് ഒരു പദ്ധതി ആവിഷ്കരിക്കുന്നതാണ്. ഇതിനായി 5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. തത്പരസിയെന്ന പേരിൽ ഒരു പിൽഗ്രിം ടൂറിസം സർക്യൂട്ട് ആവിഷ്കരിക്കുന്നതാണ്. രൂപരേഖ തയ്യാറാക്കിയശേഷം പണം അനുവദിക്കും. ട്രാവൻകൂർ ഹെറിറ്റേജ് പദ്ധതിക്ക് 10 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു. ദേശീയ നിലവാരം പുലർത്തുന്ന ഹോട്ടൽ മാനേജ്മെന്റ് കോളേജ് സ്വയംഭരണ മേഖലയിൽ ധർമ്മടത്ത് ആരംഭിക്കുന്നതാണ്.

വ്യവസായങ്ങൾ

54. കേരളത്തിലെ വ്യവസായ മേഖലയിൽ ഒരു പുത്തൻ ഉണർവ് പ്രത്യക്ഷമാണ്. സംസ്ഥാന ആഭ്യന്തരവരുമാനത്തിൽ വ്യവസായ മേഖലയുടെ വിഹിതം 2014-15 ൽ 9.8 ശതമാനമായിരുന്നത് 2018-19-ൽ 13.2 ശതമാനമായി ഉയർന്നു. ദേശീയ ഫാക്ടറി ഉൽപ്പാദനത്തിൽ കേരളത്തിന്റെ വിഹിതം 1.2 ശതമാനത്തിൽ നിന്ന് 1.6 ശതമാനമായി ഉയർന്നു. ഈ പ്രവണത കൂടുതൽ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള നിക്ഷേപ പ്രോത്സാഹന സമീപനങ്ങൾ വിശദീകരിച്ചുവല്ലോ.

55. സ്വന്തം ലാഭത്തിൽ നിന്ന് വിപുലീകരണത്തിന് കെ.എം.എം.എൽ. 65 കോടി രൂപ മുതൽമുടക്കിയിട്ടുണ്ട്. ടി ടി പി മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ സംവിധാനങ്ങൾ പൂർത്തിയാക്കി. കെൽടോൺ ഡിഫൻസ് സഹകരണം മുന്നേറുന്നു. ഓട്ടോകാസ്റ്റിന്റെ ഫൗണ്ടറി റെയിൽവേ അക്രഡിറ്റേഷൻ നേടി ബോഗി നിർമ്മാണത്തിലേയ്ക്ക് നിഷ്കൃഷ്ടയാണ്. കേരള ഓട്ടോമൊബൈൽസ് ഇ-ഓട്ടോ ഓട്ടോമൊബൈലുകൾ മാർക്കറ്റിൽ ഇറക്കി. ഇത്തരത്തിൽ പൊതുമേഖല മുന്നേറുകയാണ്. 2020-21 ൽ പൊതുമേഖലയ്ക്ക് മൊത്തം 280 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

- ട്രാവൻകൂർ ടൈറ്റാനിയം പ്രോഡക്ട്സ് - 21.5 കോടി
- ട്രാവൻകൂർ സിമന്റ്സ് - 10 കോടി
- കെഎസ്ഡിപി - 20 കോടി
- കെൽ - 21 കോടി
- ടെൽക് - 10 കോടി
- ട്രക്കോ കേബിൾസ് - 9 കോടി
- യുണൈറ്റഡ് ഇലക്ട്രിക്കൽസ് - 6 കോടി
- സ്റ്റീൽ ഇൻഡസ്ട്രീസ് ആൻഡ് ഫോർജിംഗ് - 7.1 കോടി
- ഓട്ടോ കാസ്റ്റ് - 20 കോടി
- സിൽക്ക് - 10 കോടി
- മെറ്റൽ ഇൻഡസ്ട്രീസ് - 3 കോടി
- കേരള ഓട്ടോമൊബൈൽസ് - 13.6 കോടി
- കെൽടോൺ - 17.7 കോടി
- കേരള സിറാമിക് - 15 കോടി
- കേരള ക്ലേയ്സ് ആൻഡ് സിറാമിക് - 4 കോടി
- സിൽകോ - 17.9 കോടി
- ബാംബു കോർപ്പറേഷൻ - 5.8 കോടി
- ഹാൻഡി ക്രാഫ്റ്റ് കോർപ്പറേഷൻ - 5 കോടി
- സ്പിന്നിംഗ് മില്ലുകൾ - 33.8 കോടി
- പ്രവർത്തനമൂലധനം - 30 കോടി

- 56. വ്യവസായ മേഖലയുടെ പുരോഗതിയുടെ പ്രതീകമായി ഞാൻ എല്ലാ ബജറ്റിലും ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുള്ളത് കെ.എസ്.ഡി.പി.-യാണ്. 2015-16-ൽ 28 കോടി രൂപയായിരുന്നു ഉൽപ്പാദനം. 2020-21-ൽ 150 കോടി രൂപയാക്കുകയാണ് ലക്ഷ്യം. 28-ൽനിന്നും 150-ലേയ്ക്ക്. ഏപ്രിൽ മാസത്തിൽ 40 കോടി മുതൽ മുടക്കിയുള്ള നോൺ ബീറ്റാലാക്ടം ഇഞ്ചക്ടിബിൾസ് പ്ലാന്റ് ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യും. അവയവമാറ്റ ശസ്ത്രക്രിയയ്ക്കുശേഷം അനിവാര്യമായ മരുന്നുകളുടെ ഉൽപ്പാദനവും അപ്പോഴേയ്ക്കും ഇവിടെ ആരംഭിക്കാനാകും. ഇതിന് സാധാരണഗതിയിൽ വേണ്ടുന്ന അഞ്ച് മരുന്നുകൾക്ക് പ്രതിദിനം 250 രൂപ ശരാശരി ചെലവും വരും. എന്നാൽ കെ.എസ്.ഡി.പി.-യിൽ ഈ ഉൽപ്പാദനം ആരംഭിക്കുമ്പോൾ 28 രൂപയ്ക്ക് നമുക്ക് ഈ മരുന്നുകൾ ലഭ്യമാക്കാൻ കഴിയും. ഇതുപോലെ ക്യാൻസറിനുള്ള പല മരുന്നുകളുടെയും വില കുറയ്ക്കാനാകും. ഇതിന് കിഫ്ബിയുടെ സഹായത്തോടെ കെ.എസ്.ഡി.പി.-ക്ക് തൊട്ടടുത്തുള്ള 6.4 ഏക്കർ സ്ഥലത്ത് ഓങ്കോളജി പാർക്കിന്റെ നിർമ്മാണം 2020-21ൽ ആരംഭിക്കും. പാർക്കിന്റെ മാനേജ്മെന്റ് ചുമതല കെ.എസ്.ഡി.പി.-ക്കായിരിക്കും. മെഡിക്കൽ സർവ്വീസസ് കോർപ്പറേഷന്റെ വകയിരുത്തലിൽനിന്ന് മരുന്നിനുള്ള അഡ്വാൻസായി 50 കോടി രൂപ ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്. ബോധി നിർമ്മാണത്തിനായി ഓട്ടോകാസ്റ്റിൽ പുതിയ ഓട്ടോമാറ്റിക് ഹൈപ്രഷർ മോൾഡിംഗ് ലൈൻ സ്ഥാപിക്കുന്നതാണ്.
- 57. ഹോംകോയുടെ പുതിയ ഔഷധ നിർമ്മാണ യൂണിറ്റിനുള്ള കെട്ടിട നിർമ്മാണം പൂർത്തിയായിട്ടുണ്ട്. മെഷിനറി സ്ഥാപിച്ച് സർട്ടിഫിക്കേഷനുകൾ നേടി 2020-21-ൽ കമ്മീഷൻ ചെയ്യും. ഈ പുതിയ ഫാക്ടറിയുടെ പൂർത്തീകരണത്തിന് 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. എക്സൽ ഗ്ലാസിലെ തൊഴിലാളികൾക്ക് അഡ്വാൻസായി നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുന്നതിനുള്ള 4 കോടി രൂപ ചെലവഴിച്ചിട്ടില്ല. ഈ തുക 2020-21-ൽ ലഭ്യമാക്കും.
- 58. പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുള്ള നിക്ഷേപമടക്കം ഇടത്തരം, വൻകിട വ്യവസായ മേഖലയ്ക്കുള്ള അടങ്കൽ 468 കോടി രൂപയാണ്. ഇതിൽ 109 കോടി രൂപ കെ.എസ്.ഐ.ഡി.സി.-ക്കും, 92 കോടി രൂപ കിൻഫ്രയ്ക്കുമാണ്. കഴിഞ്ഞ ബജറ്റിൽ പരാമർശിച്ച എല്ലാ വ്യവസായ പാർക്കുകളുടെയും നിർമ്മാണം ദ്രുതഗതിയിൽ പുരോഗമിക്കുന്നു.

പ്രവാസി നിക്ഷേപവും സുരക്ഷയും

59. പ്രവാസികളുടെ നിർവ്വചനത്തിലും നികുതിയിലും കേന്ദ്ര ബജറ്റ് വരുത്തിയ മാറ്റം നമുക്ക് വലിയൊരു തിരിച്ചടിയാണ്. രാജ്യത്തിന്റെ വ്യാപാര കമ്മി നികത്തുന്നതിൽ ഏറ്റവും വലിയ സംഭാവന ചെയ്യുന്ന പ്രവാസികൾക്ക് അർഹിക്കുന്ന പരിഗണന നൽകാൻ കേന്ദ്ര സർക്കാർ തയ്യാറല്ല. പ്രവാസി വകുപ്പിനുള്ള വകയിരുത്തൽ 2019-20-ൽ 30 കോടി രൂപയായിരുന്നത് 90 കോടി രൂപയായി ഉയർത്തുന്നു. കഴിഞ്ഞ വർഷം ബജറ്റിൽ പറഞ്ഞതിനുപുറമെ 36 കോടി രൂപ കൂടി അനുവദിക്കുകയുണ്ടായി. കഴിഞ്ഞ സർക്കാരിന്റെ അഞ്ചു വർഷക്കാലം പ്രവാസികൾക്കായി നീക്കിവച്ചത് 82 കോടി രൂപ മാത്രമാണ്.

60. തിരിച്ചു വരുന്ന പ്രവാസികളുടെ പുനരധിവാസത്തിനാണ് ഏറ്റവും വലിയ മുൻഗണന നൽകുന്നത്.

- സാന്ത്വനം സ്കീമിന് 27 കോടി രൂപ. സഹായങ്ങൾ ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള കുടുംബ വരുമാന പരിധി 1 ലക്ഷം രൂപയിൽ നിന്നും 1.5 ലക്ഷമായി ഉയർത്തുന്നു.
- പ്രവാസി ക്ഷേമനിധിക്ക് 9 കോടി രൂപ.
- ചെറുകിട സംരംഭകർക്ക് മൂലധന സബ്സിഡിയും നാലു വർഷത്തേക്ക് പലിശ സബ്സിഡിയും നൽകുന്നതിന് 18 കോടി രൂപ.
- വിദേശത്ത് സ്ഥിരതാമസമാക്കിയിട്ടുള്ള മലയാളി കുടുംബങ്ങളിലെ വയോജനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി സാധാരണ നിലയിൽ വിദേശത്ത് ലഭ്യമാകുന്ന സൗകര്യങ്ങൾ ഉറപ്പുവരുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള കെയർ ഹോം അഥവാ ഗാർഡൻ ഓഫ് ലൈഫ് പദ്ധതി. ഇതിനുള്ള കമ്പനിക്ക് നോർക്ക ഓഹരിയായി ആദ്യ യൂണിറ്റിന് അഞ്ചേക്കർ ഭൂമി ലഭ്യമാക്കും.
- നോർക്ക ബിസിനസ് ഫെസിലിറ്റേഷൻ സെന്ററിന് 2 കോടി രൂപ.

61. വിദേശജോലിക്ക് പ്രോത്സാഹനങ്ങൾ നൽകും.

- വിദേശ സംഘത്തിന്റെ സഹായത്തോടെ ജോബ് പോർട്ടൽ സമഗ്രമാക്കുന്നതിന് 1 കോടി രൂപ.

- വൈദഗ്ധ്യ പോഷണത്തിന് 2 കോടി രൂപ.
- 10000 നഴ്സുമാർക്ക് വിദേശ ജോലിക്ക് ക്രാഷ് ഫിനിഷിംഗ് കോഴ്സിന് 2020-21-ൽ നൽകുന്നതിന് 5 കോടി രൂപ. വിവിധ വിദേശഭാഷകളിൽ പരിശീലനം, ഓരോ രാജ്യവും നിഷ്കർഷിക്കുന്ന ഭാഷാ പ്രാവീണ്യം വെളിവാക്കുന്ന സർട്ടിഫിക്കേഷൻ, സാങ്കേതിക പുനപരിശീലനം, ഐ.ടി. സ്കിൽ, സോഫ്റ്റ് സ്കിൽ തുടങ്ങിയവ ഉൾപ്പെടുന്നതായും ഫിനിഷിംഗ് സ്കൂൾ. ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പിന്റെ നൈപുണി വികസന സംരംഭമായ അസാപ്പിന്റെ കമ്മ്യൂണിറ്റി സ്കിൽ പാർക്കുകൾ വഴിയാണ് ഈ പദ്ധതി നടപ്പാക്കുക.

62. വിദേശത്തുള്ള പ്രവാസികൾക്കുള്ള സഹായ പരിപാടി.

- 24 മണിക്കൂർ ഹെൽപ്പ് ലൈനിനും ബോധവൽക്കരണത്തിനും പ്രവാസി ലിഗൽ എയ്ഡ് സെല്ലിനും കൂടി 3 കോടി രൂപ.
- പ്രവാസി സംഘടനകൾക്ക് ധനസഹായത്തിന് 2 കോടി രൂപ.
- എയർപോർട്ട് ആംബുലൻസിനും എയർ എവാക്വേഷനുംകൂടി 1.5 കോടി രൂപ
- ഇന്റർനെറ്റ് റേഡിയോ, മലയാള മിഷൻ പഠന കേന്ദ്രങ്ങളിൽ ഗ്രന്ഥശാലകൾ, മലയാളം പഠിക്കുന്നതിനുള്ള ഓൺലൈൻ കോഴ്സ് എന്നിവയ്ക്കായി മലയാളം മിഷൻ മൂന്നുകോടി രൂപ .

63. ലോക കേരളസഭയ്ക്കും ലോക സാംസ്കാരിക മേളയ്ക്കും 12 കോടി രൂപ.

64. പ്രവാസികളുടെ സമ്പാദ്യ സമാഹരണവും ക്ഷേമവും മുൻനിർത്തി ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ള രണ്ട് പ്രമുഖ സ്കീമുകളാണ് പ്രവാസി ഡിവിഡന്റും പ്രവാസി ചിട്ടിയും. 2020-21-ൽ ഇവ രണ്ടും പൂർണ്ണ പ്രവർത്തനപഥത്തിലെത്തും.

- പ്രവാസി ഡിവിഡന്റ് പദ്ധതിയിൽ നിക്ഷേപത്തിന് 10 ശതമാനം പ്രതിമാസ ഡിവിഡന്റ് സർക്കാർ സബ്സിഡിയോടുകൂടി ഗ്യാരണ്ടി ചെയ്യുന്നു.
- പ്രവാസി ചിട്ടിയിലാകട്ടെ, ചിട്ടിയുടെ എല്ലാവിധ ആനുകൂല്യങ്ങൾക്കൊപ്പം പ്രവാസികൾക്ക് ഇൻഷുറൻസിന്റെയും പെൻഷന്റെയും ആനുകൂല്യങ്ങളും ഉറപ്പുനൽകും. വിദേശ മലയാളികൾക്ക് കേരളത്തിലെ പ്രോജക്ടുകൾ സ്പോൺസർ ചെയ്യാം. കേരളത്തിലെ ചാരിറ്റിക്ക് പ്രോത്സാഹനത്തുകയും പ്രവാസി സംഘടനകൾക്ക് ലഭ്യമാക്കും.

കേരള ബാങ്ക്

- 65. കേരള ബാങ്ക് യാഥാർത്ഥ്യമായി കഴിഞ്ഞു. മൂന്ന് വർഷങ്ങളായി ജാഗ്രതയോടെ നടത്തിയ നിരന്തര പരിശ്രമങ്ങളുടെ ഫലമാണ് ഈ വലിയ നേട്ടം. ജില്ലാ സഹകരണ ബാങ്കുകളുടെ നിയമപരമായ ലയനം നടന്നു കഴിഞ്ഞു. ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെയും സേവനങ്ങളുടെയും സോഫ്റ്റ്‌വെയർ ഏകീകരണവും ദ്രുതഗതിയിൽ പുരോഗമിക്കുന്നു. ജീവനക്കാരുടെ വിന്യാസവും സർക്കാർ പരിഗണനയിലാണ്.
- 66. ഇന്ന് ഒരു ലക്ഷം കോടി രൂപയുടെ ബിസിനസുള്ള കേരളത്തിലെ രണ്ടാമത്തെ ബാങ്കാണ് കേരള ബാങ്ക്. മൂന്നു ലക്ഷം കോടി രൂപയുടെ ബിസിനസും പ്രാഥമിക സഹകരണ സംഘങ്ങളടക്കം 5000 ടച്ച് പോയിന്റുകളുമാണ് നാം ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. കേരളവുമായി ജൈവ ബന്ധമുള്ള ഇത്തരമൊരു ബാങ്കിംഗ് ശൃംഖല നമ്മുടെ ചെറുകിട ഇടത്തരം കാർഷിക കാർഷികേതര സംരംഭങ്ങൾക്ക് വലിയ താങ്ങായി മാറും. നാട്ടിലെ നിക്ഷേപത്തിൽ ഇത് വലിയൊരു കുതിപ്പ് സൃഷ്ടിക്കും. നാടിന്റെ വികാസത്തിനും നേട്ടത്തിനുമായി വിനിയോഗിക്കപ്പെടും. റിസർവ് ബാങ്കിന്റെ എല്ലാ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളും പാലിക്കുന്നതോടൊപ്പം സഹകരണ തത്വങ്ങളിലും മൂല്യങ്ങളിലും ഉറച്ചുതന്നെയായിരിക്കും കേരള ബാങ്ക് മുന്നോട്ടുപോകുന്നത്. കേരള ബാങ്ക് ജനങ്ങളെ കൊള്ളയടിക്കില്ല എന്നതാണ് പ്രധാനനേട്ടം. അമിതമായ സർവീസ് ചാർജ്ജ്, ഫീസ്, പിഴ തുടങ്ങിയ രീതികളിൽ ജനങ്ങളെ പിഴിയുന്ന രീതികൾ അവലംബിക്കുകയില്ല. നമ്മുടെ പ്രാഥമിക സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്ക് അവരുടെ അപ്പക്സ് ബാങ്ക് വഴി കോർ ബാങ്കിംഗ് സംവിധാനത്തിൽ പങ്കാളിയാകുന്നതിനും എല്ലാവിധ ആധുനിക സാങ്കേതിക സേവനങ്ങളും ജനങ്ങൾക്ക് നൽകുന്നതിനും അവയെ പ്രാപ്തമാക്കും.

III

വികേന്ദ്രീകൃത സമീപനം

ജനകീയാസൂത്രണം

- 67. അടുത്ത ആഗസ്റ്റ് മാസത്തിൽ ജനകീയാസൂത്രണത്തിന്റെ 25-ാം വർഷത്തിലേയ്ക്ക് നാം കടക്കുകയാണ്. ജനകീയാസൂത്രണത്തിന്റെ ആരംഭം മുതൽ അധികാര വികേന്ദ്രീകരണത്തിൽ കേരളമാണ് ഇന്ത്യയിൽ ഒന്നാമത്. വൻകിട പശ്ചാത്തലസൗകര്യങ്ങൾക്കും നിക്ഷേപങ്ങൾക്കും കേന്ദ്രീകൃതമായ സംവിധാനങ്ങൾക്കാണ് പ്രാമുഖ്യമെങ്കിൽ ജനകീയ പങ്കാളിത്തം അനിവാര്യമാകുന്ന ചെറുകിട ഉൽപ്പാദന മേഖലകൾ, സേവനത്തുകൾ എന്നിവിടങ്ങളിൽ അധികാര വികേന്ദ്രീകരണത്തിനാണ് ഊന്നൽ. ഇത്തരമൊരു ദ്വിമുഖ വികസനസമീപനമാണ് നാം സ്വീകരിക്കുന്നത്.

- 68. കഴിഞ്ഞ ഇരുപത്തിയഞ്ചു വർഷത്തെ വികേന്ദ്രീകൃതസൂത്രണ അനുഭവങ്ങൾ അവലോകനം ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്. 1996-ലെ വികസന റിപ്പോർട്ടിൽ വിഭാവനം ചെയ്ത എന്തെല്ലാം നേടി, നേടിയില്ല, പുതിയതായി ഏതെല്ലാം ദിശകളിലേയ്ക്ക് മുന്നേറി എന്നതൊക്കെ സംബന്ധിച്ച സമഗ്ര റിപ്പോർട്ട് ഓരോ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തും മുനിസിപ്പാലിറ്റിയും തയ്യാറാക്കണം. റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള കർമ്മസമിതികളെ മെയ് മാസത്തിൽ നിയോഗിക്കും. പുതിയ ഭരണസമിതികൾ ഈ റിപ്പോർട്ടുകൾ അംഗീകരിച്ചശേഷം വിപുലമായ പ്രാദേശിക ചർച്ചകൾക്കു വിധേയമാക്കും.
- 69. ഈ അനുഭവങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കുന്ന വിപുലമായ സംഗമം 2021 നവംബറിൽ 'കില' സംഘടിപ്പിക്കുന്നതാണ്. 2000-ലെ അന്തർദ്ദേശീയ സെമിനാറിൽ പങ്കെടുത്ത പണ്ഡിതന്മാർ, മറ്റു ഗവേഷകർ, ജനപ്രതിനിധികൾ, സന്നദ്ധ പ്രവർത്തകർ, ഉദ്യോഗസ്ഥർ തുടങ്ങിയവരെയെല്ലാം ഈ സംഗമത്തിൽ പങ്കെടുപ്പിക്കും. ഇതിന് 1 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു.

നമ്മൾ നമുക്കായി

70. ജനകീയാസൂത്രണത്തിന്റെ 25-ാം വർഷത്തിൽ മറ്റൊരു ജനകീയ യജ്ഞത്തിന് കേരളം സാക്ഷ്യം വഹിക്കാൻ പോവുകയാണ്. കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാനംമൂലമുള്ള ദുരന്ത പ്രതിരോധത്തിന് സമഗ്രമായ പ്രാദേശിക പദ്ധതികൾ രൂപപ്പെടുത്തും. ഇത്ര വിപുലമായ ഒരു പ്രാദേശിക ദുരന്തപ്രതിരോധ/പ്രതികരണ പരിപാടി ലോകത്ത് ആദ്യമായിട്ടാണ്. ഇതിനുള്ള മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളടങ്ങിയ പരിശീലനം പൂർത്തിയായി. വാർഷിക പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിനു മുമ്പായി റിപ്പോർട്ടുകളുടെ കരട് തയ്യാറാകും. 2018-ലെയും 2019-ലെയും പ്രകൃതി ദുരന്തങ്ങൾ നൽകിയ പാഠങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, സമാനമായ ദുരന്തങ്ങൾ ആവർത്തിച്ചാൽ ഓരോ വാർഡിലെയും പ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങളും മുൻകരുതലുകളും എന്തെല്ലാമെന്ന ഭാഗമാണ് ഈ റിപ്പോർട്ടിന്റെ ഏറ്റവും കാതലായ വശം. ഇത് എല്ലാ ഗ്രാമസഭകളിലും ചർച്ച ചെയ്യും. ചർച്ചകളെ ആസ്പദമാക്കി ചില പ്രോജക്ടുകൾ എങ്കിലും പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യും.

നദി പുനരുജ്ജീവനം

71. പാലക്കാട് ജില്ലാ സ്കൂൾ യുവജനോത്സവത്തിൽ ഒറ്റപ്പാലം വാണിയംകുളം സ്കൂളിലെ ത്യാഹിത ഷീർ രചിച്ച ഒരു കവിതയിലെ വരികൾ ഞാൻ സഭയുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തട്ടെ,

“ മരം, പുഴ, കാറ്റ്

ചരിത്ര ഗവേഷകരാണ് ചിത്രലഭിച്ച് നശിച്ചുപോയ

ആ വാക്കുകൾ കണ്ടെത്തിയത്.

കണ്ടെത്തിയാൽ മാത്രം പോര

അർത്ഥം വ്യക്തമാക്കണം.

തല പുകഞ്ഞാലോചിച്ചു

ഗൂഢിയിൽ സെർച്ച് ചെയ്തു”

എന്നു തുടങ്ങുന്ന ഈ കവിത നമ്മുടെ തലമുറ പ്രകൃതിയോടു ചെയ്യുന്ന ദ്രോഹത്തോടുള്ള അടുത്ത തലമുറയുടെ നിശിതവിമർശനമാണ്. അടുത്ത തലമുറയ്ക്കുവേണ്ടി നമ്മുടെ നദികളെയും പ്രകൃതിയെയും സംരക്ഷിച്ചേ മതിയാകൂ.

72. കഴിഞ്ഞ ബജറ്റിൽ പ്രഖ്യാപിച്ച നദി പുനരുജ്ജീവന പദ്ധതികൾ ഹരിതമിഷൻ ഏറ്റെടുത്ത് മുന്നോട്ട് കൊണ്ടുപോയിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ ഏറ്റവും ഉജ്ജ്വലമായ മാതൃകയാണ് കോട്ടയത്തെ മീനച്ചിലാർ പദ്ധതി. 1450 കിലോമീറ്റർ തോടുകളും പുഴകളും ഇതിനോടകം വൃത്തിയാക്കി. അടഞ്ഞുപോയ പല നീരൊഴുക്കുകളും തുറന്നു. 4000 ഏക്കർ തരിശ്ശിൽ കൃഷിയിറക്കി. കയ്യേറിയ 20 ഏക്കർ ഭൂമി തിരിച്ചു പിടിച്ചു. നൂതനമായ ജലസ്രിസം പദ്ധതികൾക്ക് തുടക്കംകുറിച്ചു. ഈ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയ രീതിക്ക് ദേശീയ തലത്തിൽ അവാർഡ് ലഭിക്കുകയുണ്ടായി. തിരുവനന്തപുരത്തെ കിള്ളിയാറാണ് മറ്റൊരു ആവേശകരമായ അനുഭവം. ഇതുപോലുള്ള നദി പുനരുജ്ജീവന പദ്ധതികൾക്ക് അധിക സഹായമായി 20 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

73. തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി തോടുകൾ ശുചീകരിച്ച് കയർ ഭൂവസ്ത്രം ഉപയോഗിച്ച് ഓരങ്ങൾക്ക് ജൈവസംരക്ഷണം ഉറപ്പുവരുത്തുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഇന്ന് വ്യാപകമായി നടക്കുന്നുണ്ട്. ഹരിതമിഷന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ മാത്രം രണ്ടു മീറ്ററിലേറെ വീതിയുള്ള 2000 കിലോമീറ്റർ തോടുകൾ ശുചീകരിച്ചു. സംസ്ഥാനത്തെ മൊത്തം തോടുകളുടെ നീളം 82000 കിലോമീറ്ററാണ്. ഇതിൽ 50000 കിലോമീറ്റർ തോടുകൾ 2020-21 അവസാനിക്കും മുമ്പ് ശുചീകരിക്കും.

- 74. കേന്ദ്രീകൃതമായ സെപ്റ്റേജ് പ്ലാന്റുകൾ അനിവാര്യമാണ്. ഇന്ന് കേരളത്തിലെ കളസ് മാലിന്യാവശിഷ്ടം ഏതാണ്ട് പൂർണ്ണമായും ജലാശയങ്ങളിലേയ്ക്കാണ് ഒഴുകുന്നത്. ഇതിനു വിരാമമിടണം. സെപ്റ്റേജ് പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് സ്ഥലവും ജനസമ്മതിയും ഉറപ്പുവരുത്തുന്ന പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് അവർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി 5 കോടി രൂപ വീതം പ്രത്യേക ഗ്രാന്റായി നൽകും.
- 75. തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി ഉപയോഗപ്പെടുത്തി കിണറുകളുടെ റീചാർജ്ജിംഗും കളങ്ങളുടെ നവീകരണവും വിപുലമായി ഏറ്റെടുക്കും. 2020-21 ൽ 50000 കിണറുകൾ റീചാർജ്ജ് ചെയ്യും. 25000 കളങ്ങൾ നവീകരിക്കുകയോ പുതിയതായി നിർമ്മിക്കുകയോ ചെയ്യും.

ശുചിത്വ കേരളം

76. ജലാശയങ്ങൾ മുഴുവൻ വൃത്തിയാക്കാൻ ഇനിയും പല വർഷങ്ങൾ വേണ്ടിവരും. പക്ഷെ, ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണത്തിലെ ലക്ഷ്യം കയ്യെത്തും ദൂരത്താണ്. ഹരിത സംഗമം 2020 ൽ എത്രയോ വ്യത്യസ്തങ്ങളായ മാതൃകകളും അനുഭവങ്ങളുമാണ് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ അവതരിപ്പിച്ചത്. 2021-ൽ 500 പഞ്ചായത്തുകളും തിരുവനന്തപുരമടക്കം 50 നഗരങ്ങളും ഖരമാലിന്യത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ സമ്പൂർണ്ണ ശുചിത്വ പദവി കൈവരിക്കും. ഇതിനായി കർശനമായ മാനദണ്ഡങ്ങൾ പാലിച്ചേപറ്റൂ. എല്ലാ വീടുകളിലെയും സ്ഥാപനങ്ങളിലെയും മാലിന്യം സ്രോതസ്സിൽ തന്നെ വേർതിരിക്കണം. ജൈവമാലിന്യം ഉറവിടത്തിലോ സമീപത്തോ സംസ്കരിക്കണം. അജൈവമാലിന്യം ഹരിതകർമ്മസേന വഴി ശേഖരിച്ച് റിസോഴ്സ് റിക്കവറി സെന്ററിൽ എത്തിക്കണം. പൊതുചടങ്ങുകളിലും പൊതു ഓഫീസുകളിലും ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ പാലിക്കണം. നിരത്തുകൾ വൃത്തിയാക്കണം. ഡമ്പിംഗ് കേന്ദ്രങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാൻ പാടില്ല. കേരളത്തിന്റെ പാതിപ്രദേശം ഇത്തരത്തിൽ മാറിയെന്നു പറയുന്നത് അഭിമാനകരമായ നേട്ടമായി ഞാൻ കരുതും. ഈ ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കുന്നതിന് എല്ലാ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും നിർബന്ധമായും പദ്ധതിയിൽ പ്രോജക്ടും പണവും വകയിരുത്തിയേ തീരൂ. ക്ലീൻ കേരള കമ്പനിക്ക് റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ടായി ശുചിത്വ മിഷൻ അടങ്കലിൽ നിന്നും 20 കോടി രൂപ ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്.

- 77. നഗരങ്ങളിൽ ശുചിത്വ പരിപാടികളിൽ സുപ്രധാന സ്ഥാനം അയ്യൻകാളി തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി വഹിക്കുന്നുണ്ട്. ഇതിനുള്ള അടങ്കൽ 100 കോടി രൂപയായി ഉയർത്തുന്നു.
- 78. 2020-21-ൽ 12000 പൊതുടോയ്ലറുകൾ നിർമ്മിക്കും. നിലവിലുള്ള പെട്രോൾ പമ്പുകളിലെ ടോയ്ലറുകളുടെ നവീകരണം, കുടുംബശ്രീയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിലുള്ള ടേക്ക് എ ബ്രേക്ക് വിശ്രമ കേന്ദ്രങ്ങൾ, മറ്റു സർക്കാർ ഏജൻസികളും പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളും സഹകരണ സംഘങ്ങളും സ്പോൺസർ ചെയ്യുന്നവയ്ക്കും പുറമേയാണ് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ നേരിട്ട് സ്ഥാപിക്കുന്ന പൊതുടോയ്ലറുകൾ. സമ്പൂർണ്ണ ശുചിത്വ പദവി ലഭിക്കുന്നതിന് ഇത് അനിവാര്യ ഘടകമാണ്.

ഫലവൃക്ഷ-പച്ചക്കറി കാമ്പയിൻ

79. നവവത്സര ദിനത്തിൽ മുഖ്യമന്ത്രി പ്രഖ്യാപിച്ച ഫലവൃക്ഷ-പച്ചക്കറി കാമ്പയിനായിരിക്കും ജനകീയ ഹരിതമുന്നേറ്റത്തിന്റെ മൂന്നാമത്തെ ഇനം. പ്രതിവർഷം ഒരുകോടി ഫലവൃക്ഷതൈകൾ വീതം നടുന്നതിനുള്ള ഒരു ദശവത്സര പരിപാടിയാണിത്. പ്രതിവർഷം 54 കോടി രൂപ ഇതിന് ചെലവുവരും. എന്നാൽ 10 വർഷംകൊണ്ട് 50000 കോടി രൂപയുടെ അധിക വരുമാനം ഇത് സംസ്ഥാനത്ത് സൃഷ്ടിക്കും. ഇതോടൊപ്പം വ്യാപകമായി റെയിൻ ഷെൽട്ടറുകൾ നിർമ്മിച്ച് പച്ചക്കറിയും പൂഷ്പകൃഷിയും വ്യാപിപ്പിക്കും. ഇതിനുള്ള സാങ്കേതിക സഹായങ്ങളും നഴ്സറികളും മറ്റും ഉണ്ടാക്കുന്നതിന് കൃഷി വകുപ്പിന് പണം വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. അതോടൊപ്പം തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ നിന്നും 10 ശതമാനം ഈ ഹരിത കാമ്പയിനായി നീക്കിവയ്ക്കണമെന്ന നിബന്ധനയുണ്ടാകും. അങ്ങനെ ഫലവൃക്ഷ-പച്ചക്കറി വ്യാപനത്തിന് 2020-21-ൽ ഏതാണ്ട് 1,000 കോടി രൂപ ചെലവഴിക്കും. ഹരിതകേരളം മിഷൻ 7 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

ലോക്കൽ എംപ്ലോയ്മെന്റ് അഷ്വറൻസ് പ്രോഗ്രാം (LEAP)

80. പ്രാദേശിക സംരംഭങ്ങളിലൂടെ പ്രതിവർഷം 1.5 ലക്ഷം പേർക്ക് കാര്മ്മികേതര മേഖലയിൽ തൊഴിൽ നൽകുന്നതിനുള്ള പരിപാടി തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ വഴി ആരംഭിക്കുന്നതാണ്. ആയിരം പേർക്ക് അഞ്ചു പേരെന്ന* തോതിൽ തൊഴിലുകൾ സൃഷ്ടിക്കണം.

* XIV- XIX - ബുള്ളറ്റിൻ ഭാഗം II 2020 ഫെബ്രുവരി 29 - നമ്പർ 854 - 2020-2021 സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ ബജറ്റ് പ്രസംഗം ഖണ്ഡിക 80-ലെ തിരുത്തൽ സംബന്ധിച്ച ശുചിപത്രം

ഇവ കുടുംബശ്രീ, സഹകരണ സംഘം, സ്വകാര്യ സംരംഭകർ എന്നിവർ മുഖേന ആകാവുന്നതാണ്. ഇതു സംബന്ധിച്ച ഒരു പ്രത്യേക പരിപാടി എല്ലാ പ്രാദേശിക പദ്ധതിരേഖകളിലും ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. പ്ലാസ്റ്റിക് ബദൽ ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ, കാർഷിക മൂല്യവർദ്ധിത ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ, മറ്റു ചെറുകിട വ്യവസായങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയെല്ലാം ഈ സംരംഭങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുത്താം. ഇതിന് ആവശ്യമായ ധനസഹായം പ്ലാൻ ഫണ്ടിൽ നിന്നും ലഭ്യമാക്കാവുന്നതാണ്. ബ്ലോക്ക്, ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾ സംരംഭകത്വ പരിശീലനത്തിനും വിപണനത്തിനുമുള്ള പിന്തുണ നൽകേണ്ടതാണ്. ഇപ്പോൾ സ്റ്റാർട്ട് അപ്പ് മിഷൻ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നത് ഐറ്റി മേഖലയിലാണ്. അത് തുടരും. പക്ഷെ, ചെറുകിട കാർഷിക സംസ്കരണ സംരംഭങ്ങൾ, ഇലക്ട്രിക്കൽ -മെക്കാനിക്കൽ സ്ഥാപനങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയിൽ സ്റ്റാർട്ട് അപ്പുകൾക്കും പ്രത്യേക പ്രോത്സാഹനം നൽകും.

81. മേൽപ്പറഞ്ഞ പദ്ധതികളുടെ നടത്തിപ്പിന് സാങ്കേതിക സഹായം അനിവാര്യമാണ്. പ്രദേശത്തുള്ള സാങ്കേതിക വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളെ ഈ കമ്പയിനമായി ബന്ധപ്പെടുത്തും. എൻ.എസ്.എസ് യൂണിറ്റുകളെല്ലാം ഇതിൽ പങ്കാളികളാകേണ്ടതാണ്. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ ഒന്നും ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത്, മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്ക് രണ്ടു വിതവ്യം കോർപ്പറേഷൻ, ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് മൂന്നു വിതവ്യം യുവ എഞ്ചിനീയറിംഗ് ബിരുദധാരികൾക്കുള്ള ഇന്റേൺഷിപ്പ് പ്രോഗ്രാം ആരംഭിക്കുന്നതാണ്. ഓണക്കാലത്ത് എല്ലാ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും മേൽപ്പറഞ്ഞ അഞ്ച് പരിപാടികളുടെയും പുരോഗതി റിപ്പോർട്ട് അച്ചടിച്ച് പ്രസിദ്ധീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

82. 2020-21-ൽ 12074 കോടി രൂപ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കായി വകയിരുത്തുന്നു.

- വികസന ഫണ്ട് 7158 കോടി രൂപ
- ജനറൽ പർപ്പസ് ഗ്രാന്റ് 1717 കോടി രൂപ
- മെയിന്റനൻസ് ഗ്രാന്റ് 2943 കോടി രൂപ
- അർബൻ സർവ്വീസ് ഡെലിവറി പദ്ധതിയുടെ 255 കോടി രൂപ
- വികസനഫണ്ടിൽ 1221 കോടി രൂപ പട്ടികജാതി ഉപപദ്ധതിക്കും 183 കോടി പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതിക്കും.

83. ഇവയ്ക്കു പുറമെ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് 9100 കോടി രൂപകൂടി 2020-21-ൽ ലഭ്യമാകും.

- കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികൾ 1411 കോടി രൂപ
- സംസ്ഥാനാവിഷ്കൃത പദ്ധതികൾ 1027 കോടി രൂപ
- മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ ഗ്രാമീണ റോഡ് നിർമ്മാണ പദ്ധതി 2400 കോടി രൂപ
- ഗ്രാമവികസനം 344 കോടി രൂപ
- നഗരവികസനം 1945 കോടി രൂപ
- ലൈഫ് മിഷൻ 2000 കോടി രൂപ

84. ഷെറി നിയന്ത്രണങ്ങൾ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപന പ്രവർത്തനങ്ങളെ പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കാതിരിക്കുന്നതിന് പരമാവധി ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. 2018-ലെ 20 ശതമാനവും 2019-ലെ 30 ശതമാനവും പദ്ധതി വെട്ടിക്കുറവിൽനിന്ന് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെ ഒഴിവാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

വിശപ്പുരഹിത കേരളം

85. വിശക്കുന്നവന് ഭക്ഷണവും ദാഹിക്കുന്നവന് വെള്ളവും തണുക്കുന്നവന് പുതപ്പും തളരുന്നവന് കിടപ്പും എന്നാണ് സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന് ബാലചന്ദ്രൻ ചുള്ളിക്കാട് നൽകിയ നിർവ്വചനം. ഈ കാഴ്ചപ്പാടു തന്നെയാണ് സർക്കാരിനും. ലോക പട്ടിണി സൂചികയിൽ താഴേയ്ക്ക് പൊയ്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന രാജ്യത്ത് വിശപ്പുരഹിത സംസ്ഥാനമായി കേരളത്തെ മാറ്റുന്നതിന് ഒരു പദ്ധതി കഴിഞ്ഞ ബജറ്റിൽ പ്രഖ്യാപിച്ചിരുന്നു. ഇതിനുവേണ്ടിയുള്ള സ്കീമിന് ഭക്ഷ്യവകുപ്പ് അവസാനരൂപം നൽകി. സന്നദ്ധസംഘടനകളും മറ്റ് സ്ഥാപനങ്ങളും വഴിയാണ് പദ്ധതി നടപ്പാക്കുക. അവർ കിടപ്പുരോഗികൾക്കും മറ്റും സൗജന്യമായി ഭക്ഷണം വീട്ടിൽ എത്തിച്ചു കൊടുക്കും. അല്ലെങ്കിൽ ഊണ് ഒന്നിന് പരമാവധി 25 രൂപ വിലയ്ക്ക് നൽകുന്നതിനുള്ള ഭക്ഷണശാലകൾ നടത്തും. 10 ശതമാനം ഊണ് എങ്കിലും സ്പോൺസർമാർ വഴി സൗജന്യമായി നൽകണം. ഇതിനു തയ്യാറുള്ള സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഗുണഭോക്താക്കളുടെ എണ്ണം തിട്ടപ്പെടുത്തി റേഷൻ വിലയ്ക്ക് അരിയും സഹായ വിലയ്ക്ക് പലവ്യഞ്ജനങ്ങളും സിവിൽ സപ്ലൈസ് കോർപ്പറേഷൻ നൽകും. ഈയൊരു മാനദണ്ഡത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അമ്പലപ്പുഴ, ചേർത്തല താലൂക്കുകളിൽ വിശപ്പുരഹിത മേഖലയായി ഏപ്രിൽ മാസം മുതൽ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതാണ്. 2020-21 ൽ ഈ സ്കീം കൂടുതൽ

പ്രദേശങ്ങളിലേയ്ക്ക് വ്യാപിപ്പിക്കാൻ കഴിയും. ഇതിനു പ്രത്യേക ധനസഹായമായി 20 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. 25 രൂപയ്ക്ക് ഉണ്ട് നൽകുന്ന 1000 ഭക്ഷണശാലകൾ കുടുംബശ്രീയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ ആരംഭിക്കുന്നതാണ്.

86. സിവിൽ സപ്ലൈസിന് പദ്ധതിയിൽ 62 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. 1036 കോടി രൂപയാണ് ഭക്ഷ്യ സബ്സിഡി ഭക്ഷ്യസബ്സിഡിക്കും കമ്പോള ഇടപെടലിനുമായി ആവശ്യമനുസരിച്ച് അധിക ധനസഹായം പിന്നീട് ലഭ്യമാക്കും.

സ്ത്രീ ശാക്തീകരണവും കുടുംബശ്രീ ബ്രാൻഡിംഗും

87. ജൻഡർ ബജറ്റ് അവലോകന റിപ്പോർട്ടിന്റെ മുഖചിത്രം ഒൻപതാം ക്ലാസുകാരനായ തൃശ്ശൂരിലെ അനുജാത് വരച്ചതാണ്. സോഷ്യൽ മീഡിയയിൽ ഈ ചിത്രം വൈറൽ ആയിരുന്നു. ചിത്രത്തിന്റെ നിറക്കൂട്ടം മുഗൾശൈലിയെ അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്ന കോമ്പോസിഷനും നമ്മുടെ കണ്ണുകളെ ആകർഷിക്കും. പക്ഷെ, എന്റെ മനസ്സിൽ തട്ടിയത് അതല്ല. അമ്മയുടെയും അയലത്തെ അമ്മമാരുടെയും കാണാപ്പണികളാണ് അനുജാത് ചിത്രീകരിച്ചത്. സ്ത്രീയുടെ ദൃശ്യത ഉയർത്തുന്നതിൽ കുടുംബശ്രീ വലിയ സംഭാവനയാണ് കേരളത്തിന് നൽകുന്നത്. 2016-17-ൽ പൂർണ്ണമായും സ്ത്രീകൾക്കുള്ള സ്ത്രീമുകളുടെ അടങ്കൽ 760 കോടി രൂപയും പദ്ധതി അടങ്കലിന്റെ 4 ശതമാനവും മാത്രമായിരുന്നു. 2020-21 ലെ ബജറ്റിൽ ഈ തുക 1,509 കോടി രൂപയായും, പദ്ധതി വിഹിതം 7.3 ശതമാനമായും ഉയർത്തുന്നു. മറ്റു സ്ത്രീമുകളിൽ സ്ത്രീകൾക്കായുള്ള പ്രത്യേക ഘടകങ്ങൾ കൂടി കണക്കിലെടുക്കുകയാണെങ്കിൽ മൊത്തം വനിതാ വിഹിതം 18.4 ശതമാനമാണ്. 2017-18-ൽ ഇത് 11.5 ശതമാനമായിരുന്നു. ഈ സ്ത്രീ പരിഗണന കേരള സർക്കാരിന്റെ ബജറ്റ് ചെലവുകളുടെ മുഖമുദ്രയായിട്ടുണ്ട്.

88. കുടുംബശ്രീ 12 ഇനം സൂക്ഷ്മ തൊഴിൽ സംരംഭങ്ങൾക്ക് ബ്രാൻഡ് അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള കേന്ദ്രീകൃത മാർക്കറ്റിംഗ് കൊണ്ടുവരമെന്ന് കഴിഞ്ഞ ബജറ്റിൽ പറഞ്ഞിരുന്നു. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി കട, നാളികേര ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ, കറിപ്പൊടികൾ തുടങ്ങിയവ ക്ലസ്റ്റർ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പൊതുവായ പേരിൽ ഉൽപ്പാദിപ്പിച്ച് സിവിൽ സപ്ലൈസ് ഔട്ട്ലെറ്റുകൾ വഴി വിൽക്കുന്നതിന് കരാർ ഉണ്ടാക്കി. കേരള ചിക്കൻ

മാർക്കറ്റിൽ ഇറങ്ങി. ഇതിനകം 1000 കോഴി വളർത്തൽ യൂണിറ്റുകൾ കടുംബശ്രീയുടെ കീഴിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. ന്യൂട്രിമിക്സ് ബ്രാൻഡിൽ പൊതുപോഷക ഭക്ഷണങ്ങൾ വിപണിയിലെത്തിച്ചു. 212 കരകൗശല ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ ഓൺലൈനായി വിപണിയിലിറക്കി. 275 വനിതാ കെട്ടിട നിർമ്മാണ യൂണിറ്റുകൾ, 206 മൾട്ടി ടാസ്ക് ടീമുകൾ, 76 ഇവന്റ് മാനേജ്മെന്റ് ടീമുകൾ എന്നിവയും തുടങ്ങി. 100-ൽപ്പരം ടേക്ക് എ ബ്രേക്ക് കേന്ദ്രങ്ങൾക്ക് കരാറായി.

"ജരാനരകൾ ബാധിച്ച്"

പുറംകവർ പൊളിഞ്ഞ

വായിക്കപ്പെടാത്ത ആത്മകഥ" എന്നാണ് വിജില ചിറപ്പാട് സ്ത്രീജീവിതത്തെ വിലയിരുത്തുന്നത്. ഈ അവസ്ഥ തിരുത്തി കുറിക്കുക ഏതൊരു ആധുനിക സമൂഹത്തിന്റെയും സുപ്രധാന കടമയാണ്.

89. മുകളിൽ പറഞ്ഞ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കൂടുതൽ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്ന തിനോടൊപ്പം 2020-21-ൽ താഴെപ്പറയുന്ന ലക്ഷ്യങ്ങൾ കടുംബശ്രീയ്ക്കായി നിശ്ചയിക്കുന്നു:

1. എല്ലാ നഗരങ്ങളിലും ഷി ലോഡ്ജ് സംരംഭങ്ങൾ.
2. 200 കേരള ചിക്കൻ ഔട്ട്ലെറ്റുകൾ.
3. ഹരിതകർമ്മ സേനകളുമായി യോജിച്ച് 1000 ഹരിത സംരംഭങ്ങൾ.
4. പ്രതിദിനം 30,000 രൂപ ടേണോവറുള്ള 50 ഹോട്ടലുകൾ.
5. 1000 വിശപ്പരഹിത പദ്ധതി ഹോട്ടലുകൾ.
6. 500 ടോയ്ലറ്റ് കോംപ്ലക്സുകളുടെ നടത്തിപ്പ്.
7. 5000 പുതിയ തൊഴിൽസംരംഭങ്ങൾ.
8. ആലപ്പുഴ മാതൃകയിൽ 14 ടൈബൽ മൈക്രോ പ്രോജക്ടുകൾ.
9. 20000 ഏക്കറിൽ ജൈവസംഘകൃഷി.
10. 500 ജൻഡർ റിസോഴ്സ് സെന്ററുകൾ.
11. കോഴിക്കോട് മാതൃകയിൽ എല്ലാ ജില്ലകളിലും ഹോം ഷോപ്പുകൾ.
12. കടുംബശ്രീ ഇന്റേൺഷിപ്പ് പ്രോഗ്രാം.
13. നാല് ശതമാനം പലിശയ്ക്ക് 3000 കോടി രൂപയുടെ ബാങ്ക് വായ്പ.

90. കുടുംബശ്രീക്ക് 250 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിനു പുറമേ റീബിൽഡ് കേരളയിൽ നിന്ന് ഉപജീവന സംരംഭങ്ങൾക്കായി 200 കോടി രൂപകൂടി ലഭ്യമാകും. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള ധനസഹായമടക്കം 600 കോടി രൂപയാണ് കുടുംബശ്രീയുടെ മൊത്തം ബജറ്റ്. ഇതിനുപുറമേ നഗരങ്ങളിലെ 950-ഓളം കോടി രൂപയുടെ കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികളും കുടുംബശ്രീ വഴിയാണ് നടപ്പിലാക്കുന്നത്.

91. കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത സ്ത്രീമുക്തീകരണ 1053 കോടി രൂപയാണ് സ്ത്രീകളുടെയും കുട്ടികളുടെയും വകുപ്പിന്റെ അടങ്കൽ.

“ പെൺകുഞ്ഞുങ്ങളുടെ അതുരലോകങ്ങളും വിസ്മയങ്ങളും ഇല്ലായ്മ ചെയ്യപ്പെടുന്ന ക്രൂരക്രൂര്യത്തിൽ പ്രതിയാകുന്നത് ഒരു വ്യക്തിയല്ല, സമൂഹം മൊത്തമാണ് ” എന്ന് ഡോ. ശാരദക്കുട്ടി ഈ സമൂഹത്തെ ജാഗ്രതപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്.

സ്ത്രീകളും കുഞ്ഞുങ്ങളും അനുഭവിക്കുന്ന എല്ലാത്തരം അടിമുർത്തലുകൾക്കും പരിഹാരമുണ്ടാക്കേണ്ട ഉത്തരവാദിത്തം സമൂഹത്തിനും സർക്കാരിനുമുണ്ട് എന്ന ബോധ്യത്തോടെയുള്ളതാണ് ബജറ്റിന്റെ സമീപനം. നിർഭയ ഹോമുകളുടെ പരിപാലനത്തിനുള്ള സഹായം 10 കോടി രൂപയായി ഉയർത്തുന്നു.

- കെട്ടിട സൗകര്യങ്ങളും കുട്ടികളുമില്ലാത്ത അങ്കണവാടികളെ സംയോജിപ്പിച്ച് പകൽ മുഴുവൻ പ്രവർത്തിക്കുന്ന മാതൃകാ കേന്ദ്രങ്ങളാക്കും.
- വർക്കിംഗ് വിമൻസ് ഹോസ്റ്റലുകളിൽ യാത്രക്കാരികൾക്ക് സുരക്ഷിത മുറികൾ ഒരുക്കും.
- തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട അങ്കണവാടികളിൽ പ്രത്യേക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്ന കുട്ടികൾക്കുവേണ്ടി സൗകര്യമൊരുക്കും.
- സ്മാർട്ട് അങ്കണവാടി പദ്ധതി തുടരും.
- സ്ത്രീകൾ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന വസ്തുക്കളുടെ വിപണനത്തിനായി ജൻഡർ പാർക്കിൽ ഇന്റർനാഷണൽ ട്രേഡ് സെന്റർ ആരംഭിക്കും.

"ഉയിരിനെപ്പുട്ടിയ

ചങ്ങലകൾ

എങ്ങനെയാണ് അറുത്തുമാറ്റേണ്ടത്"

എന്ന് ഗിരിജ പാതേക്കര സന്ദേശിക്കുന്നുണ്ട്. ദ്രശ്യവും അദ്രശ്യവുമായ എല്ലാ ചങ്ങലകളിൽനിന്നും സ്ത്രീയെ മോചിപ്പിക്കുക എന്നത് ഇടതുപക്ഷ സർക്കാരിന്റെ ഏറ്റവും സുപ്രധാന ദൗത്യമാണ്.

സമ്പൂർണ്ണ പാർപ്പിടം

92. 2020-21-ൽ ലൈഫ് പദ്ധതിയുടെ മൂന്നാംഘട്ട പ്രവർത്തനം ആരംഭിക്കുകയാണ്. മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾക്കും പട്ടിക വിഭാഗങ്ങൾക്കും 40000 വീടുകൾ ലഭ്യമാക്കും. മറ്റൊരു 60000 പേർക്കുള്ളി വീട്/പ്ലാറ്റ് നൽകും. ഭൂരഹിതരായ ഭവനരഹിതർക്ക് ഭൂമി നൽകുന്നതിനാണ് ഈ ഘട്ടത്തിൽ ഊന്നൽ. ഭൂമി ലഭ്യമായ ഇടങ്ങളിൽ അവർക്ക് ഭൂമിയും വീടും നൽകും. മറ്റിടങ്ങളിൽ പ്ലാറ്റുകൾ പണിയുന്നതിനാണ് ഉദ്ദേശം. ഇതിനുള്ള ഭൂമി എല്ലാ ജില്ലകളിലും കണ്ടെത്തി. 10 പ്ലാറ്റ് സമുച്ചയങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം ആരംഭിച്ചു കഴിഞ്ഞു.

93. ഹൗസിംഗ് വകുപ്പിന് 61 കോടി രൂപയാണ് വകയിരുത്തൽ. ഇതിൽ 45 കോടി രൂപയും ഹൗസിംഗ് ബോർഡിനാണ്. ഗൃഹശ്രീ, വർക്കിംഗ് വിമെൻസ് ഹോസ്റ്റലുകൾ, ആശ്വാസ് കേന്ദ്രങ്ങൾ, ഭവനരഹിതർക്കുള്ള പുതിയ പാർപ്പിട പദ്ധതികൾ, കോഴിക്കോട് സർക്കാർ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കുള്ള വാടക പ്ലാറ്റുകൾ എന്നിവയാണ് പ്രധാന പദ്ധതികൾ. വളവനാട്ടെ ഹൗസിംഗ് ബോർഡ് ഭൂമി സർക്കാർ പൊന്നുംവിലയ്ക്ക് ഏറ്റെടുക്കുന്നതാണ്. ഇതിനു നൽകുന്ന വിലയും മേൽപറഞ്ഞ സ്ഥലങ്ങളുടെ വിപുലീകരണത്തിന് ഉപയോഗപ്പെടുത്താം.

വിദ്യാഭ്യാസ മികവിലേയ്ക്ക്

94. സച്ചിദാനന്ദന്റെ 'ഒരിന്ത്യൻ വിദ്യാർത്ഥിയുടെ ആത്മഗതം' എന്ന കവിതയിൽ കസ്യതിയും വിശുദ്ധിയും നിറഞ്ഞ കുട്ടികളുടെ മനസുകളിലൂടെ സ്വപ്നം നിക്ഷേപിച്ചൊഴുകുന്ന ഒരു സുവർണ്ണനദിയെ പരാമർശിക്കുന്നുണ്ട്. അഭിമാനത്തോടെ പറയട്ടെ, കേരളത്തിലെ പൊതുവിദ്യാലയങ്ങളിൽ മികവിന്റെ സ്വപ്നം വിതച്ചൊഴുകുകയാണ് പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ സംരക്ഷണയജ്ഞം എന്ന സുവർണ്ണ നദി. വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിലെ പുതിയ ഉണർവിന്റെ പ്രധാന ഘടകം പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ രംഗത്തെ സൗകര്യങ്ങളുടെ വിപുലീകരണമാണ്. കുട്ടികളുടെ സർഗ്ഗശേഷി പ്രകടിപ്പിക്കാൻ എന്തെന്തു സാധ്യതകളാണ് പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ സംരക്ഷണയജ്ഞത്തിലൂടെ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ട സംവിധാനങ്ങൾ വഴി സാധ്യമായിരിക്കുന്നത്? സ്കൂൾ വികിയുടെ

പേജിൽ നിങ്ങൾക്ക് മീനങ്ങാടി ഹയർ സെക്കൻഡറി സ്കൂളിലെ ഫൈവ് ജാഹർ എഴുതിയ “ ഷെൽഫിലെ പുസ്തകങ്ങൾക്ക് പറയാനുണ്ട്” എന്ന കവിത വായിക്കാം. കവിതയിലെ

“ ജീവിതം തന്നെയും

കടലാസു തുണ്ടിലേ

ലേയ്ക്കക്ഷരമായി തളച്ചുവെച്ചു

കരിയുഗത്തിൻ കഥകൾ പറഞ്ഞീടാൻ

ആൻ, അവൾ കാത്തിരിപ്പുതൂങ്ങേ”

എന്ന വരികൾ വായിക്കുമ്പോൾ നമ്മുടെ പൊതുവിദ്യാലയത്തിലെ ഒരു പത്താംക്ലാസ് കട്ടിയുടെ വായനയിലേയ്ക്കും ചിന്തകളിലേയ്ക്കുമുള്ള താക്കോലാണ് തുറന്നു കിട്ടുന്നത്. കട്ടികളുടെ സർഗ്ഗാത്മകത പരിപോഷിപ്പിക്കുന്ന തരത്തിൽ പൊതുവിദ്യാലയങ്ങൾ നവീകരിക്കും. കിഫ്ബി, പ്ലാൻ ഫണ്ട്, എംഎൽഎ, എംപി ഫണ്ടുകൾ, തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പദ്ധതി തുടങ്ങിയവയിൽ നിന്ന് ഏതാണ്ട് 3,500 കോടി രൂപയുടെ 80 ലക്ഷം ചതുരശ്രയടി കെട്ടിടങ്ങളാണ് നിർമ്മാണത്തിലിരിക്കുന്നത്. ഈ നവീകരണത്തിന് ചരിത്രത്തിൽ സമാനതകളില്ല. എയ്ഡഡ് സ്കൂളുകളിൽ ചലഞ്ച് ഫണ്ടായി 20 കോടി രൂപ നൽകിക്കഴിഞ്ഞു. ഈ പദ്ധതി 2020-21-ലും തുടരും.

95. പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയുടെ മൊത്തം അടങ്കൽ 19,130 കോടി രൂപയാണ്. അക്കാദമിക നിലവാരം ഉയർത്തുന്നതിനും അനുബന്ധ വിദ്യാഭ്യാസ പരിപാടികൾക്കുള്ള എല്ലാ സ്കീമുകളും തുടരും. ചുവടെപറയുന്ന പുതിയ പരിപാടികളും ഏറ്റെടുക്കുന്നതാണ്.

- പുതിയ കെട്ടിടങ്ങളിൽ പുതിയ ഫർണിച്ചറിനു വേണ്ടിയുള്ള ഒരു സ്കീമിനു രൂപം നൽകുന്നതാണ്. പഴയ ഫർണിച്ചറുകൾ പുനരുപയോഗിക്കും.
- ഘട്ടം ഘട്ടമായി മുഴുവൻ സ്കൂളുകളിലും സൗരോർജ്ജ നിലയങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കും.
- സ്കൂൾ ക്ലസ്റ്ററുകളിൽ സർഗ്ഗാത്മക കഴിവുകളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ടാലന്റ് സ്കീമിന് രൂപം നൽകും.
- ശ്രദ്ധ സ്കീമുകൾ വിപുലീകരിക്കും.
- ലാബുകൾ നവീകരിക്കും.
- സ്കൂൾ യൂണിഫോം അലവൻസ് 400 രൂപയിൽ നിന്നും 600 രൂപയായി ഉയർത്തുന്നു.

- പ്രതിഭാതീരം പദ്ധതി വ്യാപിപ്പിക്കും.
- പ്രി-പ്രൈമറി അധ്യാപകരുടെയും ആയമാരുടെയും അലവൻസ് 500 രൂപ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു.
- പാചകത്തൊഴിലാളികളുടെ കൂലി 50 രൂപ ഉയർത്തുന്നു.

സാർവ്വത്രിക ആരോഗ്യസുരക്ഷാ പദ്ധതി

96. 41.37 ലക്ഷം കുടുംബങ്ങൾക്ക് 5 ലക്ഷം രൂപ വരെ കിടത്തി ചികിത്സാ ആനുകൂല്യം ലഭിക്കുന്ന കാരുണ്യ ആരോഗ്യ സുരക്ഷാ പദ്ധതി കേരളത്തിൽ നടപ്പാക്കി. ഇതിന് വരുന്ന ചെലവ് 700 കോടി രൂപയാണ്. എന്നാൽ കേന്ദ്രസഹായമായി ലഭിക്കുന്നത് 140 കോടി രൂപ മാത്രമാണ്. ഇതിനോടൊപ്പം തന്നെ ഇൻഷുറൻസ് സ്കീമിന് പുറത്തുള്ളതും മറ്റ് ആരോഗ്യ പദ്ധതികളിൽ ഉൾപ്പെടാത്തതുമായിട്ടുള്ള കുടുംബങ്ങൾക്ക് പഴയ കാരുണ്യ സ്കീമിന്റെ ആനുകൂല്യങ്ങൾ തുടർന്നും ലഭ്യമാക്കും.

97. ആർദ്രം പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി 350 പ്രാഥമിക ആശുപത്രികളെ കുടുംബാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളായി ഉയർത്തി. ഇവിടങ്ങളിൽ ഉച്ചകഴിഞ്ഞും ഒ.പി ഉണ്ട്. ലാബും ഫാർമസിയും ഉണ്ട്. ദ്വിതീയ, ത്രിതീയ ആശുപത്രികളുടെ നവീകരണം യുദ്ധകാലാടിസ്ഥാനത്തിൽ നടന്നു വരുന്നു. താമസംവിന കേരളത്തിലെ ക്യാൻസർ രോഗികളുടെ 80 ശതമാനം പേർക്കും പൊതുആരോഗ്യ മേഖലയിൽ ചികിത്സ ലഭ്യമാക്കാനാകും. എല്ലാ ജില്ലാ ആശുപത്രി കളിലും കാർഡിയോളജി വകുപ്പും എല്ലാ താലൂക്ക് ആശുപത്രികളിലും ടോമകെയറും ഡയാലിസിസ് യൂണിറ്റുകളും ആരംഭിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.

98. പാലിയേറ്റീവ് നയത്തിന് അംഗീകാരം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. കേരളം മുഴുവൻ പന്തലിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു ജനകീയ ആരോഗ്യതലമായി പാലിയേറ്റീവ് ശൃംഖല മാറിയിട്ടുണ്ട്. ഈ ജനകീയ ഇടപെടൽ രോഗപ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങളിലേയ്ക്കും രോഗാതുരത മോണിറ്റർ ചെയ്യുന്നതിലേയ്ക്കും വ്യാപിപ്പിക്കണം. സബ്സെന്ററുകളും അവിടുത്തെ എക്സ്പെർട്ട് പ്രവർത്തകരും ആശാ പ്രവർത്തകരോടൊപ്പം സന്നദ്ധപ്രവർത്തകരും ചേർന്ന് ആരോഗ്യസേന ഈ ചുമതല ഏറ്റെടുക്കും. ഇതിലൂടെ മാത്രമേ ആർദ്രം മിഷൻ ഒരു ജനകീയ പ്രസ്ഥാനമായി മാറൂ.

99. ഇത്തരത്തിൽ മുഴുവൻ ജനങ്ങളുടെയും ആരോഗ്യനിലയെക്കുറിച്ച് ഡാറ്റാബെയ്സ് ഉണ്ടാക്കുകയും, സ്ത്രീൻ ചെയ്ത് രോഗികളെ നിർണ്ണയിക്കുകയും ചികിത്സ നൽകുകയും രോഗപ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഉറപ്പുവരുത്തുകയും മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവർക്കെക്കും സാന്ത്വനപരിചരണം നടത്തുകയും ചെയ്യുന്ന തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് പ്രത്യേക സഹായം നൽകുന്നതിന് 10 കോടി രൂപ അധികമായി വകയിരുത്തുന്നു. ആശാ പ്രവർത്തകരുടെ ഹോണറേറിയം 500 രൂപ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു.

100. സാന്ത്വന ചികിത്സയ്ക്കും എൽഡർ കെയറിനും ആധുനിക സാങ്കേതികവിദ്യയുടെ സഹായത്തോടെ സമഗ്രമായ ഒരു പിന്തുണ സംവിധാനം ഒരുക്കും. രോഗികൾ ഓട്ടോമാറ്റഡ് ക്യാമറയുടെ നിരീക്ഷണത്തിലായിരിക്കും. നിർമ്മിതബുദ്ധി യുടെ സഹായത്തോടെ അവരുടെ അസ്വഭാവികമായിട്ടുള്ള ചലനങ്ങളും മറ്റും ഏറ്റവുമടുത്ത സാന്ത്വന കേന്ദ്രത്തിലോ ആരോഗ്യ പ്രവർത്തകനോ ലഭ്യമാകും. രക്തസമ്മർദ്ദം, നാഡിമിടിപ്പ്, ഓക്സിജൻനില തുടങ്ങി അടിസ്ഥാന ആരോഗ്യ സൂചകങ്ങൾ ഓട്ടോമാറ്റിക്കായി ആരോഗ്യ കേന്ദ്രത്തിൽ ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള സംവിധാനവും ഇതിൽ ബന്ധിതമായിരിക്കും. ക്യാമറ, മറ്റ് അനുബന്ധ സൗകര്യങ്ങൾ എന്നിവയ്ക്ക് എല്ലാംകൂടി ഒരു രോഗിക്ക് ഏകദേശം പതിനായിരം രൂപയാണ് ആവശ്യമായി വരുന്നത്. ഇതിന്റെ പൈലറ്റ് പരിപാടി ആലപ്പുഴയിലെയും കണ്ണൂരിലെയും തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പാലിയേറ്റീവ് പ്രദേശങ്ങളിൽ നടപ്പിലാക്കും. ഇതിനായി 10 കോടി രൂപ അധികമായി വകയിരുത്തുന്നു.

IV

പാക്കേജുകൾ

തീരദേശ പാക്കേജ്

101. കഴിഞ്ഞ ബജറ്റിൽ പ്രഖ്യാപിച്ച 5000 കോടിയുടെ തീരദേശ പാക്കേജ് അഞ്ചുവർഷം കൊണ്ടാണ് നടപ്പിലാക്കുക. നടപ്പുവർഷം പദ്ധതിയിൽ മത്സ്യമേഖലയിൽ ഹാർബർ എഞ്ചിനീയറിംഗ് അടക്കം 380 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിനു പുറമേ കിഫ്ബി വഴി 2020-21-ൽ 750 കോടി രൂപയെങ്കിലും ചെലവഴിക്കും. സ്കൂളുകൾക്ക് 64 കോടി രൂപ, ആശുപത്രികൾക്ക് 201 കോടി രൂപ, കടൽഭിത്തിക്കും പുലിമുട്ടിനും 57 കോടി രൂപ, ഹാർബറുകൾക്ക് 209 കോടി രൂപ,

ഫിഷ് മാർക്കറ്റുകൾക്ക് 100 കോടി രൂപ, റോഡുകൾക്ക് 150 കോടി രൂപ എന്നിവയാണ് പദ്ധതികൾ. ചെത്തി, പരപ്പനങ്ങാടി ഹാർബറുകളുടെ നിർമ്മാണം ഈ വേനൽക്കാലത്ത് ആരംഭിക്കും. മറ്റുള്ള ഹാർബറുകൾക്ക് 50 കോടി രൂപ ബജറ്റിലുണ്ട്. ലൈഫ് മിഷന്റെ ഭാഗമായി ഫിഷറീസ് മേഖലയിൽ 280 കോടി രൂപ ചെലവിൽ 7000 വീടുകൾ നിർമ്മിക്കും. റീബിൽഡ് കേരളയിൽ നിന്നും തീരദേശത്തുള്ള മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളുടെ പുനരധിവാസത്തിന് കുടുംബം ഒന്നിന് 10 ലക്ഷം രൂപ വീതം 2,450 കോടി രൂപയുടെ പദ്ധതി അംഗീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

102. മേൽപ്പറഞ്ഞവയിൽ ചില പദ്ധതികൾ പൂർത്തീകരിക്കാൻ പല വർഷങ്ങൾ എടുത്തേക്കാം. പിന്നീടുള്ള വർഷങ്ങളിൽ വരുന്ന ഇത്തരം ചെലവുകൾ മാറ്റി നിർത്തിയാലും 2020-21-ലെ തീരദേശ പാക്കേജിലെ അടങ്കൽ 1000 കോടി രൂപ വരും. ദൗർഭാഗ്യവശാൽ ഈ അഭൂതപൂർവ്വമായ വികസന ഇടപെടലിനെക്കുറിച്ച് വേണ്ടത്ര അറിവ് മത്സ്യമേഖലയിൽ ഇല്ല. ഇതുസംബന്ധിച്ച് ജില്ലാ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള അവലോകന യോഗങ്ങൾ നടത്തുന്നതാണ്. ഓഖി ഫണ്ട് കൃത്യമായി ചെലവഴിക്കുകയുണ്ടായി. എന്നാലും അതിനെക്കുറിച്ച് പരാതികൾ ചില കോണുകളിൽ നിന്നും കേൾക്കാറുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് ഓഖി ചെലവ് സംബന്ധിച്ച് ശ്രീമതി അരുണാ റോയിയുടെ അധ്യക്ഷതയിൽ ഒരു സോഷ്യൽ ഓഡിറ്റ് നടപ്പാക്കുന്നതാണ്.

103. മത്സ്യത്തൊഴിലാളി കുടുംബങ്ങളിലെ സ്ത്രീകൾക്ക് ഇതര തൊഴിലുകൾ വികസിപ്പിക്കുന്നതിന് 15 കോടി രൂപയും മത്സ്യവിൽപ്പനക്കാരായ സ്ത്രീകൾക്ക് 6 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. എല്ലാ ഹാർബറുകളിലും മത്സ്യം സൂക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള മത്സ്യസംഭരണ കേന്ദ്രവും, ഓൺലൈൻ വിപണനവും മത്സ്യഫെഡ് വഴി നടപ്പാക്കുന്നതാണ്.

കുട്ടനാട് പാക്കേജ്

104. കേരളത്തിലെ പ്രളയ പുനരധിവാസ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ കാര്യക്ഷമതയ്ക്ക് ഒന്നാന്തരം ഉദാഹരണമാണ് കുട്ടനാട്. 2018-ലെ പ്രളയം കഴിഞ്ഞ് ഒരാഴ്ചകൊണ്ട് പകർച്ചവ്യാധിയോ അത്യാഹിതങ്ങളോ ഇല്ലാതെ 50000-ത്തോളം കുടുംബങ്ങളിൽപ്പെട്ട 126054 പേരെയൊണ്

മാറ്റിപ്പാർപ്പിച്ചത്. 54066 കുടുംബങ്ങൾക്ക് 10,000 രൂപ വീതം നൽകി. 1920 വീടുകളാണ് പ്രളയത്തിൽ പൂർണ്ണമായും തകർന്നത്. ഇതിൽ 1880 വീടുകൾക്ക് പുനർനിർമ്മാണത്തിനുള്ള ആദ്യഗഡു സഹായം നൽകി. 627 വീടുകളുടെ പുനർനിർമ്മാണം പൂർത്തിയായി. ഭാഗികമായി നാശനഷ്ടമുണ്ടായ 49083 വീടുകൾക്ക് അറ്റകുറ്റപ്പണികൾക്കായി 274 കോടി രൂപ നൽകി. കാർഷിക നഷ്ടപരിഹാരമായി 152 കോടി രൂപ വിതരണം ചെയ്തു.

105. കട്ടനാടിന് 2400 കോടി രൂപയുടെ പാക്കേജ് പ്ലാനിംഗ് ബോർഡ് തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്. പ്രളയാനുഭവങ്ങൾകൂടി കണക്കിലെടുത്ത് രണ്ടാം കട്ടനാട് പാക്കേജ് നടപ്പിലാക്കും.

- മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളുടെ സഹായത്തോടെ കായലിന്റെ അടിത്തട്ട് പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യ മുക്തമാക്കുകയാണ് ആദ്യ നടപടി.
- യന്ത്രസഹായത്തോടെ കായൽ ചതുപ്പുകളിലെ ചെളി കട്ടകത്തി കായലിന്റെ ആവാഹശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കും. ഇവ രണ്ടിനുമായി 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.
- കായലിൽനിന്നും തോടുകളിൽ നിന്നും എടുക്കുന്ന ചെളി ഉപയോഗപ്പെടുത്തി പുറംബണ്ട് വീതി കൂട്ടി, അനുയോജ്യമായ സങ്കേതങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി ഉറപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു ബൃഹത് പദ്ധതി കിഫ്ബിയുടെ കൂടി ധനസഹായത്തോടെ നടപ്പാക്കും. അനിവാര്യമായ സ്ഥലങ്ങളിലേ കല്ലും സ്റ്റാമ്പും ഉപയോഗപ്പെടുത്തും.

106. പരീക്ഷണാടിസ്ഥാനത്തിൽ ആലപ്പുഴയിലെ കനാൽപ്പിയുടെ സഹായത്തോടെ നെടുമുടി പഞ്ചായത്തിൽ ജനപങ്കാളിത്തത്തോടുകൂടി ഇത്തരമൊരു സമഗ്രപരിപാടി നടപ്പാക്കി വരികയാണ്. ഇതിന് 30 ലക്ഷം രൂപ പ്രത്യേക ധനസഹായമായി അനുവദിക്കുന്നു. തൊഴിലുറപ്പ് തന്നെയാണ് ഇതിൽ പ്രധാനമായും ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നത്. കയർ കോർപ്പറേഷന്റെയും എൻ.സി.ആർ.എം.ഐ.-യുടെയും പുളിങ്കുന്ന് എഞ്ചിനീയറിംഗ് കോളേജിന്റെയും സഹായത്തോടെ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ഒരു പാടശേഖരത്തിന്റെ ബണ്ടുകൾ ചെളിയും കയർ ഭൂവസ്ത്രവും ഉപയോഗപ്പെടുത്തി പുനർ നിർമ്മിക്കും. അനുയോജ്യമായ സസ്യാവരണം സൃഷ്ടിക്കും. ഈ മാതൃകയിൽ കട്ടനാട് മേഖലയിൽ മാത്രമല്ല, വേമ്പനാടിന്റെ തീരത്തുള്ള എല്ലാ പഞ്ചായത്തുകളിലെയും തോടുകൾ ജനകീയമായി ആഴം കൂട്ടുന്നതിനും ശുചീകരിക്കുന്നതിനുമുള്ള പദ്ധതി വരുന്ന വേനൽക്കാലത്ത് നടപ്പാക്കും.

107. കായൽ തീരങ്ങളിലെ പട്ടണങ്ങളും ഗ്രാമങ്ങളും മാലിന്യമുക്തമായാലേ കായൽ വൃത്തിയായി സൂക്ഷിക്കാനാകൂ. ആലപ്പുഴ പട്ടണത്തിൽ റോഡുകൾ പോലെ കനാലുകളും വൃത്തിയാക്കുന്നതിനുള്ള ജനകീയ പരിപാടി ഈ വർഷം നല്ല പങ്കും പൂർത്തിയാകും. ആലപ്പുഴയിൽ നിന്നും മാലിന്യങ്ങൾ കായലിലേയ്ക്ക് വിസർജ്ജിക്കുന്നത് അവസാനിപ്പിക്കും. സെപ്റ്റേജ് പ്ലാന്റുകൾ അടിയന്തരമായി സ്ഥാപിക്കും.

108. കട്ടനാട്ടിലെ വെള്ളപ്പൊക്ക നിയന്ത്രണ പരിപാടികൾക്കായി ജലസേചന വകുപ്പിന് 74 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. പുറംബണ്ട് നിർമ്മാണത്തിനും കായലിലെ ചെളി നീക്കം ചെയ്യുന്നതിനും ഇത് ഉപയോഗപ്പെടുത്തും. കൃഷിക്ക് 20 കോടി രൂപയും ഉൾനാടൻ മത്സ്യകൃഷിക്ക് 11 കോടി രൂപയും താരാവ് കൃഷിക്ക് 7 കോടി രൂപയും ഈ വർഷത്തെ പദ്ധതിയിൽ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. അനുമതി നൽകിയതോ നിർമ്മാണം നടക്കുന്നതോ ആയ പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് പാലങ്ങളുടെയും റോഡുകളുടെയും അടങ്കൽ 385 കോടി രൂപ വരും. മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ ഗ്രാമീണ റോഡ് പുനരുദ്ധാരണ പദ്ധതിയിൽ 50 കോടി രൂപയുടെ പ്രവൃത്തികൾ അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിനുപുറമെ 50 കോടി രൂപകൂടി പ്രളയാനന്തര റോഡ് പുനരുദ്ധാരണത്തിനായി വകയിരുത്തുന്നു. അങ്ങനെ 750 കോടി രൂപയാണ് കട്ടനാട്ടിൽ ബജറ്റിൽ നിന്നും ചെലവഴിക്കപ്പെടുക.

109. കട്ടനാട് പാക്കേജിന്റെ ഭാഗമായി രണ്ടോ മൂന്നോ വർഷംകൊണ്ട് പൂർത്തിയാകുന്ന ഒട്ടേറെ പ്രധാന പദ്ധതികൾക്ക് അനുവാദം നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

- കട്ടനാട് കടിവെള്ള പദ്ധതി 291 കോടി രൂപ
- തോട്ടപ്പള്ളി സ്പിൽവേ 280 കോടി രൂപ
- ആലപ്പുഴ - ചങ്ങനാശ്ശേരി എലവേറ്റഡ് റോഡ് 450 കോടി രൂപ
- പുളിങ്കുന്ന് ആശുപത്രി 150 കോടി രൂപ
- മറ്റു കിഫ്ബി പ്രോജക്ടുകൾ 541 കോടി രൂപ
- റീബിൽഡ് കേരളയിൽ നിന്ന് 200 കോടി രൂപ.

110. തണ്ണീർമുക്കം ബണ്ട് ഒരു വർഷത്തേയ്ക്കെങ്കിലും തുറന്നുവെച്ച് ഉപ്പുവെള്ളം കയറ്റി കുട്ടനാടിനെ ശുചീകരിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി കുട്ടനാട് കുടിവെള്ള പദ്ധതി പൂർത്തീകരിച്ചാലുടൻ ആരംഭിക്കും. പുതിയൊരു കാർഷിക കലണ്ടർ പാടശേഖര സമിതികൾ ചർച്ച ചെയ്ത് അംഗീകരിക്കുകയും വേണം.

വയനാട് പാക്കേജം ബ്രാൻഡ് കാപ്പിയും

111. വയനാട് പാക്കേജിന്റെ കേന്ദ്രബിന്ദു കഴിഞ്ഞ വർഷം പ്രഖ്യാപിച്ച മലബാർ കാപ്പിയും കാർബൺ ന്യൂട്രൽ വയനാട് പദ്ധതിയുമാണ്. ഇതിന് 500 കോടി രൂപയാണ് മൊത്തം ചെലവ് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്.

- കിൻഫ്രയുടെ 100 ഏക്കറിൽ 150 കോടി രൂപയുടെ മെഗാഫുഡ് പാർക്ക് 2020-21-ൽ നിർമ്മാണം ആരംഭിക്കും. ഇവിടെയായിരിക്കും ബ്രാൻഡ് കാപ്പിയുടെയും പഴവർഗ്ഗങ്ങളുടെയും പൊതുസംസ്കരണ സംവിധാനങ്ങൾ.
- പ്രാദേശിക പ്രത്യേകതകൾ കണക്കിലെടുത്ത് കാപ്പി പ്ലാന്റേഷൻ മേഖലയെ സൂക്ഷ്മ പ്രദേശങ്ങളായി തരംതിരിക്കുക, ഉചിതമായ പരിപാലന രീതികൾ ഉറപ്പുവരുത്തുക, പ്രൊഡ്യൂസർ സംഘങ്ങൾക്കു രൂപം നൽകുക എന്നിവയ്ക്കായി കൃഷി വകുപ്പിന് 13 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.
- കാപ്പിക്ക് ഡ്രിപ്പ് ഇറിഗേഷൻ 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിനു പുറമെ സൂക്ഷ്മ ജലസേചന പദ്ധതിയിൽ 4 കോടി രൂപയുണ്ട്.
- കാപ്പി ബ്രാൻഡ് ചെയ്യുന്നതിന് കാർബൺ ന്യൂട്രൽ പദ്ധതി വയനാടിനെ സഹായിക്കും. ഇപ്പോൾ കാർബൺ എമിഷൻ 15 ലക്ഷം ടണ്ണാണ്. ഇതിൽ 13 ലക്ഷം ടൺ കാർബൺ ആഗിരണം ചെയ്യാൻ നിലവിലുള്ള മരങ്ങൾക്ക് കഴിയും. 60000 ടൺ കാർബൺ എമിഷൻ പഞ്ചായത്തുതല പദ്ധതികളിലൂടെ കുറയ്ക്കും.
- ബാക്കി കാർബൺ ആഗിരണം ചെയ്യുന്നതിന് 6500 ഹെക്ടർ ഭൂമിയിൽ മുള വച്ചുപിടിപ്പിക്കും. 70 ലക്ഷം മരങ്ങളും നട്ടുപിടിപ്പിക്കും.
- മീനങ്ങാടി പഞ്ചായത്ത് മാതൃകയിൽ മൂന്നാം വർഷം മുതൽ മരം ഒന്നിന് 50 രൂപ വീതം വർഷംതോറും കൃഷിക്കാർക്ക് ലഭ്യമാക്കും. മരം വെട്ടുമ്പോൾ വായ്പ തിരിച്ചടച്ചാൽ മതിയാകും. ഇതിന് 200 കോടി രൂപ ഗ്രീൻ ബോണ്ടുകളിൽനിന്നും ബാങ്കുകൾക്ക് ഡെപ്പോസിറ്റായി നൽകും.
- ജൈവവൈവിധ്യം എക്കോ ടൂറിസത്തിന് പ്രേരകമാകും. ടൂറിസം വികസനത്തിന് 5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

112. വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി വയനാട് ജില്ലയ്ക്ക് 127 കോടി രൂപയാണ് വകയിരുത്തിയിട്ടുള്ളത്. ഇതിനു പുറമേ വന്യമൃഗശല്യം നിയന്ത്രിക്കുന്നതിന് കൂടുതൽ പണം അനുവദിക്കുന്നതാണ്. പട്ടികവർഗ്ഗ സ്ത്രീകൾക്ക് തൊഴിലവസരം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനും മറ്റു ക്ഷേമപ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും വേണ്ടി റി.എസ്.പി.-യിൽ നിന്നും 25 കോടി രൂപ ചെലവഴിക്കും. കിഫ്ബിയിൽ നിന്ന് വിവിധ പദ്ധതികളിലായി 719 കോടി രൂപ അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. മെഡിക്കൽ കോളേജിനും കിഫ്ബി ധനസഹായം ഉണ്ടാകും. വയനാട് ബദൽ തരങ്കപ്പാതയുടെ ഡി.പി.ആർ. തയ്യാറായിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പിൽ നിന്നും 65 കോടി രൂപയുടെ പ്രവൃത്തികൾ ജില്ലയിൽ നടക്കുന്നുണ്ട്. മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ ഗ്രാമീണ റോഡ് പുനരുദ്ധാരണ പരിപാടി, റീബിൽഡ് കേരള ഇനീഷ്യേറ്റീവ് എന്നിവയിലായി 214 കോടി രൂപയുണ്ട്. അങ്ങനെ മൂന്ന് വർഷംകൊണ്ട് നടപ്പാക്കുന്ന വയനാട് ജില്ലാ പാക്കേജിന് 2000 കോടി രൂപയാണ് അടങ്കൽ.

ഇടുക്കി പാക്കേജ്

113. പരിസ്ഥിതി സമ്മേളനാവസ്ഥ ഉറപ്പുവരുത്തി, തേയില, കുരുമുളക്, ഏലം തുടങ്ങിയ സുഗന്ധവിളകളുടെയും ചക്ക പോലുള്ള പഴവർഗ്ഗങ്ങളുടെയും ഉൽപ്പാദനവും ഉൽപ്പാദനക്ഷമതയും ഉയർത്തുന്നതിനും ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ മൂല്യവർദ്ധനയും ലക്ഷ്യമിട്ടു കൊണ്ടുള്ള വികസന തന്ത്രമാണ് ഇടുക്കിക്ക് അടിസ്ഥാനപരമായി വേണ്ടത്. കൃഷി, മണ്ണു-ജലസംരക്ഷണം, മൃഗപരിപാലനം എന്നീ വകുപ്പുകളിൽ നിന്നായി 2020-21-ൽ 100 കോടി രൂപ ഇടുക്കി ജില്ലയ്ക്കുവേണ്ടി മാറ്റിവെയ്ക്കും. സൈസസ് പാർക്കിന്റെയും ആഗ്രോ പാർക്കിന്റെയും നിർമ്മാണം ഊർജ്ജിതപ്പെടുത്തും. വട്ടവടയിലെ ശീതകാല വിളകൾക്ക് പ്രത്യേക പരിഗണന നൽകും.

114. കൃഷിക്കും ജനജീവിതത്തിനും ഉതകുന്ന പ്രദേശമായി ഇടുക്കിയെ നിലനിർത്തുക എന്നതാണ് പ്രധാനം. ഇതിനതകുന്ന ഭൂവിനിയോഗം സംബന്ധിച്ച ഒരു അഭിപ്രായ സമന്വയം താഴെത്തട്ടിൽ നിന്നും ഉയർന്നു വരണം. കൃഷിഭൂമിയുടെ നഷ്ടപ്പെട്ട പോഷക മൂലകങ്ങളും ജൈവാംശങ്ങളും വീണ്ടെടുക്കുന്നതിന് മണ്ണ് പരിശോധന നടത്തി പരിഹാര നടപടികൾ സ്വീകരിക്കും. ജൈവകൃഷിയിലേയ്ക്ക്

നീങ്ങേണ്ടതുണ്ട്. നിർമ്മാണസാധനങ്ങളുടെ സമഗ്രഭൂമിനിമയ ആസൂത്രണം ജനപങ്കാളിത്തത്തോടെ നടപ്പാക്കും. ഇത്തരമൊരു ബൃഹത് പരിപാടിക്കുവേണ്ടി റീബിൽഡ് കേരളയിൽ നിന്നും 200 കോടി രൂപ ലഭ്യമാക്കും. പ്രാദേശിക ഡിസാസ്റ്റർ മാനേജ്മെന്റ് പ്ലാൻ, ശുചിത്വ ജലസംരക്ഷണ പരിപാടി, മരംനടിൽ കാമ്പയിൻ ഇവയുമായി കൂട്ടിയിണക്കി ഈ പരിപാടിയുടെ പ്രാരംഭ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് 10 കോടി രൂപ അധികമായി വകയിരുത്തുന്നു.

115. കേരളത്തിലെ പ്ലാനേഷനുകളുടെ അഭിവൃദ്ധിക്കുവേണ്ടി ഒരു പ്രത്യേക ഡയറക്ടറേറ്റ് രൂപീകരിക്കുന്നതാണ്. തോട്ടം തൊഴിലാളികളുടെ പാർപ്പിട പദ്ധതി ലൈഫ് മിഷന്റെ ഭാഗമാക്കും.

116. ടൂറിസം ക്ലസ്റ്ററുകളും സർക്യൂട്ടുകളും ആവിഷ്കരിക്കും. ഫാം ടൂറിസത്തിനായിരിക്കും മുൻഗണന. മൂന്നാറിലെ ബൊട്ടാണിക്കൽ ഗാർഡന്റെ രണ്ടാംഘട്ടം, ഇടുക്കി ഡാമിനോട് അനുബന്ധിച്ച് ടൂറിസം വകുപ്പിന്റെ കൈവശമുള്ള ടൂറിസം കേന്ദ്രം, ഹൈഡൽ ടൂറിസം എന്നിവയാണ് പ്രധാന പ്രവർത്തനങ്ങൾ. ഇടുക്കിയിൽ എയർസ്ട്രിപ്പ് സ്ഥാപിക്കും.

117. പ്രളയനാശനഷ്ടങ്ങളുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ പൊതുമരാമത്ത് പ്രവൃത്തികളിൽ ഇടുക്കി ജില്ലയ്ക്ക് പ്രത്യേക പരിഗണന നൽകിയിട്ടുണ്ട്. മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ ഗ്രാമീണ റോഡ് പുനരുദ്ധാരണ പദ്ധതി, ആർ.കെ.ഐ എന്നിവയിലായി 130 കോടി രൂപയുടെ ഭരണാനുമതി നൽകിയിട്ടുണ്ട്. 722 കോടി രൂപയുടെ പൊതുമരാമത്ത് റോഡുകളും പാലങ്ങളുമാണ് ഇപ്പോൾ നിർമ്മാണത്തിലുള്ളത്. 278 കോടി രൂപയുടെ ബോഡിമെട്ട് - മൂന്നാർ ദേശീയപാതയുടെ നിർമ്മാണം നടക്കുകയാണ്. കിഫ്ബിയിൽ നിന്ന് ഏതാണ്ട് 1000 കോടി രൂപയുടെ പ്രവൃത്തികൾക്കുള്ള അനുവാദം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. അതിൽ വിദ്യാഭ്യാസ മെഖലയ്ക്ക് 100 കോടി രൂപ, കുടിവെള്ളത്തിന് 80 കോടി രൂപ, ആരോഗ്യത്തിന് 70 കോടി രൂപ, സ്പോർട്സിന് 40 കോടി രൂപ, മരാമത്ത് പണികൾക്ക് 300 കോടി രൂപ തുടങ്ങിയവ ഉൾപ്പെടും. ഏതാണ്ട് 400 കോടി രൂപയുടെ പ്രവൃത്തികൾ അപ്രൈസൽ ഘട്ടത്തിലുണ്ട്. മെഡിക്കൽ കോളേജിന്റെ നിർമ്മാണം ഊർജ്ജിതപ്പെടുത്തും. ഇവയിൽ നിന്നെല്ലാമായി 1000 കോടി രൂപ ഇടുക്കി പാക്കേജിന്റെ ഭാഗമായി 2020-21 ൽ ചെലവഴിക്കും.

118. ഇടുക്കി, വയനാട്, കുട്ടനാട് പാക്കേജുകളെക്കുറിച്ച് ഏപ്രിൽ മാസത്തിനു മുമ്പായി വിശദമായ നിർവ്വഹണ അവലോകന യോഗങ്ങൾ നടത്തുന്നതാണ്. കാസർഗോഡ് പാക്കേജിന് 2020-21-ൽ 90 കോടി രൂപയാണ് വകയിരുത്തിയിട്ടുള്ളത്.

V

കൃഷിയും പരമ്പരാഗത മേഖലകളും

കേരംതിങ്ങും കേരളനാട്

119. നാളികേര ഉൽപ്പാദനം ഗണ്യമായി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും മൂല്യവർദ്ധിത ഉൽപ്പന്നങ്ങളിലൂടെ തേങ്ങയ്ക്ക് 20 ശതമാനമെങ്കിലും ഉയർന്ന വില ലഭ്യമാക്കുന്നതിനാണ് ഈ പദ്ധതി. 2020-21-ൽ വാർഡ് ഒന്നിന് 75 തെങ്ങിൻ തൈകൾ വീതം വിതരണം ചെയ്യും. ഇടനിലക്കാരെ ഒഴിവാക്കി നാളികേരത്തിന്റെ വില കൃഷിക്കാർക്ക് ലഭ്യമാക്കുകയും നാളികേരത്തെയും ഉപഉൽപ്പന്നങ്ങളെയും മൂല്യവർദ്ധന വരുത്തി അധിക വരുമാനം കൃഷിക്കാർക്ക് ലഭ്യമാക്കുകയും ചെയ്യും. കേരഗ്രാമങ്ങളെ സഹകരണ സംഘങ്ങളുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന സ്കീം തയ്യാറായിട്ടുണ്ട്. 40 സഹകരണ സംഘങ്ങളാണ് ആദ്യഘട്ടത്തിൽ ഇതിൽ പങ്കാളികളാകുന്നത്. ഇവർക്ക് 90 ശതമാനം സബ്സിഡിയിൽ ചകിരി മില്ലുകൾ സ്ഥാപിക്കാൻ ആവശ്യമായ സഹായം നൽകും. വെളിച്ചെണ്ണയ്ക്കും മറ്റ് നാളികേര ഉൽപ്പന്നങ്ങൾക്കും വേണ്ടിയുള്ള നിക്ഷേപത്തിന് 25 ശതമാനം സബ്സിഡി ലഭ്യമാക്കും. ഇതേ സഹായം നാളികേര പ്രൊഡ്യൂസർ കമ്പനികൾക്കും ലഭ്യമായിരിക്കും. ഈ ബാങ്കുകളുടെ തൊഴിൽ സംഘങ്ങൾ തേങ്ങയിടുകയും അതേ ദിവസം തന്നെ ഓൺലൈനായി കൃഷിക്കാർക്ക് വില നൽകുകയും ചെയ്യും. മൂല്യവർദ്ധനയുടെ വിഹിതം ബോണസായും വിതരണം ചെയ്യും.

ജീവനി - നമ്മുടെ കൃഷി, നമ്മുടെ ആരോഗ്യം

120. നല്ല ഭക്ഷണം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനുവേണ്ടി പുരയിടകൃഷിയിലെ പച്ചക്കറി പ്രോത്സാഹന പദ്ധതിയാണിത്. ഇതിനായി 18 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിനുപുറമേ വി.എഫ്.പി.സി.കെ.-യ്ക്ക് പച്ചക്കറിക്ക് 7 കോടി രൂപയുണ്ട്. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, വി.എഫ്.പി.സി.കെ, കൃഷി വകുപ്പ് എന്നീ മൂന്ന് ഏജൻസികൾ മൊത്തം 500 കോടി രൂപയെങ്കിലും പച്ചക്കറി മേഖലയിൽ നിക്ഷേപിക്കും. ഏകോപനം ഉറപ്പുവരുത്തുകയാണെങ്കിൽ ഗണ്യമായ അളവിൽ സ്വയം പര്യാപ്തത കൈവരിക്കാനാകും. വാഴക്കളത്തെ

പൈനാപ്പിൾ സംസ്കരണ കേന്ദ്രത്തിന് 3 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇവിടെയും തൃശൂരിലെ ആഗ്രോ പാർക്കിനും പഴങ്ങളിൽനിന്ന് വൈനുകൾ ഉണ്ടാക്കുന്നതിനുള്ള സജ്ജീകരണങ്ങളും ഉണ്ടാകും.

121. ചെറുകിട അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള പഴം, പച്ചക്കറി തുടങ്ങിയവയുടെ ഉൽപ്പാദനത്തിൽ കുടുംബാവശ്യം കഴിഞ്ഞുള്ള മിച്ചം ഒരു പ്ലാറ്റ് ഫോമിൽ സമാഹരിക്കുവാൻ കഴിയണം. ഇതിനായി കേരള ഡെവലപ്പ്മെന്റ് ഇനവേഷൻ സ്ട്രാറ്റജി കൗൺസിൽ (കെ-ഡിസ്ക്) യൂബർ മാതൃകയിലുള്ള ഇലക്ട്രോണിക് പ്ലാറ്റ്ഫോം വികസിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ കേരള ഫുഡ് പ്ലാറ്റ്ഫോമിൽ കർഷകർ, കോ-ഓപ്പറേറ്റീവ് സൊസൈറ്റികൾ, ബാങ്കുകൾ, മറ്റ് ഉൽപ്പാദകർ, വൻകിട-ചെറുകിട കച്ചവടക്കാർ, ഉപഭോക്താക്കൾ എന്നിവരെ ഒരു ശൃംഖലയിൽ കൊണ്ടുവരണം. പ്ലാറ്റ്ഫോമിൽ ക്രയവിക്രയം ചെയ്യുന്ന ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ എവിടെ, എപ്പോൾ, എങ്ങനെ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുവെന്ന വിശദാംശങ്ങൾ പ്ലാറ്റ്ഫോം ലഭ്യമാക്കും. പങ്കാളിത്ത ഗ്യാരണ്ടി സ്കീം അനുസരിച്ചുള്ള ഗുണമേന്മ സർട്ടിഫിക്കേഷൻ സംവിധാനവും ഈ പ്ലാറ്റ്ഫോമിൽ ഉണ്ടാകും. എറണാകുളം ജില്ലയിലെ പള്ളിയാക്കൽ സഹകരണ ബാങ്ക് നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുള്ള സംയോജിത കൃഷി സംവിധാനം ഈ പ്ലാറ്റ്ഫോമിൽ ഇപ്പോൾ ക്രമീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. വടക്കാഞ്ചേരി മുനിസിപ്പൽ പ്രദേശത്തെ ഉൽപ്പാദനവുംകൂടി പൈലറ്റ് അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഏറ്റെടുത്ത് ഈ പ്ലാറ്റ്ഫോം പ്രയോഗ ക്ഷമമാക്കാനാണ് ലക്ഷ്യമിട്ടിട്ടുള്ളത്.

തരിശുരഹിത ഗ്രാമങ്ങൾ

122. 118 കോടി രൂപയാണ് നെൽകൃഷിക്കായി വകയിരുത്തുന്നത്. 5500 രൂപ ഹെക്ടറിന് സബ്സിഡിയായി കൃഷി വകുപ്പ് നൽകും. തരിശുരഹിത പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ വ്യത്യസ്തമായ നിരക്കിൽ വലിയ പിന്തുണ കൃഷിക്ക് നൽകുന്നുണ്ട്. കോൾ മേഖലയിൽ ഇരിപ്പു കൃഷിക്ക് ഓപ്പറേഷൻ ഡബിൾ കോൾ നടപ്പാക്കുന്നതിന് 2 കോടി രൂപയും, പൊക്കാളി കൃഷിക്ക് 2 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. ഇപ്പോൾ തരിശുരഹിത ഗ്രാമങ്ങളുടെ എണ്ണം 26 ആണ്. ഇത് 2020-21-ൽ 152 ആയി ഉയരുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

123. കാർഷിക മേഖലയുടെ അടങ്കൽ 764 കോടി രൂപയാണ്. മറ്റ് ഏജൻസികളുംകൂടി പരിഗണിച്ചാൽ കാർഷിക മേഖലയിൽ

2000-ത്തോളം കോടി രൂപ ഈ വർഷം ചെലവഴിക്കപ്പെടും. മാർക്കറ്റിംഗ് സംവിധാനങ്ങൾക്ക് 52 കോടി രൂപയും ക്രോപ്പ് ഇൻഷുറൻസിന് 20 കോടി രൂപയും, സോയിൽ കാർഡ് പദ്ധതിക്ക് 28 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. മണ്ണു-ജല സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുള്ള ഊന്നൽ തുടരുകയാണ്. നടപ്പുവർഷത്തിൽ ഇതിനായി 94 കോടി രൂപ മൊത്തം ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

സംയോജിത റൈസ് പാർക്കും റബ്ബർ പാർക്കും

124. കഴിഞ്ഞ വർഷം സംയോജിത റൈസ് പാർക്കും റബ്ബർ പാർക്കും പ്രഖ്യാപിച്ചിരുന്നു. സഹകരണ മേഖലയിലെ പാലക്കാട്ടെ റൈസ് പാർക്ക് 2020-21-ൽ പ്രവർത്തനം ആരംഭിക്കും. വ്യവസായ വകുപ്പിന്റെ രണ്ട് റൈസ് പാർക്കുകൾക്ക് ഡി.പി.ആർ. തയ്യാറായിട്ടുണ്ട്. 20 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. 2020-21-ൽ നിർമ്മാണം ആരംഭിക്കും.

125. റബ്ബർ പാർക്കിന്റെ ഒന്നാംഘട്ടം ന്യൂസ് പ്രിന്റ് ഫാക്ടറിയുടെ ആവശ്യം കഴിഞ്ഞുള്ള 500 ഏക്കറിലാണ് സ്ഥാപിക്കുക. ഗതാഗത ബന്ധങ്ങളും വെള്ളവും വൈദ്യുതിയും ഇപ്പോൾ തന്നെ ഉറപ്പായും ഉള്ളതിനാൽ പാർക്കിന്റെ പ്രവർത്തനം 2020-21-ൽ ആരംഭിക്കും. റബ്ബർ പാർക്കിന്റെ രണ്ടാംഘട്ട വികസനത്തിന് ആവശ്യമായ സ്ഥലം 2020-21-ൽ ഏറ്റെടുക്കും.

പാലിൽ സ്വയംപര്യാപ്തത

126. നമുക്ക് ആവശ്യമായ പാലിന്റെ 94 ശതമാനം ഇന്ന് സംസ്ഥാനത്തുതന്നെ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കാൻ നമുക്ക് കഴിയുന്നുണ്ട്. വിജയകരമെന്ന് തെളിഞ്ഞിട്ടുള്ള ക്ഷീരപ്രോത്സാഹന തന്ത്രം കൂടുതൽ ഊർജ്ജസ്വലമായി തുടരുന്നതിനാണ് ഈ ബജറ്റും ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. മൃഗപരിപാലന മേഖലയുടെ മൊത്തം അടങ്കൽ 422 കോടി രൂപയാണ്. ഇതിൽ 54 കോടി രൂപ പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും 75 കോടി രൂപ വെറ്ററിനറി സർവ്വകലാശാലയ്ക്കുമാണ്. വാണിജ്യോടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ഡയറി ഫാമുകൾക്കും മിൽക്ക്ഷെഡ് പദ്ധതിക്കുമായി 40 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഡയറി സംഘങ്ങൾക്ക് ധനസഹായമായി 20 കോടി രൂപയും കാലിത്തീറ്റ സബ്സിഡിക്ക് 15 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു.

സാമൂഹ്യ സൂക്ഷ്മ ജലസേചനം

127. കൃഷിക്കാരുടെ കൂട്ടായ്മയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പച്ചക്കറിക്കും ഫലവൃക്ഷങ്ങൾക്കും ഡ്രിപ്പ് ഇറിഗേഷൻ സങ്കേതം നടപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി വ്യാപിപ്പിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. പാലക്കാട് ചിറ്റൂർ, വടകരപതി മേഖലയിലെ കൃഷിക്കാർ നടത്തിയ പരീക്ഷണം വൻ വിജയമാണ്. ഉൽപ്പാദനക്ഷമത ഇരട്ടിയിലേറെ വർദ്ധിക്കുകയും വൈദ്യുതി ചെലവിലും കള നിയന്ത്രണ ചെലവിലും 50 ശതമാനത്തോളം കുറവ് വരുത്തുന്നതിനും കഴിഞ്ഞു. ഈ മാതൃകയിൽ 14 ജില്ലകളിലും 50 ഏക്കർ വീതം സംയോജിത സാമൂഹ്യ സൂക്ഷ്മ കണികാ ജലസേചനപദ്ധതി ഈ വർഷം നടപ്പാക്കുന്നതിന് 14 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

128. ജലസേചനത്തിന് മൊത്തത്തിൽ 864 കോടി രൂപയാണ് വകയിരുത്തിയത്. 1974-ൽ 21 കോടി രൂപ മതിപ്പുചെലവിൽ തുടങ്ങിയ മുവാറ്റുപുഴ വാലി ഇറിഗേഷൻ പ്രോജക്ടിന് ഇതിനകം 1,051 കോടി രൂപ ചെലവാക്കിക്കഴിഞ്ഞു. ജലസേചന പദ്ധതികളുടെ മുടങ്ങിക്കിടക്കുന്ന ബില്ലുകൾ നൽകാൻ 230 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഏപ്രിൽ മാസത്തിൽ കമ്മീഷൻ ചെയ്യും. അന്തർ സംസ്ഥാന നദീജലവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കബനി തടം, ഭവാനി തടം, പമ്പാ തടം എന്നിവിടങ്ങളിലെ പദ്ധതികൾക്ക് 61 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. അട്ടപ്പാടി വാലി ഇറിഗേഷൻ പ്രോജക്ടാണ് പുതുതായി ആരംഭിക്കുന്ന സ്കീം.

കയർ വ്യവസായത്തിന്റെ ആധുനീകരണം

129. 2015-16-ൽ 10000 ടണ്ണിൽ താഴെയായിരുന്നു കയർ ഉൽപ്പാദനം. 2020-21-ൽ 40000 ടണ്ണാകും. ഇതിന് ആവശ്യമായ ചകിരിയുടെ സിംഹഭാഗം കേരളത്തിൽ തന്നെയായിരിക്കും ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുക. ഈ കയർ പരമ്പരാഗത കയർ ഉൽപ്പന്നങ്ങളോ ജിയോ ടെക്സ്റ്റയിൽസായോ മാറ്റം.

- 400 യന്ത്രമില്ലുകൾ, 2000 ഓട്ടോമാറ്റിക് സ്പിന്നിംഗ് യന്ത്രങ്ങൾ, 200 ഓട്ടോമാറ്റിക് ജിയോടെക്സ്റ്റയിൽ ലൂമുകൾ എന്നിവ സ്ഥാപിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.
- കയർ കോർപ്പറേഷന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ കൊക്കോ ലോഗ് നിർമ്മാണ ഫാക്ടറിയും റബ്ബറൈസ്ഡ് മാട്രസ് നിർമ്മാണ ഫാക്ടറിയും യന്ത്രവൽകൃത ജിയോ ടെക്സ്റ്റയിൽസ് ഫാക്ടറിയും ആരംഭിക്കുന്നതാണ്.

- കയർഫെഡ് പ്ലാസ്റ്റിക്കിനുപകരം കയറിന്റെ മൾച്ചിംഗ് ഷീറ്റ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള ഫാക്ടറി ആരംഭിക്കും.
- ഫോമാറ്റിംഗ്സിലെ കയർ കോമ്പോസിറ്റ് ഫാക്ടറിയിൽ മൂന്നുതരം ഉൽപ്പന്നങ്ങളാണ് ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുക. 20 ശതമാനം മാത്രം റസിൻ ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ടുള്ള കയർ ബോർഡുകൾ, കയറും പനമ്പും ഉപയോഗിച്ചു കൊണ്ടുള്ള ബോർഡുകൾ, ചകിരിച്ചോറ് ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ബോർഡുകൾ എന്നിവയാണവ.
- ഡച്ച് പ്ലാന്റിൻ എന്ന ബഹുരാഷ്ട്ര കമ്പനി വാളയാറിൽ ഒരുചകിരിച്ചോർ പ്രോസസ്സിംഗ് കമ്പനി ആരംഭിക്കുന്നതിനും ധാരണയായിട്ടുണ്ട്.
- ഇന്ത്യൻ നഗരങ്ങളിലേയ്ക്കുള്ള ചകിരിച്ചോറ് ഇനോക്കുലവും സേവനവും ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള സർവ്വീസ് സെന്ററായി കയർഫെഡ് പ്രവർത്തിക്കും. എൻസിആർഎംഐയുടേതാണ് സാങ്കേതികവിദ്യ.
- ജിയോ ടെക്സ്റ്റയിൽസ് സപ്ലൈ ചെയ്യുന്നതിന് യുവ എഞ്ചിനീയർമാരുടെ നേതൃത്വത്തിൽ 25 സ്റ്റാർട്ട്അപ്പുകൾ സ്ഥാപിക്കും.

130. യന്ത്രവൽക്കരണം പരമ്പരാഗത മേഖലയിലെ തൊഴിലാളികളെയോ തൊഴിലിനെയോ ബാധിക്കില്ല. അവരുടെ ഉൽപ്പാദനം മിനിമംകൂലി ഉറപ്പുവരുത്തുന്ന വിലയ്ക്ക് സർക്കാർ സംഭരിക്കുകയും സബ്സിഡി നൽകി വിപണനം ചെയ്യുകയും ചെയ്യും. കയർപിരി സംഘങ്ങളിലെ തൊഴിലാളിയുടെ ശരാശരി വാർഷിക വരുമാനം 2015-16 ൽ 13,000 രൂപയായിരുന്നെങ്കിൽ 2020-21-ൽ ഇത് 50,000 രൂപയ്ക്ക് മുകളിലായി ഉയർത്തുന്നതിനാണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. യന്ത്രവൽകൃത മേഖലയിലെ തൊഴിലാളികൾക്ക് പ്രതിദിനം 600 രൂപയെങ്കിലും വരുമാനം ഉറപ്പുവരുത്തും.

131. 2020-21-ൽ 112 കോടി രൂപയാണ് പദ്ധതിയിൽ വകയിരുത്തിയിട്ടുള്ളത്. ഇതിനുപുറമെ 130 കോടി രൂപ എൻ.സി.ഡി.സി. സഹായത്തോടെ ചെലവഴിക്കാനും ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. 10 കയർ ക്ലസ്റ്ററുകൾ ആരംഭിക്കുന്നതിന് 50 കോടി രൂപ കയർ ബോർഡിൽ നിന്നും പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. റിമോട്ട് പദ്ധതിയിൽ 70-കളിൽ വായ്പയെടുത്ത ചെറുകിട ഉൽപ്പാദകരുടെ കുടിശിക ഒറ്റത്തവണ

തീർപ്പാക്കുന്നതിനും സംഘങ്ങളുടെ ജില്ലാ ബാങ്കുകളിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന വായ്പാ കടിശിക തീർപ്പാക്കുന്നതിനും ജീവനക്കാരുടെ ഗ്രാറ്റുവിറ്റി, പെൻഷൻ ഫണ്ട് ഡെപ്പോസിറ്റ്, വൈദ്യുതി കടിശിക എന്നിവയ്ക്കുവേണ്ടി 25 കോടി രൂപ അധികമായി വകയിരുത്തുന്നു.

കശുവണ്ടി വ്യവസായ പുനരുദ്ധാരണം

132. 2019-ൽ കശുവണ്ടി വികസന കോർപ്പറേഷനിൽ 161 ദിവസത്തെ തൊഴിലും കാപ്പക്ലിൽ 214 ദിവസത്തെ തൊഴിലും ലഭിച്ചു. 480 ഫാക്ടറികൾ തുറന്നു പ്രവർത്തിച്ചു. അടഞ്ഞു കിടക്കുന്ന മറ്റു ഫാക്ടറികൾ തുറക്കുന്നതിനും വ്യവസായ പുനരുദ്ധാരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പൂർത്തിയാക്കാനുള്ള തീവ്രയജ്ഞ വർഷമായിരിക്കും 2020-21. ഇതിനായി 135 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. 1970-കളിൽ ഏറ്റെടുത്ത ഫാക്ടറികളുടെ ഉടമസ്ഥർക്ക് വില നൽകുന്നതിനുവേണ്ടി 20 കോടി രൂപ.

- പുനരുദ്ധാരണ പാക്കേജിലെ സ്വകാര്യ കശുവണ്ടി ഫാക്ടറികളുടെ പലിശ സബ്സിഡിക്കായി 20 കോടി രൂപ.
- ഗ്രാറ്റുവിറ്റി കടിശിക നൽകുന്നതിനായി 20 കോടി രൂപ.
- കാഷ്യൂ ബോർഡിന് 50 കോടി രൂപ.
- കോർപ്പറേഷന്റെയും കാപ്പക്ലിന്റെയും നവീകരണത്തിന് 20 കോടി രൂപ.
- കശുവണ്ടി കൃഷിക്ക് 5 കോടി രൂപ.

133. കാഷ്യൂ ബോർഡിന് തോട്ടങ്ങളിലൂടെ വില തിരിച്ചു നൽകുന്നതിന് എസ്റ്റി അക്കൗണ്ട് ആരംഭിക്കണം എന്ന കഴിഞ്ഞ ബജറ്റിലെ നിബന്ധന പാലിക്കാൻ കാപ്പക്ലും കോർപ്പറേഷനും തയ്യാറായിട്ടില്ല. ഈ നിബന്ധന കർശനമായി പാലിച്ചേതീരൂ. കശുവണ്ടിപ്പരിഷ്കാരിന്റെ വിപണിയിലും കാഷ്യൂ ബോർഡ് ഈ വർഷം മുതൽ ഇടപെടും.

കൈത്തറി

134. കൈത്തറി മേഖലയ്ക്ക് 28 കോടി രൂപയാണ് പദ്ധതിയിൽ വകയിരുത്തിയിട്ടുള്ളത്. ഇതിനു പുറമേ കൈത്തറി യൂണിഫോം പദ്ധതി പ്രകാരം 105 കോടി രൂപയും, വരുമാന ഉറപ്പ് പദ്ധതിയിൽ 20 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. അങ്ങനെ മൊത്തം 153 കോടി രൂപ. നാടുകാണിയിൽ 6 കോടി രൂപയ്ക്ക് പുതിയൊരു കൈത്തറി പ്രോസസ്സിംഗ് കേന്ദ്രം സ്ഥാപിക്കുന്നതാണ്.

135. പവർലൂം മില്ലുകൾക്ക് 23 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

മറ്റു പരമ്പരാഗത വ്യവസായങ്ങൾ

- 136. ഖാദി ഗ്രാമവ്യവസായങ്ങൾക്ക് 16 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിനുപുറമെ കേരളത്തിൽ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന ഖാദിക്ക് 15 കോടി രൂപ റിബേറ്റായി നൽകുന്നതിനും വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. വരുമാന ഉറപ്പ് പദ്ധതിയിൽ നിന്നും ഏതാണ്ട് 20 കോടി രൂപ കൂടി ലഭ്യമാകും.
- 137. ഹാന്റിക്രാഫ്റ്റ് വികസന സ്കീമുകൾക്ക് 3 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ബാംബു വികസന കോർപ്പറേഷന് 5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ബാംബു കോമ്പോസിറ്റ് ബോർഡുകളുടെ ഉൽപ്പാദനശാല 2020-21-ൽ പ്രവർത്തനം ആരംഭിക്കും. ഹരിതമിഷൻ കാമ്പയിനിന്റെ ഭാഗമായി വലിയ തോതിൽ മുള വച്ചുപിടിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനം ഏറ്റെടുക്കുന്നതാണ്.
- 138. ടോഡി ബോർഡ് 2020-21-ൽ പ്രവർത്തനം ആരംഭിക്കും.

VI

മറ്റു മേഖലകൾ

കേരള ഫിനാൻഷ്യൽ കോർപ്പറേഷൻ

139. രാജ്യത്ത് ഏറ്റവും കാര്യക്ഷമതയോടെ പ്രവർത്തിക്കുന്ന സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കോർപ്പറേഷനാണ് കെ.എഫ്.സി. ഒറ്റത്തവണ തീർപ്പാക്കലിലൂടെയും ഊർജ്ജിത കുടിശിക പിരിവിലൂടെയും നിർജ്ജീവ ആസ്തികൾ 2015-16 ൽ 10.57 ശതമാനം ആയിരുന്നത് 5.77 ശതമാനമായി കുറച്ചു. അടിസ്ഥാന പലിശ നിരക്ക് 14.5-ൽ നിന്നും 9 ശതമാനമായി കുറച്ചു. റിസ്ക് വെയ്റ്റഡ് അസറ്റ് റേഷ്യോ ആർ.ബി.ഐ. പ്രകാരം മിനിമം 9 ശതമാനം ആയിരിക്കണം. കെഎഫ്സി യുടെ റേഷ്യോ 19 ശതമാനമാണ്. 2015-16-ൽ 1025 കോടി രൂപയായിരുന്നു പുതിയ വായ്പകൾ. 2019-20-ൽ 1500 കോടി രൂപയായി ഉയരും. ലാഭമാവട്ടെ, 5 കോടി രൂപയിൽ നിന്നും 20 കോടി രൂപയായി ഉയരും. ഡബിൾ എ റേറ്റിംഗിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ 2020-21-ൽ കെ.എഫ്.സി. വായ്പ നൽകുന്നതിൽ ഒരു കുതിച്ചുചാട്ടം നടത്തുവാൻ തീരുമാനിച്ചിരിക്കുകയാണ്. ഇതിന് കഴിയണമെങ്കിൽ സ്ഥാപനത്തിന്റെ ഇക്വിറ്റി അടിത്തറ ഗണ്യമായി ഉയരണം.

140. കെ.എഫ്.സി.-യുടെ ഓഹരി മൂലധനം ഉയർത്തുന്നതിന് 200 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ 2000 കോടി രൂപ അധികമായി കമ്പോളത്തിൽനിന്നും കെ.എഫ്.സി.-ക്ക് സമാഹരിക്കാനാകും. കേരളത്തിലെ പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് 300 കോടി രൂപ വായ്പ കെ.എഫ്.സി.-യിൽ നിന്നും ലഭ്യമാകും. ഈ വായ്പയുടെ പലിശ സർക്കാർ നേരിടുന്നതുകൊണ്ട്.

കേരള സ്റ്റേറ്റ് ഫിനാൻഷ്യൽ എന്റർപ്രൈസസ്

141. കേരള സ്റ്റേറ്റ് ഫിനാൻഷ്യൽ എന്റർപ്രൈസസ് സുവർണ്ണ ജൂബിലി ആഘോഷിക്കുകയാണ്. 2015-16-നെ അപേക്ഷിച്ച് ചിട്ടിയുടെ ടേണോവർ 40 ശതമാനം ഉയർന്ന് 22,744 കോടി രൂപയായി. മൊത്തം ടേണോവറുകളെ 50 ശതമാനം ഉയർന്ന് 43,647 കോടി രൂപയായി. ഓപ്പറേഷണൽ ലാഭം 236 കോടിയിൽ നിന്നും 509 കോടി രൂപയായി ഉയർന്നു. സുവർണ്ണ ജൂബിലി വർഷത്തിൽ പുതിയ സ്കീമുകൾ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പാക്കുന്നതാണ്.

- പ്രവാസി ചിട്ടി ഇന്ത്യയിലെ ഇതര സംസ്ഥാന മലയാളികൾക്കുള്ളി ലഭ്യമാക്കും.
- പ്രവാസി ചിട്ടി കൂടുതൽ ആകർഷകമാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കും
- സ്വർണ്ണപ്പണയ വായ്പ 5,000 കോടി രൂപയായി ഉയർത്തും.
- 50 സ്റ്റാർട്ട് ശാഖകൾ ആരംഭിക്കും.
- കുടുംബശ്രീ ചിട്ടികൾ ആരംഭിക്കും.

ചെറുകിട വ്യവസായം

142. കേരളത്തിന്റെ വ്യവസായ മേഖലയിലെ ഏറ്റവും ഊർജ്ജസ്വലമായത് ചെറുകിട വ്യവസായ മേഖലയാണ്. വ്യവസായ പാർക്കുകളുടെയും കോമൺ ഫെസിലിറ്റിസെന്ററുകളുടെയും വികസനത്തിനുവേണ്ടി 36 കോടി രൂപവകയിരുത്തുന്നു. വിവിധങ്ങളായ സംരംഭകത്വ വികസന പരിപാടികൾക്ക് 70 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. പീഡിത യൂണിറ്റുകളുടെ പുനരുദ്ധാരണത്തിന് 10 കോടി രൂപയും പലിശ സഹായത്തിന് 10 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു.

വാണിജ്യം

143. വാണിജ്യ മേഖലയ്ക്ക് 16 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിൽ 10 കോടി രൂപ സ്ഥിരം മാർക്കറ്റിംഗ് കം എക്സിബിഷൻ കോംപ്ലക്സിനു വേണ്ടിയുള്ളതാണ്. വ്യാപാരി വ്യവസായി ക്ഷേമനിധിയുടെ പെൻഷൻ കടിശികകൾ തീർക്കുന്നതിന് 20 കോടി രൂപ അധികമായി വകയിരുത്തുന്നു.

ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസം

144. ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് 493 കോടി രൂപയാണ് പദ്ധതി അടങ്കൽ. ഇതിൽ 125 കോടി രൂപ കേരള, കോഴിക്കോട്, കണ്ണൂർ, മഹാത്മാഗാന്ധി, സംസ്കൃതം, മലയാളം, നിയമം സർവ്വകലാ ശാലകൾക്കുവേണ്ടിയുള്ളതാണ്. ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ കൗൺസിലിന് 16 കോടി രൂപയും കെ.സി.എച്ച്.ആർ.-ന് 9 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. അസാപ്പിന് 50 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കെ. ആർ. നാരായണൻ നാഷണൽ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് വിഷ്വൽ സയൻസ് ആന്റ് ആർട്സിന് 5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിൽ 2 കോടി രൂപ മ്യൂസിയങ്ങൾക്കുള്ള വിഡിയോ ഡോക്യുമെന്റേഷൻ വേണ്ടിയാണ്. അക്കാദമിക് നിലവാരം ഉയർത്തുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള എറുഡൈറ്റ്, സ്റ്റോളർ സപ്പോർട്ട്, വാക്ക് വിത്ത് സ്റ്റോളർ, ഫോസ്റ്ററിംഗ് റിസർച്ച് ഇൻ സ്റ്റുഡന്റ്സ്, ഓറിസ്, വിവിധങ്ങളായ സ്റ്റോളർഷിപ്പുകൾ തുടങ്ങിയവയെല്ലാം തുടരുന്നതാണ്. ചില സർവ്വകലാശാലകൾക്ക് നോൺ പ്ലാൻ വിഹിതം താഴ്ന്നതാണ്. ധനസ്ഥിതി പരിശോധിച്ച് ആവശ്യമായ വർദ്ധന പിന്നീട് നൽകുന്നതാണ്.

145. കിഫ്ബി സഹായത്തോടെയുള്ള കോളേജ്, സർവ്വകലാശാല പശ്ചാത്തലസൗകര്യ വികസനം 2020-21-ലാണ് നടപ്പാക്കുക. കൊച്ചി സർവ്വകലാശാലയിലെ 100 കോടി രൂപയുടെ ലബോറട്ടറിയുടെ നിർമ്മാണം നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. മറ്റു സർവ്വകലാശാലകൾക്ക് 50-100 കോടി രൂപ വീതമാണ് കിഫ്ബിയിൽ നിന്നും അനുവദിക്കുക. കോളേജ് കെട്ടിടങ്ങളുടെ നിർമ്മാണത്തിന് 142 കോടി രൂപ അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്.

146. 2020-21-ൽ എല്ലാ സർക്കാർ കോളേജുകളിലെയും ലബോറട്ടറികൾ നവീകരിക്കുന്നതിന് ഒരു പരിപാടി നടപ്പാക്കുന്നതാണ്. ഓരോ കോളേജും ഇതിന് ആവശ്യമായ പ്രത്യേക പ്രോജക്ടുകൾ തയ്യാറാക്കി സമർപ്പിക്കണം. ഇതിന് ആവശ്യമായ പണം മേജർ ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ചർ ഹെഡ്ഡിൽ നിന്നും ലഭ്യമാക്കും.

- 147. സർവ്വകലാശാലകളിലെ ശാസ്ത്രം, കലാസാഹിത്യം, സാമൂഹ്യപഠനം എന്നീ മേഖലകളിലെ ഏറ്റവും നല്ല മൂന്ന് ഡിപ്ലാർട്ട്മെന്റുകളെ ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ കൗൺസിൽ നിർണ്ണയിക്കുകയും ആ ഡിപ്ലാർട്ട്മെന്റുകളുടെ വികസനത്തിന് പ്രത്യേക അവാർഡുകൾ നൽകുകയും ചെയ്യും. ആവശ്യമായ തസ്തികകൾ, പശ്ചാത്തല സൗകര്യ വികസനത്തിനുള്ള ഫണ്ട് ഇവ ലഭ്യമാക്കും. ഇതിനായി 20 കോടി രൂപ പ്രത്യേകം വകയിരുത്തുന്നു. കൈരളി റിസർച്ച് അവാർഡിനുള്ള ഗവേഷകരെ ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ കൗൺസിൽ തന്നെയായിരിക്കും തിരഞ്ഞെടുക്കുക.
- 148. സർ, ഡോ. ജോൺ മത്തായിയുടെ തറവാട് വീടിലും പുരയിടത്തിലുമാണ് കോഴിക്കോട് സർവ്വകലാശാലയുടെ തൃശൂർ കാമ്പസ് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. ഈ വീട് പുനരുദ്ധരിക്കുകയും അവിടെ കേരളത്തിലെ ഒന്നാംതലമുറ സാമ്പത്തിക ശാസ്ത്രജ്ഞരായ പ്രൊഫ. പി. ജെ. തോമസ്, വി. ആർ. പിള്ള, പത്മനാഭൻ പിള്ള, ഡോ. കെ. എൻ. രാജ് എന്നിവരുടെ സ്്മാരകമായി വികസിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. പ്രൊഫ. എം. എ. ഉമ്മൻ ആയിരിക്കും ഈ പദ്ധതിയുടെ മുഖ്യ ഉപദേശകൻ. കൊച്ചി സർവ്വകലാശാലയുടെ എൻ. ആർ. മാധവമേനോൻ ഇന്റർ ഡിസിപ്ലിനറി സെന്റർ ഫോർ റിസർച്ച് എത്തിക്സ് ആൻഡ് പ്രോട്ടോക്കോൾസിന് 2 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ദ്വിശദാബ്ദി ആഘോഷിക്കുന്ന സി.എം.എസ്. കോളേജിന്റെ ചരിത്രമ്യൂസിയത്തിന് 2 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു.
- 149. മുൻകാലങ്ങളിൽ അനുവദിച്ച കോഴ്സുകൾക്ക് ഇതുവരെ ആവശ്യമായ അദ്ധ്യാപക നിയമനം നടന്നിട്ടില്ല. ആഴ്ചയിൽ 16 മണിക്കൂർ അദ്ധ്യാപന സമയം എന്ന മാനദണ്ഡപ്രകാരം മാർച്ച് മാസത്തിനുള്ളിൽ ഏതാണ്ട് 1000 തസ്തികകൾ സൃഷ്ടിച്ചുകൊണ്ട് ഉത്തരവ് ഇറക്കുന്നതാണ്.
- 150. ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിൽ പുതിയ കോഴ്സുകൾ അനുവദിക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. അതിന് കോളേജുകളുടെ അപേക്ഷകൾ പരിശോധിക്കുന്നതിന് ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ സെക്രട്ടറിയുടെ അദ്ധ്യക്ഷതയിൽ ഒരു സമിതിയെ നിയോഗിക്കുന്നതാണ്. മൊത്തം 60 കോഴ്സുകളാണ് അനുവദിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. കോഴ്സുകൾക്ക് അർഹമായ കോളേജുകളെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നത് മാനദണ്ഡങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കും.

- ന്യൂജനറേഷൻ - ഇന്റർ ഡിസിപ്ലിനറി കോഴ്സുകളായിരിക്കും തുടങ്ങുക.
- കോളേജിന് നാക് അക്രഡിറ്റേഷന്റെ എ പ്ലസ് ഗ്രേഡെങ്കിലും ലഭിച്ചിരിക്കണം. സർക്കാർ കോളേജുകൾക്ക് ഇളവു നൽകും.
- പുതിയതായി ആരംഭിച്ച പട്ടികവിഭാഗം ട്രസ്റ്റുകളുടെ കോളേജുകൾക്കു മാത്രമേ ഇതിൽ നിന്നും ഒഴിവ് നൽകൂ.
- കോഴ്സുകൾ അനുവദിക്കുന്നതിന് കോളേജിലെ ആ വിഷയത്തിലെ പാരമ്പര്യവും പ്രാഗത്ഭ്യവും അധ്യാപകരുടെ എണ്ണവും സമീപ കോളേജുകളിലെ സ്ഥിതിയും പരിഗണിക്കും.
- അഞ്ച് വർഷം കഴിഞ്ഞേ സ്ഥിരം തസ്തികകൾ സൃഷ്ടിക്കൂ. അതുവരെ താൽക്കാലിക/കരാർ വ്യവസ്ഥയിൽ കോഴ്സുകൾ നടത്തണം.

151. ഗുലാത്തി ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ഫിനാൻസ് ആൻഡ് ടാക്സേഷൻ കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന ധനകാര്യ ബന്ധങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ദേശീയതല കൺസൾട്ടേഷൻസ് തുടരുന്നതാണ്. ലേബർ കോഡ് സംബന്ധിച്ച് തൊഴിൽ വകുപ്പുമായി സഹകരിച്ചുകൊണ്ട് നവംബർ മാസത്തിൽ അന്തർദേശീയ സെമിനാർ സംഘടിപ്പിക്കും. നോർക്കെയുമായി സഹകരിച്ച് പുതിയ ഇമിഗ്രേഷൻ ആക്റ്റിനെക്കുറിച്ച് ദേശീയ സെമിനാർ സംഘടിപ്പിക്കുന്നു. ഇവയ്ക്കുവേണ്ടി ഗിഫ്റ്റിന് 5 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു.

സാങ്കേതിക വിദ്യാഭ്യാസം

152. സാങ്കേതിക വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ അടങ്കൽ 210 കോടി രൂപയാണ്. കൊച്ചി സർവ്വകലാശാലയ്ക്ക് 22 കോടി രൂപയും സാങ്കേതിക സർവ്വകലാശാലയ്ക്കും കേരള സ്റ്റേറ്റ് സയൻസ് ആൻഡ് ടെക്നോളജി മ്യൂസിയത്തിനും ഐ.എച്ച്.ആർ.ഡി.-ക്കും 18 കോടി രൂപ വീതം വകയിരുത്തുന്നു. എഞ്ചിനീയറിംഗ് കോളേജുകൾക്ക് 37 കോടി രൂപ വീതവും പോളിടെക്നിക്കുകൾക്ക് 40 കോടി രൂപ വീതവും അനുവദിക്കുന്നു.

153. കേരള മെഡിക്കൽ ടെക്നോളജി കൺസോർഷ്യത്തിന് കെ-ഡിസ്റ്റാൻസ് നേതൃത്വം നൽകുന്നത്. എമർജിംഗ് ടെക്നോളജി സർക്കാരിൽ സന്നിവേശിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പരിപാടിയും ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കെ-ഡിസ്റ്റിന് 25 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

കുടിവെള്ളം

154. കേരള വാട്ടർ അതോറിറ്റിയുടെ ചരിത്രത്തിൽ ഇത്രയധികം കുടിവെള്ള പദ്ധതികൾ ഏറ്റെടുത്തകാലം ഉണ്ടായിട്ടില്ല.

- കിഫ്ബിയിൽ നിന്നും 4384 കോടി രൂപയുടെ 61 പ്രവൃത്തികൾ.
- അമൃതിൽ നിന്നും 1254 കോടി രൂപയുടെ 283 പ്രവൃത്തികൾ.
- സംസ്ഥാന പദ്ധതിയിൽ നിന്നും 1562 കോടി രൂപയുടെ 1448 പ്രവൃത്തികൾ.
- നബാർഡിൽ നിന്നും 736 കോടി രൂപയുടെ 39 പ്രവൃത്തികൾ.
- കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത കുടിവെള്ള പദ്ധതിയിൽ നിന്നും 620 കോടി രൂപയുടെ 52 പ്രവൃത്തികൾ.

155. ഇങ്ങനെ 8523 കോടി രൂപയുടെ 1891 പദ്ധതികളിലായി ഏതാണ്ട് 10 കോടി ലിറ്റർ പ്രതിദിന ഉൽപ്പാദനശേഷി കൈവരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് നടക്കുന്നത്. ഈ പ്രവൃത്തികൾ സമയ ബന്ധിതമായി പൂർത്തീകരിക്കുക എന്നുള്ളതാണ് വെല്ലുവിളി. പ്രളയകാലത്ത് ഉൽപ്പാദനശേഷിയുടെ 52 ശതമാനം പ്രവർത്തന രഹിതമായത് രണ്ടാഴ്ചകൊണ്ട് പുനസ്ഥാപിക്കുന്നതിനും ശബരിമലയിലെ കുടിവെള്ള മാലിന്യസംസ്കരണം ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിനും വാട്ടർ അതോറിറ്റി ജീവനക്കാർ കാണിച്ച ശ്രദ്ധാണിയും കാര്യക്ഷമതയും പകർത്താനായാൽ ഈ പദ്ധതികൾ സമയബന്ധിതമായി പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിനും സംസ്ഥാനത്തെ കുടിവെള്ളക്ഷാമം ഗണ്യമായി പരിഹരിക്കുന്നതിനും കഴിയും.

156. മാത്രമല്ല, മേൽപ്പറഞ്ഞ പദ്ധതികളിലെ മൂന്നിലൊന്ന് നിലവിലുള്ള വിതരണ പൈപ്പുകൾ മാറ്റിയിടുന്നതിനാണ്. ഇതുവഴി വിതരണനഷ്ടം ഗണ്യമായി കുറയ്ക്കുന്നതിനും ഒരു യൂണിറ്റ് വെള്ളത്തിന്റെ ചെലവ് താഴ്ന്നതിനും കഴിയും. ഇന്ന് ഒരു കിലോ ലിറ്റർ വെള്ളത്തിന്റെ ശരാശരി ചെലവ് 23.72 രൂപയാണ്. വെള്ളത്തിന് ഈടാക്കുന്ന ശരാശരി വിലയാകട്ടെ 9.5 രൂപയും. ഈ വീടവ് കുറയ്ക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇതിനു സമൂലമായൊരു പൊളിച്ചെഴുത്ത് അനിവാര്യമാണ്.

157. കേരള വാട്ടർ അതോറിറ്റിക്ക് 675 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കേന്ദ്ര പദ്ധതികളിൽ നിന്ന് 400 കോടി രൂപകൂടി ലഭ്യമാകും. 2020-21-ൽ വാട്ടർ അതോറിറ്റിയുടെ കുപ്പിവെള്ളം വാണിജ്യാടിസ്ഥാനത്തിൽ ലഭ്യമാകും. അരുവിക്കര കുപ്പിവെള്ള

പദ്ധതി പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിന് 2 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു. ആലപ്പുഴ കുടിവെള്ള പദ്ധതി വൈകുന്ന പശ്ചാത്തലത്തിൽ പഴയന്വേഷണസംസ്ഥാനങ്ങൾ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി വരൾച്ച നേരിടുന്നതിനുള്ള അടിയന്തര പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി 4 കോടി രൂപ അധികമായി അനുവദിക്കുന്നു.

വനം

158. വനം വകുപ്പിന്റെ അടങ്കൽ 179 കോടി രൂപയാണ്. കേന്ദ്രവിഷ്ണു പദ്ധതികളിൽ നിന്ന് 56 കോടി രൂപ അധികമായി പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. വന്യജീവി-മനുഷ്യ സംഘർഷ ലഘൂകരണത്തിന് കിഫ്ബിയിൽ നിന്നുള്ള 110 കോടി രൂപയ്ക്കുപുറമേ പദ്ധതിയിൽനിന്ന് 24 കോടി രൂപ ലഭ്യമാക്കും. കൃത്യമായി പ്രോജക്ടുകൾ തയ്യാറാക്കിക്കഴിഞ്ഞ അതിന്റെ പ്രാധാന്യം മനസ്സിലാക്കിക്കൊണ്ട് പ്രത്യേകിച്ച് മലബാർ മേഖലയിൽ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി അധിക പണം അനുവദിക്കുന്നതാണ്. 2020-ൽ തൃശ്ശൂർ മൃഗശാലയിലെ മൃഗങ്ങളെ പുത്തൂരിലേയ്ക്ക് പുനരധിവസിപ്പിക്കും.

പട്ടികവിഭാഗങ്ങൾ (ഹെഡ്ഡിംഗ് വേണം)

159. സർ, 2020-ൽ വനമേഖലയിലെ നൂതനമായ ഇടപെടൽ വനത്തിന്റെ ഉൾക്കാടുകളിലുള്ള താമസക്കാരെ പുനരധിവസിപ്പിക്കാനുള്ള പദ്ധതിയാണ്. വനങ്ങൾ തുടർച്ചയായുള്ള വലിയൊരു പ്രദേശമായി നിലനിർത്തിക്കൊണ്ടു മാത്രമേ സംരക്ഷിക്കാനാകൂ. മനുഷ്യ ഇടപെടലുകൾ നിബിഡ-ഉൾക്കാടുകളുടെ പുറത്തുള്ള പ്രദേശങ്ങളിലായി പരിമിതപ്പെടുത്തണം. ഇതിന് റീബിൽഡ് കേരളയിൽ നിന്ന് 106 കോടി രൂപ അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്.

പട്ടികവിഭാഗങ്ങൾ

160. “ അരശന്റെ മൂന്നിലും

ഒരാളുടെ മൂന്നിലും

പിൻകൈകെട്ടാതെ

മുൻകൈ കെട്ടി

തല കുനിച്ചു നിൽക്കാതെ

കാക്കണമേയെന്ന്

വീണ്ടും വീണ്ടുമവൻ

ഒച്ചയിടുന്നു” എന്നാണ് ആത്മവിശ്വാസത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള പട്ടിക

വിഭാഗക്കാരുടെ വാഞ്ചയെ കവി അശോകൻ മറയൂർ വരച്ചിട്ടുണ്ട്. സാമൂഹ്യമായി മുന്നേറാൻ സാമ്പത്തികനില മെച്ചപ്പെടേണ്ടത് അനിവാര്യമാണ്. പക്ഷേ, ഇന്ത്യയിൽ പൊതുവേ പട്ടിക വിഭാഗങ്ങളോടുള്ള സമീപനമെന്താണ്? ഒരു സംസ്ഥാനത്തും ജനസംഖ്യാന പാതമായി വികസനഫണ്ട് പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർക്ക് വകയിരുത്തുന്നില്ല. പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി വേണ്ടെന്നുവെച്ചതോടെ ഇങ്ങനെയൊരു തത്വം തന്നെ അപ്രസക്തമായിരിക്കുകയാണ്. കേരളത്തിലാകട്ടെ ജനസംഖ്യാനപാതത്തിൽ നിന്നും ഉയർന്ന നിലയ്ക്ക് 12.64 ശതമാനം വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു. പട്ടികജാതി ഉപപദ്ധതിയുടെ അടങ്കൽ 2,730 കോടി രൂപയും പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതിയുടെ അടങ്കൽ 786 കോടി രൂപയുമാണ്. ഇതിനു പുറമേ കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികളിൽ നിന്നും 458 കോടി രൂപകൂടി ലഭ്യമാകും.

161. ഏറ്റവും മുന്തിയ പരിഗണന പാർപ്പിടത്തിനാണ്. ഭൂരഹിതർക്ക് ഭൂമിക്കു വേണ്ടിയും പണി തീരാത്ത വീടുകൾ പൂർത്തീകരിക്കാനും ലൈഫ് മിഷനുള്ള വിഹിതവും പഠനമുറികൾക്കുംവേണ്ടി പട്ടികജാതി ഉപപദ്ധതിയിൽ 685 കോടി രൂപയും പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതിയിൽ 247 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. 2020-21-ൽ ലൈഫ് മിഷനിൽ നിന്നും 15000 പട്ടികജാതി കുടുംബങ്ങൾക്കും 5000 പട്ടികവർഗ്ഗ കുടുംബങ്ങൾക്കും വീട് നൽകുന്നതാണ്. ഈ സർക്കാരിന്റെ കാലത്ത് ആരംഭിച്ച പഠനമുറി പദ്ധതി പ്രകാരം ഇതുവരെ 8465 വീടുകൾക്ക് മുറി നിർമ്മിച്ചു നൽകിയിട്ടുണ്ട്. 2020-21-ൽ 4000 പഠനമുറികൾ കൂടി നിർമ്മിച്ചു നൽകും.

162. ഒഴുക്കിനെതിരെ

നീന്തിത്തുടിച്ചിച്ച്
 ആർപ്പുവിളിച്ചും
 കൊരവയിട്ടും
 വള്ളത്തിലേയ്ക്കെത്തുന്ന

ഒരുപിടി അക്ഷരങ്ങളുടേടേ എന്ന് എം. ആർ. രാധാമണിയുടെ വരികളിൽ വിദ്യാഭ്യാസം നേടി സാമൂഹ്യ മുന്നേറ്റത്തിനുള്ള ഉതകുമായ അഭിവാഞ്ചയുണ്ട്. പാർപ്പിടം കഴിഞ്ഞാൽ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനാണ് മുൻതൂക്കം. പട്ടികജാതി ഉപപദ്ധതിക്ക്

386 കോടി രൂപയും പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതിക്ക് 115 കോടി രൂപയുമാണ് വിദ്യാഭ്യാസത്തിനായി വകയിരുത്തിയിട്ടുള്ളത്. മോഡൽ റെസിഡൻഷ്യൽ സ്കൂളുകൾക്ക് കിഫ്ബി വഴി 93 കോടി രൂപയും പദ്ധതിയിൽനിന്നും 23 കോടി രൂപയും അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. പുതിയതായി സ്കൂൾ പ്രവേശനം നേടുന്ന പട്ടികവർഗ്ഗത്തിൽപ്പെടുന്ന കുട്ടികൾക്ക് വിദ്യാഭ്യാസം നൽകുന്നതിന് ആ വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ട ടി.ടി.സി., ബി.എഡ് യോഗ്യതയുള്ള യുവതീ-യുവാക്കളെ മെൻഡർ ടീച്ചർമാരായി നിയമിക്കുന്ന ഗോത്ര ബന്ധു പദ്ധതി സംസ്ഥാനത്തുടനീളം നടപ്പാക്കും.

163. പട്ടികവിഭാഗ യുവജനങ്ങൾക്ക് തൊഴിൽ വൈദഗ്ദ്ധ്യ പരിശീലന പരിപാടി നടപ്പാക്കി പ്ലെയ്സ്മെന്റ് നൽകുന്നതിന് കഴിഞ്ഞ ബജറ്റിൽ പ്രഖ്യാപിച്ച പരിപാടി വിജയപ്രദമാണ്. 4896 പേർക്ക് ഇതിനോടകം പ്ലെയ്സ്മെന്റ് നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ 383 പേർക്ക് വിദേശ രാജ്യങ്ങളിൽ തൊഴിൽ ലഭിച്ചു. 2020-21-ൽ പതിനായിരം പേർക്ക് തൊഴിൽ നൽകുന്നതിനാണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.

മറ്റുസമുദായക്ഷേമം

164. പിന്നാക്ക സമുദായ ക്ഷേമത്തിനുവേണ്ടി 101 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിൽ 53 കോടി രൂപ ഒ.ഇ.സി. വിദ്യാഭ്യാസ സ്കീമുകൾക്കാണ്. കേന്ദ്രവിഹിതമടക്കം 36 കോടി രൂപ സ്റ്റോളർഷിപ്പുകൾക്കുണ്ട്. മൺപാത്ര വികസന കോർപ്പറേഷന് ഓഹരി മൂലധനമായി 50 ലക്ഷം രൂപ നൽകുന്നു.

165. ന്യൂനപക്ഷ ക്ഷേമത്തിനായി 42 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

166. മുന്നോക്കസമുദായ ക്ഷേമത്തിനായി 36 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

വയോജന സംരക്ഷണം

167. ഈ മേഖലയിൽ 2019-20-ൽ ഉണ്ടായ ഏറ്റവും ശ്രദ്ധേയമായ വയോജന മേഖലയിലെ സംഭവ വികാസം കുടുംബശ്രീയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ 25000 വയോജന അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾ ആരംഭിച്ചതാണ്. ഒറ്റയ്ക്ക് താമസിക്കുന്ന വയോജനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി സ്നേഹിത കാളിംഗ്ബെൽ സ്കീമും ആവിഷ്കരിച്ചു. എന്നാൽ രണ്ട്-മൂന്ന് വാർഡുകൾക്ക് ഒരു പകൽവിട് എന്ന നിർദ്ദേശം വേണ്ടത്ര പ്രാവർത്തികമായിട്ടില്ല. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പ്ലാൻ

ഫണ്ടിൽ നിന്നും 290 കോടി രൂപയെങ്കിലും വയോജനങ്ങൾക്കായി നീക്കി വയ്ക്കാൻ ബാധ്യസ്ഥരാണ്. 2020-21-ലെ പ്രാദേശിക പദ്ധതിയിൽ ഇത് ഉൾപ്പെടുത്തിയേ തീരൂ. പുതിയ കെട്ടിടം പണിയേണ്ടതില്ല. നിലവിലുള്ള വായനശാലകളെയും വാടകയ്ക്ക് എടുക്കുന്ന വീടുകളെയും ഇതിനായി ഉപയോഗപ്പെടുത്താം. വയോജന അയൽക്കൂട്ടങ്ങളെ ഈ കേന്ദ്രങ്ങളോട് ബന്ധപ്പെടുത്തണം. 6.5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുള്ള സാമൂഹ്യക്ഷേമ വകുപ്പിന്റെ സായംപ്രദ പരിപാടിയും സംയോജിപ്പിക്കണം. വയോമിത്രം പരിപാടിക്ക് 24 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. വയോജന ക്ഷേമത്തിനായിട്ടുള്ള പരിപാടികൾ എല്ലാ വകുപ്പുകളിലുമായി പരന്നു കിടക്കുന്നവയാണ്. ഇവയെ മൊത്തത്തിൽ ജെൻഡർ ബജറ്റ് നന്നാക്കുന്നപോലെ തന്നെ എൽഡർ ബജറ്റും തയ്യാറാക്കുന്നതും ബജറ്റ് രേഖകൾക്കൊപ്പം ലഭ്യമാക്കുകയും ചെയ്യും.

- 168. കർഷകത്തൊഴിലാളി ക്ഷേമനിധി ബോർഡിന് അനുവദിച്ചിരുന്ന 100 കോടി രൂപ അടിയന്തിരമായി നൽകുന്നതാണ്. 2020-21-ൽ 50 കോടി രൂപകൂടി അനുവദിക്കുന്നു.

ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ സംരക്ഷണം

169. ഭിന്നശേഷിക്കാർക്ക് ജീവിതചക്രത്തിന്റെ ഓരോ ഘട്ടത്തിലും പിന്തുണ കൊടുക്കുന്നതിന് ഉതകുന്ന ഒരു നയപരിപാടി ചട്ടക്കൂട് ആവിഷ്കരിച്ചതിനാണ് രാജ്യത്തെ ഏറ്റവും മികച്ച ഭിന്നശേഷി സംരക്ഷണ സംസ്ഥാനത്തിനുള്ള കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ അവാർഡ് കേരളത്തിന് ലഭിച്ചത്. ഗർഭാവസ്ഥയിൽ തന്നെ വൈകല്യങ്ങളെ തടയാൻ എംഎംആർ വാക്സിൻ അടക്കമുള്ള രോഗപ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് തുടക്കം. ശൈശവാവസ്ഥയിൽ തന്നെ സ്ത്രീനിംഗിലൂടെ വൈകല്യങ്ങൾ കണ്ടെത്തുകയും പരിഹാര നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുകയുമാണ് അടുത്തഘട്ടം. ഇതിനായുള്ള അനന്യാത്ര, ശ്രുതിതരംഗം, ആരോഗ്യകിരണം തുടങ്ങിയ പദ്ധതികൾക്ക് 50 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

170. മെൽഡ്, മോഡറേറ്റ് ഭിന്നശേഷിക്കാരായ കുട്ടികളെ സാധാരണ സ്കൂളിലാണ് ചേർക്കുക. പരീക്ഷണാടിസ്ഥാനത്തിൽ തീവ്രതയുടെ വ്യത്യാസം പരിഗണിക്കാതെ മുഴുവൻ ഭിന്നശേഷിക്കാരെയും പ്രത്യേക ക്ലാസിലോ പൊതുക്ലാസിലോ പഠിപ്പിക്കുന്ന ഓട്ടിസം പാർക്കുമുണ്ട്.

- 171. സന്നദ്ധ സംഘടനകളും മറ്റും നടത്തുന്ന 290 സ്പെഷ്യൽ സ്കൂളുകൾക്ക് ധനസഹായമായി 40 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിനു പുറമെ 18 വയസ് കഴിഞ്ഞവരുടെ സംരക്ഷണത്തിനുവേണ്ടി 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പിൽനിന്നുള്ള പദ്ധതി അടങ്കലിൽനിന്ന് ഇതിനാവശ്യമായ അധികതുക കണ്ടെത്തേണ്ടതാണ്. ബഡ് സ്കൂളുകൾക്ക് 35 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഭിന്നശേഷി കലാകാരൻമാരെ പരിശീലിപ്പിക്കുക മാത്രമല്ല, അവരെ പ്രൊഫഷണൽ പെർഫോമേഴ്സായി തൊഴിൽ നൽകുകയും ചെയ്യുന്ന ഡിഫറന്റ് ആർട്ട് സെന്ററിന് 1 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.
- 172. ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ ചികിത്സയ്ക്കും പരിചരണത്തിനും 40 കോടി രൂപയും മാനസികാരോഗ്യ പരിപാടികൾക്ക് 31 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. ബാരിയർ ഫ്രീ കേരളയ്ക്കായി 9 കോടി രൂപയുമുണ്ട്. തിരുവനന്തപുരം നഗരത്തിലെ 28 പൊതുസ്ഥാപനങ്ങൾ ബാരിയർ ഫ്രീ ആക്കുന്നതിന് ഒരു പ്രത്യേക സ്കീം നടപ്പാക്കും. ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ പരിചരണ സഹായികൾക്കുള്ള അലവൻസായി 40 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.
- 173. സാമൂഹ്യനീതി, വിദ്യാഭ്യാസം, ആരോഗ്യം, തദ്ദേശഭരണം തുടങ്ങിയ വകുപ്പുകളിലായി 217 കോടി രൂപയാണ് ഈ മേഖലയ്ക്കു നീക്കിവെയ്ക്കുന്നത്. ഇതിനു പുറമെ തദ്ദേശ ഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾ 290 കോടി രൂപയെങ്കിലും നീക്കിവെയ്ക്കാൻ ബാധ്യസ്ഥരാണ്. മൊത്തം 500 കോടിയിൽപ്പരം രൂപ കമ്പിവോടെയും ഏകോപിതമായും ചെലവഴിക്കാനായി ഉണ്ട്.

ട്രാൻസ്ജെൻഡർ

- 174. ട്രാൻസ്ജെൻഡേഴ്സിനുള്ള പ്രത്യേക അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾ കുടുംബശ്രീ സംഘടിപ്പിക്കുന്നു. ഇവരുടേതായ ഒരു സഹകരണ സംഘത്തിന് രൂപം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. മഴവില്ലു പരിപാടിക്ക് 5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

സംസ്കാരം

- 175. സാംസ്കാരിക മേഖലയുടെ അടങ്കൽ 157 കോടി രൂപയാണ്. ചില പുതിയ സ്കീമുകൾ ആരംഭിക്കുന്നുണ്ട്.
 - താളിയോല ശേഖരം സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി പുതിയ കെട്ടിടത്തിന് 4 കോടി രൂപ.

- കാര്യവട്ടത്ത് ഇന്റർനാഷണൽ ആർക്കൈവ്സ് സ്റ്റുഡി ആൻഡ് റിസർച്ച് സെന്ററിന് 6 കോടി രൂപ.
- അത്യാധുനിക സാങ്കേതികവിദ്യ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി പുതിയൊരു ശ്രീചിത്ര ആർട്ട് ഗ്യാലറി നിർമ്മിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി 8 കോടി രൂപ.
- കേരള ലളിതകലാ അക്കാദമിക്ക് 7 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിൽ 2 കോടി രൂപ കേരളത്തിലെ മ്യൂസിയം സജ്ജീകരിക്കുന്നതിന് കലാകാരന്മാരെ കരാറടിസ്ഥാനത്തിൽ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിനുവേണ്ടിയാണ്.
- ആറ്റിങ്ങൽ കലാപത്തിന്റെ 300-ാം വാർഷികത്തോട് അനുബന്ധിച്ച് ആറ്റിങ്ങൽ കൊട്ടാരത്തിൽ സമൃദ്ധമായ പൈതൃക സ്മാരകം നിർമ്മിക്കുന്നതിന് 3 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു.
- കഴിഞ്ഞ ബജറ്റിൽ വനിതാ സംവിധായകർക്ക് 3 കോടി രൂപ ധനസഹായം പ്രഖ്യാപിച്ചിരുന്നു. ഇത് തുടരും. ഇതിനു പുറമേ 3 കോടി രൂപ പട്ടികവിഭാഗത്തിൽ നിന്നുള്ള സംവിധായകരുടെ പ്രോത്സാഹത്തിനായി വകയിരുത്തുന്നു. ഒരാൾക്കു നൽകുന്ന സഹായം 50 ലക്ഷം രൂപയിൽ അധികരിക്കാൻ പാടില്ല.
- അമച്വർ നാടകങ്ങളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി 3 കോടി രൂപ അധികമായി അനുവദിക്കുന്നു. തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന നാടകത്തിന് പരമാവധി 5 ലക്ഷം രൂപയാണ് ലഭിക്കുക.
- കെ. എം. മാണി ഫൗണ്ടേഷന് സ്മാരക മന്ദിരം നിർമ്മിക്കുന്നതിന് 5 കോടി രൂപയും പൊന്നാനിയിൽ ഇ. കെ. ഇമ്പിച്ചിബാവയുടെ വീട് സ്മാരകമായി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് 5 കോടി രൂപയും ഉണ്ണായി വാര്യർ സാംസ്കാരിക കലാനിലയത്തിന് ഒരു കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു.
- എറണാകുളം പബ്ലിക് ലൈബ്രറി സിഎസ്ആർ ഫണ്ടും മറ്റും ഉപയോഗിച്ച് 12 കോടി രൂപയ്ക്ക് പുനരുദ്ധരിക്കുകയാണ്. സംസ്ഥാന സർക്കാർ വിഹിതമായി 1 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു.
- യേശുദാസ് ഡിജിറ്റൽ ലൈബ്രറി രൂപീകരിക്കുന്നതിന് 75 ലക്ഷം അനുവദിക്കുന്നു.

സ്പോർട്സ്

176. സ്പോർട്സിനും യുവജനക്ഷേമത്തിനുംകൂടി 120 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കിഫ്ബി പദ്ധതികൾകൂടി കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ കേരളത്തിലെ സ്പോർട്സ് സൗകര്യങ്ങളിൽ വലിയൊരു കുതിപ്പുണ്ടാകാൻ പോകുന്ന വർഷമാണ് 2020-21. സ്പോർട്സ് കൗൺസിലിന് 33 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ആറളത്തെ യോഗ കേന്ദ്രത്തിന് 2 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു.

ഉറമുഖം

177. ഉറമുഖ വകുപ്പിന്റെ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട വിഴിഞ്ഞം ഇന്റർനാഷണൽ സീ പോർട്ടാണ്. 11 കെ.വി. ലൈനിന്റെയും വാട്ടർ ടീറ്റ്‌മെന്റ് പ്ലാന്റിന്റെയും ബർത്ത് പെലിംഗിന്റെയും നിർമ്മാണം പൂർത്തിയായിട്ടുണ്ട്. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ 97 ശതമാനമായി. എന്നാൽ ബ്രേക്ക് വാട്ടർ നിർമ്മാണത്തിന്റെ 20 ശതമാനവും ഭൂമി നികത്തലിന്റെ 60 ശതമാനവും അക്രോപോഡ് വാർക്കലിന്റെ 60 ശതമാനവും മാത്രമേ തീർന്നിട്ടുള്ളൂ. പദ്ധതിക്ക് 2021 മാർച്ച് വരെ 350 കോടി രൂപ ആവശ്യമായി വരുമെന്ന് കണക്കാക്കുന്നു. ഇത് പ്രമുഖ പദ്ധതികൾക്കുവേണ്ടി നിക്ഷിപ്തികളുള്ള 1000 കോടി രൂപയിൽ നിന്നാണ് കണ്ടെത്തിയത്. ഇതിനുപുറമേ ഉറമുഖ വകുപ്പിന് 69 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

ഗതാഗതം

178. കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി.-ക്ക് പ്രത്യേക ധനസഹായമായി 1,000 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു. പദ്ധതിയിൽ 109 കോടി രൂപവകയിരുത്തുന്നു.

179. ജലഗതാഗത വകുപ്പിന് 111 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു. ഇതിൽ സ്റ്റേറ്റ് വാട്ടർ ട്രാൻസ്പോർട്ടിന് 26 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കോസ്റ്റൽ ഷിപ്പിംഗ് ആൻഡ് ഇൻലാൻഡ് നാവിഗേഷൻ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിന് 75 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

സിവിൽ സപ്ലൈസ്

180. സിവിൽ സപ്ലൈസ് കോർപ്പറേഷന് 60 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ 38 കോടി രൂപ നാഷണൽ ഫുഡ് സെക്യൂരിറ്റി ആക്റ്റിന്റെ സജ്ജീകരണങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയാണ്. സപ്ലൈകോയുടെ ഔട്ട്ലറ്റുകൾ നവീകരിക്കുന്നതിന് 12 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

സഹകരണം

181. സഹകരണ മേഖലയുടെ അടങ്കൽ 134 കോടി രൂപയാണ്. ഇതിൽ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ടത് പ്രാഥമിക ക്രെഡിറ്റ് സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്കുള്ള 41 കോടി രൂപയുടെ വിവിധങ്ങളായ ധനസഹായങ്ങളാണ്. സഹകരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ വിപുലീകരണത്തിനും വൈവിധ്യവൽക്കരണത്തിനും 7 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കേരളത്തിലെ പ്രാഥമിക സഹകരണ സംഘങ്ങൾ നാളികേരം സംഭരിക്കുന്നതിനും മൂല്യവർദ്ധന നടത്തുന്നതിനും നിർണ്ണായകമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാൻ പോകുന്ന വർഷമാണ് 2020-21. ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാൻ 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

സംസ്ഥാന ഭാഗ്യക്കുറി

182. 2015-16-ൽ 5,445 കോടി രൂപയായിരുന്നു കേരള ഭാഗ്യക്കുറിയുടെ വിറ്റുവരവ്. ഇത് 2019-20-ൽ 12,000 കോടി രൂപയായി ഉയരും. 2020 -21 ൽ 15,000 കോടി രൂപയാണ് ലക്ഷ്യം. ലോട്ടറി മാഫിയയുടെ കരുത്തുണ്ടാണ് നാം നേരിടുന്ന ഭീഷണി. ജിഎസ്ടി നിരക്ക് 28 ശതമാനമായി ഏകീകരിക്കുന്നതിന് അവർ വിജയിച്ചു. നമ്മൾ ഉണ്ടാക്കിയ ചട്ടങ്ങൾ അവരുടെ നിയമവിരുദ്ധ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് വലിയ തടസ്സമാണ്. ഈ ചട്ടങ്ങളെ അവർ കോടതിയിൽ ചോദ്യം ചെയ്തിരിക്കുകയാണ്. കേസ് ഫലപ്രദമായി നടത്തുന്നതിനോടൊപ്പം ലോട്ടറിമാഫിയയ്ക്കെതിരെ കേരളത്തെ ഒറ്റക്കെട്ടായി അണിനിരത്തേണ്ടതുണ്ട്. ഇതിന് എല്ലാവരുടെയും സഹകരണം അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു. ലോട്ടറി വകുപ്പിൽ സമഗ്ര സോഫ്റ്റ്‌വെയർ പരിഷ്കരണം ഈ സാമ്പത്തികവർഷം നടപ്പിലാക്കും. ഭാഗ്യക്കുറിക്കുള്ള ആധികാരികത പൊതുജനങ്ങൾക്കുതന്നെ പരിശോധിക്കാനുതകുന്ന സംവിധാനം നിലവിൽ വരികയാണ്.

യൂണിഫോംഡ് ഫോഴ്സ്

183. പൊലീസ്, വിജിലൻസ് വകുപ്പുകളുടെ ആധുനികവൽക്കരണത്തിന് 193 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിനുപുറമെ സംസ്ഥാന വിഹിതമടക്കം കേന്ദ്രാവിഷ്കൃതപദ്ധതിയിൽ 60 കോടി രൂപ ലഭിക്കും.

- 184. ജയിൽ നവീകരണത്തിന് 16 കോടി രൂപയും തടവുകാരുടെ ക്ഷേമത്തിനും പുനരധിവാസത്തിനുംവേണ്ടി 10 കോടിരൂപയും വകയിരുത്തുന്നു.
- 185. ഫയർ ആന്റ് റസ്ക്യൂ സർവ്വീസിന്റെ അടങ്കലായ 70 കോടി രൂപ ഏതാണ്ട് പൂർണ്ണമായും ആധുനിക ഉപകരണങ്ങളും സാങ്കേതിക സൗകര്യങ്ങളും ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയാണ്.
- 186. എക്സൈസ് വകുപ്പിന് 12 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിൽ 5 കോടി രൂപ വിമുക്തി ലഹരിവിമുക്ത പരിപാടികൾക്കു വേണ്ടിയാണ്.
- 187. മോട്ടോർ വാഹന നികുതി വകുപ്പിന്റെ അടങ്കൽ 39 കോടി രൂപയാണ്. ഇതിൽ 6 കോടി രൂപ റോഡ് സുരക്ഷാ നടപടികൾക്കുവേണ്ടിയാണ്.

മറ്റു റെഗുലേറ്ററി വകുപ്പുകൾ

- 188. ട്രഷറിയിൽ സാങ്കേതിക നവീകരണത്തിനുള്ള മുന്തിയപരിഗണന തുടരും. 20 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. പുനരുദ്ധാരണത്തിന് കൂടുതൽ ട്രഷറി കെട്ടിടങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കും.
- 189. ലാന്റ് റവന്യൂ വകുപ്പിന് ആകെ 86 കോടി രൂപവകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ 42 കോടി രൂപ കമ്പ്യൂട്ടറൈസേഷനും 18 കോടി രൂപ സ്റ്റാർട്ട് റവന്യൂ ഓഫീസിനാണ്.
- 190. സംസ്ഥാന ദുരന്തനിവാരണ വകുപ്പിന് 1034 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.
- 191. തൊഴിൽ വകുപ്പിന് 305 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. അതിഥി തൊഴിലാളികൾക്കുള്ള സ്റ്റീമുകൾക്ക് 20 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.
- 192. സ്റ്റേറ്റ് ഓഡിറ്റിന് 84 കോടി രൂപയും സ്റ്റേറ്റ് ഇൻഷുറൻസിന് 19 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു.
- 193. കിഫ്ബി വഴിയുള്ള രജിസ്ട്രേഷൻ ഓഫീസുകളുടെ പുനർനിർമ്മാണം ഈ വർഷം ഏതാണ്ട് പൂർത്തിയാകും. രജിസ്ട്രേഷൻ ഓഫീസുകളുടെ നവീകരണത്തിനും ഡിജിറ്റലൈസേഷനും വേണ്ടി 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

- 194. ജി.എസ്.ടി. വകുപ്പിന്റെ സാങ്കേതിക നവീകരണത്തിനും സർവ്വയലൻസ് ക്യാമറ ശൃംഖല സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും 15 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.
- 195. ലീഗൽ മെട്രോജി വകുപ്പിന് 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.
- 196. പ്രിന്റിംഗ് ആൻഡ് സ്റ്റേഷനറിക്ക് 9 കോടി രൂപവകയിരുത്തുന്നു.
- 197. ഇക്കണോമിക്സ് ആൻഡ് സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സിന് 2 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഈ വകുപ്പിന്റെ സർവ്വേ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് കേന്ദ്രസർക്കാരിൽ നിന്നും 64 കോടി രൂപ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.
- 198. സർക്കാർ ജീവനക്കാരുടെ 11-ാം ശമ്പള പരിഷ്കരണം ഈ വർഷം നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്. ഡി.എ. കുടിശികാലട്ടങ്ങളായി അടുത്ത സാമ്പത്തിക വർഷം നൽകും. ഹൗസ്ബിൽഡിംഗ് അഡ്വാൻസ് സർക്കാർ ജീവനക്കാരുടെ അഭിപ്രായമാനിച്ചു സർക്കാർ നേരിട്ടു നൽകുന്ന രീതിയിൽ പുനഃസ്ഥാപിക്കുന്നതാണ്.

ഭരണഘടനാ സ്ഥാപനങ്ങൾ

- 199. ജൂഡീഷ്യറിയുടെ അടങ്കൽ 33 കോടി രൂപയാണ്. ഇപ്പോൾ നിർമ്മാണത്തിലിരിക്കുന്ന കോടതി സമുച്ചയങ്ങൾക്ക് പുറമേയാണിത്.
- 200. പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷൻ -5 കോടി രൂപ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും 3 കോടി രൂപ കമ്പ്യൂട്ടറൈസേഷനും വകയിരുത്തുന്നു.
- 201. നിയമസഭ-പുതിയ അപ്പാർട്ട്മെന്റുകളുടെ നിർമ്മാണം യുദ്ധകാലാടി സ്ഥാനത്തിൽ പുരോഗമിക്കുന്നു.

മറ്റുള്ളവ

- 202. ഇൻഫർമേഷൻ ആൻഡ് പബ്ലിസിറ്റിക്ക് 38 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.
- 203. സംസ്ഥാന ആസൂത്രണ ബോർഡിന് 30 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിൽ 18 കോടി രൂപ ജില്ലാ പ്ലാനിംഗ് ഓഫീസുകൾ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനുവേണ്ടിയാണ്.

VII

നികുതി നിർദ്ദേശങ്ങൾ

204. ആമുഖത്തിൽ പറഞ്ഞതുപോലെ കേന്ദ്രവിവേചനവും സാമ്പത്തിക മാനുവ്യം മൂലം സംസ്ഥാന ഖജനാവ് ഗൗരവമായ സാമ്പത്തിക ഞെരുക്കത്തിലാണ്. എങ്കിലും വികസനസ്തംഭനം ഉണ്ടാക്കുന്ന രീതിയിൽ ചെലവുകൾ വെട്ടിക്കുറയ്ക്കുന്നതിന് തയ്യാറല്ലായെന്ന് തുടർന്നുള്ള ഖണ്ഡികകളിൽ നിന്നും വ്യക്തമായിക്കാണമല്ലോ. 2019-20-ലെ പുതുക്കിയ എസ്റ്റിമേറ്റിനേക്കാൾ 15 ശതമാനം ഉയർന്ന ചെലവാണ് അധികമായി പ്രഖ്യാപിച്ച ബജറ്റ് നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ ചെലവാക്കുന്നതിന് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. ചെലവ് വെട്ടിക്കുറയ്ക്കുന്ന ധനനയം സാമ്പത്തിക മാനുവ്യത്തിന്റെ സാധ്യതകളെ യാഥാർത്ഥ്യമാക്കി മാറ്റുന്നതിലാണ് പര്യവസാനിക്കുക. എന്നാൽ ചെലവ് ഗണ്യമായി ഉയരുകയും വരുമാന വർദ്ധനവ് പ്രതീക്ഷിച്ച തോതിൽ ഉയരാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന സാഹചര്യം ഇനിമേൽ തുടരാനാകില്ല.

ചെലവു ചുരുക്കൽ

205. ചെലവിന്റെ കാര്യക്ഷമത ഉയർത്തുകയും ഒഴിവാക്കാനാവുന്ന അധികചെലവുകൾ നിയന്ത്രിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്. അതിനുള്ള ചില നിർദ്ദേശങ്ങൾ ആദ്യം പറയട്ടെ. അതിനുശേഷം വരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങളിലേയ്ക്കു കടക്കാം.

206. സർക്കാരിന്റെ ക്ഷേമ-സേവന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ അനർഹരെ ഒഴിവാക്കാൻ കഴിയണം. വയോജന-ക്ഷേമ പെൻഷൻകാരുടെ മസ്റ്ററിംഗ് ഏതാനും ദിവസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ പൂർത്തിയാകും. പലതവണ സമയം നീട്ടിക്കൊടുത്തിട്ടും 4.98 ലക്ഷം പേർ ഇതുവരെ മസ്റ്ററിംഗിനുവരികയോ, വീട്ടിൽ വന്ന് വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കണമെന്ന കത്ത് തദ്ദേശഭരണ സെക്രട്ടറിക്ക് നൽകാനോ തയ്യാറായിട്ടില്ല. മരിച്ചവർ, സർക്കാർ പെൻഷൻകാർ, സ്ഥലത്ത് ഇല്ലാത്തവർ, അനർഹരായി ഒന്നിലേറെ പെൻഷൻ വാങ്ങുന്നവർ, വിവാഹിതരായിട്ടും വിധവാ പെൻഷൻ വാങ്ങുന്നവർ ഇങ്ങനെയൊക്കെയുള്ള ആളുകൾ ലിസ്റ്റിൽ നിന്നും നീക്കം ചെയ്യപ്പെടും. ഈ നടപടികൊണ്ട് ഒരു വർഷം 700 കോടി രൂപയുടെ ചെലവ് ഒഴിവാക്കാനായി. ഇതിനു കഴിഞ്ഞതു കൊണ്ടാണ് ഈ സാമ്പത്തിക ഞെരുക്കത്തിന്റെ കാലത്ത് അർഹരായവർക്ക് പെൻഷൻ തുകയിൽ 100 രൂപ ഉയർത്തുന്നതിന്

കഴിഞ്ഞത്. ഇത്തരം പരിശോധന സർക്കാരിന്റെ വിവിധ സ്കീമുകളിലെ ഗുണഭോക്താക്കളെ സംബന്ധിച്ച് തുടർന്ന് നടത്തുന്നതാണ്.

207. ഈ സർക്കാരിന്റെ കാലത്ത് 17614 പുതിയ തസ്തികകൾ സൃഷ്ടിച്ചു. വളരെയേറെ പരിശോധനകൾക്കും ചർച്ചകൾക്കും ശേഷമാണ് ഈ തസ്തികകൾക്ക് അനുവാദം നൽകിയത്. എന്നാൽ ഇങ്ങനെയൊരു പരിശോധനയോ സർക്കാരിന്റെ നേരിട്ടുള്ള അറിവോ ഇല്ലാതെ 18119 തസ്തികകളാണ് സർക്കാർ-എയ്ഡഡ് സ്കൂളുകളിൽ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടത്. 13255 പേർ പ്രൊട്ടക്യൂയ് അധ്യാപകരായി തുടരുകയും ചെയ്യുന്നു. വിദ്യാഭ്യാസാവകാശ നിയമത്തെ തുടർന്ന് അധ്യാപക-വിദ്യാർത്ഥി അനുപാതം ലോവർ പ്രൈമറി സ്കൂളുകളിൽ ഒരു അധ്യാപകന് 45 കുട്ടികളിൽ നിന്നും 30 കുട്ടികളായും അപ്പർപ്രൈമറി സ്കൂളുകളിൽ 35 കുട്ടികളായും കുറച്ചു. ഇതിൽ ഒരു മാറ്റവും വരുത്താൻ സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നില്ല. എന്നു മാത്രമല്ല, ഈ അനുപാതത്തേക്കാൾ ഒരു കുട്ടി കൂടുതലുണ്ടെങ്കിൽ പുതിയ തസ്തിക സൃഷ്ടിക്കാമെന്ന് വ്യാഖ്യാനവുമുണ്ടായി. ഉപജില്ലാതലത്തിൽ എ.ഇ.ഒ. അംഗീകരിച്ചാൽ തസ്തികയായി. തസ്തികകൾ സൃഷ്ടിച്ചതിനെക്കുറിച്ച് അനേകം പരാതികൾ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ പരാതികളിൽ പരിശോധന നടത്തിയേ തീരൂ. ഒരു കുട്ടി വർദ്ധിച്ചാൽ ഒരു തസ്തിക എന്ന സ്ഥിതി മാറ്റണം. സർക്കാർ അറിഞ്ഞേ തസ്തികകൾ സൃഷ്ടിക്കാവൂ. ഇതിനതകന്ന രീതിയിൽ കെ.ഇ.ആർ. ഭേദഗതി ചെയ്യും.

208. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ വഴി 21,174 കോടി രൂപയാണ് 2020-21-ൽ ചെലവഴിക്കുന്നതെന്ന് പാഞ്ഞുവല്ലോ. എല്ലാ ജനകീയമിഷനുകളും കാനഡിനുകളും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെ കേന്ദ്രീകരിച്ചാണ് നടക്കുന്നത്. ഇന്നുള്ള സ്റ്റാഫ് ഇതിന് അപര്യാപ്തമാണ്. എന്നാൽ, തദ്ദേശഭരണ വകുപ്പിൽത്തന്നെ ഡിആർഡിഎ, പെർഫോമൻസ് ഓഡിറ്റ് എന്നീ വിഭാഗങ്ങളിലായി ഏതാണ്ട് 700 ജീവനക്കാരുണ്ട്. അവരുടെ ചുമതലകൾക്ക് ഇന്ന് പ്രസക്തിയില്ല. ഇന്ന് അവർ ചെയ്യുന്നതിനേക്കാൾ എത്രയോ പ്രധാനപ്പെട്ട കാര്യങ്ങളാണ് കീഴ്ത്തിൽ ചെയ്യാനുള്ളത്.

അതുകൊണ്ട് അവരെ പുനർ വിന്യസിക്കണമെന്ന് തീരുമാനിച്ചിരിക്കുകയാണ്. ഈ ധനകാര്യ വർഷം അവസാനിക്കുമുമ്പ് മുഴുവൻ പേരെയും പുനർവിന്യസിക്കും.

- 209. ചെക്ക്പോസ്റ്റുകൾ നിർത്തലാക്കിയതോടെ 234 ജീവനക്കാർ സംസ്ഥാന ചരക്കുസേവന നികുതി വകുപ്പിൽ അധികമായി. അവരിൽ 25 പേരെ ലോട്ടറി വകുപ്പിലേയ്ക്ക് പുനർവിന്യസിച്ചു. ബാക്കിയുള്ളവരെ പഞ്ചായത്തിലേയ്ക്കും പുനർവിന്യസിക്കും. ഇത്തരത്തിൽ പുനർവിന്യാസം നടത്തുമ്പോൾ തങ്ങളുടെ നാട്ടിലെ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിലേയ്ക്കുതന്നെ ഓപ്ഷൻ നൽകുന്നതിനുള്ള സൗകര്യമുണ്ടായിരിക്കും.
- 210. ഇത്തരത്തിൽ ഓരോ വകുപ്പുമെടുത്ത് വിശദമായ പരിശോധന നടത്തും. കമ്പ്യൂട്ടറൈസേഷന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ കീഴ്ട്ടിലെ പലതസ്തികകളും ഇന്ന് അപ്രസക്തമാണ്. പുസ്തകങ്ങൾ ഇപ്പോൾ പ്രസ്സിൽനിന്നും നേരിട്ട് വിദ്യാലയങ്ങളിൽ എത്തിക്കുകയാണെങ്കിലും മുമ്പ് കേന്ദ്രീകരണ വിതരണ സമ്പ്രദായം നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന കാലത്തെ സംവിധാനങ്ങൾ ഇപ്പോഴും തുടരുകയാണ്. ഇതുപോലെ ഓരോ കാലത്തും വിവിധ സ്കീമുകൾക്കുവേണ്ടി എടുക്കുന്നവർ സ്കീമുകൾ അവസാനിച്ചാലും അവർ അവിടത്തന്നെ തുടരുന്ന സ്ഥിതിയാണ്. പണി അവസാനിച്ച എത്രയോ ജലസേചന പദ്ധതികളിൽ എഞ്ചിനീയർമാർ മടങ്ങിപ്പോയിട്ടില്ല. അതേസമയം, പ്രാദേശിക നീർത്തടവികസന പരിപാടികളും തോട് ശുചീകരണവും എസ്റ്റിമേറ്റുകൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനും മേൽനോട്ടം വഹിക്കുന്നതിനും മറ്റും എത്രയോ എഞ്ചിനീയർമാരെ ആവശ്യമുണ്ട്.
- 211. കാർ വാങ്ങുന്നത്, റി.എ. ബില്ലുകൾ, പുതിയ ഗ്രാന്റ് ഇൻ എയ്ഡ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂഷനുകൾ തുടങ്ങി ചെലവ് ചുരുക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് ഒരു ഉത്തരവ് നിലവിലുണ്ട്. ഇത് കൂടുതൽ കർശനമായി നടപ്പിലാക്കും. കാറുകൾ വാങ്ങുന്നതിനു പകരം മാസ വാടകയ്ക്ക് എടുക്കുക എന്നതാണ് നയം. കേന്ദ്രസർക്കാർ സ്ഥാപനമായ ഇ.ഇ.എസ്.എൽ.-മായി കരാറുണ്ടാക്കി ഇലക്ട്രിക് കാറുകൾ വാടകയ്ക്ക് എടുക്കുന്നതിന് തയ്യാറായാൽ 1000 വണ്ടിക്ക് 7.5 കോടി രൂപയെങ്കിലും ലാഭിക്കാനാകും. മേൽപ്പറഞ്ഞ നടപടികളിലൂടെ 1,500 കോടി രൂപയുടെ അധികച്ചെലവെങ്കിലും ഒഴിവാക്കാനാകുമെന്നാണ് കരുതുന്നത്.

ചരക്ക് സേവന നികുതി

212. ചരക്ക് സേവന നികുതിയിൽ നാം പ്രതീക്ഷിച്ച വരുമാനം ഉണ്ടായിട്ടില്ല. ഇതിനുള്ള കാരണങ്ങൾ പ്രസംഗത്തിന്റെ തുടക്കത്തിൽ പരാമർശിച്ചതിനാൽ ഇനി ആവർത്തിക്കുന്നില്ല. 2015-16 അടിസ്ഥാന വർഷമായി എടുത്ത് 14 ശതമാനം വളർച്ച നിരക്ക് കണക്കാക്കിയാൽ 28,416 കോടി രൂപ നമുക്ക് ലഭിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഡിസംബർ 2019 വരെ 15,030 കോടി രൂപയാണ് ജി.എസ്.ടി.-യിൽ ലഭിച്ചത്. സംരക്ഷിത വരുമാനവും ജി.എസ്.ടി.-യിൽ ലഭിച്ച തുകയും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം കോമ്പൻസേഷനായി ലഭിക്കേണ്ടതാണെങ്കിലും കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റ് ഇതിൽ വീഴ്ച വരുത്തുകയാണ്.

213. 2020-21 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ കോമ്പൻസേഷൻ പരിധിക്ക് പുറത്ത് കടക്കുകയാണ് നമ്മുടെ ലക്ഷ്യം. ഇതിനായി താഴെപ്പറയുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

1. ജി.എസ്.ടി. വകുപ്പിലെ 75 ശതമാനം ഉദ്യോഗസ്ഥരെയും ജി.എസ്.ടി. നികുതി പിരിവിലേയ്ക്ക് മാത്രമായി വിന്യസിക്കും.
2. ജി.എസ്.ടി. നടപ്പിലാക്കിയതിനുശേഷം മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ജി.എസ്.ടി. രജിസ്ട്രേഷനുകൾ ഇരട്ടിയിലധികമായെങ്കിലും കേരളത്തിൽ ആനുപാതികമായ വർദ്ധനവ് ഉണ്ടായിട്ടില്ല. ഒരു ലക്ഷത്തോളം പുതിയ രജിസ്ട്രേഷനുകൾ ഉൾപ്പെടുത്തി നികുതി ശ്രംഖല വിപുലീകരിക്കുവാൻ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്.
3. 2017-18, 2018-19 എന്നീ വർഷങ്ങളിലെ വർഷാന്ത്യ റിട്ടേണുകൾ മാർച്ച് മാസം അവസാനിക്കും മുമ്പ് ലഭിക്കും. ഇവ സൂക്ഷ്മമായ പരിശോധനയ്ക്കും ഓഡിറ്റിനും വിധേയമാക്കും. ഇതിലൂടെ നികുതി വെട്ടിപ്പും തെറ്റായ ഇൻപുട്ട് ടാക്സ് ക്രെഡിറ്റും കണ്ടെത്തുകയും ഇറുക്കാക്കുകയും ചെയ്യും.
4. ജി.എസ്.ടി.എൻ. ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റത്തിലൂടെ ലഭിക്കുന്ന വിവരങ്ങൾ ഡാറ്റ അനലിറ്റിക്സ് മാർഗ്ഗങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് വിശകലനത്തിന് വിധേയമാക്കും. പരിശോധനയും ഓഡിറ്റും നടത്തേണ്ട മേഖലകളെ കണ്ടെത്തുന്നതിന് ഡാറ്റ അനലിറ്റിക്സ് റിപ്പോർട്ടുകൾ ഉപയോഗിക്കും.

5. അതിർത്തികളിൽ സ്ഥാപിച്ച ക്യാമറകളിലൂടെ ചരക്ക് വാഹനങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കും. ഇവ ഇ-വേബിൾകളായി ഒതുനോക്കുവാനുള്ള സംവിധാനം പൂർണ്ണതോതിൽ പ്രവർത്തന സജ്ജമാകുമ്പോൾ അതിർത്തി വഴിയുള്ള കള്ളക്കടത്ത് തടയുവാൻ കഴിയും.
6. വ്യാപാരത്തെ സംബന്ധിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ മറ്റു സ്രോതസ്സുകളിൽ നിന്നും ശേഖരിച്ച് വ്യാപാരികളുടെ റിട്ടേണുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തി പരിശോധിക്കുന്നതാണ്.
7. ജി.എസ്.ടി. രജിസ്ട്രേഷൻ എടുക്കുന്നതിന് സമർപ്പിച്ച വിവരങ്ങളുടെ ആധികാരികത വ്യാപാര സ്ഥലത്ത് നേരിട്ടെത്തി പരിശോധിക്കും. ഇതിന് മൊബൈൽ ആപ്പ് പോലുള്ള സാങ്കേതികവിദ്യ ഉപയോഗപ്പെടുത്തും.
8. രജിസ്റ്റേർഡ് വ്യാപാരികളുടെ റിട്ടേൺ ഫയലിംഗ്, നികുതി ഒടുക്കൽ എന്നിവ കൃത്യമായി നിരീക്ഷിക്കുന്നതിന് അസിസ്റ്റന്റ് സ്റ്റേറ്റ് ടാക്സ് ഓഫീസർമാരെ പ്രത്യേകമായി ചുമതലപ്പെടുത്തുന്നതാണ്. വീഴ്ച വരുത്തുന്ന വ്യാപാരികളുമായി ഇവർ നിരന്തരം ഫോണിൽ ബന്ധപ്പെട്ടും, വ്യാപാരസ്ഥലം സന്ദർശിച്ചും സംശയങ്ങൾ ദൂരീകരിച്ചും അവരുടെ പ്രതികരണങ്ങൾ മൊബൈൽ ആപ്പ് വഴി രേഖപ്പെടുത്തുന്നതുമാണ്.
9. ഇ-വേബിൾകൾ, മറ്റു സ്രോതസ്സുകളിൽ നിന്നുള്ള വിവരങ്ങൾ എന്നിവ സമന്വയിപ്പിച്ച് റിട്ടേണുകളുമായി ഒതുനോക്കി വിശകലനം ചെയ്തിട്ടുള്ള റെഡ്ഫ്ലാഗ് റിപ്പോർട്ടുകൾ അനന്തര നടപടികൾക്കായി ഓഫീസർമാർക്ക് ലഭ്യമാക്കും.
10. ജി.എസ്.ടി. സർവ്വയലൻസ് യൂണിറ്റുകളുടെ കേന്ദ്രീകൃത മോണിറ്ററിംഗ് സംവിധാനത്തിന്റെ കീഴിൽ കൊണ്ടുവരും. ഇതിനായി അമരവിള, വാജയാർ, മഞ്ചേശ്വരം എന്നീ സ്ഥലങ്ങളിൽ കമാന്റ് സെന്ററുകൾ സ്ഥാപിക്കും.
11. നികുതി വെട്ടിപ്പ് സാധ്യതയുള്ള ചരക്കുകൾക്കും സേവനങ്ങൾക്കും നിർബന്ധിത ഇ-ഇൻവോയിസുകൾ ഏർപ്പെടുത്തും.
12. 2020-ലെ കേന്ദ്ര ഫിനാൻസ് ബില്ലിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള സി.ജി.എസ്.ടി. ഭേദഗതികൾക്ക് സമാനമായ ഭേദഗതികൾ സംസ്ഥാന ജി.എസ്.ടി. നിയമത്തിലും ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

കേരള മൂല്യവർദ്ധിത നികുതി

214. നികുതി വകുപ്പിന്റെ കണക്കുകൾ പ്രകാരം 13000 കോടി രൂപയാണ് മൂല്യവർദ്ധിത/കേരള പൊതു വിൽപ്പന നികുതി കടിശിക. ഇതിന്റെ ബ്രേക്കപ്പ് ഇപ്രകാരമാണ്.

- റവന്യൂ റിക്കവറി നടപടികളിലൂടെ പിരിച്ചെടുക്കാൻ കഴിയാത്തത് 400 കോടി രൂപ
- വ്യാപാരം മതിയാക്കിയതോ ജി.എസ്.ടി. സംവിധാനത്തിലേയ്ക്ക് മാറാത്തതോ ആയ വ്യാപാരികളുടെ കടിശിക 5000 കോടി രൂപ
- കോടതിയിലും അപ്പീലിലുമുള്ളത് 4500 കോടി രൂപ
- ബാക്കി 3100 കോടി രൂപ.

215. മുൻകാല അനുഭവങ്ങൾ കണക്കിലെടുത്തുകൊണ്ട് സമഗ്രമായ ഒരു ആംനസ്റ്റി പദ്ധതി കടിശിക പിരിക്കുന്നതിന് പ്രഖ്യാപിക്കുകയാണ്.

- നികുതിയിന്മേലുള്ള മുഴുവൻ പലിശയും പിഴയും ഒഴിവാക്കുന്നതാണ്.
- അഡ്വിറ്റഡ് ടാക്സ് പൂർണ്ണമായും അടയ്ക്കണം. പക്ഷെ, തർക്കത്തിലുള്ള നികുതിയുടെ 50 ശതമാനം ഇളവ് അനുവദിക്കുന്നതാണ്.
- അപ്പീലിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതിലടക്കം എല്ലാത്തരം നികുതി കടിശികകൾക്കും ആംനസ്റ്റി ബാധകമാകും.
- 2020 ജൂലൈ 31-നകം അപേക്ഷ നൽകണം.
- ആംനസ്റ്റി ഉത്തരവ് ലഭിച്ച് 30 ദിവസത്തിനകം ബാക്കി കടിശിക മൊത്തമായി അടയ്ക്കുന്നവർക്ക് 10 ശതമാനം റിബേറ്റ് നൽകുന്നതായിരിക്കും. തവണ വ്യവസ്ഥ സ്വീകരിക്കുന്നവർ കടിശിക തുകയുടെ 20 ശതമാനം ഉത്തരവ് ലഭിച്ച് 30 ദിവസത്തിനകം നൽകേണ്ടതും ബാക്കി തുക നാലു തവണകളായി 2020 ഡിസംബർ 31-ന് മുമ്പായി അടച്ചു തീർക്കേണ്ടതുമാണ്.

- 216. മുൻ പ്രഖ്യാപിച്ച ആനസ്സി പദ്ധതി പ്രകാരം കുടിശിക അടയ്ക്കാൻ കഴിയാത്തവർക്ക് ഈ പദ്ധതി സ്വീകരിക്കാവുന്നതും കഴിഞ്ഞ പദ്ധതിയിൽ അടച്ച തുകയ്ക്ക് നികുതിയിന്മേൽ ക്രെഡിറ്റ് ലഭിക്കുന്നതുമാണ്. കൂടാതെ ഡിമാന്റ് നോട്ടീസ് ലഭിച്ചതിനുശേഷം അടച്ച തുകയ്ക്കും നികുതിയിന്മേൽ ക്രെഡിറ്റ് ലഭിക്കുന്നതാണ്. നികുതി വെട്ടിപ്പ് കോമ്പൗണ്ട് ചെയ്ത വേളയിൽ അടച്ച നികുതി, നിർണ്ണയിക്കപ്പെടുന്ന തുകയിൽ വരവു വെയ്ക്കുന്നതാണ്. ഈ പദ്ധതി സ്വീകരിച്ച് പൂർത്തിയാകുന്ന കേസുകളിൽ പിന്നീട് റീ ഫണ്ട് അനുവദനീയമല്ല. മുൻ സ്കീമിലെ മറ്റു വ്യവസ്ഥകൾ തുടരുന്നതാണ്.
- 217. അസെസ്സ്മെന്റ് പൂർത്തിയായി 30 ദിവസത്തിനകം ഈ പദ്ധതി സ്വീകരിക്കാവുന്നതാണ്. അപ്പീൽ ഉത്തരവുകൾ പ്രകാരം അസെസ്സ്മെന്റുകൾ പുതുക്കിയ കേസുകളിലും ഇതു ബാധകമാണ്. കേരള മൂല്യവർദ്ധിത നികുതി, കേന്ദ്ര വിൽപന നികുതി, ആഡംബര നികുതി, സർചാർജ്ജ് നിയമ പ്രകാരമുള്ള കുടിശിക, കേരള കാർഷിക ആദായ നികുതി തുടങ്ങിയ നിയമങ്ങളുടെ കീഴിൽ വരുന്ന കുടിശികകൾക്കും ഈ പദ്ധതി ബാധകമായിരിക്കും. സർക്കാർ അപ്പീൽ ഫയൽ ചെയ്ത കേസുകളിൽ നികുതി നിർണ്ണയാധികാരിയുടെ ആദ്യ ഉത്തരവിലെ ഡിമാന്റ് ആസ്പദമാക്കി ഈ പദ്ധതി സ്വീകരിക്കാവുന്നതാണ്. ഒരു സാമ്പത്തിക വർഷത്തേയ്ക്കുള്ള എല്ലാ നികുതി കുടിശികകളും ഒരുമിച്ചു തീർപ്പാക്കേണ്ടതാണ്. ഈ പദ്ധതി സ്വീകരിച്ച് പൂർത്തിയാക്കുന്ന കേസുകളിൽ റീഫണ്ട് അനുവദനീയമല്ല. ആനസ്സി സ്വീകരിച്ച് നൽകുന്ന ഉത്തരവുകൾ സ്വമേധയാ പുനപരിശോധിക്കുന്നതിന് നികുതി കമ്മീഷണർക്ക് അധികാരമുണ്ടായിരിക്കും.
- 218. അനുമതി നികുതിദായകരുടെ ആനസ്സി, അടയ്ക്കാ കർഷകരുടെ ആനസ്സി എന്നിവ തുടരുന്നതാണ്. പുതിയ പദ്ധതി സ്വീകരിച്ചാൽ മറ്റ് ആനസ്സികൾ തുടരുന്നത് അനുവദനീയമല്ല.
- 219. മൂല്യവർദ്ധിത നികുതി നിയമ പ്രകാരം റിട്ടേൺ റിവൈസന്റ് ചെയ്യുന്നതിന് 2019 സെപ്റ്റംബർ 30 വരെ അവസരം നൽകിയിരുന്നു. വ്യാപാരികളുടെ നിരന്തരമായ ആവശ്യം പരിഗണിച്ച് 2020 ഡിസംബർ 31 വരെ ദീർഘിപ്പിക്കുന്നു.

220. ജിഎസ്ടിയിൽ ലയിപ്പിച്ച മൂല്യവർദ്ധിത നികുതി, ആഡംബര നികുതി എന്നിവയിൽ 2014-15 മുതൽ തീർപ്പാകാനുള്ള നികുതി നിർണ്ണയങ്ങൾ 2021 മാർച്ച് 31-ന് തീർക്കുന്നതാണ്. പിഴ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള കേസുകൾ കമ്മീഷണറേറ്റിൽ നിന്നും പരിശോധന നടത്തി അപാകത കണ്ടെത്തുന്ന കേസുകൾ, അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ അപാകത കണ്ടെത്തിയ കേസുകൾ എന്നിവയിൽ മാത്രമായി നികുതി നിർണ്ണയ നടപടിക്രമങ്ങൾ ചുരുക്കും.

കേരള പൊതുവിൽപ്പന നികുതി

221. 2019-20 ബജറ്റിൽ കേരള പൊതുവിൽപ്പന നികുതി നിയമത്തിനു കീഴിലുള്ള കുടിശ്ശികയ്ക്ക് ആംനസ്റ്റി പ്രഖ്യാപിച്ചിരുന്നു. പ്രസ്തുത ആംനസ്റ്റി ഈ വർഷവും തുടരുന്നതാണ്.

222. സർക്കാർ നയത്തിന്റെ ഭാഗമായി അടച്ചുപൂട്ടുകയും പിന്നീട് ലൈസൻസ് ലഭിക്കുകയും ചെയ്ത ബാർ ഹോട്ടലുകൾക്ക് സോഫ്റ്റ്‌വെയറിനിലെ പ്രശ്നങ്ങൾമൂലം കൃത്യമായി റിട്ടേണുകൾ യഥാസമയം സമർപ്പിക്കാൻ കഴിയാതെ വന്നിട്ടുണ്ട്. ഇത്തരം കേസുകളിൽ വ്യാപാരികൾക്ക് അസൈന്മെന്റുകളിലൂടെ ചുമത്തപ്പെട്ട നികുതിയും പിഴയും ദുർവഹമാണെന്ന് പരാതികൾ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുതകാലഘട്ടത്തിലെ വ്യാപാരത്തിൽ കോമ്പൗണ്ടിംഗ് രീതിയിൽ കണക്കാക്കി നികുതി അടയ്ക്കാനുള്ള അവസരം നൽകും. കേരള പൊതുവിൽപ്പന നികുതി നിയമത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള കോമ്പൗണ്ടിംഗ് സമ്പ്രദായത്തിന്റെ എല്ലാ നിബന്ധനകളും ഇവർക്കും ബാധകമായിരിക്കും. ഇപ്രകാരം നികുതി അടയ്ക്കുന്നവർക്ക് പിഴ ഒഴിവാക്കുന്നതും ടേണോവർ ടാക്സ് പിരിച്ചെടുക്കാത്ത നികുതി ആയതിനാൽ പലിശയിൽ 50 ശതമാനം ഇളവ് അനുവദിക്കുന്നതുമാണ്. ഇതിനുള്ള അപേക്ഷ ജൂലൈ 31-നു മുമ്പ് സമർപ്പിക്കുകയും ഒന്നാം ഗഡുവായി നികുതിയുടെ 20 ശതമാനം ഒരു മാസത്തിനുള്ളിൽ അടയ്ക്കുകയും ബാക്കി തുക ഡിസംബർ 31-നു മുമ്പായി നാലു ഗഡുക്കളായി അടയ്ക്കുകയും വേണം.

ആഡംബര നികുതി

223. 2019-20-ലെ ബജറ്റിൽ 5 ലക്ഷം രൂപവരെ വിറ്റുവരവുള്ള വ്യാപാരികളുടെ നികുതി നിർണ്ണയങ്ങൾ നിബന്ധനകൾക്ക് വിധേയമായി പൂർത്തിയായതായി പ്രഖ്യാപിച്ചിരുന്നു. ഈ ആനുകൂല്യം 10 ലക്ഷം രൂപ വരെ വിറ്റുവരവുള്ള വ്യാപാരികൾക്കും ബാധകമാക്കുന്നു.

മോട്ടോർ വാഹന നികുതി

224. ഇലക്ട്രിക് വാഹനങ്ങളുടെ പ്രോത്സാഹനം സർക്കാർ നയമാണ്. ഇതിനായി,

- ഇലക്ട്രിക് ഓട്ടോറിക്ഷകളുടെ ആദ്യ അഞ്ചുവർഷത്തെ നികുതി പൂർണ്ണമായും ഒഴിവാക്കുന്നതാണ്.
- പുതുതായി വാങ്ങുന്ന പെട്രോൾ, ഡീസൽ ഓട്ടോറിക്ഷകളുടെ ആദ്യ അഞ്ചുവർഷ നികുതിയിൽ ഏർപ്പെടുത്തിയിരുന്ന റിബേറ്റ് എടുത്തുകളയുന്നു. ഇത്തരം വാഹനങ്ങളുടെ ആദ്യ അഞ്ചുവർഷത്തെ ഒറ്റത്തവണ നികുതി 2,500 രൂപയായി നിജപ്പെടുത്തുന്നു.
- പുതുതായി വാങ്ങുന്ന ഇലക്ട്രിക് കാറുകൾ, ഇലക്ട്രിക് മോട്ടോർ സൈക്കിളുകൾ, സ്വകാര്യ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്ന ഇലക്ട്രിക് പ്രൈവറ്റ് സർവീസ് വാഹനങ്ങൾ, മുച്ചിത്ര വാഹനങ്ങൾ എന്നിവയുടെ ഒറ്റത്തവണ നികുതി അഞ്ചു ശതമാനമായി നിജപ്പെടുത്തുന്നു.

225. ഡീലർമാരുടെ കൈവശമുള്ളതും ഡെമോ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് മാത്രമായി ഉപയോഗിക്കുന്നതുമായ വാഹനങ്ങൾക്ക് ഒരു വർഷത്തേക്ക് ഇതേതരത്തിലുള്ള പുതിയ വാഹനങ്ങൾ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുമ്പോൾ അടയ്ക്കേണ്ടതായ നികുതിയുടെ 1/15 നികുതി ഏർപ്പെടുത്തുന്നതാണ്. ഇത്തരം വാഹനങ്ങൾ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുമ്പോൾ 15 വർഷത്തെ ഒറ്റത്തവണ നികുതി ബാധകമാക്കുന്നതാണ്.

226. മൾട്ടിആക്സിൽ വാഹനങ്ങളുടെ ത്രൈമാസ നികുതി അയൽ സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്ന ഇത്തരം വാഹനങ്ങളുടെ നികുതിയേക്കാൾ കൂടുതലാണ്. ആയതിനാൽ ടിപ്പർ വിഭാഗത്തിൽപ്പെടാത്തതും 20000 കിലോഗ്രാം രജിസ്റ്റേർഡ് ലെയ്ഡൻ വെയിറ്റിൽ കൂടുതലുള്ളതുമായ ചരക്കുവാഹനങ്ങളുടെ നികുതിയിൽ 25 ശതമാനം കുറവ് പ്രഖ്യാപിക്കുന്നു.

227. മോട്ടോർ വാഹന ടാക്സേഷൻ നിയമത്തിൽ വാങ്ങൽവില എന്നത് വാഹന ഡീലർ അല്ലെങ്കിൽ വാഹന നിർമ്മാതാവ് നൽകുന്ന ഇൻവോയിസിൽ ഏതെല്ലാം വിശദാംശങ്ങൾ ഉണ്ടോ അതെല്ലാം

ചേർത്തിട്ടുള്ള വിലയാണ്. പത്തുലക്ഷത്തിനു മുകളിൽ വിലയുള്ള വാഹനം വിൽക്കുമ്പോൾ വാഹനം വിൽക്കുന്നവർ ഒരു ശതമാനം നികുതി പിടിച്ചു ഇൻകം ടാക്സ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിന് അടയ്ക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. ഇത് പിന്നീട് വാഹന ഉടമ അടയ്ക്കുന്ന വരുമാന നികുതിയിൽ അഡ്ജസ്റ്റ് ചെയ്യാം. ഈ തുക വാങ്ങൽവില കണക്കാക്കുമ്പോൾ ഉൾപ്പെടുത്തില്ല എന്ന് നിയമത്തിൽ വ്യക്തത വരുത്തുന്നതാണ്.

228. രണ്ടു ലക്ഷം വരെ വില വരുന്ന മോട്ടോർ സൈക്കിളുകൾക്ക് ഒരു ശതമാനവും, പതിനഞ്ചു ലക്ഷം വരെ വിലവരുന്ന മോട്ടോർ കാറുകൾ, സ്വകാര്യ ആവശ്യത്തിന് ഉപയോഗിക്കുന്ന പ്രൈവറ്റ് സർവീസ് വാഹനങ്ങൾ എന്നിവയുടെ നികുതിയിൽ രണ്ട് ശതമാനവും വർദ്ധനവ് വരുത്തുന്നു. ഇതുവഴി 200 കോടി രൂപ അധിക വരുമാനം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

229. സ്വകാര്യ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്ന മുച്ചിത്ര വാഹനങ്ങളുടെ നികുതി കഴിഞ്ഞ 13 വർഷമായും കൺസ്യൂക്ഷൻ വാഹനങ്ങളുടെ നികുതി കഴിഞ്ഞ 10 വർഷമായും വർദ്ധിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. അതിനാൽ പുതുതായി രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്ന ഇത്തരം വാഹനങ്ങളുടെ നികുതിയിൽ 2 ശതമാനം വർദ്ധന വരുത്തുന്നു. ഇതിൽ നിന്നും 8 കോടി രൂപ അധിക വരുമാനം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

230. പൊല്യൂഷൻ ടെസ്റ്റിംഗ് സ്റ്റേഷനുകളുടെ ലൈസൻസ് ഫീ കഴിഞ്ഞ പതിനാറുവർഷമായി വർദ്ധിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. ഇരുപത്തയ്യായിരം രൂപയായി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു.

231. ഇപ്പോൾ 74 നമ്പരുകൾ മാത്രമാണ് ഫാൻസി നമ്പരുകളായി കേരള മോട്ടോർ വാഹന ചട്ടത്തിൽ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഈ ശ്രേണിയിലേയ്ക്ക് കൂടുതൽ നമ്പരുകൾ ഉൾക്കൊള്ളിക്കുന്നതാണ്.

232. വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ബസുകളുടെ നികുതി കഴിഞ്ഞ 23 വർഷമായി വർദ്ധിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. സർക്കാർ/എയിഡഡ് വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളൊഴികെ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുള്ള എഡ്യൂക്കേഷൻ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂഷൻ ബസുകളുടെ നികുതി സീറുകളുടെ എണ്ണത്തിന് ആനുപാതികമായി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതാണ്. ഇരുപതു സീറുകൾ വരെയുള്ള ബസുകൾക്ക് സീറ്റ് ഒന്നിന് 50 രൂപയായും 20

സീറ്റുകൾക്ക് മുകളിലുള്ള ബസുകൾക്ക് സീറ്റ് ഒന്നിന് 100 രൂപയായും ത്രൈമാസ നികുതി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. ഇതിൽ നിന്നും 6 കോടി രൂപ അധിക വരുമാനം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

233. പൊതുഗതാഗതം പരമാവധി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക എന്നതാണ് സർക്കാർ നയം. എന്നാൽ തറ വിസ്തീർണത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നികുതി ഈടാക്കുന്നതായ സ്റ്റേജ് കാര്യേജുകളുടെ നികുതിയിൽ അധികവർദ്ധന ഉണ്ടായി എന്ന പരാതി നിലനിൽക്കുന്നുണ്ട്. ആയതിനാൽ തറവിസ്തീർണത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നികുതി ഈടാക്കുന്ന സ്റ്റേജ് കാര്യേജുകളുടെ നികുതിയിൽ 10 ശതമാനം കുറവു വരുത്തുന്നതാണ്.

234. മോട്ടോർ വാഹന ചട്ടപ്രകാരം ട്രാൻസ്പോർട്ട് വാഹനങ്ങളിൽ പരസ്യം പതിക്കുന്നതിന് 100 സ്ക്വയർ സെന്റിമീറ്ററിന് ഒരു വർഷത്തേക്ക് 20 രൂപയും ഡിജിറ്റൽ പരസ്യം പതിക്കുന്നതിന് 40 രൂപയുമാണ് ഈടാക്കുന്നത്. ട്രാൻസ്പോർട്ട് വാഹനങ്ങളിൽ പരസ്യം പതിക്കുന്നതിനുള്ള കുറഞ്ഞ കാലാവധി ഒരു മാസമായി നിജപ്പെടുത്തുന്നു. ഫീസ് ഒരു മാസത്തേക്ക് 100 സ്ക്വയർ സെന്റിമീറ്ററിന് സാധാരണ പരസ്യങ്ങൾക്ക് 5 രൂപ നിരക്കിലും ഡിജിറ്റൽ പരസ്യങ്ങൾക്ക് 10 രൂപ നിരക്കിലും എന്ന് പരിഷ്കരിക്കുന്നു. കേരള മോട്ടോർ വാഹന ചട്ടത്തിൽ തദനുസൃതമായ ഭേദഗതി വരുത്തുന്നതാണ്.

235. കേരളത്തിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യപ്പെടേണ്ടതായ നിരവധി സ്വകാര്യ വാഹനങ്ങൾ പുതുച്ചേരി ഉൾപ്പെടെയുള്ള മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത് കേരളത്തിൽ തുടർച്ചയായി സർവ്വീസ് നടത്തിയിരുന്നു. ഇത്തരം വാഹനങ്ങളിൽ നിന്ന് നികുതി ഈടാക്കാനുള്ള നടപടികൾ കോടതി വ്യവഹാരങ്ങളിൽപ്പെട്ട് തടസ്സം നേരിട്ടിരുന്നു. ഈ വാഹനങ്ങൾക്ക് മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത തീയതി മുതലുള്ള നികുതി കേരളത്തിൽ അടയ്ക്കേണ്ടതാണെന്ന വ്യവസ്ഥ വാഹനങ്ങളുടെ മേൽവിലാസം മാറ്റുന്നതിന് വാഹന ഉടമകൾക്ക് ബുദ്ധിമുട്ട് ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇതും അനുബന്ധ വ്യവഹാരങ്ങളും ഒഴിവാക്കുന്നതിനും ഇത്തരം വാഹനം കേരളത്തിലേക്ക് മേൽവിലാസം മാറ്റുന്നതിനായി മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നും എൻഒസി എടുത്ത തീയതി മുതൽ കേരളത്തിലെ നികുതി അടച്ചാൽ മതിയെന്ന വ്യവസ്ഥ

കൊണ്ടുവരികയാണ്. ഇതുമാധി ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ പിഴകളും ഒഴിവാക്കുന്നു. ഇപ്പോൾ കോടതി വ്യവഹാരങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ള വാഹനങ്ങൾക്കും ഈ ആനുകൂല്യം ബാധകമാണ്.

236. അന്യസംസ്ഥാനങ്ങളിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യപ്പെട്ട ഒരു സ്വകാര്യ വാഹനം സ്ഥിരമായി ടി സംസ്ഥാനത്തും കേരളത്തിലും ഇടവിട്ടിടവിട്ട് സർവ്വീസ് നടത്തുകയാണെങ്കിൽ എൻ.ഒ.സി എടുക്കാതെയും രജിസ്ട്രേഷൻ മാറ്റാതെയും കേരളത്തിലെ നിലവിലുള്ള നിരക്കിലെ നികുതി അടച്ച് വാഹനം സർവ്വീസ് നടത്തുന്നതിനും അനുവാദം നൽകുന്നതാണ്.

237. വാഹനങ്ങളുടെ നികുതി കുടിശ്ശിക ഒറ്റത്തവണയായി അടയ്ക്കുന്നതിന് മുൻവർഷങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുത്തിയ ഒറ്റത്തവണ തീർപ്പാക്കൽ പദ്ധതി ചില ഭേദഗതികളോടെ ഈ വർഷവും തുടരവാൻ തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്. നാല് വർഷമോ അതിൽക്കൂടുതലോ നികുതി കുടിശികയുള്ള ട്രാൻസ്പോർട്ട് വാഹനങ്ങൾ അവസാനത്തെ നാലു വർഷത്തെ കുടിശികയുടെ 30 ശതമാനവും നോൺ ട്രാൻസ്പോർട്ട് വാഹനങ്ങൾ നാലു വർഷത്തെ നികുതി കുടിശികയുടെ 40 ശതമാനവും അടച്ച് നിയമ നടപടികളിൽ നിന്നും ഒഴിവാകാവുന്നതാണ്. നിലവിൽ സർവ്വീസ് നടത്താത്തതും ഉപയോഗശൂന്യമായതോ കൈമാറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ടതോ ആയ വാഹനങ്ങൾക്ക് സത്യവാങ്മൂലം നൽകി ഭാവിയിലുണ്ടാകാവുന്ന ബാധ്യതയിൽ നിന്നും ഒഴിവാക്കുകയും ചെയ്യാം. നിലവിൽ റവന്യൂ റിക്കവറികൾ നടപടികൾ വഴി കുടിശിക നികുതി അടയ്ക്കുന്നവർക്കും ഈ പദ്ധതി പ്രയോജനപ്പെടുത്താം.

238. 2007 ജനുവരി 1-ന് മുമ്പ് രജിസ്റ്റർ ചെയ്യപ്പെട്ടതും എന്നാൽ കഴിഞ്ഞ പത്തു വർഷമായി മോട്ടോർ വാഹന വകുപ്പിൽ യാതൊരു സേവനത്തിനും സമീപിക്കാത്തതുമായ ട്രാൻസ്പോർട്ട് വാഹനങ്ങളുടെയും കഴിഞ്ഞ 20 വർഷമായി മോട്ടോർ വാഹന വകുപ്പിൽ ഒരു സേവനത്തിനും സമീപിക്കാത്ത നോൺ ട്രാൻസ്പോർട്ട് വാഹനങ്ങളുടെയും നികുതി കുടിശിക വകുപ്പിന്റെ അരിയർ ലിസ്റ്റിൽ നിന്നും ഒഴിവാക്കുന്നു. എന്നാൽ ടി വാഹനം പിന്നീട് സർവ്വീസ് നടത്തുകയാണെന്ന് കണ്ടെത്തിയാൽ പ്രസ്തുത വാഹനത്തിന്റെ മുഴുവൻ നികുതി കുടിശികയും പിഴയോടുകൂടി ഈടാക്കും.

239. കേരള മോട്ടോർ വാഹന നികുതി നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 22 പ്രകാരം സർക്കാർ കസ്റ്റഡിയിലുള്ള വാഹനത്തിന് കസ്റ്റഡി കാലയളവിലുള്ള നികുതി ഒഴിവാക്കി കൊടുക്കുന്നതിന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ നികുതി അടയ്ക്കാത്തതിന് പിടിച്ചെടുത്തിട്ടുള്ള വാഹനങ്ങളുടെ കസ്റ്റഡി കാലയളവിലുള്ള നികുതി വാഹന ഉടമ ഹോറം ജി നൽകിയില്ലെങ്കിൽ ഒഴിവാക്കി നൽകുന്നതിന് നിലവിൽ വ്യവസ്ഥയില്ല. ഇത്തരം വാഹനങ്ങൾക്കും വാഹന ഉടമ ഹോറം ജി നൽകിയില്ലെങ്കിലും കസ്റ്റഡി കാലയളവിലുള്ള നികുതി ഒഴിവാക്കി നൽകുന്നതാണ്.

രജിസ്ട്രേഷൻ സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടിയും

240. വിവരസാങ്കേതിക മേഖലയിലെ നൂതനാശയമായ ബ്ലോക്ക് ചെയിൻ സാങ്കേതികവിദ്യ അടിസ്ഥാനമായി രജിസ്ട്രേഷൻ സംവിധാനം പരിഷ്കരിക്കുന്നതും ആധാര മാതൃകകൾക്ക് ഫോം രൂപം നൽകിക്കൊണ്ട് സ്റ്റാർട്ട് കോൺടാക്ട് എന്ന ആശയം നടപ്പിൽ വരുത്തുന്നതാണ്.

241. സബ് രജിസ്ട്രാർ ഓഫീസുകളെ ഐഎസ്ഒ നിലവാരത്തിൽ എത്തിക്കുന്നതാണ്.

242. ഈസ് ഓഫ് ഡൂയിംഗ് ബിസിനസ് നടപ്പിലാക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട സബ് രജിസ്ട്രാർ ഓഫീസുകളിൽ അവയി ദിനങ്ങളിലും രജിസ്ട്രേഷൻ സൗകര്യം ഒരുക്കുന്നതാണ്.

243. ഫ്ലാറ്റുകൾ ഒഴികെയുള്ള കെട്ടിടങ്ങൾക്ക് സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടി കണക്കാക്കുന്നതിന് വില നിശ്ചയിക്കുന്നതിനുള്ള കൃത്യമായ സംവിധാനമില്ല. ഇത് വൻതോതിൽ നികുതി ചോർച്ചയ്ക്ക് ഇടയാക്കുന്നുണ്ട്. ഇതുപരിഹരിക്കാനായി സെൻട്രൽ പി.ഡബ്ല്യൂ.ഡി.- യുടെ നിരക്കു പ്രകാരം വില നിർണ്ണയിക്കുന്നതിന് കേരള സ്റ്റാമ്പ് ആക്ട് ഭേദഗതി കൊണ്ടുവരുന്നതാണ്. ഇതിലൂടെ 225 കോടി രൂപയുടെ അധികവരുമാനം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

244. ഭൂമിയുടെ വിപണി വിലയും സർക്കാർ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള ന്യായവിലയും തമ്മിലുള്ള അന്തരം കുറച്ചുകൊണ്ടുവരുന്നതിന് ഇപ്പോൾ നിലവിലുള്ള ന്യായവിലയുടെ 10 ശതമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതാണ്. ഇതിലൂടെ 200 കോടി രൂപയുടെ അധിക വരുമാനം പ്രതീക്ഷിക്കാം.

- 245. വൻകിട പ്രോജക്ടുകൾ നടപ്പിലാക്കുമ്പോൾ ചുറ്റുപാടുമുള്ള ഭൂമിയിൽ ഗണ്യമായ വിലവർദ്ധനവ് ഉണ്ടാകും. അതുകൊണ്ട് വൻകിട പ്രോജക്ടുകൾക്ക് അടുത്ത് നോട്ടീഫൈ ചെയ്യപ്പെടുന്ന ഭൂമിക്ക് വിജ്ഞാപനം ചെയ്യപ്പെട്ട ന്യായവിലയേക്കാൾ 30 ശതമാനം വരെ വില പുനർനിർണ്ണയിക്കുന്നതാണ്. ഇതുവഴി 50 കോടി രൂപയുടെ അധിക വരുമാനം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.
- 246. നിലവിലുള്ള നിയമം അനുസരിച്ച് ചിട്ടി സംബന്ധമായ കുറ്റങ്ങൾ മൂന്നുതവണ മാത്രമേ കോമ്പൗണ്ട് ചെയ്യാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. ഈ പരിധി എടുത്തു കളയുന്നു. ഇതോടൊപ്പം തന്നെ കോമ്പൗണ്ടിംഗ് ഫീസ് വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതാണ്.
- 247. ഡെപ്യൂസിറ്റ് ഓഫ് ടൈറ്റിൽ ഡീഡ് മുഖേനയുള്ള പണയാധാരങ്ങളുടെ രജിസ്ട്രേഷൻ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി മുദ്രവില, രജിസ്ട്രേഷൻ ഫീസ് എന്നിവ കുറയ്ക്കുകയുണ്ടായി. എന്നാൽ നിയമത്തിൽ പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥ ഇല്ലാത്തതിനാൽ ഇവ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നില്ല. ആയതിനാൽ മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളിലെപ്പോലെ ഡെപ്യൂസിറ്റ് ഓഫ് ടൈറ്റിൽ ഡീഡിന്റെ രജിസ്ട്രേഷൻ നിർബന്ധമാക്കുവാൻ രജിസ്ട്രേഷൻ ഓക്ട്രിൽ ഭേദഗതി വരുത്തുന്നതാണ്.

ലാന്റ് റവന്യൂ

- 248. താമസത്തിന് ഉപയോഗിക്കുന്ന കെട്ടിടങ്ങൾക്ക് ചുമത്തുന്ന വാർഷിക ആഡംബര കെട്ടിട നികുതി പുതുക്കുന്നു.
 - 278.7 - 464.50 ചതുരശ്ര മീറ്റർ = 5000 രൂപ
(3000 - 5000 ചതുരശ്രയടി)
 - 464.51 - 696.75 ചതുരശ്രമീറ്റർ = 7500 രൂപ
(5001 - 7500 ചതുരശ്രയടി)
 - 696.76 - 929 ചതുരശ്രമീറ്റർ = 10000 രൂപ
(7501 - 10000 ചതുരശ്രയടി)
 - 929 ചതുരശ്രമീറ്ററിനു മുകളിൽ = 12500 രൂപ
(10000 ചതുരശ്രയടിക്കു മുകളിൽ)

5 വർഷത്തേയ്ക്കോ അതിനു കൂടുതൽ കാലത്തേയ്ക്കോ ഉള്ള ആഡംബര നികുതി ഒരുമിച്ചു മുൻകൂറായി അടയ്ക്കുന്നപക്ഷം ആകെ നികുതിയിൽ 20 ശതമാനം ഇളവ് അനുവദിക്കുന്നതാണ്. 16 കോടി രൂപ അധിക വരുമാനം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

249. 2014-നുശേഷം റവന്യൂ വകുപ്പ് ഈടാക്കുന്ന ഒറ്റത്തവണ കെട്ടിട നികുതിയിൽ വർദ്ധനവ് വരുത്തിയിട്ടില്ല. പരമാവധി 30 ശതമാനത്തിൽ കവിയാത്തവിധം ഈ നികുതി യുക്തിസഹമായി പുനർനിർണ്ണയിക്കുന്നു. മേലിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ, നഗരസഭകൾ, കോർപ്പറേഷനുകൾ എന്നിങ്ങനെ മൂന്ന് കാറ്റഗറികളിലായിരിക്കും നികുതി നിരക്കുകൾ. മൂന്ന് സ്പെഷ്യൽ ഗ്രേഡ് പഞ്ചായത്ത് പദവിയില്ലാതിരുന്ന പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് ആനുപാതികമല്ലാത്ത വർദ്ധനവു വരുന്നത് ഒഴിവാക്കാൻ ഒരു റിബേറ്റ് നിശ്ചയിക്കുന്നതായിരിക്കും.

250. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ കെട്ടിട നമ്പർ അനുവദിക്കുന്നതിനു മുന്നോടിയായി ഒറ്റത്തവണ കെട്ടിട നികുതി ഒടുക്കിയിട്ടുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പാക്കുന്ന വ്യവസ്ഥ ബന്ധപ്പെട്ട നിയമങ്ങളിൽ ചേർക്കുന്നതാണ്. ഇതിലൂടെ 50 കോടി രൂപ അധിക വരുമാനം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

251. പോക്കവരവിനുള്ള ഫീസ് പുതുക്കുന്നു. ആധാരത്തിലെ ഓരോ പട്ടികയും പ്രത്യേക യൂണിറ്റുകളായി കണക്കാക്കി ചുവടെ ചേർക്കും പ്രകാരം ഭേദഗതി വരുത്തുന്നു.

- 10 ആർ വരെ = 100 രൂപ
- 11 - 20 ആർ വരെ = 200 രൂപ
- 21 - 50 ആർ വരെ = 300 രൂപ
- 51 - 1 ഹെക്ടർ വരെ = 500 രൂപ
- 1 ഹെക്ടറിന് മുകളിൽ 2 വരെ = 700 രൂപ
- 2 ഹെക്ടറിനു മുകളിൽ = 1000 രൂപ

ഇതിലൂടെ 8 കോടി രൂപയുടെ അധിക വരുമാനം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

- 252. വില്ലേജ് ഓഫീസുകളിൽ നിന്നും സ്ഥല പരിശോധന നടത്തി നൽകുന്ന ലൊക്കേഷൻ മാപ്പുകൾക്ക് 200 രൂപ ഫീസ് ഏർപ്പെടുത്തുന്നു. സർക്കാർ ഭവന പദ്ധതികൾക്കായി നൽകുന്ന ലൊക്കേഷൻ മാപ്പുകളെ ഈ ഫീസിൽ നിന്നും ഒഴിവാക്കും. ഇതിലൂടെ 50 കോടി രൂപ അധിക വരുമാനം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.
- 253. വില്ലേജ് ഓഫീസുകളിൽ നിന്നും നൽകുന്ന തണ്ടപ്പേർ പകർപ്പിന് 100 രൂപ ഫീസ് ഏർപ്പെടുത്തുന്നു. സർക്കാർ ഭവന പദ്ധതികൾക്കായി നൽകുന്ന തണ്ടപ്പേർ പകർപ്പുകളെ ഈ ഫീസിൽ നിന്നും ഒഴിവാക്കും. ഇതിലൂടെ 50 കോടി രൂപ അധിക വരുമാനം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.
- 254. സംസ്ഥാനത്ത് സർക്കാർ ഭൂമിപാട്ടത്തിന് നൽകിയ വകയിൽ 1173.6 കോടി രൂപ പിരിഞ്ഞു കിട്ടാനുണ്ട്. ഈ കുടിശിക ഈടാക്കി കേസുകൾ തീർപ്പാക്കൽപ്പിക്കുന്നതിനായി ഒറ്റത്തവണ തീർപ്പാക്കൽ പദ്ധതി പ്രഖ്യാപിക്കുന്നു. മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ, ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രദേശങ്ങളിൽ അവസാനമായി പാട്ടക്കുടിശിക പുതുക്കി നിശ്ചയിച്ച 27-1-2016, 5-2-2016 വരെയുള്ള പാട്ടക്കുടിശിക അടയ്ക്കുന്നതിന് 50 ശതമാനം ഇളവ് അനുവദിക്കുന്നു. ഇതിലൂടെ 100 കോടി രൂപ അധിക വരുമാനം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.
- 255. വിജ്ഞാപനം ചെയ്യപ്പെടാത്ത ഭൂമികൾ സ്വഭാവവ്യതിയാനം വരുത്തുന്നതിന് അനുമതി നൽകുന്നതിന് 2008-ലെ കേരള നെൽവയൽ തണ്ണീർത്തട സംരക്ഷണ ചട്ടങ്ങൾക്ക് അനുബന്ധമായുള്ള പട്ടിക പ്രകാരമുള്ള ഫീസ് പുതുക്കി നിശ്ചയിക്കുന്നു. വിജ്ഞാപനം ചെയ്യപ്പെടാത്ത ഭൂമിയുടെ ഏറ്റവും അടുത്തായി സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന പുരയിടത്തിന്റെ ന്യായവില കണക്കാക്കി ഫീസ് ഈടാക്കുന്നതാണ്. ഇതിന് ആവശ്യമായ നിയമഭേദഗതികൾ കൊണ്ടുവരുന്നതാണ്.
- 256. ഡാമിലെ മണൽ വാരുന്നത് സംബന്ധിച്ച് പത്ത് വർഷത്തിലേറെയായി കേരളത്തിൽ ചർച്ചകൾ നടക്കുന്നു. എന്നാൽ പല കാരണങ്ങൾകൊണ്ടും ഇത് പ്രവർത്തനപഥത്തിൽ എത്തിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ഇപ്പോൾ മംഗലം ഡാം അന്തർദ്ദേശീയ

മത്സര ടെണ്ടറിന് വിളിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ അനുഭവംകൂടി കണക്കിലെടുത്ത് ജലവിഭവ വകുപ്പിന്റെ 12 ഡാമുകളിലും വൈദ്യുതി വകുപ്പിന്റെ 20 ഡാമുകളിലും ഖനനം നടത്തുന്നതിനുള്ള ഡി.പി.ആർ. തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളിലേയ്ക്ക് നീങ്ങും. നാല് മാസത്തിനുള്ളിൽ ആറ് ഡാമുകളിലെങ്കിലും ടെണ്ടർ നടപടികൾ ആരംഭിക്കും. ഈ നടപടിക്രമങ്ങൾ ധനകാര്യ വകുപ്പ് ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതാണ്.

VIII

ഉപസംഹാരം

257. 2019-20-ലെ പുതുക്കിയ ബജറ്റ് എസ്റ്റിമേറ്റിന്റെ സംക്ഷിപ്തരൂപം ഞാൻ അവതരിപ്പിക്കുകയാണ്.

2019-20 ലെ പുതുക്കിയ എസ്റ്റിമേറ്റ്

(രൂപ കോടിയിൽ)

റവന്യൂ വരവ്	99,042.58
റവന്യൂ ചെലവ്	1,16,516.85
റവന്യൂ കമ്മി	-17,474.27
മൂലധന ചെലവ് (തനി)	-7,958.38
വായ്പകളും മുൻകൂറുകളും (തനി)	-753.59
പൊതുകടം (തനി)	19,987.25
പൊതുകണക്ക് (തനി)	5,899.00
ആകെ കമ്മി	-299.99
വർഷാരംഭ റെക്ക ബാക്കി	-17.81
വർഷാന്ത്യ റെക്ക ബാക്കി	-317.80

258. 2019-20-ലെ പുതുക്കിയ കണക്ക് പ്രകാരം റവന്യൂ വരുമാനത്തിലും പൊതുകടം വരുമാനത്തിലും ഗണ്യമായ കുറവുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഇതനുസരിച്ച് ചെലവുകൾ ചുരുക്കുന്നതിന് സർക്കാർ നിർബന്ധിതമായി. മൊത്തം ചെലവ് ബജറ്റിൽ വകയിരുത്തിയതിനേക്കാൾ 12 ശതമാനം കുറവാണ്. റവന്യൂ കമ്മി ബജറ്റിൽ കണക്കാക്കിയതിനേക്കാൾ ഉയർന്നതാണ്. എന്നാൽ 2017-18-നേക്കാൾ കുറവാണ്.

259. 2020-21-ലെ ബജറ്റ് എസ്റ്റിമേറ്റ് ഞാൻ അവതരിപ്പിക്കട്ടെ.

2020-21 ലെ ബജറ്റ് എസ്റ്റിമേറ്റ്

(രൂപ കോടിയിൽ)

റവന്യൂ വരവ്	1,14,635.90
റവന്യൂ ചെലവ്	1,29,837.37
റവന്യൂ കമ്മി	-15,201.47
മൂലധന ചെലവ് (തനി)	-12,863.21
വായ്പകളും മുൻകൂറുകളും (തനി)	-1,230.70
പൊതുകടം (തനി)	24,491.91
പൊതുകണക്ക് (തനി)	4,750
ആകെ കമ്മി	-53.47
വർഷാരംഭ റൊക്ക ബാക്കി	-317.80
വർഷാന്ത്യ റൊക്ക ബാക്കി	-371.27
ഇപ്പോൾ പ്രഖ്യാപിച്ച അധിക ചെലവ്	-632.93
നികുതി ഇളവുകൾ	
അധിക വിഭവസമാഹരണം	1,103
വർഷാന്ത്യ റൊക്ക ബാക്കി	98.8

260. ഇപ്പോൾ ബജറ്റ് പ്രസംഗത്തിൽ പ്രഖ്യാപിച്ച അധിക ചെലവുകളടക്കം നടപ്പുവർഷത്തെ പുതുക്കിയ കണക്കിനേക്കാൾ 15 ശതമാനം ഉയർന്നതാണ് 2020-21-ലെ ചെലവ്. മൂലധനച്ചെലവിൽ പുതുക്കിയ കണക്കിനേക്കാൾ 58 ശതമാനത്തിന്റെ വർദ്ധനവാണ് വകയിരുത്തിയിട്ടുള്ളത്. വികസന ചെലവുകൾ വെട്ടിക്കറയ്ക്കാതെ സംസ്ഥാനത്തെ ധനദ്രവീകരണ പാതയിലേയ്ക്ക് നയിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇതു ലക്ഷ്യമിട്ടുകൊണ്ടാണ് 1103 കോടി രൂപയുടെ അധിക വിഭവസമാഹരണം പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുള്ളത്. മുൻവർഷങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ തനതുവരുമാനം ഉയർത്തുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങളും ബജറ്റിലുണ്ട്. ഇതിന്റെ ഫലമായി റവന്യൂ കമ്മി 2019-20-ലെ പുതുക്കിയ കണക്കായ 2.01 ശതമാനത്തിൽ നിന്നും 1.55 ശതമാനമായി കുറയുമെന്നാണ് കണക്കാക്കുന്നത്. ധനകമ്മി 3 ശതമാനത്തിൽത്തന്നെ നിലനിർത്തും.

261. എന്നാൽ ഇന്നത്തെ കേരളത്തിന്റെ സാഹചര്യത്തിൽ വായ്പകൾ പൂർണ്ണമായും മൂലധനച്ചെലവിനുവേണ്ടി ഉപയോഗിക്കുന്ന സമിതിയിലേയ്ക്ക് എത്തുന്നതിന് ഇനിയും വർഷങ്ങൾ വേണ്ടിവരും. കാരണം, ഇന്നത്തെ അക്കൗണ്ടിംഗ് രീതിയിൽ വിദ്യാഭ്യാസ, ആരോഗ്യ ചെലവുകളെ മൂലധന നിക്ഷേപമായിട്ടല്ല കണക്കാക്കുന്നത്. എന്നാൽ നമുക്ക് അത് മാനവവിഭവ വികസനത്തിനുള്ള മൂലധനച്ചെലവാണ്. അതുകൊണ്ട് യാത്രികമായി റവന്യൂക്കമ്മി ഇല്ലാതാക്കാൻ നമുക്കാകില്ല. എന്നാൽ അത് കുറച്ചുകൊണ്ടുവരണമെന്ന നമ്മുടെ ദൃഢനിശ്ചയം 2020-21-ലെ ബജറ്റ് കണക്കുകളിൽ പ്രകടമാണ്.

262. കേരള വികസന മാതൃകയ്ക്ക് ഒരു പുതിയ പതിപ്പ് നാം സൃഷ്ടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. നമ്മുടെ സാമൂഹ്യനേട്ടങ്ങൾ സംരക്ഷിച്ചുകൊണ്ട് വ്യവസായ വളർച്ചയുടെ കുതിപ്പുനേടാനാണ് നാം ശ്രമിക്കുന്നത്. അതിനായുള്ള പരിശ്രമങ്ങൾ ഫലം കാണുന്നതിന്റെ നേർചിത്രമാണ് ഈ ബജറ്റിൽ നാം കണ്ടത്. സർ, 2020-21-ലെ ബജറ്റ് ഈ ദിശയിലേയ്ക്കുള്ള കുതിപ്പിന്റെ ആവേശമുയർത്തും. വികസന മാതൃകയുടെ ഈ പുതിയ പതിപ്പിന് മതനിരപേക്ഷ നവോത്ഥാനമൂല്യങ്ങളെ നാം മുറുകെപ്പിടിക്കണം; മുന്നോട്ടുകൊണ്ടു പോകണം. രവീന്ദ്രനാഥ ടാഗോറിന്റെ പ്രസിദ്ധമായ ഗീതാഞ്ജലിയിലെ മൂപ്പത്തഞ്ചാം സർഗ്ഗം നമ്മുടെ രക്തത്തിലുണ്ട്. എൻ.പി. ചന്ദ്രശേഖരന്റെ തർജ്ജമ ഞാൻ ഉദ്ധരിക്കാം,

എവിടെ മനം

ഭയശൂന്യം

എവിടെ ശീർഷമനീതം

എവിടെ സ്വതന്ത്രം ജ്ഞാനം....

അതാണ് സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ സ്വർഗ്ഗം, ഇന്ത്യക്കാരെ അവിടേയ്ക്ക് വിളിച്ചുണർത്തണേ എന്നായിരുന്നു ടാഗോറിന്റെ പ്രാർത്ഥന. സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ ആ സ്വർഗ്ഗത്തിനുവേണ്ടി പ്രക്ഷോഭരംഗത്ത് നിലയുറപ്പിച്ച യുവപോരാളികൾക്ക് ഒരിക്കൽക്കൂടി അഭിവാദ്യം അർപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഞാൻ ഈ ബജറ്റ് അവതരിപ്പിക്കുന്നു.

263. സർ, 2020-21-ലെ ബജറ്റ് സഭയുടെ പരിഗണനയ്ക്കായി ഞാൻ സമർപ്പിക്കുന്നു.

2020-21 മുതൽ 2022-23 വരെയുള്ള സാമ്പത്തിക വർഷങ്ങളിലേയ്ക്കുള്ള മീഡിയം ടോ ഫിസ്കൽ പോളിസി സ്റ്റേറ്റ്മെന്റും മീഡിയം ടോ ഫിസ്കൽ പ്ലാൻ അടക്കമുള്ള സ്റ്റാറ്റജി സ്റ്റേറ്റ്മെന്റും കേരള അടിസ്ഥാന സൗകര്യ നിക്ഷേപനിധി ബോർഡിന്റെ 2018-19 സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ ആന്വൽ റിപ്പോർട്ടും ആന്വൽ അക്കൗണ്ട്സും ഫിഡലിറ്റി സർട്ടിഫിക്കറ്റും ഞാൻ സഭയുടെ മേശപ്പുറത്തുവെക്കുന്നു. 2019-20 സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ ബജറ്റിലേയ്ക്കുള്ള അവസാന ബാച്ച് ഉപധനാഭ്യർത്ഥനകളുടെ സ്റ്റേറ്റ്മെന്റ് ഞാൻ മേശപ്പുറത്തുവെക്കുന്നു.

II റിപ്പോർട്ടുകളുടെ സമർപ്പണം

പ്രതിപക്ഷനേതാവ് (ശ്രീ. രമേശ് ചെന്നിത്തല): സർ, സാധാരണഗതിയിൽ ലോക്സഭയിലാണെങ്കിലും സംസ്ഥാന നിയമസഭകളിലാണെങ്കിലും ബജറ്റ് അവതരിപ്പിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ ഒരു നടപടിക്രമവും ഉണ്ടാകാറില്ല. അതാണ് കീഴ്വഴക്കം. അങ്ങ് അത് തെറ്റിക്കരുത്. ഇന്നുവരെ കേരള നിയമസഭയിൽ ബജറ്റ് അവതരിപ്പിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ അതിനുശേഷം ഒന്നും ഉണ്ടാകാറില്ല. പുതിയ പുതിയ കീഴ്വഴക്കങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കി ചട്ടങ്ങളും നടപടിക്രമങ്ങളും തെറ്റിക്കരുത്.

മി. സ്ലീക്കർ: നമ്മൾ ബി.എ.സി.-യിൽ കൂടിയാലോചിച്ച് എടുത്ത ഒരു തീരുമാനമാണിത്. ചില പ്രത്യേക സാഹചര്യത്തിൽ 11-2-2020-ന് സഭ പരിഗണിക്കേണ്ട ബില്ലുകൾ സംബന്ധിച്ച സബ്ജക്ട് കമ്മിറ്റി റിപ്പോർട്ടുകൾ ഇന്നുതന്നെ സഭയിൽ വരണമെന്നുള്ളതുകൊണ്ട് ബി.എ.സി.-യിൽ സംയുക്തമായി തീരുമാനിച്ചതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് ഉൾപ്പെടുത്തിയത്. ദയവായി അത് മനസ്സിലാക്കണം. ചെയറിന്റെ ഭാഗത്തുനിന്നും നടപടിക്രമങ്ങൾ ലംഘിച്ചതല്ല. സാഹചര്യങ്ങളുടെ ആവശ്യകതകൊണ്ട് സംഭവിച്ചതാണ്.

(1) 2020-ലെ കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി (ഭേദഗതി)ബില്ലും 2020-ലെ കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് (ഭേദഗതി) ബില്ലും സംബന്ധിച്ച സബ്ജക്ട് കമ്മിറ്റി റിപ്പോർട്ട്

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പുമന്ത്രി (ശ്രീ. എ. സി. മൊയ്തീൻ): സർ, തദ്ദേശസ്വയംഭരണവും ഗ്രാമവികസനവും ഭവനനിർമ്മാണവും സംബന്ധിച്ച സബ്ജക്ട് കമ്മിറ്റി IX-ന്റെ അധ്യക്ഷനായ ഞാൻ 2020-ലെ കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി (ഭേദഗതി) ബിൽ, 2020-ലെ കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് (ഭേദഗതി) ബിൽ എന്നിവ സംബന്ധിച്ച സബ്ജക്ട് കമ്മിറ്റി റിപ്പോർട്ടുകൾ സമർപ്പിക്കുന്നു.

(2) 2020-ലെ കേരള ക്രിസ്ത്യൻ സെമിത്തേരികൾ (ശവം അടക്കം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള അവകാശം) ബിൽ സംബന്ധിച്ച സബ്ജക്ട് കമ്മിറ്റി റിപ്പോർട്ട്

മുഖ്യമന്ത്രി (ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ): സർ, ആഭ്യന്തര കാര്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച സബ്ജക്ട് കമ്മിറ്റി XIV-ന്റെ അധ്യക്ഷനായ ഞാൻ 2020-ലെ കേരള ക്രിസ്ത്യൻ സെമിത്തേരികൾ (ശവം അടക്കം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള അവകാശം) ബിൽ സംബന്ധിച്ച സബ്ജക്ട് കമ്മിറ്റി റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കുന്നു.

മി. സ്പീക്കർ: റിപ്പോർട്ടുകൾ സമർപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഓർഡർ..... ഓർഡർ..... ബഹുമാനപ്പെട്ട ധനകാര്യ വകുപ്പുമന്ത്രി അവതരിപ്പിച്ച ബജറ്റ് പ്രസംഗവും അനുബന്ധ രേഖകളും അംഗങ്ങളുടെ മുൻപിലുള്ള ഡിവൈസിൽ 'ബജറ്റ്' എന്ന മെനവിൽ ലഭ്യമാണ്. കൂടാതെ നിങ്ങൾ നൽകിയ ഐപാഡിൽ 'നിയമസഭ' മൊബൈൽ ആപ്ലിക്കേഷൻ ഡൗൺലോഡ് ചെയ്ത് ഇൻസ്റ്റാൾ ചെയ്തിട്ടുള്ളവർക്ക് ബജറ്റ് പ്രസംഗവും അനുബന്ധ രേഖകളും പ്രസ്തുത ആപ്ലിക്കേഷനിൽത്തന്നെ ലഭിക്കുന്നതാണ്. അതോടൊപ്പം ബജറ്റ് സൂട്ടിനിറക്കിയുള്ള സബ്ജക്ട് കമ്മിറ്റി യോഗങ്ങളുടെ സമയവിവരപ്പട്ടിക ഡിവൈസിലും ആപ്ലിംഗും ലഭ്യമാണ്. ബജറ്റ് പ്രസംഗത്തിന്റെ കോപ്പി ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗങ്ങൾക്കും മാധ്യമപ്രതിനിധികൾക്കും ഇപ്പോൾ വിതരണം ചെയ്യുന്നതാണ്. ബജറ്റിന്റെ വിശദമായ രേഖകളടങ്ങിയ ഡോക്യുമെന്റ്സ് എം.എൽ.എ. ഹോസ്റ്റലിൽ അംഗങ്ങൾക്ക് അവരവരുടെ മുറികളിൽ എത്തിക്കുന്നതാണ്. മാധ്യമപ്രതിനിധികൾക്കുള്ള ബജറ്റ് ഡോക്യുമെന്റ്സ് ടേബിൾ വിഭാഗം അണ്ടർ സെക്രട്ടറിയുടെ മുറിയിൽ (റൂം നമ്പർ 407) നിന്നും ലഭിക്കുന്നതാണ്. ബജറ്റ് പ്രസംഗത്തിന്റെ കോപ്പി എല്ലാവർക്കും ലഭ്യമായെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

ഓർഡർ.....ഓർഡർ..... സഭ ഇപ്പോൾ പിരിയുന്നതും തിങ്കളാഴ്ച രാവിലെ 9.00 മണിക്ക് വീണ്ടും സമ്മേളിക്കുന്നതുമാണ്.

(2020 ഫെബ്രുവരി മാസം 10-ാം തീയതി രാവിലെ 9.00 മണിക്ക് വീണ്ടും സമ്മേളിക്കുന്നതിലേയ്ക്കായി സഭ രാവിലെ 11.40-ന് പിരിഞ്ഞു.)

(ബജറ്റ് പ്രസംഗത്തിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് പരിഭാഷ അനുബന്ധമായി ചേർത്തിട്ടുണ്ട്.)

അനുബന്ധം

ബജറ്റ് പ്രസംഗത്തിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് പരിഭാഷ

Sir,

1. I am presenting the Budget for the Financial Year 2020-21 before this August House against the backdrop of the unusual challenges being faced by our nation. Before entering into the Budget proposals we have to perceive the gravity of the situation.

I

PREFACE

Menace of Communalism

2. Democracy and dictatorship are standing face to face in India. The rulers in Delhi speak only in the language of hatred and rancour. Their followers consider violence and attack as their *karma*. The administrative set up has completely yielded to communalism. Generally speaking, this is the India of today.
3. Sir, Let me quote the doubt raised by Anand in the article, ‘ The pathways before a nation’ , “ how could a society so highly educated and standing at the forefront of intellectual world, be suddenly possessed by hatred towards a community and indulge in unbelievable crimes?”
4. Anwar Ali wrote about the times we live,

‘ *When things undreamed of*

in our minds

Whirl in like stormy winds,

We are living in times’ .

O.P. Suresh literally encapsulated this situation thus,

‘ *Malice is the pennant,*

Terrorism, the diplomacy,

Attack, the mode of greeting

Every citizen, a mighty explosion' .

The anxiety spread by the amendment to Citizenship Act and National Register of Citizens is beyond words.

' Fear is a nation,

Silence is an ornament there' .

We have to remember that these are the lines written by Drupath Gautham, a 15 year old higher secondary student at Meenangadi in Wayanad. Fear has engulfed even the imagination of our children.

The threat of detention camps is hanging over the heads of 19 lakh Assamese, who have lived as Indians till yesterday.

' Just like a house incorrectly drawn,

was wiped out by a child

with an eraser' .

P.N. Gopikrishnan has written about loss of house. With the same lucidity the rulers are getting ready to erase the citizenship rights of the people. But, Sir, we cannot give in to this threat. The future of the nation is in the youth who thronged the street taking the pledge not to give up India. Agitations are rising up everywhere in the country against the Citizenship Amendment Act that undermines the very essence of the Constitution.

5. We are passing through a period of the biggest agitation in the history of independent India. Students, youth and women are at the forefront of this struggle.

As pointed out by Prabha Varma,

' The campuses are resonating with curled fists

That declare they wouldn't yield an inch

To the fear emanating

From reverberations of guffaws,

The murk of echoing cries,

And eternal black scorpion lashings of

hatred' .

VinodVaishakhi's lines are also a true picture of this reverberation.

*' Over the snow
Girls gleaming like torches,
Cry out “ Sanghvat Se Azadi’
‘ We, we are the youth
You cannot but fall
into garbage heaps’ .*

The aspiration of Refeeq Ahammed will definitely become a reality.

6. Sir, which Keralite can't be enthused by the fact that Kerala provided the moral leadership to these agitations? Kerala is already a model to India in many areas. Kerala shall create a new model of unity, when the country is facing a threat to its very existence. The joint agitation organised against the amendment to Citizenship Act by LDF and UDF, keeping away their differences was a surprise to other States. Chief Minister and Opposition Leader sitting at Sathyagraha on the same agitation platform was a powerful message to the whole nation. Then the legislature of Kerala unanimously passed a resolution against this communal amendment. Even at the time of filing a case against the Central Government in the Supreme Court as per Article 131*, we were in unison. I am proud to say that the other States in India view with wonder the unity evolved in Kerala.

7. There is a chapter named, “ Freedom” , in the novel ‘ *Mullappoo niramulla pakalukal*’ by Benyamin. The chapter begin thus, “ by three o’ clock in the afternoon, people began to slowly flow along the streets..... Some held the national flag and some others the white flag of peace. Some others moved draped in the national flag. This nation does not belong to anybody else, but it is ours” . This was the message given by

* XIV- XVIII - Bulletin Part II - 2020 February II - No. 841 - 2020-2021
സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ ബജറ്റ് പ്രസംഗം ഖണ്ഡിക 6-ലെ തിരുത്തൽ സംബന്ധിച്ച ശ്രദ്ധിപത്രം

them. Wasn't Benjamin predicting the act of Kerala which stood along the National Highway holding hand in hand on 26th January 2020? I recollect the words of KGS that there is nothing more beautiful than the virtue that gathers up to calm the clamour. The ' human chain' revealed the beauty of virtue.

Nation in Economic Recession

8. The financial stagnation engulfing the Nation and the suffering of the people are not a problem for the rulers at the Centre. Their greatest issue is the amendment to Citizenship Act. Indian economy is moving towards an economic downturn similar to the one faced in the year 2009. Even the Central Government has admitted that the annual growth rate in 2019-20 would be below 5%. The reason for this is the short fall in the total demand in the economy, ie., in consumption, investment and export. Unemployment is at an all time high. The per capita consumption is lower than that in 2011-12. Food inflation has reached 14 percentage. Life has become a misery.
9. How did the nations of the world, including India, overcome such a situation in 2009? Government raised the demand by enhancing expenditure. Fiscal deficit was allowed to go up for the purpose. But the present stand of the Central Government is contrary to this. The tax revenue of the government has come down due to economic recession. The stand now being taken by the Central Government is to reduce the expenditure. If the Government also reacts the way individual's react, the recession will get more acute.
10. The perception of the Central Government is that reason for this crisis is not the lack of demand, but issues in the area of supply. They are reluctant to enhance the outlay for Employment Guarantee Scheme. Similarly, they are unwilling to enhance the outlay for other schemes aimed at increasing the income and welfare of the common man. They are not willing to provide loans at reduced rates to common man for purchase of houses and

consumables. Instead, large scale tax rebates are doled out to the Corporates. Anti-labour reforms are being intensified. Privatisation is accelerated.

11. This supply-side economics of the Central Government has imposed an unbearable burden on the farmers and labourers. The national strike on January 8 was a splendid demonstration of public resistance against this approach. Kerala was at the forefront of this national strike.

‘ What if they have never swarmed in protest?

Today, raising their fists in front of the horde,

Stands the old.

The children who went to learn history,

Water the streets with their own blood

To create history’ .

In this way Vishnu Prasad etched the context.

Discrimination of the Centre

12. The Central Government is stealing the powers of the states in all areas as their unilateral decision to amend the Citizenship Act. The federal nature of Indian Constitution is getting diluted every day. The incursion of Central Government into the State Lists, nullifying the Seventh Schedule has become so rampant. Executive power is also being misused. The G.S.T. Council, the Fiscal Responsibility Act and the 15th Central Finance Commission all seem to have deprived the state governments of their entire fiscal freedom.
13. It is apparent that the economic policy of the Central Government is to strangle the state government financially. 3% of the internal revenue of the state is allowed as loan. Based on this, an amount of ₹24915 crore was earmarked in the state budget. But by the

middle of the financial year, the Central Government informed that ₹5325 crore would be cut off from the loan amount. Even by this criteria, we had the right to borrow ₹4900 crore in the last quarter. But from this, ₹3000 crore was again slashed arbitrarily. Hence we now have permission to avail loan only for ₹1920 crore. From this amount, ₹1400 crore has to be paid to Central Government as repayment of loan availed in 2009. In effect, the state government has no scope for availing any loan during the last quarter of the current financial year.

14. Grants from Central Government are also being cut short. The Central Government is not ready to give the due GST compensation for the month of December 2019. The arrear will cross ₹3000 crore in February. In addition to this, there is indication that ₹6866 crore received as tax share for the last quarter of the previous financial year would come down to ₹4525 crore during the current financial year. Thus there will be a total short fall of ₹8330 crore in the Central assistance, including loans, for the months of January, February and March 2020. This has put unprecedented financial constraints on the state exchequer.
15. There are also huge amounts pending to be released from the Centrally Sponsored Schemes. Yesterday, the arrear of National Rural Employment Guarantee Scheme was received six months late. An amount of ₹1035 crore needs to be received from the Centre for the already procured paddy. As a result, loans provided by banks to farmers as paddy price have become arrears. Further more, Centre has excluded Kerala from flood relief assistance of 2019. Foreign loans availed for flood related reconstruction were also included in the normal annual borrowing limit. The Central Government has unilaterally retracted from the assurance given in the GST Council that the foreign loans availed for reconstruction would be considered outside the normal borrowing limit.

16. The reason cited by the Central Government for curtailing the borrowing limit is that there had been an increase of more than ₹6000 crore as treasury deposit during 2016-17 than what was mentioned in the budget. The contention of the State Government, that a significant portion of the amount deposited in Treasury had been the unspent balance of various departments, has not been accepted by the Central Government. Another factor is that many employees and pensioners had kept their arrear emoluments in treasury as fixed deposits. Until 2016-17, no other government at the center had taken a policy of considering such deposits as state government's loan and curtailing the borrowing limit in the succeeding year. But, even after three years, the BJP government is curtailing loans on account of this. The Central Government is adopting such an approach without any consideration for the financial problems of the state.

Financial Crisis

17. The average growth of the state expenditure during the period from 2013-14 to 2018-19 was 16.13 %, whereas the revenue income during the period rose only by 13.26 %. This gap between income and expenditure has accelerated the crisis. During the period of last LDF government, the revenue deficit could be reduced and the state could be led towards a stable financial path by increasing revenue income by 18 - 20%. However, the expected gain in GST collection has not been materialised.
18. Being a consumer state GST for Kerala should have been beneficial. The lion's share of our consumer goods are coming from other states. If it is ensured that these goods are transported through e-way bills, the tax evasion could be prevented. But live downloading of e-way bills has not been made so far. Similarly, tax evasion could be prevented only if annual returns are available for scrutiny. After a long wait, the annual returns of first year were received only in last December. The steep cut effected in the

GST rate, just before the last Lok Sabha elections, was also a set back. Recession has also adversely affected tax collection. It is expected that there will be a short fall of ₹10113 crore in the anticipated tax income of this year.

A leap in Developmental Achievements

19. Let me emphasis the fact that, any developmental stagnation in the state was not permitted due to this financial crisis. This government, within a span of four years, has surpassed the five year performance of the previous government.
 - i. The previous government had disbursed ₹9311 crore for Welfare Pensions. Now, on completion of its 4th year, the LDF government has crossed ₹22000 crore. Social security pension has been given to 13 lakh old age people. Sir, all Welfare Pensions are enhanced to ₹1300.
 - ii. The total outlay for the Local Self Government Institutions which had been ₹7679 crore during 2015-16 is enhanced to ₹12074 crore in 2020-21. The outlay is raised from 24 percentage to 25.93 percentage. Sir, in addition to this, ₹1000 crore is additionally allocated for the Chief Minister's Rural Road Rebuild Scheme implemented through Local Government Institutions. Including this, the outlay for the road rebuild scheme is ₹2500 crore.
 - iii. In 2015-16, an amount of ₹188 crore had been expended for coastal development including Tsunami Schemes. Sir, the total outlay for coastal scheme is raised to ₹380 crore. Including this, ₹1000 crore is earmarked for coastal package in 2020-21.
 - iv. During the period of the previous government, an amount of ₹503 crore had been spent from the Chief Minister's Distress Relief Fund. But during the four years of the LDF government, the amount has surpassed ₹1216 crore. Apart from this, ₹2851 crore has been disbursed as flood relief.

- v. During the tenure of the previous government, the total capital expenditure provided in the budget was ₹29689 crore. Whereas the total expenditure provided in the budget for the last 4 years of the LDF government was ₹40497 crore. Sir, the capital expenditure was ₹8342crore in 2015-16. In 2020-21 capital expenditure is raised to ₹14428 crore.
- vi. The Public Works Department had repaired or renovated 7780 Km road during the period 2011-16. But 14623 Km of roads were completed and 68 bridges were constructed during the period 2016-19. Sir, ₹1102 crore is earmarked in the budget for Public Works. ₹1500 crore is additionally sanctioned for the works proposed by Legislators and 20 percentage of the required fund is earmarked for this.
- vii. During the period of the previous Government, 4.9 lakh drinking water connections were provided by Kerala Water Authority. The LDF Government have provided 7.5 lakh connections so far. 2.5 lakh more houses will be given water connection in 2020-21.
- viii. The previous Government had spent ₹7191 crore for health related schemes. LDF Government have already spent ₹9651 crore. Sir, the number of outpatients in government hospitals has increased to 3.3 crore from 1.2 crore and the number of inpatients has escalated to 9 lakh from 5.4 lakh.
- ix. Around 5 lakh students have additionally joined public schools in standards II to X. As a result of this, a significant increase was seen in the overall number of students in public schools. The number had been steadily falling until 2016. The number of students had come down to 499450 in public schools during the tenure of previous government.
- x. So far 258658 houses have been constructed through Life Mission and other agencies. Sir, 1 lakh houses/flats will be constructed in 2020-21.

- xi. 14 lakh families were sanctioned new electric connection. Total electrification has been accomplished. Transmission and distribution losses were reduced to 13.4% and 15% respectively. This government have additionally generated 205 Mega Watt electricity whereas, it was 87 Mega Watt during the period of the previous Government. 500 Mega Watt installed capacity will additionally be created in 2020-21.
- xii. NORKA Welfare fund membership rose to 4.7 lakh from 1.1 lakh. The previous Government had spent ₹68 crore for the welfare of NRKs. This Government has already spent ₹152 crore. The outlay for NORKA welfare is enhanced to ₹90 crore in 2020-21.
- xiii. Membership of Kudumbasree has increased to 45 lakh from 40 lakh. Bank linkage loan rose to ₹10499 crore from ₹5717 crore. The number of labour oriented ventures has risen to 23453 from 10177 and the number of agricultural groups has increased to 68000 from 54000.
- xiv. Till date the price of selected grocery items supplied from Maveli Stores has not been increased after 2015-16.
- xv. 27490 number of houses were constructed for Scheduled Castes during the tenure of previous government. Now within 4 years, 51926 number of houses have been constructed.
- xvi. The extent of paddy land has been on the rise. The extent of paddy land which had been declining steadily over the past few decades and was confined to 1.7 lakh hectares in 2016-17, but has risen to 2.03 lakh hectares during the year 2018-19. The paddy production rose to 5.8 lakh tonne from 4.4 lakh tonne. Sir, paddy cultivation has a vital role to maintain the ecological balance of nature. Considering this importance ₹40 crore is earmarked as a beginning for providing royalty to the farmers.
- xvii. The fish production in Kerala was also plummeting. In 2015-16 this was 7.28 lakh tonne, which now stands at 8.02 lakh tonne.

- xviii. The production of Public Sector Undertakings that stood at ₹2799 crore in 2015-16 rose to ₹3442 crore in 2018-19. The cumulative loss of ₹213 crore in 2015-16 has now turned into a cumulative profit of ₹102 crore.
- xix. 1.83 lakh jobs, ₹4700 crore investment and 52137 new enterprises in small scale sector have been ensured during the period of this government.
- xx. The economic growth of Kerala that stood at 4.9 percentage during 2011-12/2015-16 has risen to 7.2 percentage during the period of 2016-17/2018-19. The economic growth of Kerala that had been below the national average in the earlier period has now gone above the national average. Sir, surmounting adverse circumstances we were able to make the development of Kerala a reality.

II

LARGE SCALE INVESTMENT PROJECTS

KIIFB and Anti-Recession Package

20. The experiences of the last four years make us confident that we could overcome the recession. Government had declared anti-recession package in the budget of 2016-17, with the foresight regarding the grave situation that might occur due to Gulf crisis and slump in cash crop prices. Under the Indian federal system, it is not possible to formulate anti-recession package by means of borrowing included in the budget without the concurrence of the Central Government. On the contrary, the Central Government is reducing expenditure of the state governments through constrains even during the recession period. It is an insane act comparable to that of demonetisation. Against this back drop of the preposterous economic policy of the Central Government, it was decided to invest a capital of ₹50000 crore through KIIFB funding as loan outside the budget. The Act for this purpose was unanimously passed by this August House. The opposition has been criticising this investment project as a day dream because of its sheer complexity and enormity. But now everybody is eying to obtain more and more projects through KIIFB.

21. KIIFB has already sanctioned 675 projects worth ₹35028 crore. Apart from this KIIFB has approved projects worth ₹14275 crore for land acquisition for industrial parks and ₹5374 crore for land acquisition for National Highways. Thus, the total outlay of the projects approved by KIIFB amounts to ₹54678 crore. Of this, tender has been floated for projects worth ₹13616 crore and work has been completed for projects worth of ₹4500 crore.
22. Thereafter, criticism was about the non-availability of funds. However, the sceptics were silenced by the success of Masala Bonds. The next apprehension was about the repayment of debt. As envisaged in the KIIFB Act, passed by this August House, the collection of half of the motor vehicle tax along with petrol cess for 15 years will be sufficient for KIIFB to repay the loan and interest. You may recollect this, as it was discussed in detail in this house earlier.
23. Sir, steps have been completed to spend ₹20000 crore from KIIFB in 2020-21. The KIIFB investment has been changing the face of our state.
- 2985 Km of designed roads, 10 by-passes extending to 43 Kms, 20 Flyovers over 22 Kms, 74 bridges over 53 Kms.
 - North-South water way from Kovalam to Bekal.
 - Transgrid 2.0 project that ensures electricity up to the year 2040.
 - K-Phone project that provides free Internet connectivity to weaker sections.
 - 57 lakh sq.feet new school buildings and complete digitalisation.
 - 33 lakh sq.feet University and college buildings.
 - 4.65 lakh sq.feet IT buildings.

- 4 lakh sq.feet Cultural Institutions.
 - 44 Stadiums having a built up area of 37 lakh sq.feet.
 - 46 lakh sq.feet hospital buildings, most modern dialysis units, cardiology, oncology facilities and equipments.
 - Drinking water projects for ₹4384 crore, 1520 MLD capacity, 2450 Km distribution pipeline, 85 lakh consumers.
24. Sir, 237 projects will be inaugurated before 2021 March having a built up area of 85 lakh sq.ft, 77 roads and bridges covering a distance of 1000 Km will be opened. The construction of all sanctioned projects will commence and industrial parks to the extent of 5000 acres will be created.
25. The biggest anti-recession package being implemented in the country is in Kerala. This will support the state economy during the crisis period. It will be ensured that infrastructure facilities, that normally require 25 to 30 years will be materialised in Kerala within a span of next 3 years. The benefit of this will be available to all of us soon. While calculating the construction cost after 20 to 30 years, the burden of present interest is comparatively lower. The real challenge before us is how to complete these projects in a time bound manner and with the assured quality.
26. Sir, In the last budget speech more than two dozen projects capable of deep impact in the future of Kerala had been dealt with. In the pre-budget session many have raised queries as to what has happened to those projects? Therefore, such an examination is relevant.

Industrial Parks and Corporate Investments

27. 15 land acquisition units will be started for KIIFB for speedy acquisition of land specifically for industrial parks. Half of 482 acres of land acquired from FACT has already been bought for Cochin Refinery and Petro Chemical Parks. Measures are

progressing to acquire land for the remaining proposed industrial park and national park. The State Government is willing to take over Hindustan News Print along with its liabilities. At least 500 acres of land will be available for creating a new Industrial Park. KIIFB will fund this. KINFRA will acquire land for Titanium Metal Complex near KMML.

28. All the prominent Corporate companies that had expressed their desire to make investments in Industrial Parks as discussed in my previous budget speech have already commenced their operations in Kerala.

- Nissan has given employment to 800 in Technopark in the field of data science and artificial intelligence. An understanding has been reached to create a new center for the electrical vehicles of the company in a 30 acre plot in Technocity.
- Taurus has commenced the work of two buildings in Technopark having an area of 27 lakh sq.ft. A complex with 57 lakh sq.ft will be completed before 2024.
- H R Block has operationalised 40000 sq.ft building and given employment to 800 persons.
- Nano Space Park of VSSC is ready for opening in Space and Aero Center of Excellence. Electronic components meant for aero space are produced here. VSSC has also completed A P J Abdul Kalam Knowledge Center. Brigade Enterprises has come forward for a building having an area of 2 lakh sq.ft.
- Tech Mahindra commenced their operation in an area of 12000 sq.ft and provides employment to 150 persons.
- Ernest and Young provided employment to 5000 persons in Cochin and Thiruvananthapuram.
- Teranet provides employment to 500 persons in an area of 9000 sq.ft.

- Fijitsu operates a joint venture with Hitachi Nissan Center. Skeleton staff have already been appointed for commencing the operation.
 - Kerala Government has entered into an agreement with the Airbus Company. Under this agreement, the incubator unit of Incubator Altire Company has commenced training in augmented reality. This is under the Startup Mission.
 - Way.com has already employed 100 persons in an area of 6000 sq.ft.
 - The joint venture Coconics has commenced operations for manufacturing of laptops. 100 persons have already been employed. The expected production capacity is 2.50 lakh laptops.
29. Most prominent electronic companies in the world have expressed their desire to invest in Kerala. Since there is non-disclosure clause their names cannot be revealed. In 2016 around 78000 persons were employed in IT/IT related fields. Now the number has risen to nearly 1 lakh. In 2021, another 85000 persons are expected to be employed here.
30. In 2016, the total area of Techno Park, Info Park and Cyber Park was about 145 lakh sq.ft. In 2021 this will be raised to 245 lakh sq.ft. The building of Technocity having an area of 2 lakh sq.ft which is expected to be completed by March has been completely booked by various companies. Against this backdrop the government is adopting a policy that encourages the private companies themselves to establish parks.
31. In ‘ Ascent 2020’ held in Ernakulam, promises for investment more than ₹1 lakh crore were made. Among them the biggest offer was that of Logistics Park of Abudabi Investment Authority worth ₹66900 crore. Kerala Infrastructure Fund Management Ltd (KIFML), a subsidiary of KIIFB, aims at an investment around ₹8110 crore in six projects of Bliss Edutainment Township.15 prominent companies have signed Memorandum of Understanding.

32. Kerala is becoming more investment friendly. The measures announced by the Chief Minister of Kerala will lift Kerala to a place among the top 5 states in India in ‘ ease-of-doing-business index’ within 10 years from its present 21st position. As part of this package, Hon'ble Chief Minister has declared a scheme for financial aid for enterprises that create new employment opportunities.
33. Sir, Government will give the employers of the newly registered ventures in Kerala either the employer contribution or one month salary of the employee as subsidy. The limit for the maximum amount will be fixed. In case of women employees, an additional amount of ₹2000 will be given. For this ₹100 crore is earmarked.

Startups

34. Kerala holds the first place in the ‘ startup promotion ranking’ by the Union Ministry of Commerce in 2018. Today, 2300 startups are working across various sectors. Paucity of capital is the biggest issue faced by them. As a solution to this, three major decisions are announced.
35. Loans would be made available without asset security to those who have secured work order from Government/Quasi government/Major corporates or Institutions. A scheme is being announced for providing 90% of work order as loan, up to a maximum of 10 crore at an interest rate of 10%. If these are purchase orders, money will be given after discounting them. KFC & KSIDC will give money across the counter without any collateral security on the recommendation of an expert committee chaired by the IT Secretary. Any loss sustained on account of this will be made good by the government.
36. Financial assistance up to ₹1 crore will be provided at the time of expansion of new product prototypes that are related to sustainable development goals of UNO and are also required by any government department. For this, an amount of ₹10 crore is provided to KFC. An amount of ₹73.50crore is earmarked for Startup Mission in 2020-21.

37. There has been a criticism that new companies have their headquarters in Chennai and Bangalore since the stamp duty in Kerala for starting and merging the companies is higher when compared to that in Tamilnadu and Karnataka. It will be included in the Finance Bill to examine and rationalise the rates.

Energy Mission

38. Insufficient power supply and frequent power failure are the most important problems in Kerala's power sector. Remedies are being found for these two issues. The first can be resolved by constructing transmission lines. The amount of electricity that can be brought through the completed Kochi-Edamon corridor is equivalent to 2000 Mega Watt of installed capacity. The work of Transgrid 2 worth ₹10000 crore has been started. Through this, electricity power equivalent to 2000 Mega Watt installed capacity can be brought from outside and electricity requirements up to 2040 can be fulfilled. Voltage deficiency and power cuts will become a thing of past. Next thing to be resolved is frequent interruptions in distribution. 'Dyuthi, 2020 Distribution Renovation Scheme' worth ₹4000 crore is envisaged for avoiding the interruption by ensuring at least double lines from 11KV line to transformer. E-safe scheme will be implemented to reduce dangers resulting from electricity.
39. As per statistics, 2.5 crore LED bulbs were installed during the last year. Street light and bulbs in government institutions will be completely shifted to LED.

Sir, the sale of CFL and filament bulbs will be banned from November 2020.

Assistance will be given to initiatives like Zero Filament at Peelicode for energy economy. The scheme at Aranmula for getting rid of dangers resulting from electricity is also exemplary.

40. The outlay for the power sector is ₹1765 crore. In 2020-21, 500 Mega Watt installed capacity will be created mainly from solar power stations. For this, Roof Top Solar scheme will be intensified.

Designed Roads

41. The transformation of prevailing methods in Public Works Department into designed roads using modern technology envisaged in the last budget is being realised. These roads constructed under Rebuild Kerala and KIIFB strictly adhering to the standards of Indian Road Congress will ensure safety, surface drainage and along with long term maintenance. Technique such as full depth reclamation, cold recycling, thin white topping, geotextiles, mixtures of plastic and rubber added with bitumen etc. are being utilised.
42. ₹1102 crore has been earmarked under Plan Scheme. At least ₹3500 crore can be expected under Non Plan for maintenance, for new roads and for clearing pending bills. In addition to this construction works amounting more than ₹25000 crore, including ₹13358 crore, ₹4500 crore from earlier Plan schemes, ₹1100 crore from Central Road Fund, ₹1400 crore from Rebuild Kerala and ₹800 crore from KSDP are being carried out by Public Works Department. The construction of 5000 Km roads will be completed during 2020-21.

West Coast Canal

43. The construction of West Coast Canal is progressing in a time-bound manner with the entry of CIAL partnered with Kerala Water Ways Infrastructure. Sir, 585 Km long water way from Bakel to Kovalam will be opened for transportation in 2020-21.
44. Now the canals are 18 to 20 meter wide. 40 meter width will be ensured by 2025. If so 50% of the freight transportation within the state can be made through the water way. This will give impetus to tourism also. A scheme for linking water ways with 3 airports, minor ports, industrial commercial center etc. in Kerala is being prepared.

Silver Line Project

45. A Greenfield railway track which was mentioned in the previous budget is going to be a reality. It will be the work requiring the highest investment in Kerala. Aerial survey has been completed. Alignment will be determined next. Land acquisition procedures will be started in 2020. Once the land is acquired, it could be completed within 3 years. Several International Agencies are ready to invest in this project.
46. This is not just a rail track, but will have a new service road and 5 townships. It will be able to reach Kasaragod from Thiruvananthapuram within 4 hours for ₹1457. Time also could be saved. It is expected that there will be 67740 daily commuters in 2024-25 and 147120 commuters in 2051. Even though there are 10 stations, there will be short distance trains to the 28 feeder stations. Ro-Ro facility for transporting vehicles and freight at night time will be available in this rail. One third of the ticket charge is expected as non ticket revenue. Employment will be provided for 50000 during construction and for 10000 on permanent basis.
47. Discussions are going on for availing loan at lower rate from International Agencies including Japan Development Agency with 40 or more years of repayment period. Some major investment organisations have come forward for investment in the development of townships. Today, 95% of transportation in Kerala depends on road. This is not at all desirable. There will be an eco-friendly fundamental change in the transport structure of Kerala when the water way and rail development are added.

Kochi Green Mobility Zone

48. Sir, ‘ Seamless Mobility for Kochi’ project has received an award from Central Ministry of Urban Affairs. An eco-friendly and integrated urban transport system will evolve in Kochi. Projects to be implemented in 2020 are given below.

- New lines for Kochi Metro from Petta to Thripunithura and from Jawaharlal Nehru Stadium to Kakkanad Infopark. Expenditure towards this will come to Rs.3025 crore.
- Integrated water transport in 16 routes with 76 Km water ways and 38 jetties. Expenditure towards this will come to ₹682 crore.
- Solar boats for water transport department.
- Green vehicles, subsidies for e-autos, electric/CNG transport buses and KSEB charging stations.
- Smart services such as e-ticketing, mobile app, CCTV, passenger information system etc. will be implemented for all bus operators by forming a cluster. Unified ticket card will be introduced for metro, water transport and buses. Award has been received for this project.
- Arrangements will be made for creating maximum non-vehicle travel facilities. Kochi Metro Zone Project for safe foot-path, cycle track, road-safety, metro rail - water transport connectivity etc. Expenditure towards this will come to ₹239 crores.
- An amount of ₹2.5 crore is earmarked for Kochi-Metropolitan Transport Authority which supervises all these projects. Sir, construction works amounting to ₹6000 crore are allocated for Cochin City including the above mentioned works, important over bridges and other roads. It may be noted that Railway over bridges and flyovers have not been included in it.

Tourism

49. Kerala Tourism has overcome two flood ravages. Effective marketing has played a vital role in this. 18.5 percentage growth could be achieved in the number of domestic tourists and 8.24 percent for foreign tourists in 2019. ₹320 crore is earmarked for development of tourism. Out of this, ₹63 crore is allotted for marketing.

50. Kerala Boat League was one of the most important tourism announcements in the last budget. Kerala Boat League was successfully organised by completely emphasising the sports, entertainment and tourism potential of boat race. Boat League will be highlighted as the main attraction in this year's tourism marketing. Financial assistance will be given to 'Jalamelas' which do not come under the league. Necessary changes will be introduced in the implementation. An amount of ₹20 crore is earmarked for Kerala Boat League and other 'Jalamelas' .
51. When future possibilities are taken into consideration, Spices Route Project is the most elaborate tourism project. The theme of this circuit is the international path traveled by spices of Kerala from ancient times similar to that of Chinese Silk Route. China and East Asian countries, Africa and Europe will be partners in this. UNESCO has expressed interest in this. We are presently implementing heritage preservation projects, centered on our port cities. Among them, the heritage projects in Muziris and Alappuzha have moved a lot further. Activities of tourism circuits centered at Thalassery are going on. The plans of Kozhikkode, Ponnani and Thankassery ports are being formulated. Muziris Heritage Project will be commissioned in 2020-21. This is not merely a tourism project. This journey along the Muziris historical monuments is a historical study tour as well. The profit from Muziris company will be utilised for encouraging and helping the school study groups for this purpose.
52. At least a dozen museums in Alappuzha could be opened to the public in 2020-21. Ormathervu project focused on erstwhile Gujarati regions will also be inaugurated. Conservation activities of heritage mansions constructed in 19th century including Churches/Mosques/Temples educational-health-commercial institutions etc. will be completed. When these activities are added with canal renovation works aided by KIIFB, Alappuzha will get a rebirth as a heritage city.

53. Special emphasis is given to tourism projects in Malabar region. The attractiveness of Malabar cruise will be enhanced with the inauguration of National Water Way. Sir, a project will be formulated with the co-operation of Devaswom Board for the renovation of temples in its antiquity, facing ruin and having architectural beauty like that of Mahadeva Temple at Koothattukulam. An amount of ₹5 crore is earmarked for this. A pilgrim tourist circuit will be envisaged by the name “ thatwamasi” . Fund will be provided after preparing the outline for it. ₹10 crore is earmarked for Travancore Heritage Scheme. An autonomous Hotel Management College with International standards will be started at Dharmadam.

Industries

54. A new vigour is evident in Kerala's industrial sector. The share of industrial sector in state' s domestic revenue which was 9.8 percent in 2014-15 has raised to 13.2 percent in 2018-19. In national factory production, the share of Kerala has increased to 1.6 percent from 1.2 percent. Investment promotion strategies to strengthen this trend have already been explained.
55. KMML has invested ₹65 crore for its expansion from its own profit. TTP pollution control systems have been completed. Keltron's co-operation in defense sector is progressing. On getting accreditation from railway, Autocast's foundry is moving towards bogie manufacturing. Kerala Automobiles have launched e-auto in the market. Thus the public sector is progressing. In total, an amount of ₹280 crore is earmarked for the Public Sector in 2020-21.

Travancore Titanium Products	-	₹ 21.5 crore
Travancore Cements	-	₹ 10 crore
K S D P	-	₹ 20 crore
K E L	-	₹ 21 crore

TELK	-	₹10 crore
TRACO Cables	-	₹ 9 crore
United Electricals	-	₹ 6 crore
Steel Industries & Forging	-	₹ 7.1 crore
Autocast	-	₹20 crore
S I L K	-	₹ 10 crore
Metal Industries	-	₹ 3 crore
Kerala Automobiles	-	₹ 13.6 crore
KELTRON	-	₹ 17.7 crore
Kerala Ceramics	-	₹ 15 crore
Kerala Clays and Ceramics	-	₹4 crore
S I D C O	-	₹ 17.9 crore
Bamboo Corporation	-	₹ 5.8 crore
Handicraft Corporation	-	₹ 5 crore
Spinning Mills	-	₹33.8 crore
Working Capital	-	₹ 30 crore

56. It was KSDP that I have quoted in all the previous budgets, as the symbol of progress of the industrial sector. In 2015-16 the production was ₹28 crore. The target to achieve in 2020-21 is ₹150 crore. Non beta lactum injectable plant, with an investment of ₹40 crore will be inaugurated in the month of April. The essential medicines for post organ transplantation surgery will commence production by then. The average daily expenditure of 5 essential medicines that is usually used for this comes to ₹250, whereas KSDP is going to make available these medicines for ₹28. Like wise, the cost of medicine for cancer can also be reduced. For this, construction of an Oncology Park with the aid of KIIFB in the 6.4 acre land near to KSDP will begin in

2020-21. The responsibility for managing the park rests with KSDP. Out of the allocation of Medical Services Corporation an amount of ₹50 crore will be made available as advance for medicine. New automatic high pressure moulding line will be established in Autocast for bogie manufacturing.

57. The construction of building for the new Pharmaceutical Manufacturing Unit of HOMCO has been completed. This will be commissioned in 2020-21 after installing machineries and obtaining certifications. An amount of ₹10 crore is additionally earmarked for the completion of this new factory. An amount of ₹4 crore, to be distributed as advance compensation to employees of Excel Glass is yet to be disbursed. This amount will be made available in 2020-21.
58. The outlay for Medium and Large Scale Industrial Sector including investments in Public Sector Enterprises is ₹468 crore. Of this, ₹109 crore is for KSIDC and ₹92 crore is for KINFRA. The construction of all industrial parks mentioned in the last budget is progressing swiftly.

Expatriate Investments and Safety

59. The changes effected in the Central Budget on the definition of expatriates and taxes imposed on them is a huge set back for us. The Central Government is not ready to give due consideration to the expatriates, whose contribution is critical for compensating the trade deficit of the country. Sir, the outlay for NORKA which was ₹30 crore in 2019-20 is raised to ₹90 crore. An amount of ₹36 crore was additionally sanctioned in the previous year over and above the budget allocation. In the 5 year tenure of the previous government, the allocation to NORKA was only ₹82 crore.
60. Top most priority is given to the rehabilitation of expatriate returnees.
- An amount of ₹27 crore is allocated for the Santhwanam Scheme. The family income limit for availing benefits has been raised to ₹1.5 lakh from ₹1 lakh.

- An amount of ₹9 crore is allocated for Pravasi Kshema Nidhi.
- An amount of ₹18 crore is allocated for giving interest subsidy for 4 years and capital subsidy to small scale entrepreneurs.
- 'Care Home' or ' Garden of Life Project' is a scheme meant for ensuring the usually available facilities to the old age members of Malayalee families settled abroad. NORKA will provide 5 acres of land to the company formed for this purpose, being the share of the first unit.
- An amount of ₹2 crore is for NORKA Business Facilitation Centre.
- 61. Foreign employment will be promoted.
- An amount of ₹1 crore for comprehensive revision of job portal with the help of an expert team.
- An amount of ₹2 crore for technical enrichment.
- An amount of ₹5 crore for conducting crash finishing course to 10000 nurses for overseas employment. The finishing school will include various foreign language training, certification of language proficiency as stipulated by each country, technical refreshment programme, IT skills and soft skills. This project will be implemented through Community Skill Parks of ASAP, the skill development initiative of Higher Education Department.

62. Assistance programme for expatriates

- An amount of ₹3 crore for Pravasi Legal Aid Cell, Awareness campaign and for providing 24 hour helpline.
- An amount of ₹2 crore for financial assistance to Pravasi organizations.
- An amount of ₹1.5 crore for airport evacuation and airport ambulance.
- An amount of ₹3 crore is allocated to Malayalam Mission for starting on-line malayalam learning course, libraries in various study centres of Malayalam Mission and Internet radio.

63. An amount of ₹12 crore for Loka Kerala Sabha and Loka Samskarika Mela.
64. Two important schemes initiated for the welfare and financial prudence of the expatriates are Pravasi Chitty and Pravasi Dividend. Both the schemes will be fully operational in 2020-21.
- In the Pravasi Dividend Scheme government will guarantee a monthly dividend of 10% with subsidy for investment.
 - Where as in Pravasi Chits, along with all the benefits of chits, expatriates will be ensured the benefits of pension and insurance as well. Expatriate Malayalees can sponsor projects in Kerala. Incentives will be made available to expatriate organisations for charity in Kerala.

Kerala Bank

65. Kerala Bank has become a reality. This enormous achievement is the result of constant and vigilant efforts for the past 3 years. The merger of District Co-operative Banks as per statute has already been completed. Software unification for products and services is progressing swiftly. The deployment of staff is also under consideration of the Government.
66. Today, Kerala Bank is the second largest bank in Kerala to have one lakh crore business. Our target is to attain a business of 3 lakh crore rupees and 5000 touch points including primary co-operative societies. A banking network like this, having an organic linkage with Kerala, will be a big support for our Small and Medium Scale Agricultural and Non-agricultural Enterprises. This will create a big leap in domestic investments. The wealth of the state will be utilised for the development and benefits of the State. Kerala Bank will move forward adhering to Reserve Bank guidelines and firmly following co-operative principles and values. The main benefit of Kerala Bank is that, it will not loot the public. The practice of squeezing the public through

exorbitant service charge, fees, penalty etc. will not be followed. For providing all sorts of modern technological services to the public, our primary co-operative societies will be equipped through their apex banks by partnering them in core-banking system.

III

DECENTRALISED APPROACH

People's Plan

67. We are entering into the 25th anniversary of People's Plan by next August. From the advent of People's Plan, Kerala stands first in India in the decentralisation of power. While centralised mechanism is important for large infrastructures and investment, decentralisation of power is inevitable for small scale production, service sectors etc. where public participation is essential. We are adopting such a dual developmental approach.
68. The decentralised planning experience of the past 25 years needs to be analysed. Each Grama Panchayat and Municipality has to prepare a comprehensive report on what they have achieved, not achieved and advancements made in new directions as envisaged in the Development Report of 1996. Working groups will be constituted for preparing the report in the month of May. After getting the approval of the new administrative council, this report will be subjected to elaborate local deliberations.
69. KILA will organise an extensive conference in November 2021 for presenting these experiences. Besides the scholars who participated in the International Seminar in 2000, other research fellows, peoples representatives, volunteers, officials etc. will participate in the conference. An amount of ₹1 crore is allocated for this.

We for Ourselves

70. Kerala is going to witness another people's campaign in the 25th year of People's Plan. Comprehensive local plans will be formulated for preventing disasters due to climate change. Such an extensive disaster prevention/response programme at the local level will be first of its kind in the world. The training with necessary guidelines for this has been completed. Before finalising the annual plan, draft reports will be prepared. The core aspect of this report illustrates what should be the preventive actions and precautions to be taken on each ward, based on the lessons learned during the natural disasters in 2018 and 2019, if such an eventuality re-occur. This will be discussed in all gramasabhas. Based on these discussions, at least some projects will be included in the plan.

River Rejuvenation

71. Sir, let me draw the attention of this August House to the few lines of the poem penned by Thwahitha Shir of Ottappalam Vaniyamkulam School in Palakkad District Youth Festival competition.

' Tree

River

Wind

*It was history researchers who
discovered those words destroyed by termites.*

It is not just enough to discover them.

The meaning should be made clear.

I racked my brains.

I Google - searched.'

The poem which begins with this line is a strong criticism of the next generation towards the atrocities being committed by our generation to Mother Nature. Sir, we ought to protect our nature and rivers for the next generation.

72. The river rejuvenation projects announced in the previous budget has been carried along by Haritha Mission. The Meenachal River Project in Kottayam is the most prominent example for this. Canals and rivers at a length of 1450 KM have already been cleansed. Many clogged streams have been opened. Barren land to an extend of 4000 acres were cultivated. 20 acres of encroachments were reclaimed. Novel water tourism projects have been initiated. Sir, we bagged an award at the National level for the way in which the Employment Guarantee Scheme for these activities were utilised. Killiyar in Thiruvananthapuram is another example for this. An amount of ₹20 crore is earmarked as additional assistance to similar river rejuvenation projects.
73. By including them in Employment Guarantee Schemes, activities relating to strengthening of river banks by organic means are taken up for cleansing and carpeting the banks with geo textiles. 2000 KM rivulets having a width of more than 200 meter were cleaned under the aegis of Haritha Mission alone. Sir, the total length of rivulets in the state is 82000 KM. Of this, 50000 KM rivulets, will be cleaned before the end of 2020-21.
74. Centralised septage plants are inevitable. Presently, septage in Kerala is entirely being drained into water bodies. This has to be avoided. An amount of ₹5 crore each will be given as a special grant for the developmental activities of Panchayaths, that ensure land and public consent for the installation of septage plants.
75. Utilising the Employment Guarantee Scheme recharging of wells and renovation of ponds will be undertaken extensively. In 2020-21, 50,000 wells will be recharged. 25,000 ponds will be renovated or new one' s will be constructed.

Suchitwa Keralam

76. It will take many more years to clean all the water bodies. But the goal of modern solid waste management is achievable. The local self government institutions presented such a tableau and varied

experiences in the ‘ Haritha Sangamam 2020’ . In 2021, 500 Panchayats and 50 Towns including Thiruvananthapuram will attain total cleanliness status in Solid Waste Management. For this, strict criteria is to be adhered to. Waste of households and institutions should be segregated at its source itself. Biowaste should be processed at the source itself or nearby. Non Bio degradable waste shall be collected through Green Work Force (Haritha Karma Sena) and brought to the Resource Recovery Centres. Green Protocol should be complied with in all Public functions and Public Offices. The public roads have to be kept clean. There should not be any dumping centres. I would consider it as a proud achievement that a major part of Kerala has changed this way. In order to achieve the same all Local Self Government Institutions must earmark funds and projects in the Plan. An amount of ₹20 crore will be made available to Clean Kerala company from the outlay of Suchitwa Mission as a revolving fund.

77. Ayyankali Employment Guarantee Scheme occupies an important position in the cleanliness drive of cities. The outlay for this is raised to ₹100 crore.
78. 12000 public toilets will be constructed in 2020-21. In addition to the renovation of toilets in existing petrol pumps, toilets in “ take a break rest centres” under Kudumbashree and toilets sponsored by other Government agencies and public sector undertakings Local Self Government Institutions will start toilets. This is essential for attaining complete clean status for the State.

Fruit Crop - HortiCorp Campaign

79. The third item of people's Green Initiative will be the Fruity/Horti Corp Campaign announced by the Hon'ble Chief Minister on the eve of new year. This is a campaign for planting one crore saplings of fruit bearing trees each year for a decade. The expenditure for this will be around ₹54 crore each year. This is

expected to create an additional income of ₹50,000 crore in the state within 10 years. Along with this, horticulture and floriculture will be expanded by extensively constructing rain shelters. Amount has been earmarked to Agriculture Department for giving technical assistance to this and for making nurseries. Besides this, there will be a stipulation that Local Self Government Institutions will earmark 10 percent of their annual plan for this green campaign. Thus, an amount of ₹1000 crore will be expended towards the expansion of fruity and horti crops in 2020-21. An amount of ₹7 crore is earmarked for Haritha Keralam Mission.

Local Employment Assurance Programme (LEAP)

80. A programme for giving employment to 1.5 lakh people per year will be started through Local Self Government Institutions in non agrarian sector through local ventures. Employment should be created at the rate of five person* per thousand persons. This may be implemented through Kudumbashree, Co-operative Society or Private Entrepreneurs. A special programme incorporating this should be included in all local plan documents. Initiatives such as non plastic products, value added farm products and other small scale industries may be included in these initiatives. The financial assistance for this may be made available from plan fund. The block and district panchayats ought to support for entrepreneurship training and marketing. Start up Mission is now focusing on IT sector. Start ups such as small scale agricultural processing initiatives, electrical and mechanical initiatives will be given special encouragement.

81. Technical assistance is essential for implementation of the above mentioned projects. Technical Educational Institutions of the locality will be linked with this campaign. All units of NSS should participate in this. Internship programme will be started

* XIV- XIX - Bulletin Part II - 2020 February 29 - No. 854 - 2020-2021 സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ ബജറ്റ് പ്രസംഗം ഖണ്ഡിക 80-ലെ തിരുത്തൽ സംബന്ധിച്ച ശുചിപത്രം

for young engineering graduates at the rate of 3 in Corporation/District Panchayath, 2 in Block / Municipality and 1 in Grama Panchayath. During the Onam season, all Local Self Government Institutions should publish the appraisal report of all the above five programmes.

82. An amount of ₹12074 crore is earmarked for Local Self Government Institutions in 2020-21.

- Development Fund - ₹7158 crore
- General Purpose Grant - ₹1717 crore
- Maintenance Grant - ₹2943 crore
- Urban Service Delivery Projects - ₹255 crore
- Of the Development Fund ₹1221 crore is for Scheduled Caste Sub Plan and ₹183 crore is for Scheduled Tribe Sub Plan.

83. Apart from this, ₹6285 crore will also be made available to Local Self Government Institutions in 2020-21.

- Centrally Sponsored Schemes - ₹1411 crore
- State Sponsored Schemes - ₹1027 crore
- Chief Minister' s Village Road Development Programme - ₹2400 crore
- Rural Development - ₹344 crore
- Urban Development - ₹1945 crore
- Life Mission - ₹2000 crore

84. Utmost care has been taken to ensure that treasury restriction has not adversely affected the activities of Local Self Government Institutions. Local Self Government Institutions have been exempted from 20% plan cut of 2018 and 30% plan cut of 2019.

Hunger Free Kerala

85. Sir, food for the hungry, water for the thirsty, blanket for the chilled and bed for the exhausted is the definition for

independence given by Sri. Balachandran Chullikad. The government too share the same perspective. A scheme has been announced in the last budget to make Kerala a hunger free state, in the country which has been sliding down in its ranking in the World Hunger Index. Food Department has given final shape to this scheme. This scheme will be implemented through voluntary organizations & institutions. They may freely deliver food to bedridden patients at home. Or else food courts could be established for providing meals at a maximum rate of ₹25. At least 10% of meals should be given free through sponsorship. The Civil Supplies Corporation after ascertaining the number of beneficiaries will provide rice at ration rate and groceries at subsidized rate to the willing institutions. Based on this criteria, Ambalappuzha, Cherthala Taluks will be declared as hunger free zones from April onwards. This scheme can be expanded to more areas in 2020-21. An amount of ₹20 crore is set apart as special financial assistance for this. Under the aegis of Kudumbashree, 1000 food courts will be started for providing food at ₹25.

86. In the plan fund, ₹62 crore is earmarked for Civil Supplies Corporation. ₹1036 crore is the food subsidy. Additional funds for food subsidy and market interventions will be made available, as required.

Women empowerment & Kudumbasree Branding

87. Sir, the cover page of Gender Budget Overview Report is a painting of Anujath, a 9th standard student from Thrissur. This painting was viral in social media. The colour combination and composition reminiscencing Mughal era surely will attract our eyes. But what strucked my mind was not that. It was the neighbourhood activities of the mother and peer mothers that Anujath painted. Sir, the Kudumbashree's contribution in showcasing the visibility of women in Kerala is immense. During 2016-17 the total outlay for schemes for women was ₹760 crore which was 4% of plan outlay. Sir, in the budget 2020-21, this amount is enhanced to ₹1509 crore which is 7.3 percent of plan outlay. If the special component for women in other Schemes is

also taken into account, the total share for women will come to 18.4%. This was 11.5% during 2017-18. This gender priority for women has become the hallmark of the Budget expenditure of Kerala Government.

88. It was stated in the last budget that Kudumbashree would introduce brand based centralized marketing for 12 micro entrepreneurship items. As part of this, agreement has been executed for manufacturing products such as umbrella, coconut products and curry powders on cluster basis with common name and selling it through the outlets of Civil Supplies Corporation. Kerala Chicken has been launched in the market. Already around 1000 poultry units are working under Kudumbashree. Under the brand name ‘ Nutrimix’ , general nutritious food items were introduced in the market. 212 handicraft products were launched online in the market. Also, 275 Building construction units run by women, 206 Multi Task teams, 76 Event Management Teams were started. Agreement has been executed for starting more than 100 “ Take-A-Break” centres.

‘ Wrinkled and grey,

With its outer cover cracked,

The unread autobiography’

is the evaluation of feminine life by Vijila Chirappad. The main duty of every modern society is to rewrite such episodes.

89. Along with strengthening of the above mentioned activities, the following targets have been fixed for Kudumbashree in 2020-21.
- She Lodge enterprises in all cities.
 - 200 Kerala Chicken outlets.
 - 1000 Green initiatives in partnership with Green Work Forces.
 - 50 Hotels with a daily turn over of ₹30,000 per day.
 - 1000 Hunger free hotel initiatives.

- Management of 500 toilet complexes.
 - 5000 new labour initiatives.
 - 14 Tribal Micro Projects based on Alappuzha Model.
 - Bio Group Farming in 20000 acres.
 - 500 Gender Resource Centres
 - Home shops in all districts based on Kozhikode model.
 - Kudumbashree Internship Program.
 - ₹3000 crore bank loan at 4% interest.
90. An amount of ₹250 crore is set apart for Kudumbashree. In addition to this, an amount of ₹200 crore will be made available from Rebuild Kerala for livelihood initiatives. The total budget of Kudumbashree is ₹600 crore including assistance from Local Self Government Institutions. Apart from this, Centrally Sponsored Schemes for urban areas amounting to ₹950 crore are being implemented through Kudumbashree.
91. The outlay for Women & Child Development Department including Centrally Sponsored Schemes is ₹1053 crore. Dr.Saradakutty makes the society vigilant that the culprit for the heinous crime that shatters the surprises and wonder world of girl children is not an individual, but the whole society. Sir, with such a realisation the government is approaching the budget. The government and the society have the responsibility to find a solution to such atrocities committed on woman and children. Maintenance assistance for Nirbhaya Home is raised to ₹10 crore.
- Anganwadis that lack proper building facilities and enough children in attendance will be integrated to make Model Centres working in day time.
 - Secured rooms for women travelers will be arranged in Working Women's Hostels.

- Facilities will be provided for Specially Challenged Children in selected Anganawadis.
- Smart Anganawadi Scheme will continue.
- International Trade Centre will be opened in Gender Park for marketing the commodities produced by women.

Sir,

*‘ How do we dismantle the chains that
bind the soul’*

Thus doubts, Girija Pathekkara. One of the most important task of LDF government is to set free women from all such visible and invisible fetters.

Complete Housing

92. Third stage of Life Mission will commence in 2020-21. 40,000 houses will be made available to scheduled community and fisher folks. Another 60,000 persons will be given house/flats. The emphasis at this stage is to provide land to those homeless who do not own land. They will be provided with land and house where ever land is available. It is proposed to construct flats in other areas. The land for this has been found in all the districts. Construction of 10 flat complexes has already been commenced.
93. The outlay for Housing Department is ₹61 crore. Of this, ₹45 crore is for Housing Board. The important projects are the rented flats for government servants at Kozhikode, new projects for the homeless, Aswas Kendras, Working Womens Hostel and Grihasree. The land of Housing Board at Vallavanad will be acquired by government at Ponnun Vila (premium rate). The price given for this can also be utilised for expansion of the afore mentioned schemes.

Towards Educational Excellence

94. In the poem of Sachithanandan ‘ Monologue of an Indian student’ there is a mention of a golden river which flows through the pure and mischief filled minds of children depositing dreams. Let me say it with pride that the golden river Educational Protection Drive is flowing through Public Educational Institutions of Kerala by depositing dreams of excellence. The main component of the renewed vigour in the educational sector is the expansion of facilities in the public education sector. Sir, there are umpteen avenues opened for the children to express their flair of imagination through the opportunities that spreads open by the General Education Protection Campaign. In the school wiki page of Meenangadi Higher Secondary School student Faikha Jaffer, who wrote a poem ‘ Book of shelf have something to say’

‘ Life itself

Was tacked as letters

On pieces of paper.

To narrate stories of the dark age,

Ann, she awaits.’

While going through these lines, we are unlocking the key to the readings and thoughts of a 10th standard student in our public education school. The public schools will be renovated in such a way as to nurture the imagination of children. Construction of buildings measuring 80 lakh Sq.feet at a cost of ₹3500 crore funded from KIIFB Plan Fund, MLA Fund, MP Fund & LSGD Schemes are in progress. This renovation is unparalleled in history. An amount of ₹20 crore has already been given to Aided Schools as Challenge Fund. This scheme will continue in 2020-21 also.

95. The total outlay for General Education sector is ₹19129.55 crore. All schemes meant for improving academic excellence and allied educational programmes will continue. The following schemes will also be taken up.

- A scheme will be formulated for procurement of new furniture in new buildings . Old furnitures will be reused.
- Solar units will be installed step-by-step in all schools.
- A talent scheme will be formulated to foster the aesthetic flair of students in school clusters.
- ‘ Sradha Schemes’ will be expanded.
- Labs will be modernised.
- School uniform allowance will be enhanced to ₹600 from ₹400.
- The Scheme ‘ Prathibhatheeram’ will be expanded.
- The allowance of Pre-Primary Teachers is enhanced by ₹500
- The wages of cooking staff is enhanced by ₹50

Universal Health Security Scheme

96. 'Karunya Arogya Suraksha Padhathi' is implemented in Kerala ensuring in-patient treatment up to ₹5 lakh per family for 41.37 lakh families. The expenditure for this is ₹700 crore. Where as the central assistance provided is only ₹140 crore. Along with this, the families who are outside this scheme and not included in any other health schemes will get the benefits of the old Karunya scheme.

97. As part of Ardram Scheme, 350 Primary Health Centres were upgraded into Family Health Centres. Out Patient service is available here even in the afternoon. Lab and pharmacy are also available. The renovation of secondary and tertiary hospitals is

progressing on a war-footing. Treatment can be made available to 80% of cancer patients in Public Health Sector itself soon. Steps are being taken to establish Cardiology Department in all District Hospitals and Trauma Care & Dialysis Units in all Taluk Hospitals.

98. Government have approved the Palliative Policy. Palliative network has become a public health initiative that spread to every nook and corner of Kerala. This people' s intervention should be expanded to preventive measures and to monitoring of severity of illness. The Health force, along with extension activists in the sub centres, Asha workers and voluntary workers will take up this responsibility. The Aardram Mission could be transformed into a people' s movement, only through this.
99. ₹10 crore is additionally earmarked as a special assistance for Local Self Government Institutions which make the database on the health condition of people, evaluate patients through screening, provide treatment and ensure disease prevention activities and arrange palliative care to the needy including mentally challenged. Honorarium for Asha workers is enhanced by ₹500.
100. A comprehensive support system will be created with the help of modern technology for palliative treatment and elderly care. Patients will be under surveillance of automated camera. Artificial Intelligence tools will be used to monitor the health condition remotely and alert the nearest palliative centre/health work in use of emergency. The facilities will be inbuilt in the system to provide basic health indicators such as blood pressure, pulse and oxygen status to the health centre. Including camera and other accessories, a patient will need around ₹10000 for this. Pilot projects for this will be implemented at select places in Kannur and Alappuzha. ₹10 crore is additionally earmarked for this.

IV

PACKAGES

Coastal Area Package

101. The coastal area package announced in the previous budget worth ₹5000 crore will be implemented in 5 years. ₹380 crore is earmarked as plan fund in the current year for Fisheries sector including Harbour Engineering Department. In addition to this, ₹750 crore will be spent through KIIFB in 2020-21. ₹64 crore for schools, ₹201 crore for hospitals, ₹57 crore for sea wall and pulimuttu, ₹209 crore for harbour, ₹100 crore for fish market, ₹150 crore for roads are the projects. The construction of Chethi and Parappanangadi harbours will be commenced in the summer. ₹50 crore is available in the budget for other harbours. As part of Life Mission 7000 houses worth ₹280 crore will be constructed in the fisheries sector. The project amounting to ₹2450 crore from Rebuild Kerala has been approved for the rehabilitation of Fishermen folks in the coastal area with ₹10 lakh per family.
102. Some of the projects mentioned above may take many years to complete. Even if such expenditure in the succeeding years is set aside, the outlay for coastal package for 2020-21 will come to ₹1000 crore. Unfortunately the fisheries sector is unaware of this unprecedented developmental intervention. District level review meetings will be conducted regarding this. Okhi fund has been expended properly. Even then, critics still air false allegations from some corners. Hence a social audit will be conducted by a team headed by Smt. Aruna Roy on Okhi expenditure.
103. An amount of ₹15 crore is earmarked for development of other allied jobs for the women in fisher folk families and ₹6 crore for fish vending women. Fish storage centres in all fishing harbours and online marketing of the same will be implemented through Matsyafed.

Kuttanad Package

104. Kuttanad is the best example for the effectiveness of flood rehabilitation activities in Kerala. After the floods in 2018, 126054 people belonging to 50000 families were relocated within one week without any epidemic or emergency. An amount of ₹10000 each was given to 54066 families. 1920 houses were totally damaged in the flood. Of this, first installment assistance was given to 1880 houses for rebuilding. Reconstruction of 627 houses has been completed. ₹274 crore has been given for maintenance of 49083 partially damaged houses. An amount of ₹152 crore was distributed as agrarian compensation.
105. The Planning Board has prepared a package of ₹2400 crore for Kuttanad. The 2nd Kuttanad package has to be implemented considering the experiences learned from flood.
- The first step is to get rid of the plastic wastes from the bottom of the back waters with the help of fisher folks.
 - The absorption capacity of back waters will be enhanced by mechanised lifting of muddy sludge from the back water swamp. ₹10 crore is earmarked for the above purposes.
 - A massive scheme with the financial assistance of KIIFB will be implemented to draw sludge and sediment from the back waters and canals and to utilize it for widening the outer bunds in order to strengthen it with suitable methodologies. The rubbles and slabs will be used in essential places.
106. Such a comprehensive scheme with people' s participation is being implemented in Nedumudy Panchayath on an experimental basis with the aid of Kanalpy, Alappuzha. ₹30 lakh is sanctioned as a special assistance for this. Employment Guarantee Scheme (MNREGS) is primarily used for this. With the help of Coir Corporation, National Coir Research and Management Institute

(NCRMI) and Pulinkunnu Engineering College the Grama Panchayath will rebuild one of the paddy field bunds using slurry and geo textiles. Suitable grass carpeting will be provided. Based on this model, not only in Kuttanad area but also in all the Panchayaths on the banks of Vembanadu, a scheme for deepening and cleaning of canals with people's participation will be implemented in the ensuing summer.

107. Backwaters can be kept clean only if towns and villages on its banks are kept waste free. The major chunk of people's programme to clean the canals similar to roads in Alappuzha town will be completed by this year. The practice of releasing waste from Alappuzha into the backwaters will be ceased. Septage plants will be established urgently.

108. An amount of ₹74 crore is earmarked to the Irrigation Department for flood control measures in Kuttanad. This will be utilized for construction of outer bunds and removal of sediments. In the current year's plan, an amount of ₹20 crore is earmarked for Agriculture, ₹11 crore to Inland fish farming and ₹7 crore to Duck farming. The outlay for Roads and Bridges of PWD for which permission has been granted or construction is underway amounts to ₹385 crore. Works worth ₹50 crore is sanctioned under Chief Minister's Village Road Renovation Scheme. Apart from this, ₹50 crore is also earmarked for post flood road renovation works. Thus ₹750 crore will be expended from the budget provision for Kuttanad.

109. As part of Kuttanad package, sanction is accorded for many important schemes which will be completed in two or three years.

- Kuttanad Drinking Water Scheme - ₹291 crore
- Thottapally Spillway - ₹280 crore
- Alappuzha- Changanassery Elevated Road - ₹450 crore

- Pulinkunnu Hospital - ₹150 crore
- Other KIIFB Projects - ₹ 541 crore
- From Rebuild Kerala - ₹200 crore

110. The dream of cleansing Kuttanad by intake of saline water with opening of Thaneermukkam bund for at least one year will be commenced on completion of Kuttanad Drinking Water Project. A new agrarian calender needs to be discussed and approved by Padhashekara Samithies.

Wayanad Package and Branded Coffee

111. Malabar Coffee and Carbon Neutral Wayanad Scheme announced in the previous budget is the focal point of Wayanad Package. The total expenditure expected for this is ₹500 crore.

- Mega Food Park worth ₹150 crore in 100 acres of KINFRA. Its construction will start in 2020-21. Common processing facilities for branded coffee and fruits will be located here.
- An amount of ₹13 crore is earmarked for Agriculture Department for classifying coffee plantation areas to micro regions considering the local characteristics, ensuring adequate preservation methods and farmer producer societies.
- An amount of ₹10 crore is earmarked for providing the drip irrigation to coffee. In addition to this, an amount of ₹4 crore is provided in micro irrigation project.
- Carbon neutral project will help Wayanad for branding coffee. Presently, the carbon emission is 15 lakh tonne. Existing trees could sequester 13 lakh tonne out of this. 60000 tonne carbon emission will be reduced through panchayath level projects.
- Bamboo will be planted in 6500 hactre for sequestering the remaining carbon. 70 lakh trees will also be planted.

- Following the Meenangadi Panchayath model, farmers will be provided ₹50 per tree per annum from the third year onwards. Loans are to be repaid only on the occasion of cutting trees. For this, ₹200 crore will be given to banks as deposits from green bonds.
 - Biodiversity will catalyze eco tourism. An amount of ₹5 crore is earmarked for tourism development.
112. By including in the annual plan an amount of ₹127 crore is earmarked for Wayanad district. In addition to this, more amount will be sanctioned for controlling wildlife menaces. An amount of ₹25 crore will be spent from TSP for creating job opportunities for tribal women and for other welfare activities. An amount of ₹719 crore is sanctioned from KIIFB for various projects. Medical College will also have KIIFB assistance. D.P.R for alternate Wayanad Tunnel Project is being prepared. Works worth ₹65 crore is being undertaken by PWD in the district. An amount of ₹214 crore is provided for Chief Minister' s Rural Road Restoration Programme and Rebuild Kerala Initiative. Thus, the outlay for Wayanad District Package, which is to be implemented within three years, is ₹2000 crore.

Idukki Package

113. Idukki basically needs a development strategy for augmenting the production and productivity of spices such as tea, pepper, cardomom and fruits such as jack fruit, by ensuring ecological balance. An amount of ₹100 crore will be set aside for Idukki district in 2020-21 from Agriculture, Soil - Water Conservation and Animal Husbandry departments. The construction of Spices Park and Agro Park will be intensified. A special consideration will be imparted to winter crops in Vattavada.
114. It is important to retain Idukki as a region suitable for agriculture and inhabitation. A proper consensus regarding land utilisation should emerge from the grass roots. For regaining the lost

nutrients and bio components of agricultural lands, remedial measures will be adopted on the basis of soil testing. We have to move towards organic farming. Watershed based land use planning will be implemented with public participation. An amount of ₹200 crore will be made available from Rebuild Kerala for such an elaborate programme. Local disaster management plan, sanitation and water conservation programmes and tree plantation campaigns have to be connected with this. An amount of ₹10 crore is additionally earmarked for the initial activities of this programme.

115. Sir, a special directorate will be set up with the aim of achieving the prosperity of plantations in Kerala. Housing projects for plantation labourers will be made part of Life Mission.
116. Tourism clusters and circuits will be formulated. Special thrust will be given to farm tourism. Second phase of Munnar Botanical Garden, Tourism Centre attached to Idukki dam under Tourism Department and Hydel Tourism are the major activities. An Airstrip will also be set up at Idukki.
117. In the backdrop of damages due to flood, special consideration is given to Idukki district for public works. Administrative sanction of ₹130 crore has been accorded under Chief Minister's Rural Road Restoration Project and Rebuild Kerala Initiative. Public roads and bridges worth ₹722 crore are now under construction. The construction of Bodimettu - Munnar National Highway worth ₹278 crore is going on. Sanction for works amounting to ₹1000 crore has been accorded from KIIFB. This includes ₹100 crore to educational sector, ₹80 crore to drinking water, ₹70 crore to Health, ₹40 crore to Sports and ₹300 crore to Public Works. Approximately ₹400 crore worth works are under appraisal stage. Construction of the Medical College will be intensified. From all these, an amount of ₹1000 crore will be expended in 2020-21 as part of Idukki Package.

118. Sir, detailed review meetings on implementation of Idukki, Wayanad and Kuttanad packages will be conducted before the month of April. An amount of ₹90 crore is earmarked for Kasargode Package in 2020-21.

V

AGRICULTURE AND TRADITIONAL SECTORS

Coconut Serried Land of Kerala

119. This scheme is for substantially enhancing the coconut production and ensuring at least 20 percent hike in the price through value added products. Each ward will be supplied with 75 Coconut seedlings in 2020-21. The price of coconut will be made available to the farmers by avoiding middlemen and their income will be supplemented by value addition of coconut and its by-products. Scheme for connecting coconut villages with co-operative societies is ready. In the first phase, 40 co-operative societies will be partnered with this. Necessary assistance with 90 percent subsidy will be given to the societies for establishing coconut husk mills. A subsidy of 25 percent will be made available on investment for coconut oil and other coconut products. Same assistance will be extended to coconut producer companies also. Labour Societies of these banks will pluck coconuts and provide the price to the farmers through online on the same day of harvest. Share of value addition will be given as bonus also.

'Jeevani' - Our Agriculture, Our Health

120. This is the scheme for ensuring healthy food by encouraging backyard farming. An amount of ₹18 crore is earmarked for this. In addition to this, ₹7 crore is earmarked to VFPCCK for vegetable sector. These three agencies namely Local Government Institutions, VFPCCK and Agriculture Department will invest a total amount of at least ₹500 crore in the vegetable

sector. Self sufficiency can be achieved substantially if co-ordination is ensured . An amount of ₹3 crore is earmarked for Pineapple processing centre at Vazhakkulam. This centre and Agro Park at Thrissur will have facilities for making wines from fruits.

121. We should be able to procure small scale production surplus of fruits and vegetables after domestic consumption in a single platform. An electronic platform in the model of Uber has been developed by Kerala Development Innovation Strategy Council (K-DISC) for this purpose. Farmers, Co-operative Societies, Banks, other producers, large and small scale merchants and consumers are being brought together in a network on this Kerala Food Platform. Details regarding where, when and how these transacted commodities, are produced, will be made available in this platform. Quality Certification facility as per Partnership Guarantee Scheme will also be available in this platform. Integrated Farming method implemented by Palliakkal Co-operative Bank at Ernakulam district has been currently incorporated in this platform. It is aimed to operationalize this platform by also including the production of Vadakkanchery Municipal area on a pilot basis.

Barren-land free villages

122. An amount of ₹118 crore is earmarked for Paddy Cultivation. Agriculture Department will provide ₹5500 as subsidy per hectare. Local Government Institutions are extending multifaceted support to agriculture as part of barren-land free project. An amount of ₹2 crore is earmarked for “ Irippoo Krishi” in Kole area under Operation Double Kole and ₹2 crore is earmarked for Pokkali cultivation. At present, there are 26 barren-land free villages. It is expected that, this will be raised to 152 in 2020-21.
123. The outlay of Agriculture sector is ₹764 crore. If the

contribution of other agencies are taken into account, there will be an approximate expenditure of ₹2000 crore in agriculture sector during this year. ₹52 crore is earmarked for marketing mechanism, ₹20 crore for crop insurance and ₹28 crore for soil card project. Emphasis for soil water conservation activities is continued. An amount of ₹94 crore is made available for this in the current year.

Integrated Rice Park and Rubber Park

124. Integrated Rice Park and Rubber Park were announced in the previous year. Rice Park in Palakkad under Co-operative sector will commence operation in 2020-21. Detailed Project Report (DPR) for two Rice Parks under Industries Department is ready. An amount of ₹20 crore is earmarked. Work will commence in 2020-21.
125. The first phase of Rubber Park will be established in the 500 acre land remaining after the requirement of News Print Factory. As the transport connectivity, water connection and electric connection are already available, operation of the Park could be commenced in 2020-21 itself. The land required for the development of second phase of Rubber Park will be acquired in 2020-21.

Self Sufficiency in Milk production

126. We are able to produce 94 percent of our milk requirement in the State itself. This budget also aims at continuing the Milk production strategy, which has proved to be successful, more intensively. Total outlay of Animal Husbandry sector is ₹422 crore. Out of this, ₹54 crore is earmarked for Public Sector Undertakings and ₹75 crore to Veterinary University. An amount of ₹40 crore is earmarked for market oriented dairy farms and milkshed projects. An amount of ₹20 crore is earmarked as financial assistance for Dairy Societies and ₹15 crore for Cattle feed subsidy.

Community Micro Irrigation

127. The scheme for implementing drip irrigation technique for horticulture and fruit bearing trees is intended to be extended on the basis of farmers' collective. The trials carried out by farmers of Palakkad Chittoor and Vadakarapathy region are great successes. It was not only able to double the productivity but also to halve the weed control expenditure and electricity charges. Based on this model, an amount of ₹14 crore is earmarked in this financial year for integrated community micro drip irrigation project in 50 acres of land each in 14 districts.
128. A total of ₹864 crore is earmarked for irrigation. So far, an amount of ₹1051 crore has been expended on Moovattupuzha Valley irrigation project, which was commissioned in 1974, with an estimated cost of ₹21 crore. An amount of ₹230 crore is earmarked for clearing pending bills of irrigation projects. It will be commissioned in the month of April. An amount of ₹61 crore is earmarked for projects related to interstate river water basins of Kabani, Bhavani & Pambar. The new project on the anvil is the Attapadi Valley Irrigation Project.

Modernization of Coir Industry

129. In 2015-16, coir production was below 10000 tonne. In 2020-21 this will become 40000 tonne. The lion's share of fibre requirement for this will be produced in Kerala itself. This coir will be converted into traditional coir products or geo textiles.
- 400 mechanized mills, 2000 automatic spinning machines and 200 automatic geo textile looms are being established.
 - Coco Log production factory, rubberized mattress production factory and mechanized geo textiles factory will be started under the aegis of Coir Corporation,
 - Instead of Coirfed plastics, Coir mulching sheets production factory will be started.

- Three type of products will be produced in the coir composite factories of Foam Mattings. These are coir boards made using only 20 percent of resin, boards made up of coir and bamboo mat and boards made up of coir pith.
 - An agreement has been made with the multinational company Dutch Plant in to establish a coir pith processing company at Valayar.
 - Coirfed will act as a service centre for providing coir pith inoculum and its services to various Indian cities. Technology is provided by NCRMI.
 - 25 start-ups will be established under the leadership of young engineers to supply geo textiles.
130. Mechanization will not affect the labour or labourers of traditional sector. Their produce will be processed by government ensuring minimum price and marketed by providing subsidy. It is targeted to enhance the average annual income of the coir spinning society labourers which was ₹13000 in 2015-16 to over and above ₹50000, during the year 2020-21. An income of at least ₹600 per day will be ensured for the labourers of mechanized sector.
131. An amount of ₹112 crore is earmarked in 2020-21. Apart from this, an amount of ₹130 crore is intended to be spent through NCDC assistance. An amount of ₹50 crore is expected from Coir Board for starting 10 coir clusters. An amount of ₹25 crore is additionally earmarked for one time settlement of small scale producers who had availed loan under the remote scheme of the 70s, settling the loan arrears of societies in district banks, gratuity of the employees, pension fund deposits, and also for clearing electricity bill arrears.

Revival of Cashew Industry

132. In 2019, Cashew Development Corporation has provided 161 days of employment and Capex has provided 214 days of employment. 480 factories functioned. 2020-21 will be an year of intense drive to reopen the other closed factories and to complete the revival activities of the industry. For this an amount of ₹135 crore is earmarked.

- An amount of ₹20 crore is earmarked for giving compensation to the owners of the factories which were taken over in 1970s.
- An amount of ₹20 crore is earmarked for interest subsidy of private cashew factories that come under the revival package.
- An amount of ₹20 crore is earmarked for clearing gratuity arrears.
- An amount of ₹50 crore is earmarked for Cashew Board.
- An amount of ₹20 crore for the modernization of Cashew Corporation and CAPEX.
- An amount of ₹5 crore for cashew cultivation.

133. Capex and the Cashew Development have not become ready to adhere to the conditions laid out in the previous budget to start an escrow account for repaying the price of raw cashew supplied by the Cashew Board. This condition must strictly be followed. From this year onwards Cashew Board will intervene in the cashew kernel market also.

Handloom

134. An amount of ₹28 crore is earmarked in the plan for the Handloom sector. In addition to this, an amount of ₹105 crore is earmarked for Handloom Uniform Scheme and ₹20 crore for income guarantee scheme, making a gross amount of ₹153 crore. A new handloom processing centre will be opened at Naadukaani at a cost of ₹6 crore.

135. An amount of ₹23 crore is earmarked for power loom mills.

Other Traditional Industries

136. An amount of ₹16 crore is earmarked for Khadi & Village Industries. Apart from this, an amount of ₹15 crore is earmarked for giving rebate for Khadi produced in Kerala. Around ₹20 crore also will be available from income guarantee scheme.
137. An amount of ₹3 crore is earmarked for Handicraft Development Schemes. An amount of ₹5 crore is earmarked for Bamboo Development Corporation. A production facility for bamboo composite boards will start functioning in 2020-21. Large scale bamboo planting activities will be taken up as part of Haritha Mission Campaign.
138. Toddy Board will commence operation in 2020-21 .

VI

OTHER SECTORS

Kerala Financial Corporation

139. Kerala Financial Corporation is the most efficiently functioning State Financial Corporation in the country. The non performing assets which was 10.57 percent in 2015-16 was reduced to 5.77 percent through one time settlement and intensive arrear recovery programmes. The base interest rate was slashed to 9 percent from 14.5percent. As per RBI stipulation risk weighted asset ratio must be a minimum of 9 percent. The ratio of Kerala Financial Corporation is 19 percent. Fresh loan disbursement in the year 2015-16 was ₹1025 crore. This will increase to ₹1500 crore in 2019-20. While the profit will raise to ₹20 crore from ₹5 crore. In the backdrop of having 'Double A' rating, the Kerala Financial Corporation has resolved to make a giant leap in loan disbursement in 2020-21. For achieving this the equity base of the firm must expand substantially.

140. Sir, the share capital of Kerala Financial Corporation is being increased by ₹200 crore. Based on this, the Kerala Financial Corporation can additionally mobilise ₹2000 crore from the market. The public sector undertakings in Kerala will be provided with loans amounting to ₹300 crore from Kerala Financial Corporation. The interest of this loan will be paid directly by the Government.

Kerala State Financial Enterprises

141. The Kerala State Financial Enterprises is celebrating its Golden Jubilee. In comparison to 2015-16, the turnover of chits rose by 40 percent and became ₹22744 crore. While the total turnover rose by 50 percent and became ₹43647 crore. The operational profit rose to ₹509 crore from ₹236 crore. New schemes will be formulated and implemented in the Golden Jubilee year.

- Pravasi Chits will be made available to malayalis residing in other states also.
- Steps will be taken to make Pravasi Chits more attractive.
- Gold loan will be enhanced to ₹5000 crore.
- 50 smart branches will be opened.
- Kudumbashree Chits will be started.

Small Scale Industries

142. The most vibrant industrial sector in Kerala is the Small Scale Industries Sector. An amount of ₹36 crore is earmarked for industrial parks and the development of common facility centers. An amount of ₹70 crore is earmarked for various entrepreneurship development programmes. An amount of ₹10 crore is earmarked for the revival of sick units and ₹10 crore for interest subsidies.

Commerce

143. An amount of ₹16 crore is earmarked for the commercial sector. Of this, ₹10 crore is for setting up permanent marketing cum exhibition complex. An amount of ₹20 crore is additionally earmarked for settling the pension arrears of Traders Welfare Fund.

Higher Education

144. The plan outlay for higher education sector is ₹493 crore, of which ₹125 crore is for Kerala, Calicut, Kannur, Mahathma Gandhi, Sanskrit, Malayalam & Law Universities. An amount of ₹16 crore is earmarked for Higher Education Council and ₹9 crore for KCHR. An amount of ₹50 crore is set aside for ASAP. An amount of ₹5 crore is earmarked for ' K.R. Narayanan Institute of Visual Sciences and Arts' . Of this, ₹2 crore is for museums for video documentation. Various scholarships such as 'Erudite' , 'Scholar Support' , 'Walk with Scholar' , ' Fostering Research in Students' , 'Orise' etc for improving academic standards will be continued. Sir, non plan share of some universities is low. Necessary enhancement will be provided later after examining the financial condition.
145. KIIFB aided infrastructure development of Colleges and Universities will be implemented in 2020-21. Construction of a ₹100 crore worth laboratory in Cochin University is underway. ₹50 - 100 crore each will be allotted from KIIFB for other Universities. An amount of ₹142 crore is allotted for the construction of College buildings.
146. A program will be implemented in 2020-21 for the renovation of laboratories in all government colleges. Each college has to prepare and submit special projects required for this. The amount required for this will be made available from the Major Infrastructure Head.
147. Higher Education Council will determine the best three departments in universities from the domains of science, arts & literature and social studies, and special awards will be provided for its development. Necessary posts and fund for infrastructure

development will be provided. An amount of ₹20 crore is specially earmarked for this. Higher Education Council itself will select researchers for Kairali Research Award.

148. Sir, the Thrissur campus of Calicut University is functioning in the ancestral home and property of Dr. John Mathai. This house will be renovated and developed as a memorial for first generation economists in Kerala namely P.J. Thomas, V.R. Pillai, Padmanabhan Pillai and Dr. K.N. Raj. The Chief Advisor for this project will be Prof. M.A. Oommen. An amount of ₹2 crore is earmarked for ‘ N.R. Madhavamenon Interdisciplinary Centre for Research Ethics and Protocols’ under Cochin University. An amount of ₹2 crore is sanctioned for the history museum of CMS College which is celebrating its bicentenary.
149. Appointment of sufficient teachers for courses sanctioned in previous years has not been done. A Government order will be issued within the month of March for the creation of 1000 posts as per the criteria of 16 hours teaching per week.
150. It is necessary to sanction new courses in the higher education sector. For that, a committee chaired by the Secretary, Higher Education will be assigned to scrutinize the applications received from colleges. It is intended to sanction a total of 60 courses. Eligible colleges will be selected on the basis of certain criteria.
- New generation inter disciplinary courses will be started.
 - Colleges need to have ‘ A plus’ grade in NAAC accreditation. Exemption will be given to government colleges.
 - Exemption will be given only to the colleges newly started by Scheduled Tribe Trusts.
 - Legacy and expertise of the college in that subject, the number of teachers and condition of nearby colleges will be considered for sanctioning courses.
 - Permanent posts will be created only after five years. Courses should be conducted on temporary / contract basis till then.

151. The Gulati Institute of Finance and Taxation will continue its national level consultations in Central - State financial relations. An international seminar on Labour Code will be conducted in the month of November with the co-operation of Labour Department. A national seminar on new Emigration Act conducted in association with NORKA. For this, an amount of ₹5 crore is sanctioned to GIFT.

Technical Education

152. The outlay for technical education is ₹210 crore. An amount of ₹22 crore is earmarked for Cochin University and ₹18 crore each for Technical University, Kerala State Science and Technology Museum and IHRD. An amount of ₹37 crore each is earmarked for engineering colleges and ₹40 crore each for Polytechnics.

153. K-DISC is providing leadership to Kerala Medical Technology Consortium. A programme has also been formulated for incorporating emerging technology in government. An amount of ₹25 crore is earmarked for K-DISC.

Drinking Water

154. Never ever in the history of Kerala Water Authority has it undertaken such large number of drinking water projects.

- 61 works worth ₹4384 crore from KIIFB.
- 283 works worth ₹1254 crore from AMRUT.
- 1448 works worth ₹1562 crore from State Plan.
- 39 works worth ₹736 crore from NABARD.
- 52 works worth ₹620 crore from centrally sponsored drinking water project.

155. Thus, activities are going on for attaining a production capacity of 10 crore litre per day from 1891 projects worth ₹8523 crore. The time bound completion of these works is a challenge. These projects could be completed on time and drinking water scarcity in the State could be resolved substantially, if the enthusiasm and efficiency shown by the employees of Water Authority during floods in restoring the production capacity, that was 52 percent non functional, within two weeks and for ensuring drinking water and sewage treatment in Sabarimala; could be replicated.
156. Moreover, one third of the above projects are to relay the existing supply pipelines. Through this, distribution loss could be reduced substantially and per unit cost of water could be lowered. Today, the average cost of one kilo litre water is ₹23.72. But the average price charged for water is ₹9.50. This gap has to be reduced. A fundamental restructuring is inevitable for this.
157. An amount of ₹675 crore is earmarked for Kerala Water Authority. An amount of ₹400 crore will also be available from central schemes. Bottled water from Water Authority will be made available on commercial basis in 2020-21. An amount of ₹2 crore is sanctioned for the completion of Aruvikkara Bottled Water Project. In the backdrop of Alappuzha drinking water project getting delayed, an amount of ₹4 crore is sanctioned additionally for rejuvenating old sources, as a part of an emergency plan for overcoming drought.

Forest

158. The outlay for Forest Department is ₹179 crore. An amount of ₹56 crore is additionally expected from centrally sponsored schemes. In addition to ₹110 crore from KIIFB for reducing human - wildlife conflict and an amount of ₹24 crore will be made available from plan. Animals in Thrissur Zoo will be rehabilitated to Puthur in 2020.

159. Sir, the novel intervention in forest sector in 2020 is the project for rehabilitating deep forest inhabitants. Forest could only be conserved by retaining them as a large contiguous area. Human interference should be limited to the outskirts of dense forests. For this, an amount of ₹106 crore is sanctioned from Rebuild Kerala.

Scheduled Classes

160. *‘ Not indeed before the king
Or anyone for that matter
May be stand
Crest fallen,
Hands
Not held behind in acquiescence
But self-assuredly folded in the front.
May he be so guarded
He clamours
Time after time’*

Thus, the poet Asokan Marayur draws the desire of Scheduled communities for self confidence. Sir, improvement in financial status is essential for social progress. But in India, in general, what is the attitude towards scheduled communities? In no other Indian state development fund for Scheduled Tribes has been allocated in proportion to the population. With the discontinuation of five year plan such a principal itself has become irrelevant. But in Kerala, 12.64percent is allocated over and above the proportion of population. Outlay for Scheduled Caste Sub Plan is ₹ 2730 crore and that for Tribal Sub Plan is ₹786 crore. In addition to this, an amount of ₹458 crore will be available from centrally sponsored schemes.

161. Top most priority is for housing. An amount of ₹685 crore under Scheduled Caste Sub Plan and ₹247 crore under Scheduled Tribe Sub Plan are earmarked for, land for landless, completion of incomplete houses, share of Life Mission and for study rooms. In 2020-21, housing will be provided to 15000 Scheduled Caste families and 5000 Scheduled Tribe families from Life Mission. Under the study room projects started by this government, study rooms have been constructed for 8465 houses so far. In 2020-21, 4000 study rooms will also be constructed.

162. Sir,

*‘ Swimming against the flow
Shouting out ‘ Arppo’ boisterously,
A fistful of world clusters,
Returning to the boat.....’*

The above lines of M.R. Radhamani include the great desire for social progress by earning education. Next to housing, the priority is for education. An amount of ₹386 crore is earmarked to Scheduled Caste Sub Plan and ₹115 crore to Scheduled Tribe Sub Plan for education. For model residential schools, an amount of ₹93 crore is earmarked through KIIFB and an amount of ₹23 crore from plan. Gothra Bandhu Scheme for providing education to the newly admitted Scheduled Tribe students in schools will be implemented all over the State by appointing the competent youth from the Scheduled Tribe community, have qualifications such as TTC and B.Ed, as mentor teacher.

163. The program announced in the previous budget for giving placement to youths of Scheduled category by implementing vocational skill training is successful. Placement has been given to 4896 persons so far. Of this, 383 got job in foreign countries. It is targeted to give employment to 10000 persons in 2020-21.

Welfare of Other Communities

164. An amount of ₹101 crore is earmarked for the welfare of backward communities. Of this, ₹53 crore is for OEC educational schemes. Including central share, ₹36 crore is available for Scholarships. An amount of ₹50 lakh is allocated as share capital for Pottery Development Corporation.
165. An amount of ₹42 crore is earmarked for Minority Welfare
166. An amount of ₹36 crore is earmarked for the Welfare of Forward Communities.

Geriatric Care

167. In this sector, formation of 25000 elderly neighborhood groups under the aegis of Kudumbashree was the most significant event in the geriatric care in 2019-20. ‘ Snehitha calling bell scheme’ was also formulated for elderly people living alone. But the proposal ‘ Pakal Veedu’ for 2-3 wards has not been implemented properly. Local Self Governments are bound to set apart at least ₹290 crore from their plan fund for elderly people. This must be included in the local plan for 2020-21. There is no need to construct new buildings. Existing libraries and rented houses can be used for this. Elderly neighborhood groups should be associated with these centers. ‘ Sayamprabha Scheme’ of Social Justice Department, having an allocation of ₹6.5 crore, has to be integrated. An amount of ₹24 crore is earmarked for ‘ Vayomithram Project’ . Sir, the programmes for the geriatric welfare are spread across all departments. By adding these together elder budget will be prepared likewise gender budget and the same will be presented along with budget documents.
168. The amount of ₹100 crore, that was sanctioned to Kerala Agricultural Workers Welfare Fund Board, will be given at once. In 2020-21, ₹50 crore is also allocated.

Protection of the Differently Abled

169. Kerala got the award of Central Government for being the best differently abled protecting state for formulating a policy frame work suitable to support each phase in the life cycle of differently abled. Immunization including MMR vaccine for preventing deformities in the gestation period itself is the outset. The next phase will be the screening for detecting deformities in the infancy itself and to initiate remedial measures. For this, an amount of ₹50 crore is earmarked for schemes like ‘ Anuyathra’ , ‘ Sruthitharangam’ and 'Aarogya Kiranam’ .
170. Differently abled children of mild and moderate nature are usually admitted in normal schools. There is also Autism Park, in which differently abled children are taught either in special or common class room on experimental basis irrespective of their intensity of deformity.
171. Sir, an amount of ₹40 crore is earmarked as financial assistance to 290 special schools run by voluntary organizations and others. Apart from this, an amount of ₹10 crore is earmarked for the protection of differently abled who are above the age of 18. The additional amount required for this should be met from the plan outlay for the Education Department. An amount of ₹35 crore is earmarked for Bud Schools. An amount of ₹1 crore is earmarked for different art centre for the training of differentially abled artists and for providing employment to them as professional performers.
172. An amount of ₹40 crore is earmarked for treatment and care of the differently abled and ₹31 crore is for their Mental Health Programmes. An amount of ₹9 crore is for Barrier Free Kerala. A special scheme will be implemented for making 28 public institutions in the city of Thiruvananthapuram, as barrier free. An amount of ₹40 crore is earmarked for giving allowance to the nursing assistant of the differently abled.

173. An amount of ₹217 crore is set apart for this sector from the departments like Social Justice, Education, Health & Family Welfare and Local Administration. Apart from this, Local Administrative Institutions are bound to set apart at least ₹290 crore. A total amount of more than ₹500 crore is available for expending with clemency and co-ordination.

Transgender

174. Kudumbashree organises ‘Special Neighborhood groups’ for transgenders. A Co-operative society of them has already been established. An amount of ₹5 crore is earmarked for ‘Mazhavillu’ programme.

Culture

175. The outlay of cultural sector is ₹157 crore. Some new schemes are on the anvil.
- An amount of ₹4 crore for a new building for the preservation of Palmleef archives.
 - An amount of ₹6 crore for International Archives study and Research centre at Karyavattom.
 - An amount of ₹8 crore for the construction of a new ‘Sreechithra Art Gallery’ with most modern technology.
 - An amount of ₹7 crore is set apart for Kerala Lalithakala Academy. Out of this, ₹2 crore is earmarked to set up museum in Kerala by engaging artists on contract basis.
 - An amount of ₹3 crore is earmarked for constructing a suitable heritage monument at Attingal Palace in connection with 300th anniversary of Attingal riot.
 - Financial assistance to the tune of ₹3 crore was announced in the previous budget for Female Directors. This will continue. Apart from this, an amount of ₹3 crore is earmarked for the encouragement of Directors from

Scheduled categories. Assistance given to one person will not exceed ₹50 lakh.

- An amount of ₹3 crore is additionally allocated for promoting amateur drama. The selected drama will get a maximum amount of ₹5 lakh.
- An amount of ₹5 crore is earmarked for K.M.Mani Foundation to construct a monument building, ₹5 crore is for taking over E.K. Imbichibava's house at Ponnani as monument, ₹1 crore is for Unnayi Warrior Samskarika Kala Nilayam.
- Ernakulam Public Library is being rejuvenated with an amount of ₹12 crore from CSR Fund and others. An amount of ₹1 crore is allocated as State Government share.
- An amount of ₹75 lakh is allocated to set up Yesudas Digital Library.

Sports

176. An amount of ₹120 crore is earmarked for Sports and Youth Affairs. 2020-21 will be the year that is going to take off a big leap in the amenities of sports in Kerala, while taking into account of the KIIFB projects also. An amount of ₹33 crore is earmarked for Sports Council. An amount of ₹2 crore is allocated for ‘Yogakendra’ at Aralam.

Port

177. Vizhinjam International Seaport is the most important project of the Port Department. The construction of 11 KV line, Water Treatment plant and piling of berth has been completed. Land acquisition is upto 97 percent. Whereas, 20 percent of Breakwater construction, 60 percent of Land filling and 60 percent of concreting of Acropod have only been completed. It is estimated that, an amount of ₹350 crore is required for the project upto March 2021. This has been met from ₹1000 crore set apart for

major projects. Apart from this, an amount of ₹69 crore is earmarked for Port Department.

Transport

178. An amount of ₹1000 crore is allocated for KSRTC as special financial assistance. ₹109 crore is earmarked in plan.

179. An amount of ₹111 crore is allocated for Water Transport Department. Out of this, ₹26 crore is earmarked for State Water Transport. An amount of ₹75 crore is earmarked for Coastal Shipping and Inland Navigation Department.

Civil Supplies

180. An amount of ₹60 crore is earmarked for Civil Supplies Corporation. Of this, ₹38 crore is meant for the arrangements of National Food Security Act. An amount of ₹12 crore is earmarked for the renovation of Supplyco outlets.

Co-operation

181. The outlay of Co-operative Sector is ₹134 crore. Of this, the most important is the various financial assistance of ₹41 crore to primary credit co-operative societies. An amount of ₹7 crore is earmarked for the expansion and diversification of co-operative institutions. 2020-21 will be an year that Primary Co-operative Societies of Kerala are going to take vital steps for procuring of coconut and its value addition. An amount of ₹10 crore is earmarked for promoting these activities.

Kerala State Lottery

182. The turn over of Kerala State Lottery in 2015-16 was ₹5445 crore. This will be raised to ₹12000 crore in 2019-20. The target for 2020-21 is ₹15000 crore. The evil ploy of lottery mafia is the main threat faced by us. They succeeded in unifying the GST rate to 28 percent. The Act and rules framed by us is, having, a great barrier to their illegal activities. They

have challenged these Acts in the Court. Along with effective legal fight the Keralites should be arrayed together against this lottery mafia. For this, the co-operation of all is requested for. Comprehensive software update of Lottery Department will be implemented this financial year. A mechanism in which authenticity of Lottery ticket can be verified by the public is about to come.

Uniformed Forces

183. An amount of ₹193 crore is earmarked for the modernization of Police and Vigilance Departments. Apart from this, ₹60 crore will be received from centrally sponsored schemes including state share.
184. An amount of ₹16 crore is earmarked for renovation of Jail and ₹10 crore for the welfare and rehabilitation of prisoners.
185. Outlay of Fire & Rescue Service worth ₹70 crore is almost completely for ensuring modern equipments and technical amenities.
186. An amount of ₹12 crore is earmarked for Excise Department. Out of this, ₹5 crore is for 'Vimukthi' - a De-addiction programme.
187. Outlay of Motor Vehicle Department is ₹39 crore. Of this, ₹6 crore is for road safety measures.

Other Regulatory Departments

188. Top priority for technical renovation of Treasuries will be continued. ₹20 crore is set apart for this. More Treasury buildings will be taken up for renovation.
189. A total amount of ₹86 crore is earmarked for Land Revenue Department. Out of this, ₹42 crore is for computerization and ₹18 crore is for setting up of Smart Revenue office.
190. An amount of ₹1034 crore is earmarked for State Disaster Management Department.

191. An amount of ₹305 crore is earmarked for Labour Department. ₹20 crore is earmarked for the scheme for guest labourers.
192. An amount of ₹84 crore is earmarked for State Audit and ₹19 crore for State Insurance.
193. Reconstruction of Registration offices through KIIFB assistance will almost be completed this year. An amount of ₹10 crore is set apart for renovation and digitalization of Registration Offices.
194. An amount of ₹15 crore is earmarked for the technical renovation of GST Department and for the installation of surveillance camera network.
195. An amount of ₹10 crore is set apart for Legal Metrology Department.
196. An amount of ₹9 crore is earmarked for Printing & Stationary Department.
197. An amount of ₹2 crore is earmarked for Economics & Statistics. An amount of ₹64 crore is expected from the Central Government towards the survey activities of this Department.
198. The 11th Pay Revision of government employees will be implemented in this year. DA arrears will be given in phases next financial year. Considering the opinion of Government employees, House Building Advance will be restored in the manner that the Government will provide the same directly.

Constitutional Institutions

199. The outlay of Judiciary is ₹33 crore. This is in addition to the Court Complexes now under construction.
200. PSC - An amount of ₹5 crore is earmarked for construction activities and ₹3 crore for computerization.
201. Legislative Assembly - construction of new apartments is progressing on a war footing.

Others

202. An amount of ₹38 crore is earmarked for information and publicity.
203. An amount of ₹30 crore is set apart for State Planning Board. Out of this, ₹18 crore is for strengthening of District Planning Offices.

VII**TAX PROPOSALS**

204. As indicated in the preface the state treasury is in serious financial crisis due to the discrimination by centre and economic slowdown. However, it is made clear from preceding paragraphs that it is not intended to cut expenditures resulting stagnation of developmental activities. The budget declarations have a higher expenditure of 15% above the revised estimate for 2019-20. A fiscal policy with expenditure cuts will end in making the possibility of recession a reality. But this situation of high increase in expenditures vis a vis not achieving the expected growth in revenues, cannot continued herein after.

Austerity Measures

205. Sir, the efficiency of expenditure has to be increased while curtailing avoidable frivolous spending. Let me state certain suggestions, before embarking on the revenue augmentation measures.
206. It should be possible to exclude ineligible persons from Governments welfare and service schemes. The mustering of old age-welfare pensioners will be completed within the coming days. Even after several extension of time limits 4.98 lakhs persons have not turned up or has refused to inform the secretaries of local bodies to collect the requisite information from their homes. Deceased persons, Government pensioners, non-residents, non-eligible persons, drawing more

than one pension, married persons drawing widow pension, etc, will be deleted from the list. Because of these measures an expenditure of 700 crore rupees is avoided. This enabled to give a raise of 100 rupees in pension amount to eligible pensioners, even in this time of financial crisis. These type of examination of beneficiaries under various Government schemes will continue .

207. 17614 Number of new posts were created during the tenure of this Government. It was sanctioned after intense deliberations and detailed examination. However, 18119 number of posts were created in Government aided schools without following these procedures. 13255 numbers of teachers continues to be in the protected category. With the implementation of Right to Education Act, the teacher-student ratio was reduced from 45 students to 30 per teacher in lower primary schools and to 35 students in upper primary schools. It was interpreted that even if there is one student above this ratio, new posts could be created. At the sub district level if the AEO approves, posts were created. Many complaints were received on creation of such posts. These complaints will necessarily have to be examined. The situation that one post could be created if the student ratio exceeds by even one student will have to change. New posts should be created only with concurrence of Government. K.E.R will be amended accordingly.
208. As stated earlier, it is decided to expend 21174 crore rupees through local bodies in the year 2020-21. All missions and campaigns are centred on local bodies. Present staff strength is not sufficient for this. However, LSGD has 1000 employees in its DRDA and performance audit wings. Their duties are not relevant at present. More important tasks has to be done at lower levels. So, it is decided to re-deploy them. All of them will be re-deployed before the end this financial year.

209. In State Goods and Service Tax Department 234 number of employees have no work due to the abolition of check-posts. Out of this, 25 persons have been re-deployed to Lotteries department and the remaining will be re-deployed to panchayaths. While re-deploying, facility will be given to the employees to opt for local body at their native place.
210. Likewise, all departments will be subjected to detailed scrutiny on this aspects. Many lower posts have become irrelevant due to computerisation. Even though text books are now despatched directly to schools from the press, is earlier centralised infrastructure is still continuing. People recruited for various schemes at different times are still continuing even though the schemes are completed. Engineers remain in many irrigation schemes even though the works have completed. At the same time, for local water shed development programmes, canal cleaning, preparation of estimates and supervision etc. more engineers are required.
211. At present there is an order restraining expenditure on purchase of cars, TA bills, starting new grant-in-aid institutions etc. This will be implemented strictly. The new policy is hire cars on monthly rent rather than purchases. If contracts are entered with EESL, a central Government institution, to hire electric cars, Rs.7.5 crores per 1000 vehicles can be saved. It is expected to avoid excess expenditure of 1500 crores by aforesaid measures.

Goods and Services Tax

212. Goods and Services Tax has not yielded the expected revenues. Since the reasons were discussed in the beginning, it is not intended to repeat the same. Considering 2015-16 as the base year and applying 14% growth rate should have yielded a revenue of 28416 crores. But only rupees 15030 crores was collected under GST, upto December 2019. Though the difference between protected revenue and GST collection has to be compensated, the Central Government is failing to do so.

213. Our aim is to get out of compensation limit in the financial year 2020-21. To achieve this the following actions will be implemented.
1. 75% Offices of SGST department will exclusively deployed for collection of GST.
 2. Though the GST registrations in other states have doubled since the implementation of GST, no proportionate increase is observed in Kerala. Necessary steps would be taken to widen the tax net by including upto 1 Lakh new registrations.
 3. The annual returns for 2017-18, 2018-19 will be available before the end of March. It will be subjected to scrutiny and audit. By this, wrong input tax availment and tax evasion can be detected and collected.
 4. The data received from GST information system will be analysed using various data analytic methods. Based on the analytical reports the sectors where Inspection and audit are required, will be identified.
 5. The details of goods vehicles will be collected through cameras installed at borders. When the facility to cross verify the details with E-way bill will be completely operational, smuggling across the border can be prevented.
 6. The business related information gathered from different sources and third parties will be verified with the return filed by tax payers
 7. The genuineness of information furnished while taking GST registration will be verified after visiting the place of business. Mobile apps will be utilized for this.
 8. Assistant State Tax Officers will be specially entrusted to watch proper filing of returns and payment of tax. They will continuously interact with the defaulters over phone, visit their business places, clear the doubts and their responses will be updated through mobile apps.

9. Red flag reports will be provided to the officers after analysing the return data with e-way bill, and information received from external sources.
10. GST surveillance units will be brought under centralized monitoring system. For the purpose command centres will be established at Amaravila, Walayar and Manjeswaram.
11. E-invoice will be made compulsory for evasion prone goods and services.
12. Amendments in State GST Act will be made based on the amendments incorporated in the Central Goods and Services Act as per the Union Finance Bill 2020.\

Kerala Value Added Tax

214. As per the details available from GST Department. The outstanding tax arrears comes to 13000 crores. The break-up is as under;
 - Rs.400 crores is irrecoverable through revenue recovery process.
 - Rs.5000 crores is outstanding against dealers who have either stopped the business or not migrated to GST.
 - Rs.4500 crores involved in court cases and appeals.
 - Rs. 3100 crores balance amount.
 - 215. Considering the previous experiences, a comprehensive amnesty scheme is declared to collect the outstanding arrears;
 - Entire interest on tax and penalties will be waived.
 - Entire admitted tax will have to paid 50% waiver will be allowed.
 - Amnesty will be applicable for all pending tax arrears including cases pending in appeals.
 - Option should be filed on or before 31st July 2020.

- 10% of rebate will be given to the persons who are remitting arrear demand is lumpsum within 30 days of receipt of the amnesty order. Those who opting for the instalments shall pay 20% of demand within 30 days of receipt of the order and balance amount shall be paid in four instalments before 31st December 2020.
216. Those who could not settle arrears under previous amnesty scheme can opt this scheme and credit will be given to the amounts already paid in under previous scheme. In addition to this, any amount paid after receipt of the demand notice shall be credited to tax. Those who had compounded offences and paid tax in such proceedings, such tax will be given credit. No refund will be allowed to those cases which opted this scheme. Other conditions of amnesty will continue.
217. This scheme is applicable to all demands coming the Kerala Value Added Tax Act, Central Sales Tax Act, Tax on Luxuries Act, Kerala Surcharges Act and Kerala Agriculture Income Tax Act. The scheme can also be opted within 30 days of receipt of the assessment order. It will be applicable to modified assessments based on appellate orders. In the case of appeals filed by the State, this scheme can be opted, based on the demand in the original assessment order. Those who opt the scheme shall settle the entire outstanding arrears together in a financial year. The Commissioner will be empowered to review cases settled under the scheme suo-moto.
218. The amnesty scheme for Presumptive Tax payers and arecanut dealers will be continued. If such dealers opts this new scheme, continuation of other amnesty scheme will not be allowed.
219. The dealers were allowed to submit the request for return revision under Kerala Value Added Tax upto 30th September 2019. Considering the request from the trade it will be extended upto 31st December 2020.

220. The pending assessments from 2014-15 onwards under the VAT and Luxury Tax Act which are subsumed in GST will be completed before 31st March 2021. Assessments will be limited to penalty cases, cases received from the commissionerate after scrutiny and detection of irregularities and cases pointed out by Accountant General in audit.

Kerala General Sales Tax

221. During the budget 2019-20 amnesty scheme was declared for arrear demand under Kerala General Sales Tax Act. This scheme will be continued during this year also.
222. The Bar Hotels which were closed as per the Government policy and obtained license subsequently could not file return for the relevant period due to software related issues. In such cases huge demand were created against the dealers. Such dealers are provided with an option to pay tax based on compounding pattern during the period. All conditions relating to compounding specified under Kerala General Sales Tax Act will be applicable to them. As turn over tax is not a collected tax, the persons who opt this scheme is eligible for relief of 50% of interest and complete waiver or penalty. The option for this shall be filed on or before 31st July and 20% of the demand shall be paid towards 1st instalment within a month and balance to be paid in 4 instalments before 31st December 2020.

Luxury Tax

223. During the budget 2019, assessment under tax on Luxuries Act were deemed to be completed in respect of dealers having annual turnover of Rs.5 lakhs. This relief is extended to dealers having turnover upto 10 lakhs.

Motor Vehicles

224. Encouraging electric vehicles is the policy of the Government. For this,

- The tax on electric auto-Rickshaw will be exempted for the first five years.
 - The existing rebate on the first five year tax on new petrol and diesel auto-rickshaws will be done away with. The first five year tax on these vehicles will be fixed at one time tax of Rs.2500
 - The onetime tax on new electric cars, electric motor cycles, Electric private service vehicles for personal use and electric three-wheelers will be limited to 5%.
225. Vehicles used exclusively for demonstration purposes, in possession of dealers will be levied 1/15 of the tax of the vehicles of the same kind for one year. Onetime tax for 15 years will be levied from such vehicles at the time of registration.
226. The quarterly tax on multi axle vehicles is higher than that of registered in neighbouring states. Hence 25 percent reduction is declared on goods vehicles other than tipper category having registered laden weight greater than 20000 kg.
227. Purchase value is defined in the Motor Vehicles Taxation Act includes all particulars included in the invoices issued by the vehicle dealers or manufactures. When vehicles above Rs. 10 lakhs are sold, 1% of tax has to be collected and paid to the IT Department by the seller. This will be given credit to the vehicle owner while paying income tax. It will be clarified in the Act that this amount will not be includable in purchase value.
228. The tax rate of motor cycles not exceeding value upto Rs.2 lakhs will be increased by 1% and that of motor cars and private service vehicles for personal use not exceeding value of 15 lakhs will be increased by 2%. Rs.200 crores additional revenue is expected through this measure.
229. The tax on three wheelers for private use has not been revised for last 13 years and that of construction equipment vehicles was not

revised for last 10 years. Hence the tax on such newly registered vehicles will be increased by 2%. 8 crores additional revenue is expected.

230. The present License fee of Pollution testing stations was not increased for last 16 years. It will be increased to Rs. 15,000.
231. Now only 74 numbers are designated as fancy numbers in Kerala Motor Vehicle Rules. More numbers will be included in this category.
232. The tax on education institution buses was not increased for the last 23 years. The tax on buses for educational institutions excluding that of Government and aided educational institutions will be increased in proportion to the seats. Quarterly tax at Rs.50 per seat will be levied on buses having upto 20 seats. For buses above 20 seats the tax will levied at Rs. 100 per seat per quarter Rs. 6 crore additional revenue is expected from this.
233. The Government policy is to encourage Public Transport System. But there are complaints that the tax on stage carriages based on floor area, was fixed at higher rate. Hence, 10% reduction of tax will be made as stage carriages where tax is fixed on the basis of floor area.
234. The existing fee levied under Kerala Motor Vehicle Rules for displaying advertisement is Rs.20 per 100 Sq.cm area for one year. For digital advertisement it is Rs.40. The minimum period for display of advertisements will be limited to one month. The fee for normal advertisements will be revised as Rs.5 per 100 square cms for one month and Rs.10 for digital advertisements. Necessary amendments will be made in Kerala Motor Vehicles Rules for this purpose.
235. Many private motor vehicles which ought to have registered in Kerala, are now being registered in other states including Puduchery and continuously used in Kerala. The efforts to collect tax from them is being hindered by litigations. The condition that

these vehicle owners shall pay the tax from the date on which it was registered in other states, is causing hardship for those vehicle owners who intends to change their address to our state. To alleviate this hardship and to avoid further litigation, it will be mandated that they need to pay tax in Kerala only from the date on which NOC was issued from other states for change of address. All penalties in this regard will be waived. This concession will also be available for vehicles currently under litigation.

236. On payment of prevailing rate of tax in Kerala, private vehicles registered in other states and conducting service in that state and also in Kerala intermittently will be allowed to conduct service in Kerala, without NOC for changing the registration.
237. The onetime settlement for tax arrears, introduced in earlier years, will continue this year also, with certain changes. Transport vehicles in arrears of tax for four years or above can settle the arrears on payment of 30% of the arrears of last 4 years. For non-transport vehicles it will be 40% of the arrears for last four years. On settlement all penal actions will be dropped. For vehicles currently not in service, not usable or sold can be exempted from future liabilities, on submission of an affidavit. Arrears currently under revenue recovery can also be settled under this scheme.
238. Transport vehicles registered before 1st January 2007 which have not approached motor vehicle department for any service for the last 10 years and non-transport vehicles which are not approached motor vehicle department for the last 20 years will be removed from the arrear list of the department. But if it is found subsequently that the vehicles are conducting service, tax along with penalty will be levied.
239. As per section 22 of Kerala Motor Vehicle Act, the tax on vehicles under Government custody is exempted for the custody period. But, with regard to vehicle taken into custody for non-

payment of tax such exemption will be granted only on submission of Form G by the owner. Submission of Form G will be dispensed with in such cases for exempting tax for custody period.

Registration and Stamp Duty

240. The current novel idea of IT, Block Chain Technology will be used to reform the registration system. The idea of smart contract will be implemented by formulating model formats of deeds.
241. Sub registrar offices will be elevated to ISO levels.
242. To enable ease of doing business registration facilities will be made available in selected sub registrar offices on holidays also.
243. There is no clear guidelines for valuing buildings other than flats, for the purpose of stamp duty. This causes large scale evasion of tax. To settle this amendments will be made in the Kerala Stamp Act to value such buildings as per CPWD rates. An additional revenue of Rs.225 crores is expected.
244. To narrow down the differences between fair value fixed by Government and market value, 10% increase will be made in the existing fair value. Rs.200 crore is expected through this measure.
245. Implementation of large scale projects will raise in market value of surrounding land. Hence notified land near such large scale projects will be valued at a maximum of 30% above the declared fair value. Rs.50 crore is expected.
246. As per the present provisions, offences relating to Chitties can be compounded only upto 3 times. This limit will be dispensed with. Further the compounding amount will be increased.
247. In order to promote registration and mortgage deed by way of Deposit of Title Deed, Stamp Duty, Registration Fee were reduced. But they are not registered due to the lack of statutory provisions. Therefore, suitable amendments, at par with other

states, will be made in the Registration Act to make compulsory registration of title deeds.

Land Revenue

248. Annual luxury building tax levied on residential building is revised.

- 278.7 - 464.50 Sq. Meter = Rs.5000
(3000 - 5000 Sq. Feet)
- 464.51 - 696.75 Sq. Meter = Rs.7500
(5001 - 7500 Sq. Feet)
- 696.76 - 929 Sq. Meter = Rs.10000
(7501 - 10000 Sq. Feet)
- Above 929 Sq. Meter = Rs.12500
(Above 10000 Sq. Feet)

20% rebate will be allowed for those who pay luxury tax in advance for 5 years or above. Additional revenue of Rs.16 crore is expected.

249. The onetime building tax levied by revenue department has not been increased since 2014. This rate will be re-fixed rationally with an upper limit not exceeding 30 percent. Hence forth, the tax rate will be categorised in to three viz. Grama Panchayaths, Municipalities and Corporations. A rebate will be fixed to limit the disproportionate increase with regard to Panchayaths which were not in the special grade earlier.

250. In order to ensure payment of onetime building tax before assigning building number by local self-government institutions necessary provisions will be included in the respective statute.

251. Fees for transfer of registry is revised. Necessary amendment will be made to treat each schedule in the deed as a separate unit

- Up to 10 Are = Rs.100
- 11-20 Are = Rs.200
- 21-50 Are = Rs.300
- 51- 1 Hectre = Rs.500
- 1 Hectre to 2 Hectre = Rs.700
- Above 2 Hectre = Rs.1000

Additional revenue of 8 crores is expected.

252. A fee of Rs.200 is imposed for issuing location map prepared by village office after inspecting the location. Location map issued for Government Housing Scheme is exempted. Additional revenue of Rs.50 Crore is expected.
253. A fee of Rs.100 is imposed for issuing Record of Right (Thandaper) by village office. Record of Right issued for Government Housing Scheme is exempted. Additional revenue of Rs.50 Crore is expected.
254. Lease rent of Government Land of Rs.1173.6 crore is in arrear. An onetime settlement scheme is declared to settled arrears. 50% relief on the lease rent is given to the dues based on the lease rent revised in Municipal Corporation and Grama Panchayath upto 27-1-2016, 5-2-2016 respectively. Additional revenue of Rs.100 Crore is expected.
255. The fees leviable under the schedule of Kerala Paddy Land and Wet Land Act 2008 and the rules made there under to alter the nature of un-notified land is revised. The fee is based on the fair value of adjacent property. Necessary amendment will be made in this regard.
256. Discussions are going on the matter of de-siltation of dams in Kerala more than ten years. For various reasons this has not materialised now international tender has been floated in case of Mangalam Dam. Taking into account of this experience steps will be taken to prepare DPR for mining in case of 12 dams own by water resources department and 20 dams of KSEB. Tender proceedings will be initiated within 4 months at least in 6 dams. Finance department will co-ordinate the procedures.

VIII CONCLUSION

257. Sir, let me present the summary of the Revised Budget Estimate for the year 2019-20

Revised Estimate for 2019-20

(₹in crore)

Revenue Receipts	99042.58
Revenue Expenditure	116516.85
Revenue Deficit	(-)17474.27
Capital Expenditure (net)	(-)7958.38
Loans and advances (Net)	(-)753.59
Public Debt (Net)	19987.25
Public Account (Net)	5899.00
Overall Deficit	(-)299.99
Opening balance at the beginning of the year	(-)17.81
Closing balance at the end of the year	(-)317.80

258. As per the Revised Estimate of 2019-20, there is a considerable fall in revenue income and borrowings. Accordingly, Government has been compelled to reduce the expenditure. Total expenditure is less than 12 percent compared to what was provided in the budget. Revenue deficit is higher than the budget estimate, but lower than in the year 2017-18.

259. Let me present the Budget Estimate for the year 2020-21,

Budget Estimate for 2020-21

(₹in crore)

Revenue Receipts	114635.90
Revenue Expenditure	129837.37
Revenue Deficit	(-)15201.47
Capital Expenditure (net)	(-)12863.21
Loans and advances (Net)	(-)1230.70
Public Debt (Net)	24491.91
Public Account (Net)	4750.00
Overall Deficit	(-)53.47
Opening balance at the beginning of the year	(-)317.80
Closing balance at the end of the year	(-)371.27
Additional expenditure announced	(-)632.93
Tax Relaxation	
Additional resource mobilisation	1103.00
Cumulative Deficit at the end of the year	98.80

260. Including the additional expenses now announced in this budget speech, the expenditure of 2020-21 is 15 percent higher than the Revised Budget Estimate of current year. 58 percent hike is earmarked in Capital Expenditure compared to the revised estimate. The State has to be led to a stable financial path without curtailing the developmental expenditure. With this objective, additional resource mobilisation amounting to ₹1103 crore has been announced. Compared to previous years, there are also proposals in the budget to raise the own revenue of the State. Hence, it is estimated that the revenue deficit would come down from the 2019-20 revised estimate figure of 2.01 percent to 1.55 percent. Fiscal deficit would be kept at 3 percent itself.

261. In the present condition, it will take years to reach the stage when loans could entirely be used for capital expenditure. Because, as per the existing accounting system the expenditure for education and health are not classified as capital investment. But, for us this is the capital expenditure for human resource development. So we cannot nullify revenue deficit mechanically. Our determination to bring it down is visible in the budget accounts of 2020-21.
262. We are creating a new edition of the Kerala Development Model. We are making a leap in industrial growth along with protecting our social achievements. We have seen in the budget a true picture of these attempts getting results. Sir, the budget for 2020-21 will create the excitement of the leap towards this direction. We should hold on firmly to secular renaissance values for this new edition of our development model and take it forward. The famous 35th chapter of Geethanjali written by Rabindranath Tagore is in our blood,

‘ Where the mind is without fear,

And the head is held high,

Where the knowledge is free’

That is the heaven of freedom. The prayer of Tagore was to let Indians awake into that heaven of freedom. I am presenting this budget, once again paying homage to those young fighters who campaigned fearlessly for that heaven of freedom.

263. Sir, I am presenting the budget of 2020-21 for the consideration of this august House.
-